

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (041) 34-426-34

ZAŁĄCZNIK NR 1

**DO UCHWAŁY NR X / 46 / 2011 RADY GMINY WODZISŁAW
Z DNIA 20 LIPCA 2011 r.**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WODZISŁAW
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE**

**ZMIANA STUDIUM
UCHWALONA UCHWAŁĄ NR XXXII/259/05
RADY GMINY WODZISŁAW
Z DNIA 3 LISTOPADA 2005 ROKU**

***WRAZ ZE ZMIANĄ NR 1
DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WODZISŁAW***

***UCHWALONĄ UCHWAŁA NR X / 46 / 2011
RADY GMINY WODZISŁAW Z DNIA 20 LIPCA 2011 r.***

KIELCE, CZERWIEC 2011 R.

Zmiana Nr 1 do zmiany studium... została zainicjowana Uchwałą Nr XXXI/203/09 Rady Gminy Wodzisław z dnia 27 listopada 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wodzisław – zmiana Studium,

polegającej na:

wprowadzeniu obszarów potencjalnej lokalizacji instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru, w granicach obszarów określonych na załączniku graficznym do uchwały, obejmujących teren części sołectw:

Dębiany, Konary, Niegosławice, Piskorzowice, Przyłęk i Strzeszkowice oraz Jeziorki, Kaziny, Klemencice, Wodzisław i Łany na terenie gminy Wodzisław.

Zmiana Nr 1 obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium, w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany oraz innych zmian, jakie wynikną w trakcie prac nad powyższą zmianą studium.

W części tekstowej wprowadzono głównie zmiany zapisów mających istotne znaczenie dla wprowadzonych nowych terenów, zapisy nie związane z przedmiotem zmian lub nieistotne dla przedmiotu zmiany mimo ich formalnej dezaktualizacji nie zostały zmienione.

W związku z tym, że obszary objęte zmianą Nr 1 do zmiany studium... znajdują się w granicach obszarów objętych różnorodnymi, w tym wielkoprzestrzennymi, formami ochrony środowiska, oraz w związku z potrzebą opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowywanego dokumentu, uaktualnione zostały zapisy studium dotyczące granic, zasad ochrony i gospodarowania w obrębie obiektów i obszarów objętych ochroną, zgodnie z aktualnymi przepisami.

W trakcie prac projektowych m.in. w wyniku zgłoszenia wniosków przez instytucje opiniujące – uzgadniające, na etapie opiniowania i uzgadniania zmiany studium... wprowadzono również inne korekty, nie znane na etapie przystępowania do opracowania a wynikające z rozpoznania stanu istniejącego dotyczące m.in. istniejącego nowego udokumentowanego złoża piasków czwartorzędowych „Niegosławice”, posiadającego prawomocną koncesję na wydobycie, korekty (w części rysunkowej) obiektów objętych ochroną konserwatorską i fragmentu drogi odciążającej w rejonie drogi ekspresowej E-7, w rejonie opracowywanej zmiany studium, oraz zmiany przepisów w zakresie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych .

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium..., które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11.

Spis treści

1. Informacje ogólne	7
1.1. Podstawa prawna opracowania	7
1.2. Zespół autorski.....	10
1.3. Obszar i zakres opracowania	11
1.4. Cele i zadania studium.....	15
1.5. Materiały wejściowe do opracowania	16
2. Diagnoza stanu gminy	17
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje.....	17
2.2. Uwarunkowania zewnętrzne.....	18
2.2.1. Gmina Wodzisław w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”.....	18
2.2.2. Gmina Wodzisław na tle powiatu jędrzejowskiego	20
2.2.3. System powiązań zewnętrznych gminy Wodzisław.....	21
2.3. Środowisko przyrodnicze	22
2.3.1. Rzeźba terenu.....	22
2.3.2. Kopaliny mineralne	23
2.3.3. Warunki wodne	25
2.3.4. Gleby	29
2.3.5. Szata roślinna.....	29
2.3.6. Warunki klimatyczne.....	30
2.3.7. Ochrona środowiska przyrodniczego	31
2.4. Środowisko kulturowe.....	39
2.4.1. Rys historyczny.....	39
2.4.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego	41
2.5. Rolnictwo.....	47
2.5.1. Rolnictwo gminy na tle województwa – zewnętrzne uwarunkowania rozwoju	47
2.5.2. Warunki przyrodniczo – glebowe	48
2.5.3. Uwarunkowania agrarne i struktura użytkowania gruntów	49
2.5.4. Uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów	52
2.5.5. Warunki wynikające ze stanu i rozmieszczenia zabudowy rolniczej.....	52
2.5.6. Uwarunkowania wynikające z rozmieszczenia i specjalizacji produkcji rolniczej.....	53
2.6. Funkcja leśna	56
2.6.1. Rozmieszczenie przestrzenne oraz struktura własnościowa lasów	56
2.6.2. Funkcje lasów oraz zagrożenia środowiska leśnego	56
2.7. Ludność	57
3.6. Mieszkalnictwo	59
2.9. Infrastruktura społeczna	64
2.9.1. Oświata i wychowanie.....	64
2.9.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	65
2.9.3. Kultura.....	66
2.9.4. Sport, turystyka i rekreacja	68
2.9.5. Usługi inne.....	68
2.10. Infrastruktura ekonomiczna	70
2.10.1. Struktura zatrudnienia.....	70
2.10.2. Struktura bezrobocia.....	71
2.10.3. Budżet gminy	72
2.10.4. Aktywność gospodarcza mieszkańców	73
2.10.5. Aktywność gospodarcza większych przedsiębiorstw	75
2.11. Komunikacja	77
2.11.1. Układ drogowy.....	77
2.11.2. Układ kolejowy	81
2.11.3. Komunikacja zbiorowa.....	82
2.11.4. Stan i zaplecze motoryzacji	82
2.11.5. Ogólna ocena układu komunikacyjnego (uwarunkowania rozwoju)	83
2.12. Infrastruktura techniczna	84
2.12.1. Gospodarka wodna	84
2.12.2. Mała retencja.....	88
2.12.3. Gospodarka ściekowa	89

2.12.4. Kanalizacja deszczowa	93
2.12.5. Ciepłownictwo	93
2.12.6. Gospodarka odpadami stałymi	93
2.12.7. Zaopatrzenie w gaz.....	94
2.12.8. Elektroenergetyka	94
2.12.9. <i>Odnawialne źródła energii</i>	97
2.12.10. Telekomunikacja	102
3. Bariery i predyspozycje rozwoju	103
3.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne.....	103
3.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne	105
3.2.1. Szanse i predyspozycje rozwojowe.....	105
3.2.2. Bariery i ograniczenia rozwojowe	106
3.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania.....	108
4. Cele rozwoju gminy Wodzisław	109
5. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław	111
5.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego	112
5.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego.....	114
5.3. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej	116
5.3.1. Podstawowe założenia polityki przestrzennej w rolnictwie	116
5.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	117
5.4. Kierunki rozwoju funkcji leśnej.....	119
5.4.1. Główne kierunki zagospodarowania leśnego.....	119
5.4.2. Zasady polityki zalesieniowej.....	119
5.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług	120
5.6. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła.....	123
5.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji	124
5.8. Kierunki rozwoju komunikacji	125
5.8.1. Sieć drogowa	125
5.8.2. Komunikacja publiczna	129
5.8.3. Drogi piesze i rowerowe.....	129
5.8.4. Parkowanie	129
5.8.5. Zaplecze motoryzacji indywidualnej.....	129
5.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	130
5.9.1. Gospodarka wodna.....	130
5.9.2. Gospodarka ściekowa.....	132
5.9.3. Kanalizacja deszczowa.....	134
5.9.4. Ciepłownictwo.....	134
5.9.5. Gospodarka odpadami stałymi.....	134
5.9.6. Mała retencja	135
5.9.7. Zaopatrzenie w gaz	136
5.9.8. Elektroenergetyka	136
5.9.9. <i>Energetyka niekonwencjonalna</i>	137
5.9.10. Telekomunikacja.....	139
5.10. Kierunki z zakresu obrony cywilnej.....	140
6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	141

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawa prawna opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław zostało uchwalone Uchwałą Nr 3/2001 Rady Gminy w Wodzisławiu z dnia 9 marca 2001 r.

Studium wykonane zostało na podstawie obowiązującej wówczas Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami).

W dniu 11 lipca 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), stawiająca nowe wymagania merytoryczne i formalne dla tego dokumentu. Wydane zostało również Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233), uszczegóławiające zakres obowiązującej problematyki, formę i zasady sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zmiana przepisów wzmocniła rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w hierarchii opracowań planistycznych dotyczących jednostki administracyjnej, poprzez wprowadzenie obowiązku zgodności wszystkich planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w granicach gminy, z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Stało się to podstawową komplikacją w przeznaczeniu terenów na różne cele inwestycyjne w planie zagospodarowania przestrzennego, bez wcześniejszych zmian zapisów studium. Upływ czasu oraz potrzeba dostosowania szeregu przepisów do standardów Unii Europejskiej spowodowały również zmianę innych przepisów związanych integralnie z problematyką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto w minionym okresie wykonane zostały inwestycje związane z infrastrukturą techniczną, powodujące dezaktualizację zapisów studium w tym zakresie.

W celu określenia stopnia rozbieżności ustaleń studium z aktualnymi przepisami prawa oraz nowymi potrzebami terenowymi zabezpieczającymi właściwe funkcjonowanie gminy, Wójt Gminy Wodzisław dokonał oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław oraz określił zakres niezbędnych zmian tego dokumentu. Znaczna część nowych propozycji terenowych wynikała ze zgłoszonych na tamtym etapie wniosków od sołtysów i innych właścicieli nieruchomości, będących efektem poszukiwania nowych form aktywności społeczno-gospodarczej gminy.

Powyższe przesłanki spowodowały podjęcie przez Radę Gminy w Wodzisławiu, Uchwały Nr XX/188/04 z dnia 30 września 2004 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław.

Zmiana studium została wykonana na podstawie Umowy Nr 6/2004 z dnia 01 grudnia 2004 r. zawartej pomiędzy Wójtem Gminy Wodzisław a Związkowym Biurem Planowania Przestrzennego w Kielcach.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław została opracowana z uwzględnieniem następujących przepisów:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 121, poz. 1266),
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r., Nr 56, poz. 679 z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późniejszymi zmianami),
- Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r., w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczególnych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r., Prawo geologiczne i górnicze, (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U. Nr 110, poz. 190, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568),
- Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086),
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późniejszymi zmianami),
- oraz inne przepisy, rozporządzenia, zarządzenia lokalne.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów planistycznych, zgodnie z art.32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), obowiązujących na terenie gminy Wodzisław, zaistniała potrzeba wprowadzenia zmiany do obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław – zmiana studium”, uchwalonego uchwałą Nr XXXII/259/05 Rady Gminy Wodzisław z dnia 3 listopada 2005 roku, dotyczącej wprowadzenia obszarów potencjalnej lokalizacji instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru tj Farm wiatrowych – zespół jednostek wytwórczych wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru.

Niniejsza zmiana Nr 1 do zmiany studium... została zainicjowana Uchwałą Nr XXXI/203/09 Rady Gminy Wodzisław z dnia 27 listopada 2009 roku w sprawie **przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wodzisław – zmiana Studium**, polegającej na:

wprowadzeniu obszarów potencjalnej lokalizacji instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru, w granicach obszarów określonych na załączniku graficznym do uchwały, obejmujących teren części sołectw:

Dębiany, Konary, Niegosławice, Piskorzowice, Przyłek i Strzeszkowice oraz Jeziorki, Kaziny, Klemencice, Wodzisław i Łany na terenie gminy Wodzisław.

Zmiana Nr 1 obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium, w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany oraz innych zmian jakie wynikną w trakcie prac nad powyższą zmianą studium.

W części tekstowej wprowadzono głównie zmiany zapisów mających istotne znaczenie dla wprowadzonych nowych terenów, zapisy niezwiązane z przedmiotem zmian lub nieistotne dla przedmiotu zmiany mimo ich formalnej dezaktualizacji nie zostały zmienione.

W związku z tym, że obszary objęte zmianą Nr 1 do zmiany studium... znajdują się w granicach obszarów objętych różnorodnymi, w tym wielkoprzestrzennymi, formami ochrony środowiska, oraz w związku z potrzebą opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowywanego dokumentu, uaktualnione zostały zapisy studium dotyczące granic, zasad ochrony i gospodarowania w obrębie obiektów i obszarów objętych ochroną, zgodnie z aktualnymi przepisami.

W trakcie prac projektowych m.in. w wyniku zgłoszenia wniosków przez instytucje opiniujące – uzgadniające, na etapie opiniowania i uzgadniania zmiany studium... wprowadzono również inne korekty, nie znane na etapie przystępowania do opracowania a wynikające z rozpoznania stanu istniejącego dotyczące m.in. istniejącego nowego udokumentowanego złoża piasków czwartorzędowych „Niegosławice”, posiadającego prawomocną koncesję na wydobycie, korekty (w części rysunkowej) obiektów objętych ochroną konserwatorską i fragmentu drogi odciążającej w rejonie drogi ekspresowej E-7, w rejonie opracowywanej zmiany studium, oraz zmiany przepisów w zakresie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.*¹.

*¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 do zmiany studium..., które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11.

W opracowaniu zmiany Nr 1 do zmiany studium... uwzględniono aktualne przepisy prawa ze szczególnym uwzględnieniem:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami). *1

1.2. Zespół autorski

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław została wykonana w Związkowym Biurze Planowania Przestrzennego w Kielcach, przez zespół w składzie:

- mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska – gł. projektant nr upr. 1256/92
- mgr inż. Marian Olech
- mgr inż. Bogumiła Ruzikowska
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- mgr Sylwia Gola
- tech. arch. Maria Chodkowska

Zmiana Nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wodzisław – zmiana studium”, wykonana została w Związkowym Biurze Planowania Przestrzennego w Kielcach, przez zespół w składzie:

- mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska
 - gł. projektant nr upr. 1256/92
 - nr wpisu na listę OIU w Katowicach KT-109
- mgr Bożena Rumas
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- mgr Halina Piersiala
- mgr Paulina Grychowska, arch. krajobrazu*1.

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

1.3. Obszar i zakres opracowania

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław obejmuje obszar całej gminy.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zakres zmiany studium) został rozszerzony i uszczegółowiony w stosunku do zakresu wynikającego z Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym i dotyczy uwzględnienia m.in.

- lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, wynikających z art. 9 ust. 1 ustawy,
- uwarunkowań, wynikających z art. 10 ust. 1 ustawy:
 - stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
 - potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
 - występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- określenia zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, w szczególności:
 - kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
 - obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
 - obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust 1 ustawy,
 - obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
 - obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
 - obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
 - innych obszarów problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujące w gminie.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekt zmiany studium powinien zawierać dodatkowo:

- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań,
- oraz syntezę ustaleń projektu studium.

Część powyższej problematyki została uwzględniona w poprzedniej edycji studium, część wymaga uzupełnień na etapie zmiany studium.

W oparciu o powyższe wytyczne, poparte uaktualnionymi danymi wejściowymi wprowadza się nowe zapisy do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław w części tekstowej i graficznej, dotyczące w szczególności:

- uwarunkowań zewnętrznych wynikających z uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- uwarunkowań przyrodniczych wynikających ze zmiany dokumentów ustalających formy ochrony przyrody oraz zmiany przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- uwarunkowań rozwoju wynikających z postępu w uzbrojeniu terenu objętego studium w podstawowe media techniczne
- zmiany klasyfikacji układu komunikacyjnego,
- nowych potrzeb terenowych zgłoszonych w ramach wniosków do zmiany studium,
- potrzeb uzupełnienia zapisów studium o problematykę wynikającą z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- potrzeb uzupełnienia tekstu studium o uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

Część zapisów studium zachowuje nadal aktualność i jest pozostawiona zarówno w części tekstowej i graficznej.

W trakcie opracowania zmiany Nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław – zmiana studium”, tekst zmiany studium opisany w nawiasie []:^{*1}

- [w tekście studium **czcionką standardową** został przedstawione te fragmenty studium, które zachowały swoją aktualność i pozostawia się bez zmian, w wersji zatwierdzonej Uchwałą Nr 3/2001 Rady Gminy w Wodzisławiu z dnia 9 marca 2001 r. Tekst dodany do studium zatwierdzonego Uchwałą Nr 3/2001 Rady Gminy Wodzisław z dnia 9 marca 2001 r., oraz tekst wymieniony w całości w niektórych rozdziałach (ze względu na zmianę obecnych uwarunkowań i przepisów prawnych) został przedstawiony **kursywą**], *został potraktowany jako tekst jednolity zmiany studium i zamieniony na czcionkę standardową Times New Roman 11, natomiast zmiany wniesione w trakcie zmiany Nr 1 do zmiany studium... wprowadzone zostały czcionką Times New Roman kursywą 11.*^{*1}
- część graficzna studium składa się z planszy w skali 1 : 10 000 zawierającej treść studium uchwalonego Nr 3/2001 Rady Gminy w Wodzisławiu z dnia 9 marca 2001 r. z naniesieniem zaistniałych zmian, obrazujący kierunki rozwoju gminy na ujednoliconym rysunku wykonanym w technice barwnej o zróżnicowanym natężeniu barw dla treści nadal aktualnych (małe nasycenie) i zmienionych (duże nasycenie).

Przedmiotem uchwalenia przez Radę Gminy w Wodzisławiu jest niniejszy tekst “Zmiany Studium...”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały oraz rysunek “Zmiany Studium...” - “Kierunki rozwoju przestrzennego” w skali 1:10 000 z wyniesieniem w skali 1:5 000, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Zmiana Nr 1 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław – zmiana studium", obejmuje obszary określone w uchwale inicjującej opracowanie.

Zgodnie z powyższą uchwałą zmiana Nr 1 zmiany studium...dotyczy:

wprowadzeniu obszarów potencjalnej lokalizacji instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru na terenie części sołectw: Dębiany, Konary, Niegostawice, Piskorzowice, Przyłęk i Strzeszkowice oraz Jeziorki, Kaziny, Klemencice, Wodzisław i Łany, gmina Wodzisław.

Zmiana Nr 1 obejmuje część tekstową i część graficzną zmiany studium, w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany oraz innych zmian jakie wynikną w trakcie prac nad powyższą zmianą studium.

W części tekstowej wprowadzono głównie zmiany zapisów mających istotne znaczenie dla wprowadzonych nowych terenów, zapisy niezwiązane z przedmiotem zmian lub nieistotne dla przedmiotu zmiany mimo ich formalnej dezaktualizacji nie zostały zmienione.

W związku z tym, że obszary objęte zmianą nr 1 do zmiany studium... znajdują się w granicach obszarów objętych różnorodnymi, w tym wielkoprzestrzennymi, formami ochrony środowiska, oraz w związku z potrzebą opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowywanego dokumentu, uaktualnione zostały zapisy studium dotyczące granic, zasad ochrony i gospodarowania w obrębie obiektów i obszarów objętych ochroną, zgodnie z aktualnymi przepisami.

W trakcie prac projektowych m.in. w wyniku zgłoszenia wniosków przez instytucje opiniujące – uzgadniające, na etapie opiniowania i uzgadniania zmiany studium... wprowadzono również inne korekty, nie znane na etapie przystępowania do opracowania a wynikające z rozpoznania stanu istniejącego dotyczące m.in. istniejącego nowego udokumentowanego złoża piasków czwartorzędowych „Niegostawice”, posiadającego prawomocną koncesję na wydobycie, korekty (w części rysunkowej) obiektów objętych ochroną konserwatorską i fragmentu drogi odciążającej w rejonie drogi ekspresowej E-7, w rejonie opracowywanej zmiany studium, oraz zmiany przepisów w zakresie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych .

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst zmiany studium, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 zmiany studium, które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, kursywa, 11.

*Ustalenia tekstowe i graficzne dotyczące zmiany Nr 1 zmiany studium, opracowane zostały zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w zakresie niezbędnym dla określenia nowych terenów rozwojowych.*¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

Przedmiotem uchwalenia przez Radę Gminy Wodzisław jest niniejszy tekst „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław – zmiana studium wraz ze zmianą Nr 1 do zmiany studium...”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały;

rysunki studium:

- „Gmina Wodzisław – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zmiana studium, wraz ze zmianą Nr 1 do zmiany studium” – „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

- „Gmina Wodzisław – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zmiana studium, wraz ze zmianą Nr 1 do zmiany studium...” – „Kierunki rozwoju przestrzennego” w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik Nr 3 do uchwały.

oraz:

- Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń zmiany Nr 1 do zmiany studium..., stanowiące załącznik Nr 4 do uchwały .

*- Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany Nr 1 do zmiany studium..., stanowiące załącznik Nr 5 do uchwały. *¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

1.4. Cele i zadania studium

Studium (zmiana studium) uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych (wymóg zgodności),
- stworzenie materiałów służących promocji gminy.

Zgodnie z art. 10.1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z póź. zm.)w studium określa się w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zawierających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- obszary, dla których gmina zamierz sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z póź. zm.),

- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

1.5. Materiały wejściowe do opracowania

1. Inwentaryzacja urbanistyczna wykonana w lipcu 1999 roku, przez Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego w Kielcach.
2. Opracowanie ekofizjograficzne do studium zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław wykonane przez Biuro Geologiczno-Fizjograficzne „GEO-FIZ” w Kielcach, ul. Daleka 3/21 w lipcu 1999r.
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław, województwo świętokrzyskie. Tekst i rysunki. Wykonane przez Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego w Kielcach. Uchwalone uchwałą Nr 3/2001 Rady Gminy Wodzisław z dnia 9 marca 2001 r.
4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego uchwalony Uchwałą Nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.04.2004 r.
5. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, 2003 r. „Program ochrony środowiska oraz tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju województwa świętokrzyskiego”.
6. Wnioski do zmiany studium wniesione po ogłoszeniu o przystąpieniu do zmiany studium.
7. Sprawozdanie z prac archeologicznych przeprowadzonych przy realizacji kanalizacji i wodociągu w Wodzisławiu na odcinku ul. Żarnowskiej i południowej części placu Wolności (Rynek), przeprowadzone w miesiącu maju-czerwcu 2001 roku. Pracownia Badań Archeologicznych Kielce ul. Karłowicza15/50. Kielce, lipiec 2001.
8. Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego, 2000, 2001, 2002, 2003., Urząd Statystyczny w Kielcach.
9. Gazyfikacja gminy Wodzisław. Układ rozdzielczy gazu. J. Tomaszewski, A. Bilski. Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego S.A. w Kielcach, czerwiec 1995 r.
10. Plan rozwoju lokalnego gminy Wodzisław na lata 2004 – 2006 – 2013. Wrzesień 2004 r. Praca zbiorowa.

Materiały wejściowe do opracowania zmiany Nr 1 zmiany studium...

1. *Ocena Aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław*
2. *Inwentaryzacja urbanistyczna fragmentów terenu gminy wykonana w lutym i marcu 2010, przez Związkowe Biuro Planowania Przestrzennego w Kielcach, *1*

**1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

3. *Opracowanie ekofizjograficzne do zmiany Nr 1 do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wodzisław – zmiana studium”, wykonane przez Biuro Projektów i Wdrożeń Proekologicznych PROEKO.*
4. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław – zmiana studium, uchwalona Uchwałą Nr XXXII/259/05 Rady Gminy Wodzisław z dnia 3 listopada 2005 roku.*
5. *Wnioski do zmiany Nr 1 zmiany studium... wniesione po ogłoszeniu o przystąpieniu do opracowania*¹.*

2. Diagnoza stanu gminy

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje

Gmina Wodzisław położona jest przy południowej granicy województwa świętokrzyskiego, w powiecie Jędrzejowskim. Oprócz Wodzisławia w skład powiatu jędrzejowskiego wchodzi gminy: Jędrzejów, Słupia, Sędziszów, Oksa, Nagłowice, Imielno, Małogoszcz, Sobków. Gmina Wodzisław ma powierzchnię 17 666 ha, co stanowi 14,06 % powierzchni powiatu.

Od południa gmina Wodzisław sąsiaduje z powiatem miechowskim w województwie małopolskim; od zachodu graniczy z gminą Sędziszów; na północy sąsiaduje z Jędrzejowem. Od strony wschodniej gmina Wodzisław graniczy z gminą Michałów a na południowym wschodzie z gminą Działoszyce; obie te gminy są częścią powiatu pińczowskiego.

Gmina Wodzisław podzielona jest na 43 sołectwa. Miejscowość Wodzisław, od czasu odebrania praw miejskich po powstaniu styczniowym od 1869 roku jest wsią sołecką.

Do największych powierzchniowo sołectw należą: Niegosławice (1056 ha), Lubcza (973 ha), Sielec (891 ha), Klemencice (838 ha), Podlesie (810 ha). Do najmniejszych powierzchniowo sołectw należą: Promyk (103 ha), Ludwinów (104 ha), Droblin (126 ha), Jeziorki (155 ha), Folga Pierwsza (157 ha), Kowalów Górny (163 ha).

Pod względem liczby ludności, do najliczniejszych sołectw, poza Wodzisławiem o liczbie ludności 1263 osoby, należą: Lubcza (441 osoby), Nawarzyce (406 osób), Piotrkowice (373 osoby), Niegosławice (368 osób), Przewody (360 osób), Przyłęczek (347 osób). Do najmniej licznych sołectw należą: Września (28 osób), Jeziorki (45 osób), Folga Pierwsza (51 osób), Promyk (54 osoby), Sadki (57 osób), Piskorzowice (63 osoby).

Gmina zaliczana jest do rejonu o korzystnych warunkach rozwoju rolnictwa i wysokiej intensywności produkcji opartej o dobrej jakości gleby. Główny kierunek produkcji rolnej to uprawy roślin zbożowych i ziemniaków, oraz częściowo roślin przemysłowych (buraki cukrowe, rzepak). Podstawą rolnictwa gminy są gospodarstwa indywidualne. Na terenie gminy prowadzona jest również hodowla ryb w istniejących stawach hodowlanych, zlokalizowanych w Wodzisławiu, Mieronicach i Lubczy. Obszar gminy ze względu na swój rolniczy charakter nie posiada większych zakładów przemysłowo-usługowych. Istnieją zakłady przemysłowo-usługowe głównie związane z produkcją i obsługą ludności oraz rolnictwa.

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium.

Podstawową sieć drogową w gminie tworzą przebiegające drogi: międzynarodowa E 77 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne i wojewódzka nr 768 – Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko, oraz powiatowe łączące obszar gminy z sąsiadującymi ośrodkami usługowymi.

Uzupełnieniem powyższych ciągów dróg są pozostałe drogi powiatowe i gminne, obsługujące poszczególne sołectwa oraz stwarzające dogodnie powiązania z drogami dojazdowymi do pól uprawnych.

Dane statystyczne charakteryzujące gminę Wodzisław w 2002 r. w kontekście gmin sąsiadujących zostały zebrane w poniższym zestawieniu.

Gmina *	Powierzchnia (km ²)	Liczba ludności	Liczba osób/km ²
Wodzisław	177	7 779	43,9
Działoszyce	106	5 803	54,7
Jędrzejów	228	29 578	129,7
Sędziszów	146	13 434	92,0
Michałów	112	4 961	44,3

* gminy sąsiadujące z analizowaną jednostką administracyjną

Wynika z nich, że gmina Wodzisław jest średniej wielkości gminą wśród gmin sąsiadujących, o niedużym zaludnieniu na km²

2.2. Uwarunkowania zewnętrzne

2.2.1. Gmina Wodzisław w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”

Prace dotyczące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław”, wykonywane były w sytuacji, nie posiadania przez województwo świętokrzyskie, uchwalonego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa, stąd w ówczesnej edycji posłużono się materiałami studialnymi dotyczącymi strategii rozwoju województwa opracowanej przez prof. dr hab. Elżbietę Wysocką, w celu określenia podstawowych uwarunkowań wynikających z dokumentów planistycznych wyższego rzędu.

Aktualnie, na mocy uchwały Nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.04.2002r., województwo posiada uchwalony Plan Zagospodarowania Przestrzennego, określający podstawowe uwarunkowania i kierunki rozwoju dla terenu województwa.

Zgodnie z udostępnionymi dokumentami obszar gminy Wodzisław znalazł się w granicach obszaru funkcjonalnego „E” – obszaru restrukturyzacji rolnictwa; w podobszarze „E1”, oraz zakwalifikowany został do następujących obszarów problemowych:

- obszar „niedosłużenia infrastruktury” o znaczeniu krajowym,
- obszar wzmożonej ochrony wód podziemnych – GZWP,
- obszar rolniczy o średnich warunkach agrotechnicznych predysponowany do uzupełnienia funkcjami komplementarnymi,
- teren z zachowanym układem urbanistycznym zabytkowym (w tym historyczne skupisko ludności żydowskiej),
- obszar największego nasycenia zabytkami ruchomymi,

- obszar na historycznym „Szlaku Piłsudskiego” – do upamiętnienia i oznakowania,
- obszar niezgazyfikowany,
- ośrodek lokalny gminny – miejscowość Wodzisław,
- ośrodek gminny o wiodącej funkcji obsługa rolnictwa – miejscowość Wodzisław.

Z powyższych uwarunkowań wynikają preferencje rozwojowe dla analizowanego obszaru funkcjonalnego:

Obszar restrukturyzacji rolnictwa — „E”

Preferowane kierunki działań przestrzennych, które powinny dominować na tym obszarze to:

- restrukturyzacja rolnictwa w kierunku głębszych przekształceń struktury agrarnej, tworzenia dużych obszarowo gospodarstw oraz modernizacji rynkowej usług z otoczenia rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- kształtowanie sieci dróg i wyposażenia w infrastrukturę techniczną w aspekcie rozwoju wielofunkcyjnego oraz szerszego wprowadzenia funkcji pozarolniczych i komplementarnych,
- zagospodarowanie gruntów nieopłacalnych w rolnictwie na różne cele pozarolnicze z preferencją dla zalesień;
- lokalny rozwój agroturystyki, ekoturystyki i gospodarki rybackiej;
- tworzenie warunków do zwiększenia i zróżnicowania rynku pracy w małych miastach i lokalnych ośrodkach obsługi, mogących przejąć część nadwyżek siły roboczej z rolnictwa;
- zapobieganie rozpraszaniu drobnotowarowej zabudowy zagrodowej oraz innych funkcji, stwarzających ograniczenie wymiany i scalania gruntów dla potrzeb gospodarstw towarowych.

Wymagania środowiskowe:

- wzbogacenie przestrzeni rolniczej w zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne pełniące funkcje ekologiczne (m.in. wiatrochronne, glebochronne, bariera biologiczna dla sptywu biogenów);
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach Kamiennej, Białej Nidy, Mierzawy i Wschodniej;
- maksymalne ograniczenia emisji przemysłowych zanieczyszczeń do środowiska;
- eliminowanie kolizji środowiskowych;
- wzbogacanie struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej kompleksów leśnych, stosowanie naturalnych metod ochrony lasu oraz właściwe kształtowanie strefy ekotonowej;
- opracowanie i wdrożenie programów wspierania finansowego rolnictwa ekologicznego, głównie na obszarach chronionego krajobrazu oraz połączenie rozwoju tej funkcji z agroturystyką.

Podobszar E1 — jędrzejowsko-sędziszowski — bazował będzie na rolnictwie, wspomaganym funkcją przemysłową, koncentrującą się w głównych ośrodkach osadniczych oraz w kształtujących się pasmach aktywizacji. Lokalnie funkcją uzupełniającą będzie turystyka zwłaszcza agroturystyka.

W trakcie opracowania Planu Zagospodarowania Województwa Świętokrzyskiego przeprowadzono wstępną klasyfikację i rekomendację inwestycji na terenie województwa, mogących

stanowiąc potencjalne zadania rządowe i samorządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych do których zaliczył m.in.:

- budowę drogi ekspresowej S-7 – Warszawa – Kraków – zadanie rządowe,
- budowa gazociągu wysokoprężnego Miechów – Sędziszów – zadanie samorządu województwa,
- modernizacja dróg wojewódzkich, budowa obejść miejscowości Wodzisław – zadanie samorządu województwa.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa, tworzy warunki do lokalizacji celów i zadań związanych z rozwojem regionu, określonych w „Strategii rozwoju województwa”. Zawiera informacje przestrzenne niezbędne do sporządzenia krótko i średnioterminowych programów zadań wojewódzkich o znaczeniu ponadlokalnym.

2.2.2. Gmina Wodzisław na tle powiatu jędrzejowskiego

W wyniku reformy administracji dokonanej w 1999 r. gmina Wodzisław znalazła się w obrębie powiatu jędrzejowskiego.

W oparciu o dane statystyczne zebrane w „Roczniku statystycznym 2003 r.”, zostały zestawione w Tabeli 1 parametry charakteryzujące gminę Wodzisław na tle powiatu.

Tabela 1. Gmina Wodzisław na tle powiatu jędrzejowskiego

Wyszczególnienie	Gmina Wodzisław 2002 r	Powiat Jędrzejowski 2002 r	% udział zasobów gminy Wodzisław w zasobach powiatu
Ludność ogółem	7779	90629	8,58
W tym kobiety	3971	45791	8,67
Ruch naturalny na 1000 ludności:	-	-	-
Urodzenia	10,5	9,9	-
Zgony	15,4	11,9	-
Przyrost naturalny	-4,9	-2,0	-
Pracujący ogółem	656	10929	6,00
Dochody budżetu ogółem w tys. zł	10277,1	49264,1	20,86
W tym: dochody własne	4118,9	2999,9	-
Subwencje	5051,6	25174,0	20,07
Dotacje z budżetu państwa	986,7	20902,8	4,72
Na 1 mieszkańca w zł	1316,0	-	-
Wydatki budżetu ogółem w tys. zł	10421,7	52606,3	19,81
W tym na inwestycje	2223,1	4549,2	-
Na 1 mieszkańca w zł	1334,0	-	-
Jednostki rejestrowane w systemie REGON	373	5540	6,70
W tym: zakłady osób fizycznych	290	4549	6,30
Powierzchnia ogólna jednostki km ²	177	1257	14,08
Mieszkania oddane do użytku ogółem	10	81	12,34
W tym sektor prywatny	10	81	12,34

cd. Tabeli 1

Wyszczególnienie	Gmina Wodzisław 2002 r	Powiat Jędrzejowski 2002 r	% udział zasobów gminy Wodzisław w zasobach powiatu jędrzejow.
Zasoby mieszkaniowe zamieszkane:	-	-	-
Mieszkania	2349	25637	9,16
Izby	8656	94618	9,15
Powierzchnia użytkowa w tys.m ²	185,7	1933,0	9,61
Sieć wodociągowa w km	84,9	512,6	16,56
Sieć kanalizacyjna w km	14,4	100,5	14,32
Sieć gazowa	0	0	0
Placówki wychowania przedszkolnego	7	76	9,21
Szkoły podstawowe	7	76	9,21
Gimnazja	1	17	5,88
Licea ogólnokształcące	1	9	11,11
Szkolnictwo zawodowe	1	31	3,22
Ośrodki zdrowia	3	20	15,00
Apteki	1	16	6,25
Personel w służbie zdrowia na 10 tys. ludności:	-	-	-
Lekarze	6	102	5,88
Lekarze stomatolodzy	2	26	7,69
Pielęgniarki	15	243	6,17

2.2.3. System powiązań zewnętrznych gminy Wodzisław

1. Powiązania przyrodnicze

Gmina Wodzisław położona jest w obrębie makroregionu Niecka Nidziańska, w obrębie mezoregionów: Płaskowyż Jędrzejowski i Garb Wodzisławski. Znajduje się w obrębie następujących systemów przyrodniczych:

- część gminy znajduje się w obrębie Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- obszar całej gminy znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409- Niecka Miechowska (SE),
- przez teren gminy przebiega lokalny korytarz ekologiczny obejmujący dolinę rzeki Mierzawy i ciągi ekologiczne obejmujące doliny jej dopływów; Mozgawy, Stokówki i bezimiennego cieką przepływającego przez Lubczę,
- teren wzdłuż rzeki Mierzawy i na fragmencie jej dopływu tj. rzeki Mozgawa, znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 – specjalny obszary ochrony siedlisk „Dolina Mierzawy”- PLH260020.*¹

Na terenie gminy w miejscowości Lubcza został utworzony rezerwat przyrody – florystyczny „Lubcza” o powierzchni 6,5 ha, mający znaczenie ponadlokalne.

*¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

2. Powiązania w zakresie infrastruktury ekonomicznej

Na terenie gminy działa szereg zakładów przemysłowo-usługowych o znaczeniu ponadlokalnym, są to m.in.:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Wodzisławiu, filia OSM Jędrzejów,
- „Arfox S.C.”, firma produkująca opakowania z tworzyw sztucznych w Mierzawie,
- Zakład Produkcji Rajstop w Mierzawie,
- Wytwórnia makaronów w Wodzisławiu.

oraz szereg jednostek produkcyjno – hodowlanych i obsługi rolnictwa.

3. Powiązania z zakresu infrastruktury społecznej:

- Szkoły średnie w Wodzisławiu – przyjmują uczniów spoza terenu gminy,
- Ponadpodstawową opiekę z zakresu ochrony zdrowia sprawują przychodnie specjalistyczne i szpitale z terenu województwa świętokrzyskiego.

4. Powiązania z zakresu infrastruktury technicznej:

- Zaopatrzenie w wodę wodociągową wsi Kaziny, z wodociągu wyprowadzonego z ujęcia w Zielonkach, gmina Sędziszów,
- Zaopatrzenie w wodę przysiółka Kolonia Świątniki z ujęcia wody w Moczydle gm. Książ Wielki.
- Wysypisko śmieci zlokalizowane jest poza granicami gminy w Borszowicach, gmina Sędziszów,
- Przewidywane dostarczanie gazu przewodowego ze stacji redukcyjnych zlokalizowanych poza terenem gminy, ze strony gminy Kozłów i Sędziszów – jeden z wariantów realizacji sieci,
- Zaopatrzenie w energię elektryczną dla gminy Wodzisław odbywa się z GPZ – ów zlokalizowanych poza granicami gminy,
- Podstawowy układ komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym stanowią drogi:
 - międzynarodowa nr E-77 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne,
 - wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko,
 - krajowa nr 7 z Jędrzejowem i Miechowem,
 - wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Brzesko,
 - wojewódzka nr 766 Morawica – Węchadłów
 - ciąg dróg powiatowych nr 0191 T, nr 0178T.

2.3. Środowisko przyrodnicze

2.3.1. Rzeźba terenu

Według rejonizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego, obszar gminy położony jest na Wyżynie Małopolskiej, makroregion – Niecka Nidziańska, w obrębie mezoregionów; Płaskowyżu Jędrzejowskiego i Garbu Wodzisławskiego. Ukształtowanie powierzchni terenu gminy jest silnie zróżnicowane. Znajdują się tu obszary dolinne, najniżej położone partie terenu w dolinie rzeki Mierzawy, na wysokości około 205 m n.p.m i obszary wyżynne wzniesione do max 332 m n.p.m.

Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem licznych wąwozów, parowów, ze stromymi i urwistymi zboczami, oraz płaskimi szerokimi wierzchowinami. Na znacznych obszarach ukształtowanie terenu, w dużym stopniu ogranicza lokalizację budownictwa.

Obszary wyłączone z zabudowy to dna dolin rzecznych, z powodu silnego nawodnienia i niekorzystnych warunków topoklimatycznych. Obszary o znacznych ograniczeniach dla budownictwa to tereny zboczy o nachyleniu 5-12 %. Zabudowa jest tu możliwa po częściowym starasowaniu zboczy.

2.3.2. Kopaliny mineralne

Istniejąca na terenie gminy baza surowców mineralnych nie stanowiła w przeszłości bazy dla potrzeb przemysłu kluczowego. Przedmiotem eksploatacji lokalnej były margle i opoki, służące jako materiał budowlany w budownictwie lokalnym i utwardzaniu dróg. Na lokalną skalę eksploatowano też piaski i gliny. Obecnie występujące na obszarze gminy rozpoznane surowce posiadające znaczenie gospodarcze to piaski, gliny i lessy oraz torfy.

Piaski

- Złoże piasków „Konary” (Nr 1) o udokumentowanych zasobach w kat. C₁, w ilości 942,5 tys. t – wg Bilansu zasobów stan na 31.12.2003 r w ilości 943 tys. t. Powierzchnia złoża wynosi 3,53 ha, a średnia miąższość 15,65 m. Piaski ze złoża „Konary” przydatne są do zapraw budowlanych i do betonów. Złoże jest częściowo eksploatowane przez mieszkańców. Kontynuacja wydobycia piasku ze złoża uzależniona jest od uporządkowania sytuacji prawnej wydobycia, wystąpienia do Wojewody o koncesję na wydobycie. Eksploatacja tego złoża zgodnie z kwalifikacją sozologiczną jest konflikowa i jest możliwa jedynie przy pewnych ograniczeniach.
- Złoże piasków „Nawarzyce” (nr 2), o udokumentowanych zasobach w kat. C₂, w ilości 22 947 tys. t – wg Bilansu zasobów stan na 31.12.2003 r w ilości 22 947 tys. t. Zajmuje ono powierzchnię 90,62 ha i posiada średnią miąższość 15,1 m. Piaski ze złoża „Nawarzyce” przydatne są jako piasek płukany do betonów, wypraw, zapraw i gładzi budowlanych. Złoże jest częściowo eksploatowane przez mieszkańców. Kontynuacja wydobycia piasku ze złoża uzależniona jest od uporządkowania sytuacji prawnej wydobycia, wystąpienia do Wojewody o koncesję na wydobycie po wcześniejszym rozstrzygnięciu czy potencjalne wydobycie nie wywoła zbyt wysokich strat w środowisku. Eksploatacja tego złoża zgodnie z kwalifikacją sozologiczną jest bardzo konfliktowa i nie powinna być prowadzona ze względu na położenie na terenie wodochronnych lasów Nadleśnictwa Pińczów.
- Piaski z obszaru „Laskowa – Wodzisław” (nr 3) o nieustalonych zasobach szacunkowych rozpoznanych w wyniku sprawozdania geologicznego z 1978 r. Kopalina ta jest przydatna w ograniczonym zakresie jako piasek płukany do zapraw budowlanych. Piaski te są częściowo eksploatowana przez mieszkańców. Eksploatacja tej kopaliny zgodnie z kwalifikacją sozologiczną jest konflikowa i jest możliwa jedynie przy pewnych ograniczeniach
- Piaski z obszaru „Przyłęczek” (nr 4) o zasobach szacunkowych w ilości 514,15 tys. t

rozpoznanych w wyniku sprawozdania geologicznego prowadzonego w 1981 r. Piasek ten jako niepłukany jest przydatny do betonów, zapraw i wypraw budowlanych. Kopalina ta jest częściowo eksploatowana przez mieszkańców. Potencjalna eksploatacja jest mało konfliktowa dla środowiska.

- Piaski z obszaru „Września” (nr 5) o nieokreślonych zasobach szacunkowych rozpoznanych w wyniku sprawozdania geologicznego z 1978 r. Kopalina ta jest przydatna jako piasek płukany dla budownictwa. Piaski z tego obszaru są częściowo eksploatowane przez mieszkańców. Eksploatacja tej kopaliny zgodnie z kwalifikacją sozologiczną jest konfliktowa i jest możliwa jedynie przy pewnych ograniczeniach.
- *Piaski ze złoża „Niegostawice”(Nr 8) o udokumentowanych zasobach w kat. C₁, w ilości 640,5 tys. Mg – wg Bilansu zasobów stan na 31.12.2009 r. Zasoby przemysłowe złoża są równe zasobom geologicznym. Dla niniejszego złoża została wydana przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego koncesja na wydobywanie piasków czwartorzędowych ze złoża znak: OWS.V.7511-28/10 z dnia 21.09.2010r., dla Aleksandra Słoty działającego w ramach Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjno-Handlowego „LECHPOL” w Konarach, gmina Wodzisław. W koncesji ustanowiono obszar i teren górniczy dla złoża „Niegostawice”.^{*1}*

Gliny

- Gliny z obszaru „Wodzisław” (nr 6) o zasobach szacunkowych w ilości ok. 60 tys. t rozpoznanych w wyniku opinii geologicznej w 1968 r. Gliny z obszaru „Wodzisław” przydatne są do produkcji cegły pełnej Kl. „100”. Gliny te są częściowo eksploatowane przez mieszkańców. Eksploatacja tej kopaliny zgodnie z kwalifikacją sozologiczną jest konfliktowa i jest możliwa jedynie przy pewnych ograniczeniach.
- Rozpoznany był również obszar występowania glin i lessów w okolicach Nawarżyc, jednak ze względu na niekorzystną opinię geologiczną z 1968 r. nie jest on traktowany jako kopalina i nie jest pokazany na załącznikach graficznych

Torfy

- Torfy z obszaru „Konary” (nr 7), rozpoznane w wyniku „Geologicznej oceny perspektyw surowcowych obszarów woj. kieleckiego”, 1967 r. Torfy są przydatne do celów rolniczych, ogrodniczych, jako materiał opałowy oraz w przemyśle farmaceutycznym. Ze względu na kwalifikację sozologiczną eksploatacja tej kopaliny jest bardzo konfliktowa i nie powinna być prowadzona ze względu na położenie na nadrzecznych łąkach.

Wzrost zainteresowania kopalinami o zasobach szacunkowych wymaga dalszego ich rozpoznania geologicznego i udokumentowania.

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

2.3.3. Warunki wodne

a) wody powierzchniowe

Obszar gminy położony jest w obrębie dorzecza Nidy. Gmina odwadniana jest głównie przez jej prawobrzeżny dopływ, rzekę Mierzawę i uchodzącą do niej Mozgawę.

Mierzawa przepływa szeroką, płaskodenną doliną, w krętym nieuregulowanym korycie. Zgodnie ze „Stanem środowiska w woj. świętokrzyskim w roku 2003” wody rzeki Mierzawy zostały sklasyfikowane jako wody złej jakości. Na odcinku źródłowym wody w klasyfikacji ogólnej były w III klasie czystości ze względu na przekroczenie m.Coli, azotynów i fosforu ogólnego. Na odcinku od km 34,8 do km 2,0 wody były pozaklasowe ze względu na przekroczenia m. Coli i azotynów. Na odcinku ujściowym wody ponownie osiągają III klasę czystości.

Rzeka Mozgawa w całości znajduje się na terenie gminy i wraz z dopływem Mozgawką odwadnia zachodnią, centralną i południową część gminy. W obrębie doliny Mozgawy, w rejonie wsi Mieronice i Wodzisławia znajdują się sztuczne zbiorniki w formie stawów. Czystość wód rzeki Mozgawy nie jest badana.

Część południowo-wschodnią odwadnia bezimienny ciek przepływający przez Lubczę i bezpośrednio wpadający do Mierzawy. Na cieku zlokalizowany jest staw o powierzchni 1,67 ha. Wody odpływające siecią rzeczną z powierzchni gminy w 40 % pochodzą z zasilania gruntowego, zaś pozostała ich część z zasilania powierzchniowego podczas roztopów oraz nawałnych deszczy. Generalnie obserwuje się na tym obszarze pogłębianie się regionalnego kryzysu wodnego.

Dolina Mierzawy zagrożona jest okresowym zalaniem przez wielkie wody powodziowe (Q 1 %). Na obszarach zalewowych obowiązuje szereg ograniczeń w użytkowaniu terenu. Wynikają one z art. 83, ust. 1. Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z nią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego.

W celu zapobieżenia małym, lokalnym podtopieniom należy też zadbać o stan rowów odwadniających wykonanych zarówno na terenach rolnych, jak i wzdłuż dróg tak, aby spływająca nimi woda nie natrafiała na przeszkody umożliwiające jej rozlanie się. Aby zapewnić właściwy odpływ wody w rowach należy zadbać o ich częstą konserwację i wykaszanie.

b) wody podziemne

Wody podziemne na terenie gminy Wodzisław występują w obrębie den dolin rzecznych – jako płytkie wody czwartorzędowe (na głębokości średnio ok. 1,0 m p.p.t.) oraz na obszarach

wyższych – jako płytkie wody czwartorzędowe (na głębokościach 1,0 – 2,0 m p.p.t.), wgłębne wody czwartorzędowe (na głębokościach poniżej 2,0 m p.p.t.) oraz wgłębne wody górnokredowe (występujące na głębokościach od kilku do 70,0 m p.p.t.). Wody z poziomu górnokredowego zalegają na terenie całej gminy Wodzisław i stanowią fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) „Niecka Miechowska SE” Nr 409, o znaczeniu gospodarczym dla całego kraju.

GZWP „Niecka Miechowska SE” Nr 409 posiada dokumentację geologiczną zatwierdzoną przez Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją znak: DG kdh/BJ/489-6227/99 z dnia 14 lipca 1999 r. Dokumentacja ta zawiera ustalenia warunków hydrogeologicznych tego zbiornika, zatwierdza jego granice i wyznacza strefę ochronną zbiornika. „Niecka Miechowska SE” ma powierzchnię 2 975 km² i zasoby dyspozycyjne równe 437 962 m³/dobę. Ze względu na swoje rozmiary zajmuje część województw małopolskiego i świętokrzyskiego. Zbiornik ten ma charakter szczelinowo – porowy i szczelinowo – krasowy w formacji górnokredowej. Zasilanie zbiornika odbywa się przez bezpośrednią infiltrację wód opadowych, przez dopływ wód z piętra czwartorzędowego na obszarze, gdzie brak jest izolacji oraz przez dopływ wód podziemnych z terenów sąsiednich.

Na terenie gminy Wodzisław w miejscowości Brzezcie, na studni ujęciowej wodociągu wiejskiego, zlokalizowany jest punkt regionalnego monitoringu jakości wód podziemnych w woj. świętokrzyskim o nr 83. W punkcie tym w roku 2003 stwierdzono wodę bardzo dobrej jakości klasy Ib. Według badań PIOŚ jakość wody w tym punkcie utrzymuje się na stałym od wielu lat poziomie w klasie Ib. Na tej podstawie można sądzić o dobrej jakości wody w pozostałych gminnych ujęciach wody.

Wody podziemne nie są równomiernie chronione przed zanieczyszczeniami. Znaczna część zbiornika nie posiada izolacji w postaci warstwy nieprzepuszczalnej, przez co jest silnie zagrożona zanieczyszczeniami. Na podstawie „Dokumentacji hydrogeologicznej GZWP Niecka Miechowska SE” ochroną objęto tą część zbiornika, w której pionowe przesiąkanie zanieczyszczeń następuje w czasie krótszym niż 25 lat. Obszar ochronny zbiornika ma powierzchnię 2 404 km² w tym 2 379 km² znajduje się na obszarze występowania zbiornika, a pozostała część w jego otoczeniu.

Obszar ochronny całego zbiornika został podzielony na rejony „A”, „B”, „C” i „D” w zależności od sposobu zagospodarowania. Na terenie opracowania występuje obszar „B” i „C”.

Obszarem „B” zostały objęte uprawy rolne wraz z terenami zabudowy wiejskiej. W strefie tej obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża, budowania rurociągów transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska, przeładunków i dystrybucji substancji ropopochodnych.

Wymagana jest kontrola intensywnej produkcji rolniczej oraz ograniczenie bezściołowej hodowli zwierząt. Konieczne jest zlikwidowanie dzikich wysypisk odpadów oraz uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej. Niezbędne jest też stosowanie środków ochrony roślin o okresie połowicznego rozpadu w glebie, krótszym niż 6 miesięcy. Konieczne jest też zlikwidowanie punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód podziemnych.

Obszarem „C” zostały objęte obszary leśne. Na terenach tych niezbędne jest zachowanie

dotychczasowego stanu zagospodarowania. Zabrania się też lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, mogących pogorszyć stan środowiska. Konieczne jest badanie oddziaływania na wody podziemne środków ochrony stosowanych przy nawożeniu lasów, a użyte środki powinny mieć okres połowicznego rozpadu krótszy niż 6 miesięcy.

W dokumentacji hydrogeologicznej GZWP Niecka Miechowska SE zawarte są wskazówki co do lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska w poszczególnych rejonach ochronnych. Zakazy lokalizacji tych inwestycji będą miały miejsce jeśli jest to zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie.

W obrębie obszaru ochronnego zbiornika, na terenie gminy Wodzisław dokumentacja wyznacza trzy tereny, na których czas przesiąkania pionowego potencjalnych zanieczyszczeń konserwatywnych do poziomu kredowego jest większa lub równa 25 lat. Rejony te jako bardziej odporne na migracje zanieczyszczeń mogą być rozważane pod przeznaczenie pod inwestycje, co do których zachodzi obawa o niekorzystnym wpływie na wody podziemne. Tereny te oznaczone są symbolem B/1 i położone są: między Brześciem a Olszówką oraz na północny – wschód i na południowy wschód od miejscowości Wodzisław.

Eksploatacja wód podziemnych na terenie opracowania prowadzona jest studniami wierconymi. Ich wykaz został przedstawione w tabeli 2 i na załączniku graficznym. Strefy ochrony posiadają ujęcia zawarte w tabeli 3 i pokazane na załączniku graficznym. W każdej strefie obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. W ramach strefy pośredniej wyróżnia się część wewnętrzną przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej oraz część zewnętrzną.

Dla wszystkich ujęć można sformułować następujące wspólne zalecenia i zakazy (wyciąg z decyzji wodnoprawnych):

W związku z ustanowieniem stref ochronnych ujęcia wody **zobowiązuje się użytkownika do:**
W strefie bezpośredniej:

1. Ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach i zabezpieczenia przed wejściem osób nieupoważnionych.
2. Zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości.
3. Zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.
4. Umieszczenia na bramie ogrodzenia tablicy informacyjno – ostrzegawczej o treści: Obiekt wodociągowy, bezpośrednia strefa ochrony ujęcia wody, niezatrudnionym wstęp wzbroniony.

W strefie pośredniej:

1. W zasięgu stref (wewnętrznej i zewnętrznej) ustawienia tablic informacyjno – ostrzegawczych z podanymi zakazami i ograniczeniami, w charakterystycznych punktach terenu np. przecięcia się granic z drogami, rowami itp.
2. Zasięg terenu wewnętrznej i zewnętrznej strefy winien zostać naniesiony na miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące **zakazy**:

W strefie bezpośredniej:

1. Budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu.
2. Zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody.
3. Zamieszkiwania ludzi.
4. Przebywania osób nie związanych z pracą wodociągu
5. Wprowadzania i pobytu zwierząt.
6. Rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu.
7. Lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.
8. Wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody.

W strefie pośredniej ujęcia wody: – Zewnętrznej

1. Budowy nowych ujęć wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i dla działalności gospodarczej.
2. Lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska.
3. Lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych.
4. Przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych.
5. Wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi.
6. Rolniczego wykorzystania ścieków i gnojowicy.
7. Zakładania nowych cmentarzy i grzebania zwierząt.
8. Budowy osiedli mieszkaniowych bez równoczesnej kanalizacji.
9. Lokalizacji przemysłowych ferm chowu zwierząt.
10. Lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.

– **Na terenie strefy wewnętrznej obowiązują zakazy wymienione powyżej i dodatkowo:**

1. Budowy nowych ujęć wód podziemnych.
2. Składowania lub gromadzenia śmieci i odpadów, które mogą zanieczyszczać wody gruntowe.
3. Składowania obornika na nieuszczelnionym podłożu.
4. Urządzania pastwisk i pojenia zwierząt gospodarskich.
5. Budowy dróg publicznych.
6. Mycia pojazdów mechanicznych.
7. Lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt.

Tabela 2. Zestawienie studni wierconych wykonanych na terenie gminy Wodzisław oraz poza granicami, przeznaczonych do obsługi mieszkańców gminy

Nr	Miejscowość	Użytkownik	Rok budowy	Głębokość studni [m]	Zwierciadło wody [m]		Dane eksploatacyjne			Uwagi
					nawiercone	ustabilizowane	wydajność Q [m ³ /h]	depresja s [m]	promień leja R [m]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Brzezinki	Wodociąg wiejski	1966	70,0	40,30	39,20	17,00	0,71	19,0	Karta 2158
2	Brzeście	Wodociąg wiejski	1986	50,0	17,80	17,80	109,00	0,30	23,0	Karta 2142 zasad.
3	Brzeście	Wodociąg wiejski	1980	50,0	43,00	17,70	74,00	3,40	169,0	Karta 1868 awaryj.
4	Dębiany	Wodociąg wiejski	1984	70,0	26,20	26,20	74,00	7,00	216,0	Karta 2038
5	Klemencice	Wodociąg wiejski	1985	70,0	34,00	34,00	14,70	8,40	310,0	Karta 2101
6	Klemencice	Zlewnia mleka	1981	30,0	9,60	9,60	9,70	9,00	129,0	Karta 1890
7	Klemencice	Punkt skupu	1979	16,0	-	6,50	3,60	0,20	-	Karta 1713
8	Konary	Zlewnia mleka	1975	30,0	8,9	8,9	21,00	1,50	90,0	Karta 1507
9	Laskowa	POM	1958	50,0	28,00	24,00	47,40	0,05	24	
10	Lubcza	Stadnina Michałów	1966	50,0	6,00	6,00	86,00	1,30	50,0	Karta 417
11	Lubcza – Janów	Mieszkańcy	-	80,0	-	-	13,90	-	-	
12	Ludwinów	Wodociąg wiejski	1972	50,0	-	-	-	-	-	
12a	Ludwinów	Ubojnia „Jędrzej”	2002	27,2	-	21,40	4,85	1,50	21,50	
13	Mieronice	Piekarnia	1964	25,0	12,00	3,60	65,40	3,00	87,00	Karta 514
14	Mierzawa	Agronomówka	1963	25,0	13,40	13,40	34,56	0,45	26,60	
15	Mierzawa	Szkoła Podstawowa	1968	30,0	22,50	16,20	16,38	4,90	94,0	Karta 796
16	Mierzawa	Zlewnia mleka	1997	25,0	5,85	5,85	22,00	4,50	94,0	Karta 2585
17	Nawarzyce	Bank Spółdzielczy	1975	30,0	6,00	1,10	80,00	5,80	134,0	Karta 1565
18	Nawarzyce Leśne	Wodociąg wiejski	1983	90,0	-	-	2,00	4,50	-	
19	Niegosławice	Wodociąg wiejski	2002	60,0	17,10	8,20	106,0	1,5	124	zasadnicza
20	Niegosławice	Wodociąg wiejski	2004				101,0	6,0		awaryjna
21	Pękosław	Szkoła Podstawowa	1967	25,0	9,60	8,10	30,10	5,50	-	Karta 598
22	Podlesie	Mieszkańcy	1985	61,0	19,40	19,40	39,80	1,50	53,0	Karta 2124
23	Promyk	Wodociąg wiejski	1967	90,0	28,40	28,40	4,20	30,00	81,0	Karta 662

c.d. tabeli 2.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
24	Przewody	Wodociąg wiejski	2002	85,0	41,50	17,10	81,00	20,00	354,0	zasadnicza
25	Przewody	Wodociąg wiejski	1973/4	86,0	44,00	21,00	84,00	21,00	514,3	awaryjna
26	Przyłęczek	PGR	1976	60,0	12,00	12,00	234,00	4,00	193,0	Karta 1593
27	Przyrąb	Wodociąg wiejski	1998	70,0	-	13,90	92,50	8,40	-	
28	Sadki	Mieszkańcy	1984	115,0	68,40	69,00	1,50	23,00	65,5	Karta 2128
29	Sadki Janowskie	Wodociąg wiejski	1985	70,0	39,60	38,30	9,60	11,13	-	Karta 2118
30	Strzeszkowice	Tuczarnia	1977	30,0	7,10	7,10	23,40	7,50	155,0	Karta 1658
31	Wodzisław	POM	1957/8	50,0	28,00	23,95	40,00	0,45	83,7	Karta 2385
32	Wodzisław	Wodociąg wiejski	1964	50,0	17,00	16,70	70,00	2,00	93,5	Karta 239
33	Wodzisław	Wodociąg wiejski	1984	50,0	17,00	17,00	62,00	5,00	207,0	Karta 2014
34	Wodzisław	OSM	1955	40,4	25,00	2,70	33,20	1,30	46,0	Karta 276
35	Wodzisław	OSM	1987	40,0	5,40	5,40	29,40	0,60	55,0	Karta 2242
36	Wodzisław	Obwód Drogowy	1977	28,0	18,00	16,00	18,00	4,00	62,0	
37	Wodzisław	Agronomówka	1962	28,0	2,50	2,40	6,30	1,30	19,0	Karta 792
Studnie wiercone położone poza granicą gminy, wykorzystywane przez mieszkańców gminy Wodzisław										
38	Moczydło	Wodociąg wiejski	1985	40,0	16,00	16,00	21,00	7,00	173,6	Karta 2107
39	Paulinów	Wieś Droblin	1987/8	60,0	13,40	13,40	67,00	6,00	210,0	Karta 2237
40	Węchadłów	Wieś Przewody	1977/8	100,0	45,00	18,00	32,00	25,00	511,0	Karta 1202
41	Zielonki	Wodociąg wiejski	1966/7	70,0	29,00	26,00	17,00	14,50	148,0	Karta 505 zasadn.
42	Zielonki	Wodociąg wiejski	1986	70,0	26,00	22,50	7,82	23,50	198,0	Karta 2176 awaryj.

Tabela 3. Strefy ochronne ujęć wody

Nr	Wodociąg	Nr studni zgodny z tab. studni	Decyzja zatwierdzająca strefę ochronną	Strefa ochrony bezpośredniej [m]	Strefa ochrony pośredniej	
					wewnętrzna	zewnętrzna
1	Niegosławice	19 20	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223-28/04 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 17.11.2004 r.	41,0 x 31,0	brak, poprzednia straciła moc	brak, poprzednia straciła moc
2	Brzeście	2 3	Decyzja znak: ROS.IX-6210/243/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.11.1998 r.	42,5 x 51,0 x 27,5	R = 71	R = 716
3	Wodzisław	32 33	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/17/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 02.07.2001 r.	33,0 x 15,0 x 12,5	R = 30	R = 310
4	Klemencice	5	Decyzja znak: ROS.IX-6210/283/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 10.12.1998	65,0 x 15,0 x 25,0 x 37,0 x 27,5 x 20,0	R = 44	R = 441
5	Promyk	23	Decyzja znak: OS.I-6210/236/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.12.1996 r.	20,0 x 19,0	R = 26	R = 205
6	Brzezinki	1	Decyzja znak: OS.I-6210/252/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 22.01.1997 r.	34,0 x 42,0	S – 60, E –30	NW, N – do wzniesienia, E – 300, SE ,S – 400-680, SW – 540-400, W – do drogi leśnej
7	Sadki Janowskie	29	Decyzja znak: OS.I-6210/237/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 17.12.1996 r.	6,0 x 12,0	R = 30	E, S, W – 200 N – 370
8	Nawarzyce Leśne	18	Decyzja znak: OS.I-6210/37/97 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 21.03.1997 r.	10,55 x 25,0	-	-
9	Przyrąb	27	Decyzja znak: ROS.IX-6210/242/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.11.1998	24,0 x 65,0	R = 41	R = 427
10	Dębiany – Olbrachcice	4	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/17/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 18.07.2001 r.	35,8 x 22,5	R = 13	R = 140
11	Przezwoły	24 25	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223-30/04 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 07.01.2005 r.	w granicach ogrodzonego terenu	-	-
12	Ludwinów	12	-	-	-	-
13	Lubcza	10	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/8/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 09.04.2001 r.	17,5 x 22,5	R = 20	R = 920
14	OSM Wodzisław	35	-	-	-	-
15	Mierzawa szkoła	15	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/8/03 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 12.06.2003 r.	5,70 x 5,90	-	-
16	Zielonki	41 42	Straciła ważność	Straciła ważność	Straciła ważność	Straciła ważność
17.	Moczydło	38	-	-	-	-

8. Budowy nowych zabudowań gospodarczych i mieszkalnych
9. Budowy magazynów nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.
10. Zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw.
11. Stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.
12. Wydobywania kopalni.
13. Wykonywania odwodnień górniczych i budowlanych.
14. Wykonywanie robót melioracyjnych i wykopów ziemnych.

2.3.4. Gleby

Na terenie gminy dominują grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych (I, II, III). Ogólny wskaźnik przydatności rolniczej gleb (w skali 120 pkt) wynosi: gmina Wodzisław – 76,8 pkt, województwo (w dawnych granicach) – 68,1 pkt.

Dominującym typem gleb są gleby rędzinowe, wytworzone z wapieni kredowych, jedynie południowo – wschodnia część gminy posiada przewagę gleb lessowych. Występująca na terenie gminy struktura ekologiczna gleb predysponuje gminę do rozwoju funkcji rolniczej o kierunku zbożowo-hodowlanym z nastawieniem na uprawę pszenicy i jęczmienia oraz motylkowych pastewnych.

Wsie położone centralnie wzdłuż dolin rzecznych posiadają warunki do rozwoju chowu bydła, zaś pozostałe do intensyfikacji chowu trzody chlewnej. Na terenach najcenniejszych gleb kompleksu 2 są również warunki do rozwoju warzywnictwa, w tym szczególnie produkcji ekologicznej.

Wskazane zostały również gleby pochodzenia organicznego i obszary zmeliorowane, które powinny być chronione przed wykorzystaniem na cele poza rolnicze. Na terenie gminy znajdują się również gleby o niskich wartościach dla rolnictwa, gleby te nadają się do wykorzystania na cele nierolnicze lub do zalesienia.

Szczegółowe dane dotyczące zalegania poszczególnych kompleksów znajdują się w Opracowaniu Ekofizjograficznym do „Studium uwarunkowań i kierunku zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław”.

2.3.5. Szata roślinna

W krajobrazie gminy dominują pola. Pierwotną szatę roślinną zniszczono już wiele lat temu, a na jej miejscu wykształciły się zjawiska związane z uprawami rolniczymi. Obecnie obszar gminy jest w znacznym stopniu odlesiony. Wykształciły się tu związane z rolnictwem agrofitycenozy, wśród których występuje bardzo wiele rzadkich gatunków roślin, interesujących z botanicznego i naukowego punktu widzenia. Wśród nich wymienić można m.in. takie jak: rolnica polna, miłek letni, jaskier polny, czechrzyca grzebieniowa, włóczydło polne, oraz wyka czteronasienna, ostróżeczka polna.

Niezwykle charakterystycznym elementem w szacie roślinnej gminy, są naturalne, silnie rozproszone murawy kserotermiczne i wielogatunkowe zarośla krzewów. Są to bogate zbiorowiska o charakterze stoku łąkowego z licznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin tj. oman wąskolistny, miłek wiosenny, kłosownica pierzasta, zawilec wielokwiatowy, rojnik pospolity, sasanka łąkowa, rośliny częściowo chronione tj. wilżyna ciernista, pierwiosnka lekarska, kalina koralowa, kruszyna

pospolita, oraz rzadkie tj. oman wąskolistny, głowienka wielkokwiatowa, czosnek skalny, pszeniec różowy, zagorzelek żółty.

W miedzach i na obrzeżach muraw rozwijają się luźne i zwarte, wielogatunkowe zarośla krzewiaste z udziałem leszczyny lub tarniny, a w dolinach i nad strumieniami ciągną się fragmentarycznie wykształcone zbiorowiska łągu olszowo-jesionowego oraz wilgotnych łąk.

Lasy i grunty leśne stanowią 12,4 % powierzchni ogólnej gminy. Wskaźnik lesistości jest zdecydowanie niższy niż średnia województwa wynosząca 27,8 %. Gmina należy do obszarów o niskiej lesistości. W strukturze własnościowej dominują lasy państwowe, które skupiają się w 8-miu większych masywach, głównie na obrzeżu gminy. Lasy te zarządzane są przez dwa nadleśnictwa Jędrzejów i Pińczów. Całość powierzchni lasów zaliczana jest do I strefy uszkodzeń przemysłowych – tzw. uszkodzeń słabych. Część lasów stanowią lasy ochronne – glebochronne i wodochronne, głównie w okolicy Piotrkowic. Stan zdrowotny lasów jest zadowalający i bogaty pod względem siedliskowym i gatunkowym. Dominują bory świeże mieszane i lasy mieszane.

Część lasów, oprócz funkcji gospodarczej posiada wysoką przydatność dla celów turystycznych, oraz spełnia funkcję wodochronną i glebochronną. Ponadto posiadają bogate walory przyrodnicze i krajobrazowe. Warunkiem właściwego wykorzystania zasobów leśnych na cele turystyczne jest racjonalne ich udostępnianie i wyposażenie w „małą infrastrukturę turystyczną”. Preferowane do takiego wykorzystania są lasy w rejonie Podlesia, Laskowej, Mierzawy, Przyłęka i Niegosławic.

2.3.6. Warunki klimatyczne

Według podziału kraju na regiony klimatyczne, gmina znajduje się w wyżynnym rejonie klimatycznym, śląsko – małopolskim. Kraina ta charakteryzuje się następującymi parametrami:

- średnia temp. najchłodniejszego miesiąca – stycznia – wynosi -7°C ,
- średnia temp. najcieplejszego miesiąca – lipca – wynosi $+17,7^{\circ}\text{C}$,
- średnia temp. powietrza od $7,3^{\circ}\text{C}$ do $7,8^{\circ}\text{C}$,
- zima trwa 92 dni a lato 91 dni,
- średnia ilość dni pogodnych w roku wynosi 62, pochmurnych 122,
- szata śnieżna występuje średnio przez ok. 80 dni,
- roczna ilość opadów wynosi 610 mm,
- wilgotność względna wynosi średnio 81 %,
- średnia ilość dni z mgłą wynosi 53
- przewaga wiatrów zachodnich (17,6 %) oraz wiatrów północno – zachodnich (15 %).

Najkorzystniejsze warunki topoklimatyczne, charakteryzujące się bardzo dobrymi warunkami solarnymi i termicznymi, przewietrzaniem, małą częstotliwością występowania mgieł, oraz krótszym okresem zalegania pokrywy śnieżnej, występują na terenie zboczy o ekspozycji południowej, południowo – zachodniej, południowo – wschodniej, zachodniej i wschodniej.

Korzystne są dla zabudowy mieszkaniowej i specjalnej oraz rolnictwa. Mniej korzystne

warunki topoklimatyczne występują na terenach obszarów płaskich nie stanowiących dolin rzecznych. Warunki te są korzystne dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej.

Pozostałe obszary nie posiadają korzystnych warunków topoklimatycznych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

2.3.7. Ochrona środowiska przyrodniczego

*(W związku ze zmianą przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz wprowadzeniem procedur związanych ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko dokumentów tj. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz jego zmian, zapisy dotyczące niniejszego rozdziału zostały zakwalifikowane w zakresie niezbędnym, dostosowanym do przedmiotu zmiany studium...)*¹*

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się szereg ciekawych i cennych obiektów przyrodniczych, które zostały objęte ochroną. Chronione są zarówno pojedyncze obiekty pomników przyrody, rezerwat „Lubcza”, jak i wieloprzestrzenne obszary, na których utworzono Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Południowa część obszaru gminy znajduje się w obrębie Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (M – D OChK), ustanowionego Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 21, poz. 145 z 1995 r. z *późniejszymi zmianami* ^{*1}).

Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, stanowiąc część większego obszaru położonego również na terenie województwa małopolskiego. Jego powierzchnia w granicach województwa świętokrzyskiego wynosi 40 333 ha i obejmuje tereny części gmin: Działoszyce, Imielno, Michałów, Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Wodzisław.

W M – D OChK zachowała się szata roślinna, która należy do najbardziej interesującej na terenie całej Niecki Nidziańskiej. Na jej bogactwo składają się lasy a wśród nich najcenniejsze siedliska łąkowe i świetlistej dąbrowy. Najpiękniejsze ich fragmenty chronione są w rezerwach: „Lubcza”, „Kwiatówka”, „Lipny Dół” i „Kępie”. Zbiorowiska te, z uwagi na dużą zmienność siedlisk spowodowaną bogatą rzeźbą terenu, są bardzo bogate pod względem florystycznym. Występuje w nim wiele rzadkich i chronionych gatunków roślin m.in. zawilec wielokwiatowy, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, róża francuska, kokorycz okólkowa, bluszcz pospolity, storczyki: kruszczyk szerokolistny i podkolan dwulistny, ciemiężca zielona, miodunka miękkowłosa i inne.

Na odlesionych pagórkach kredowych i stromych zboczach wąwozów lessowych rozwijają się bogate florystycznie i kwiatne murawy stepowe z udziałem bardzo wielu rzadkich w skali kraju i chronionych gatunków roślin m.in. dziewięcisiła popłocholistnego, dziewięcisiła bezłodygowego, powojnika prostego, omanu wąskolistnego, ostrożeńca pannońskiego, lnu włochatego, lnu złocistego,

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

miłka wiosennego, wisienki stepowej, złocienia baldachogronowego, obuwika pospolitego, storczyka samczego i kukawki. Na uwagę zasługują też wilogatunkowe zarośla leszczynowe i tarninowe oraz wielogatunkowe agrocenozy towarzyszące uprawą..

Głównymi strategicznymi kierunkami ochrony i funkcjonowania M – D OChK jest przywrócenie I i II stopnia czystości we wszystkich rzekach biorących swój początek na tym terenie a szczególnie w Mierzawie, Nidzicy, Szreniawie i Uniejówce. Doliny tych rzek stanowią ważne międzyregionalne korytarze ekologiczne łączące Parki Krajobrazowe Poniżnia z doliną Wisły, doliną Pilicy i zespołem Jurajskich Parków Krajobrazowych. Szczególna jest rola retencyjno – wodochronna i glebochronna lasów, głównie położonych na wododziale Nidy i Pilicy, o wyjątkowych wartościach biocenotycznych i ekologicznych. Należy uwzględnić ochronę cennych florystycznie muraw kserotermicznych zagrożonych szczególnie poprzez niewłaściwe zalesienia. Zalesienia i zakrzewienia powinno spełniać funkcję zabezpieczeń fitomelioracyjnych, terenów zagrożonych erozją wodną. M – D OChK posiada również duże walory kulturowe.

Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156, poz.1950, z *późniejszymi zmianami*^{*1}), wyszczególnia obszary chronionego krajobrazu zlokalizowane na terenie województwa świętokrzyskiego, ustala działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów i zakazy obowiązujące na tych terenach, natomiast opis granic zawarty został w załączniku do rozporządzenia.

Zgodnie z § 3 powyższego rozporządzenia na terenie Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują następujące ustalenia dotyczące działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- ochrona stanowisk ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowa cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwaty przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Zgodnie z § 4 powyższego rozporządzenia na terenie Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Na terenie sołectwa Lubcza, na górze Okrąglicy znajduje się rezerwat florystyczny częściowy „Lubcza”. Rezerwat położony jest na terenie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Pińczów. Utworzono go zarządzeniem MLiPD z dnia 5 maja 1959 r. Rezerwat posiada nr 017 – wg ewidencji *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska*.^{*1}

Rezerwat „Lubcza” ma powierzchnię 6,50 ha z czego 6,40 ha stanowi teren zalesiony a 0,10 ha halizna. Położony jest na słabo nachylnym południowym zboczu zbudowanym z margli kredowych pokrytych cienką warstwą lessu. Obejmuje południowy fragment lasu z płatami muraw kserotermicznych. Występujący las ma charakter grądu. W murawach kserotermicznych występuje szczególnie bogactwo miłka wiosennego. Celem ochrony rezerwatu „Lubcza” jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowisk miłka wiosennego, będącego pod ochroną i stanowiącego relikw rośliności stepowej.

Dla terenu rezerwatu ustanowiono „Plan Ochrony Rezerwatu Przyrody „Lubcza” na okres od 01 stycznia 2002 r. do 31.12.2021 r.” opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Radomiu. Z Planu Ochrony Rezerwatu wynikają poniższe ogólne wytyczne w zakresie ochrony rezerwatu:

- Celem ochrony rezerwatu było zachowanie stanowiska występowania roślinności kserotermicznej z bardzo liczną populacją miłka wiosennego. Niedostateczne wykonywanie zaleceń poprzednich planów ochrony spowodowało prawie zupełny zanik pierwotnego przedmiotu ochrony. W celu przywrócenia pierwotnego charakteru rezerwatu należy zezwolić na wypas bydła oraz utrzymanie zadrzewienia co najwyżej w formie halizny lub płazowiny – nigdy zaś zwartego drzewostanu.
- Doprowadzenie do stanu pierwotnego wymaga :
 - usunięcia drzewostanu w południowym skraju rezerwatu na powierzchni ok. 2,50 ha (redukcja 80 – 90 % występującego obecnie drzewostanu sosny i robinii),
 - silną redukcję zarośli krzewiastych,
 - przywrócenie wypasu zwierząt gospodarskich lub coroczne wykaszanie odnowień krzewów i drzew oraz pokos roślinności murawowej.

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- Ze względu na duże koszty oraz ryzyko wystąpienia nieprzewidzianych procesów sukcesyjnych (np.: ekspansja robinii i jeżyny) proponuje się również alternatywny zabieg ochronny polegający na poszerzeniu powierzchni występujących obecnie na terenie rezerwatu enklaw roślinności kserotermicznej z udziałem miłka wiosennego. W tym celu należy usunąć zarośla krzewów wkraczających na te powierzchnie oraz rozwijających się w ich najbliższym otoczeniu. Zaleca się wykonanie zabiegu w trybie pilnym. Po usunięciu zarośli należy w cyklu 2 –letnim wykaszać całą powierzchnię. Siano należy usunąć poza teren rezerwatu. Pokos należy przeprowadzać późnym latem (we wrześniu).
- Zbiorowisko lasu grądowego porastające większość powierzchni należy pozostawić bez ingerencji, jako teren sukcesji naturalnej, gdzie nastąpi stopniowe odbudowywanie fitocenozy lasu liściastego. Zabiegi leśno – gospodarcze ograniczyć do minimum. Możliwe jest stopniowe usuwanie sosny z piętra drzewostanowego.

Zgodnie z art. 15.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z *późniejszymi zmianami*^{*1}) w rezerwacie przyrody zabrania się:

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*;^{*1}
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*;^{*1}

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- połowu ryb *i innych organizmów wodnych*^{*1}, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – *przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody *regionalnego dyrektora ochrony środowiska*^{*1};
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody *regionalnego dyrektora ochrony środowiska*.

Zakazy, o których mowa powyżej, nie dotyczą:

- *wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;*
- *prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem publicznym;*
- *wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa*^{*1};

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.*¹

Na terenie gminy Wodzisław znajduje się pomnik przyrody ożywionej – wielogatunkowa grupa drzew w Lubczy. Pomnik przyrody ożywionej – wielogatunkową grupę drzew, w skład której wchodzi klon i lipa utworzono Orzeczeniem Prezydium WRN w Kielcach Nr 106 z 5 marca 1958 r. Pomnik ten posiada nr 049 w rejestrze *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska*.*¹

Grupa drzew znajduje się przy zabudowaniach dawnego dworu w Lubczy obecnie Ośrodka rehabilitacyjnego „Promet”, oraz 7 pomników przyrody ożywionej ustanowionych *Rozporządzeniem Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 137 poz. 1616 - § 1 pkt 26 – 32)*:

- jodła pospolita, rosnąca na działce nr 232, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 792);
- jodła pospolita, rosnąca na działce nr 233, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 793);
- buk zwyczajny, rosnący na działce nr 239, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 794);
- buk zwyczajny, rosnący na działce nr 239, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 795);
- buk zwyczajny, rosnący na działce nr 251, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 796);
- wiąz pospolity, rosnący na działce nr 248, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 797);
- klon zwyczajny, rosnący na działce nr 248, obręb Sielec (nr rej RDOŚ 798).*¹

Znajduje się również*¹ jeden pomnik przyrody nieożywionej – źródło w Laskowej – źródło typu podboczowego szczelinowego – utworzono Zarządzeniem Wojewody Kieleckiego 23/87 z 2 października 1987 r.. Pomnik ten posiada nr 251 w rejestrze *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska*.*¹ Źródło znajduje się we wschodniej części wsi Laskowa na gruncie należącym do wspólnoty wsi. Źródło znajduje się w strefie kontaktu terasy zalewowej rzeki Mozgawy ze stromo nachylonym zboczem. Woda wypływa w kilku punktach w dwóch niszach powstałych w wyniku erozji wstecznej. Woda wypływa z margli kredowych. Wydajność źródła w 1986 r. wynosiła 25 l/s.

Zgodnie z art. 45.1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami*¹) dla pomników przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

*¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

*Pomniki przyrody, określone powyżej znajdują się poza obszarami wskazanymi pod lokalizację farm wiatrowych w ramach Zmiany nr 1 zmiany studium.....*¹*

Dolina rzeki Mierzawy stanowi lokalny korytarz ekologiczny będący łącznikiem między obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo, przyczyniając się do migracji świata roślinnego i zwierzęcego. Doliny rzek Mozgawy i Mozgawki zostały uznane za lokalne ciągi ekologiczne wspomagające główny korytarz ekologiczny. Dla terenów tych można sformułować następujące zalecenia dotyczące zagospodarowania:

- preferowanie rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach przylegających do rzek,
- działania mające na celu likwidowanie i nie wprowadzanie do środowiska barier poprzecznych ograniczających przepływ powietrza i wód,
- ochrony i uzupełnienia biologicznej obudowy rzek (zadrzewienia przywodne).

*Na terenie gminy Wodzisław znajduje się obszar objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 (SOO). Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej w państwach Unii Europejskiej. W skład sieci Natura 2000 wchodzi m.in.*¹*

*¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- *Specjalny Obszar Ochrony (SOO) - wyznaczony na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. "Siedliskowej", dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz siedlisk gatunków zwierząt i roślin wymienionych w załączniku II do Dyrektywy.*

Na terenie gminy został utworzony Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 – „Dolina Mierzawy” – PLH260020.

Zgodnie z art. 33 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami) na obszarach objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- *pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- *wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- *pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.*

Planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną wyznaczonych obszarów, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Obszar Farm wiatrowych objęty zmianą Nr 1 do zmiany studium... na terenie gminy Wodzisław, znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000 .^{*1}

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

2.4. Środowisko kulturowe

Jednym z komponentów współtworzących środowisko antropogeniczne są zasoby dziedzictwa kulturowego i trwałe elementy zagospodarowania przestrzennego obszaru, czy struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych czy artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

2.4.1. Rys historyczny

Pierwsza wzmianka o osadzie „Władisław” (lub Władisławia) pochodzi z 1195r. i dotyczy bitwy stoczonej nad rzeką Mozgawą pomiędzy wojskami Mieszka Starego i armią panów krakowskich występujących w imieniu niepełnoletniego króla Kazimierza Sprawiedliwego. Z opisu zdarzeń można przypuszczać, że Wodzisław leżał na skrzyżowaniu traktów biegnących z Krakowa w kierunku Mazowsza i ze Śląska do Sandomierza.

W okresie rozbitcia dzielnicowego, książęcy gród wodzisławski znalazł się w obrębie dzielnicy senioralnej z centralnym ośrodkiem w Krakowie. Zintensyfikowanie w tym czasie migracji ludności wpłynęło na rozwój osadnictwa, w szczególności na przekształcenie się grodów w miasta poprzez kształtowanie się rzemiosła. Miało to miejsce również w Wodzisławiu.

W pierwszej połowie XIII wieku, na ziemiach wokół Wodzisławia istniała już wykształcona struktura kościelna z parafiami w Mieronicach, Wodzisławiu, Piotrkowicach i Lubczy.

Na rozwój kulturowy tych ziem miała z pewnością wpływ obecność cystersów z Jędrzejowa, którzy nabyli od biskupów krakowskich dobra ziemskie w okolicach Lubczy i Nawarzac.

W 1366 r., na mocy dokumentu wydanego w Wiślicy, król Kazimierz Wielki sprzedał (za kwotę 80 grzywien) urząd wójtowski w Wodzisławiu jednemu z mieszkańców Wodzisławia Florianowi, co dało początek tworzeniu się samorządu miejskiego. Datę tę można traktować jako początek powstania miasta.

W kilka lat później, w 1370r., na mocy testamentu królewskiego, miasto Wodzisław zostało przekazane rycerzom Pakosławowi i Przedborowi herbu „Zadora” (zwanego również „Płomieńczyk”) – protoplastom rodu Lanckorońskich. Od tego czasu, aż do połowy XX wieku, losy Wodzisławia i ziem leżących wokół niego zostały związane z rodem Zadorów, którzy w dziejach Polski, już jako ród magnacki Lanckorońskich, odegrali znaczącą rolę.

W latach 1443 – 1444 nastąpił podział majątku w obrębie rodu Zadorów, w wyniku którego został wyodrębniony tzw. „klucz wodzisławski”, w skład którego weszło: Wodzisław (miasto i dwór w Brzeziu) oraz 12 wsi - Brzezie (założone w 1415 r. na pamiątkę rodowej siedziby Brzezie pod Bochnią), Laskowa, Droblin, Świątniki, Klemencice, Pokrzywnica, Płomieńczyk, Zielonki, Sielec, Mieronice, Rzędowice i Giebułtów.

W roku 1508, dzięki staraniom Adama Lanckorońskiego, Wodzisław przyjął wzorzec organizacyjny oparty na prawie magdeburskim, co ukształtowało strukturę zabudowy miasta.

W okresie reformacji, w drugiej połowie XVI wieku, Wodzisław stał się silnym ośrodkiem kalwinizmu. Jan Wodzisławski (prawnuk Jana z Wodzisławia i Brzezia – marszałka na dworze królewskim) był znaczącą osobą ruchu reformatorskiego w Małopolsce. Na potrzeby nowej religii

zostały przejęte kościoły w Wodzisławiu i Mieronicach. Został wybudowany zbór, a w mieście funkcjonowała szkoła kalwińska. W roku 1560, w wyniku podziału administracyjnego ówczesnego kościoła protestanckiego, został utworzony „dystrykt wodzisławski”.

Od czasu pojawienia się kalwinów, aż do 1612 r. odbyło się w Wodzisławiu kilkanaście synodów różnowierczych. Uczestniczyli w nich myśliciele nurtu reformacji tacy jak Marcin Korwicki czy Franciszek Stankar. Nawet bratanek prymasa Jana Łaskiego – Jan Łaski, będąc orędownikiem utworzenia kościoła narodowego, miał w Wodzisławiu dom.

W końcu XVI wieku, Wodzisław był dobrze rozwiniętym ośrodkiem rzemieślniczym. Na około dwóch tysięcy mieszkańców odnotowano 25 rzemieślników. W 1629 r. liczba wzrosła do 35.

W wyniku nasilenia się działań kontreformatorskich i przejścia do tego ruchu Samuela Lanckorońskiego w 1613 r. został odebrany kalwinom kościół w Wodzisławiu a różnowiercy wraz z ostatnim ministrem protestanckim Janem Petrycym zmuszeni zostali do sprzedania swoich dóbr i opuszczenia miasta.

Nowy proboszcz parafii otrzymał od Lanckorońskich zabezpieczenie finansowe na utrzymanie wikarego, nauczyciela w szkole, kantora i dzwonnika oraz zobowiązany został do opieki nad miejscowym szpitalem. Przystąpiono też do budowy nowej świątyni.

Upadek gospodarczy miasta nastąpił w czasie najazdu szwedzkiego w 1655 r., po którym dla pobudzenia gospodarczego, miasto otrzymało 12 lat „wolnizny” od podatku. Prawdopodobnie w tym czasie w Wodzisławiu osiedlili się Żydzi, których w 1676 r. odnotowano 213 osób. Wodzisław stał się drugim co do liczebności ludności żydowskiej ośrodkiem w województwie krakowskim.

W 1692 r. Żydzi mieli już w Wodzisławiu własny kirkut (cmentarz) oraz zorganizowali kahał. Aż do czasu wydarzeń II wojny światowej Żydzi stanowili stały element społeczności miasta. W pierwszej połowie XIX wieku, na 4 000 mieszkańców Wodzisławia – 3/4 ludności było pochodzenia żydowskiego. Wpływali oni w sposób znaczący na rozwój gospodarczy miasta, którego podstawą było rzemiosło, handel i uprawa roli. Oprócz synagogi i kirkutu mieli na terenie Wodzisławia mykwę (łaźnię), ubojnię rytualną i własną szkołę wyznaniową.

Po upadku państwa polskiego, Wodzisław znalazł się w obrębie zaboru rosyjskiego. W gospodarce miasta nie nastąpiły istotniejsze zmiany. Funkcjonowało wprawdzie rzemiosło, w niewielkim stopniu rozwinęły się manufaktury (produkcja tkanin bawełnianych), lecz nie stały się one załączkiem przemysłu. W 1824 r. wybrukowano ulice i rynek, w 1843 r. zainstalowano pierwsze cztery latarnie. System opłat i obowiązki mieszkańców względem właściciela miały charakter jak w czasach feudalnych co w sposób znaczący hamowało rozwój miasta. Powstające w XIX wieku trakcje kolejowe ominęły miasto, co przy zmniejszającym się znaczeniu historycznego traktu komunikacyjno – handlowego obniżyło jego atrakcyjność.

Działania zbrojne prowadzone w czasie powstania styczniowego nie ominęły ziemi wodzisławskiej. Kilkudziesięciu obywateli Wodzisławia wzięło udział w wojnie partyzanckiej. 6 maja 1863 r. Wodzisław został wyzwolony na krótko przez oddziały Bończy (pochowany na cmentarzu w Nawarzycach). W wyniku represji władz carskich, na mocy reformy administracyjnej z 1869 r. – Wodzisław utracił prawa miejskie, stając się osadą.

Pierwsza wojna światowa zaznaczyła się w historii miasta przemarszem I Kompanii Kadrowej

Józefa Piłsudskiego. Działania wojenne szczęśliwie ominęły miasto. Tragedię Wodzisławianie przeżyli w wyniku epidemii cholery w 1917 r., która zdziesiątkowała miasto.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, w strukturze ludności i funkcjonowaniu gospodarczym Wodzisławia nie nastąpiły istotniejsze zmiany.

Dominującą rolę w gospodarce na ziemiach wokół Wodzisławia odgrywały folwarki: Lanckorońskich w Brześciu i Mieronicach (gdzie wybudowane zostały stawy rybne), Wielowiejskich w Nawarzacach i Lubczy, Linowskich w Piotrkowicach, Nawrockich w Świątnikach.

II wojna światowa, podobnie jak w innych rejonach kraju, boleśnie zapisała się w historii Wodzisławia i okolicznych wsi.

Spółeczność żydowska Wodzisławia została bądź wymordowana w swoich domach czy na miejscowym cmentarzu, bądź wywieziona do obozów zagłady.

Za wspieranie ruchu partyzanckiego, dnia 13 grudnia 1944r. została spacyfikowana wieś Sadki. W lasach wsi Kaziny, policja niemiecka dokonywała pojedynczych i zbiorowych egzekucji. Dla upamiętnienia walk z hitlerowskim najeźdźcą, w hołdzie tym, co stracili w nich swe życie, społeczność Wodzisławska wzniosła pomniki i obeliski w miejscach bolesnych wydarzeń. Tak jest w Brzezinkach, Kazinach, Mieronicach, Piotrkowicach, Sadkach i Wodzisławiu.

2.4.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego

Zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Wodzisław stanowią:

Stanowiska archeologiczne – stanowiące pozostałości śladów osadnictwa i przebiegów historycznych szlaków.

Największe skupiska, wytypowanych przez Inspekcję Archeologiczną Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stanowisk archeologicznych objętych częściową ochroną, znajdują się na terenie miejscowości zlokalizowanych głównie w pobliżu dolin rzeki Mierzawy i Mozgawy – Przyłęczek, Judasze, Przyłęk, Zarzecze, Piskorzowice, Strzeszkowice, Mierzawa, Nawarzyce, Piotrkowice, Wodzisław, Lubcza oraz, Pokrzywnica, Olbrachcice.

Na terenie wsi Brzeście znajduje się kurhan pradziejowy.

Lokalizacje poszczególnych stanowisk archeologicznych znajdują się rysunku studium dotyczącym Uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych.

W granicach obszarów Farm wiatrowych objętych zmianą nr 1 do zmiany studium... w rejonie wsi: Dębiany, Konary, Niegostawice, Piskorzowice, Przyłęk i Strzeszkowice, znajdują się tzw. strefy archeologicznej ochrony biernej; dopuszcza się tu inwestycję pod rygorem uzgodnienia projektu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

*W rejonie miejscowości: Jeziorki, Kaziny, Klemencice, Wodzisław i Łany do chwili obecnej teren nie jest rozpoznany pod względem obecności obiektów archeologicznych i wymaga wykonania terenowej inwentaryzacji stanowisk archeologicznych poprzedzającej realizację inwestycji..*1*

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Obiekty zabytkowe

Na terenie gminy znajduje się szereg zabytkowych obiektów architektury i budownictwa stanowiących pozostałości historycznie ukształtowanej zabudowy, posiadającej cenne walory kompozycyjno-przestrzenne i architektoniczne. Część z nich została wpisana w całości lub w części do rejestru dóbr kultury. Poniżej przedstawiono spis tych obiektów wraz z ich numerem wpisu do rejestru. Obiekty te podlegają bezwzględnej ochronie w zakresie określonym w poszczególnych decyzjach dotyczących wpisu.

Na terenie gminy znajdują się również obiekty posiadające walory historycznej zabudowy wytypowane do ochrony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, znajdujące się wcześniej w tzw. Spisie zabytków województwa, dla których sposób i zakres ochrony zgodnie z obowiązującymi przepisami należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Oprócz nieruchomości zabytkowych w świątyniach znajdują się również tzw. ruchome dobra kultury stanowiące wystrój i wyposażenie kościołów.

Obiekty zabytkowe i szczególnie cenne zostały sfotografowane i ujęte w inwentaryzacji fotograficznej wykonanej równoległe z urbanistyczną.

Obiekty wpisane w całości lub części do rejestru zabytków i znajdujące się w ewidencji ŚWKZ

Brzeście

1. Kurhan (stanowisko archeologiczne) – R. 31.

Brzezie – aktualnie Wodzisław

2. Zespół dworski, ob. nie użytkowany:

- a) Dwór, mur., poł. XIX (na piwnicach d. dworu z pocz. XVI, obmurowanych ok. 1980) – Rej.nr 966.
- b) Pałac, tzw. kałamarz, mur., k. XVIII, przebud. na spichlerz poł. XIX, remont. 1937 i ok. 1950, –Rej. nr 966.
- c) Rządówka, tzw. piórnik (mylnie uznawana za dwór), mur., ok. 1850, –Rej. nr 966.
- d) Park, XVI, przekształcony poł. XIX i XX, – Rej. nr 966.

Klemencice

3. Pozostałości zespołu dworskiego:

- a) czworak, ob. dom nr 23, wł. UG, mur., ok. 1900,
- b) obora, ob. kwaszarnia, wł. Świętokrzyski Związek Spółdzielni Ogrodniczych i Pszczelarskich w Kielcach, mur., k. XIX,
- c) stodoła i spichlerz, ob. magazyn, uż. Kieleckie Przedsiębiorstwo Nasienne w Kielcach, mur., k. XIX,
- d) pozostałości parku krajobrazowego, 1 poł. XIX. – Rej.nr 947.

Lubcza

4. Zespół Pałacowy Wielowieyskich, wł. Spółdzielnia Inwalidów Niewidomych „Promet” w Sosnowcu:

- a) Pałac, mur., ok. 3 ćw. XIX (z wykorzystaniem fragmentów dworu z XVIII), – Rej. nr 808.
- b) Park, pocz. XIX, przekształcony poł. XIX, - Rej. nr 808.

Mieronice

5. Zespół Kościoła par. P.W. Św. Jakuba Starszego:

- a) Kościół, mur., 2 poł. XIII, nawa 1439, dobud. zakrystii pn. XVI i kaplicy przy nawie pn. pocz. XX, restaur. M.in. 1939 i 1980, – Rej. nr 193.
- b) Dzwonnica, drew., XVIII, – Rej. nr 193.

Nawarzyce

6. Zespół Kościoła par. P.W. Św. Andrzeja:

- a) Kościół, mur., 1748-1753, remont. po pożarze 1893, remont dobudówki pd. XX. – Rej. nr 202.
- b) Dzwonnica, mur. Po 1893.
- c) Ogrodzenie z bramką, mur. – żel., k. XIX.
- d) Plebania, drewniana, k. XIX.

Nawarzyce Leśne

7. Pozostałości ogrodu folwarcznego, pocz. XIX, przekształcony pocz. XX, – Rej. nr 954.

Niegosławice

8. Zespół dworski, ob. ośrodek zdrowia:

- a) Dwór, mur. I poł. XIX - Rej. nr 221.
- b) Park krajobrazowy, I poł. XIX. Cz. Przekomponowany pocz. XX – Rej. nr 221.

Piotrkowice

9. Zespół Kościoła par. p.w. Św. Piotra i Pawła:

- a) Kościół, mur., 1682, restaur. 1927 - Rej. nr 223.
- b) Dzwonnica, mur., XIX.
- c) Ogrodzenie z bramą i schodami, mur.-żel., XIX/XX.
- d) Plebania, mur. 1939.

10. Kompozycja krajobrazowo – parkowa, XVII/XVIII, park dworski przekształcony poł. XIX – Rej. nr 957.

Przyłęczek

11. Pozostałości parku dworskiego, pocz. XX, – Rej. nr 958.

Strzeszkowice

12. Pozostałości zespołu dworskiego:

- a) Kuchnia, ob. dom nr 31, wł. Zofia Woźniak, mur., 2 poł. XIX.
- b) Park krajobrazowy, 2 poł. XIX - Rej. nr 963.

Wodzisław

13. Zespół Kościoła par. P.W. Św. Marcina:

- a) Kościół, mur., 1621-1644, zniszczony pożarem 1746, odbud. 1787, oblicowanie fasady cegłą 1910 – Rej. nr 228.
- b) Dzwonnica, mur., 1815(?) – Rej. nr 228.
- c) Ogrodzenie, mur.-żel., 2 poł. XIX.
- d) Plebania, mur., ok. poł. XIX.
- e) Organistówka, ul. Pińczowska, mur., poł. XIX (?).

14. Ruina Bóznicy (mylnie uważanej za zbiór kalwiński), ob. nie użytkowana, wł. UG, mur., 2 poł. XVI, przebud. XVII, przeb. elewacji 1943 (przebite 2 rzędy okien), cz. zawalona 1988 i 1992 – Rej. nr 209.

Pozostałe obiekty wymagające ochrony:

Brzeście

1. Dwór, wł. Henryk Hoła, mur., 2 poł. XIX, remont.

Brzezie – aktualnie Wodzisław

2. Folwark, były P.O.M.
- a) Budynek mieszkalny, mur., 1906.
 - b) Obora, ob. budynek produkcyjny, mur., 1906.
 - c) Stodoła I, mur., pocz. XX.
 - d) Stodoła II, mur., pocz. XX.
 - e) Młyn parowy „Antonin”, ob. elektryczny, wł. GS, mur., k. XIX, przeb. ok. 1910, zniszczony pożarem 1931, cz. rozebrany i odbud. ze niszczeń 1932.

Klemencice

3. Kaplica P.W. MB Częstochowskiej, mur., XIX, gruntownie przebud. 1932,
4. Dom nr 40, wł. Władysław Peruń, mur., 1888.
5. Dom nr 53, wł. Wiesław Nowak. mur., 1852. przebud. ok. 1960.
6. Dom nr 54. wł. Władysław Węchała, mur., ok. 1910.

Krężoły

7. Kaplica P.W. Najśw. Serca Jezusowego, mur., 1917,

Lubcza

8. Kaplica P.W. MB Częstochowskiej, mur., k. XIX, rozbud. po 1960.
9. Dom nr 49, wł. Władysław Domagała, mur., pocz. XX.

Łany

10. Dróżniczówka, wł. Rejom Dróg Publicznych w Jędrzejowie, mur., 1 ćw. XIX, remont.
11. Dom nr 23, wł. Jan Marchwiński, mur., k. XIX.

Mieronice

12. Pozostałości zespołu dworskiego:
- a) ruina rządcówki, wł. UG, mur., k. XIX,
 - b) stodoła, wł., SKR Wodzisław, mur.-drewn., k. XIX,
 - c) spichlerz, ob. magazyn, wł. SKR Wodzisław, mur., k. XIX,
 - d) park krajobrazowy, poł. XIX.

Mierzawa

13. Kapliczka, mur., XIX, cz. zrujnowana.
14. Park Dworski, krajobrazowy, XIX, przekomponowany pocz. XX.
15. Młyn wodny, wł. Kazimierz Bitner, mur., ok. 1910.

Nawarzyce

16. Kaplica Grobowa Winnickich, ob. cmentarna, mur., ok. 1887, remont. 1987.

17. Dom nr 51, wł. Józef Gruszka, drewn., I. 30 XX.

18. Cmentarz przykościelny.

Niegosławice

19. Dom nr 84, wł. Marian Lech, mur., ok. 1910.

20. Cmentarz parafialny, w granicach ogrodzenia.

Nowa Olszówka

21. Dom z częścią gospodarczą nr 53, wł. Bonifacy Wrzesień, mur.-drewn., 2 dek. XX.

Olbrachcice

22. Dom nr 14, wł. Jan Lech, drewn., 1894.

Piotrkowice

23. Kuźnia w zagrodzie nr 28, wł. Jan Skalmierski, mur., ok. 1930.

24. Cmentarz parafialny, w granicach ogrodzenia.

25. Cmentarz przykościelny.

Przewody

26. Pozostałości zespołu dworskiego, wł. RSP.

a) Pozostałości parku, XIX.

Strzeszkowice

27. Dom nr 59, wł. Ryszard Kowalczyk, mur., k. XIX.

Wodzisław

28. Układ Urbanistyczny, XIV-XIX.

29. Kaplica p.w. Jana Nepomucena, mur., 1903.

ul. Jędrzejowska

30. Dom nr 1, mur., 2 poł. XIX.

31. Dom nr 3, mur., k. XIX, przebud. Pocz. XX.

32. Dom nr 5, mur., XIX/XX.

ul. Kościelna

33. Dom nr 1, mur., k. XIX.

34. Dom nr 2, mur., k. XIX.

ul. Krakowska

35. Dom nr 8, ob. biblioteka, mur., k. XIX.

ul. Pińczowska

36. Dom nr 5, mur., przed 1920.

37. Dom nr 6, mur., k. XIX.

38. Dom nr 25, mur., k. XIX..

39. Dom nr 33, mur., k. XIX, przebud.

ul. Rolnicza

40. Dom nr 2, mur., k. XIX.

41. Dom nr 4, mur., k. XIX/XX.

42. Dom nr 7, mur., pocz. XX.

43. Dom nr 14, mur., pocz. XX.

44. Dom nr 16, mur., pocz. XX.
pl. Wolności
45. Dom nr 1, mur., pocz. XX.
46. Dom nr 11, mur., 2 poł. XIX, przebud. pocz. XX.
47. Dom nr 12, mur., k. XIX, nadbud. (?) pocz. XX.
48. Dom nr 29, mur., k. XIX.
49. Cmentarz parafialny, w granicach ogrodzenia.
50. Cmentarz przykościelny.
51. Cmentarz żydowski, w granicach ogrodzenia.

Wszystkie obiekty zabytkowe, stanowiące obiekty kultu religijnego, użyteczności publicznej i usługowe znajdują się w dobrym stanie technicznym, ponieważ są nadal użytkowane. W gorszej sytuacji są budynki mieszkalne o niskim standardzie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, często opuszczane i popadające w ruinę.

Perełką architektoniczno – przestrzenną na tym terenie jest Zespół Pałacowy Wielowiejskich, będący w trakcie remontu.

W postępującej ruinie znajduje się Bóżnica, pozostałość kultury żydowskiej na terenie Wodzisławia.

Miejsca Pamięci Narodowej

- Brzezinki – pomnik partyzantów AK, 1944r., w lesie, na skraju polany za wsią,
- Kaziny – pomnik ofiar egzekucji, 1943-44r., położony przy drodze Wodzisław – Sędziszów;
- Mieronice – mogiły ofiar wojny, 1943r., 1945r., położone na miejscowym cmentarzu;
- Nawarzyce – mogiły żołnierzy Wojska Polskiego (1939r.), położona na miejscowym cmentarzu;
- Piotrkowice – kwatera i nagrobek ofiar terroru, 1944r., położona na miejscowym cmentarzu;
- Sadki – pomnik ofiar pacyfikacji, 1944r., położony za wsią przy drodze;
- Wodzisław – mogiły ofiar wojny, 1939r., 1943 – 44r., położone na cmentarzu katolickim.

*W granicach obszarów Farm wiatrowych objętych zmianą nr 1 do zmiany studium... nie znajdują się żadne obiekty zabytkowe i miejsca pamięci narodowej.*1*

Strefy ochrony konserwatorskiej

Mimo tak licznej liczby zabytków i historycznego układu urbanistycznego miejscowości, nie zostały dla Wodzisławia utworzone strefy ochrony konserwatorskiej.

W już nieobowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław w części dotyczącej miejscowości Wodzisław istniał zapis o potrzebie opiniowania wszelkiej działalności inwestycyjnej w obrębie obiektów chronionych i ich najbliższym otoczeniu, przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

**1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

Podobnie dla obiektów znajdujących się w kręgu zainteresowania archeologicznego, wszelką działalność inwestycyjną w rejonie stanowisk archeologicznych należy opiniować przez Inspekcję Archeologiczną Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wejście w życie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z póź. zm.) spowodowało utratę mocy obowiązującej dotychczasowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, uchwalonych przed 1995r., zapewniających ciągłą ochronę obiektów i układów zabytkowych, również tych nie figurujących w rejestrze dóbr kultury.

Aktualnie kontynuacja działań ochronnych w przypadku obiektów nie objętych rejestrem dóbr kultury, możliwa jest jedynie poprzez ustalenie zasad i zakresu ochrony w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co wynika z art.7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z póź. zm.)

Obiekty podlegające ochronie i obszary objęte poszczególnymi formami ochrony zostały przedstawione na rysunku Studium... w skalach 1:10 000 i 1:5 000.

2.5. Rolnictwo

2.5.1. Rolnictwo gminy na tle województwa – zewnętrzne uwarunkowania rozwoju

Gmina Wodzisław zalicza się do obszarów województwa świętokrzyskiego, na których rolnictwo jest głównym działem gospodarki i stanowi podstawowe źródło utrzymania miejscowej ludności.

O wysokiej pozycji tej funkcji w gospodarce gminy decydują przede wszystkim korzystne warunki przyrodniczo-glebowe związane z występowaniem rozległych masywów gleb rędzinowych i lessowych, z których większość nadaje się do prowadzenia opłacalnej produkcji polowej. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest wyraźnie wyższy od średniego w województwie i wynosi 76,8 pkt. (w województwie wg wstępnych szacunków – 70,4 pkt.), co pozwala usytuować gminę wśród 102 gmin regionu na 29 miejscu. Znacznie korzystniejsza jest także struktura agrarna. Przeciętny areal gospodarstwa indywidualnego w gminie wg Rocznika Statystycznego 2003 wynosi 7,01 ha UR (użytków rolnych) i jest wyższy od średniego w powiecie jędrzejowskim o 1,77 ha UR (śr. powiatu 5,24 ha) i jest wyższa od średniego w województwie o 3,29 ha UR (śr. wojewódzka 3,62 ha).

W produkcji rolniczej gmina na tle województwa wyróżnia się w uprawie towarowej zbóż oraz w chowie trzody chlewnej. Niższa jest natomiast obsada bydła. Warzywnictwo i sadownictwo spełniające w regionie świętokrzyskim ważną rolę gospodarczą odgrywa w gminie rolę marginalną.

Wśród zewnętrznych uwarunkowań rozwoju podstawową szansę intensyfikacji rolnictwa (zwłaszcza w okresie perspektywicznym) stwarza położenie gminy w obrębie jednego z największych w kraju obszarów posiadających dobre warunki glebowe, predysponowanego do inwestowania w rolnictwo i gospodarkę żywnościową a także sąsiedztwo dużych rynków hurtowych handlu artykułami żywnościowymi, jakie stanowią Śląsk i Kraków. Ważnym atutem gminy są przy tym dogodne powiązanie transportowe z Aglomeracją Krakowską a także pośrednio (poprzez ośrodek powiatowy Jędrzejów) z Aglomeracją Śląską.

Głównym ograniczeniem zewnętrznym jest utrzymująca się od dłuższego czasu niekorzystna w tym dziale gospodarki, sytuacja ekonomiczna powodująca ubożenie ludności wiejskiej oraz zmniejszanie się zdolności inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych. W najbliższych latach kierunki rozwoju tej funkcji określać będą standardy Unii Europejskiej.

2.5.2. Warunki przyrodniczo – glebowe

Gmina Wodzisław posiada sprzyjające warunki glebowe, przy czym **gleby najcenniejsze, klas bonitacyjnych I – III b** podlegające zarazem najściślejszej ochronie prawnej zajmują 5 190,00 ha co stanowi 36,11 % powierzchni gminy i skupiają się w południowo-wschodniej oraz miejscami w północnej, północno-zachodniej i centralnej części gminy. Pod względem przydatności rolniczej zalicza się je do kompleksów pszennych; bardzo dobrego i dobrego, żytniego bardzo dobrego lub użytków zielonych kompleksu „1z”. Gleby te nadają się do uprawy wszystkich roślin polowych zrejonizowanych w wyżynnej strefie klimatycznej względnie (jako łąki) do intensywnego użytkowania kośnego. W warunkach gminy są predysponowane do całkowitego wyłączenia z zabudowy.

Gleby średniej jakości klas bonitacyjnych IVa – IVb podlegające ograniczonej ochronie prawnej (przed nadmiernym przeznaczaniem na cele zabudowy nierolniczej) zajmują 6 653,00 ha co stanowi 46,29 % powierzchni gminy. Występują we wszystkich sołectwach gminy i są przydatne do prowadzenia opłacalnej produkcji roślinnej zwłaszcza w większych obszarowo gospodarstwach. Z uwagi na mniejszą zasobność w składniki pokarmowe oraz wadliwe na ogół stosunki wodne wymagają utrzymania wysokiej kultury rolnej. Gleby te zalicza się do kompleksów r.p.p. (rolniczej przestrzeni produkcyjnej); pszenno wadliwego, żytniego dobrego, pastewnego mocnego oraz użytków zielonych średnich - „2z”, które generalnie nadają się do uprawy roślin o mniejszych wymaganiach pokarmowych i wodnych. Ochroną przed zagospodarowaniem na cele nierolnicze winny być objęte przede wszystkim łąki i pastwiska oraz większe masywy gruntów ornych w szczególności zmeliorowanych.

Pozostałe **gleby klas bonitacyjnych V – VI** zaliczane do kompleksów r.p.p. o słabej i bardzo słabej przydatności rolniczej nie podlegają obecnie (z wyjątkiem gleb organicznych) ochronie prawnej i w większości są predysponowane do zagospodarowania na różne cele pozarolnicze. Największe arealy tych gleb spotyka się we wsiach: Nowa Olszówka, Stara Olszówka, Podlesie, Krężoły, Wola Lubecka, oraz w południowej części wsi Piotrkowice.

Szczegółowe rozmieszczenie poszczególnych grup ochronnych gleb oraz kompleksów rolniczej ich przydatności zawarte jest w części graficznej Zmiany Studium zaś ogólne zróżnicowanie warunków glebowych wyrażone wskaźnikiem waloryzacji zawiera załączona mapka poglądowa na której również zobrazowana została produkcja zwierzęca w gminie.

Do najważniejszych uwarunkowań przyrodniczo – glebowych, które decydować będą o rozwoju funkcji rolniczej należy ponadto zaliczyć:

- niski poziom kwasowości gleb (zaledwie 19% użytków rolnych wymaga wapnowania) zwiększający efektywność nawożenia oraz sprzyjający uprawie roślin źle znoszących nadmierne zakwaszenie (jęczmień, warzywa, większość motylkowych),

- znaczny areał gleb ciężkich w uprawie mechanicznej ze względu na dużą zwięźłość (tzw. rędziny minutowe) oraz gleb początkowego stadium rozwoju (głównie rędzin szkieletowych) charakteryzujących się płytkim poziomem ornym oraz znacznym zakamienieniem,
- dobra jakość ekologiczna gleb umożliwiająca rozwój produkcji ekologicznej (ograniczenia tej produkcji mogą występować w promieniu około 200m od drogi międzynarodowej E-77),
- duży areał gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym wymagających zmiany sposobu zagospodarowania.

2.5.3. Uwarunkowania agrarne i struktura użytkowania gruntów

Ogólna liczba gospodarstw na terenie gminy wynosi 1241. Podział na poszczególne grupy obszarowe został zestawiony w tabeli 4. Najliczniejszą grupę obszarową tworzą gospodarstwa o powierzchniach 5 – 10 ha, stanowiące 36 % ogólnej liczby gospodarstw. Najmniej liczną grupę tworzą gospodarstwa o pow. 1 – 2 ha, stanowiące 9 % ogólnej liczby gospodarstw. Gospodarstwa o powierzchniach przekraczających 10 ha stanowią tylko 24 % ogółu gospodarstw.

Tabela 4. Struktura gospodarstw na terenie gminy Wodzisław pod względem powierzchni

Lp	Wyszczególnienie	Grupa obszarowa w [ha]				Ogółem
		1 – 2	2 – 5	5 – 10	powyż. 10	
1.	Liczba gospodarstw rolnych (sztuki)	113	392	442	294	1 241
	– udział % w ogólnej liczbie gospodarstw	9	31	36	24	100
2.	Areał użytków rolnych we władaniu poszczególnych gospodarstw wg grup obszarowych (hektary)	168	1 587	3 536	6 580	11 871
	– udział % w ogólnej liczbie użytków rolnych	1,42	13,37	29,80	55,41	100

Średnie powierzchnie gospodarstw (bez gospodarstw mniejszych od 1,0 ha) w poszczególnych sołectwach wahają się od 6,50 ha w Woli Lubeckiej do 51,11 ha we Wrześni. Średnia powierzchnia gospodarstwa w gminie – bez gospodarstw mniejszych od 1,0 ha – wynosi 13,75 ha. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchniach średnio w sołectwach 9 – 12 ha. Skupiają się one głównie we wschodniej i zachodniej części gminy. Gospodarstwa duże obszarowo, o powierzchniach przekraczających 18 ha skupiają się w północno – środkowej części gminy. Powierzchnie te zostały zestawione w tabeli 5. oraz na załączonej mapce poglądowej.

Zgodnie z danymi uzyskanymi w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu, średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie, łącznie z gospodarstwami mniejszymi od 1,0 ha wynosi 8,45 ha, zgodnie z Rocznikiem Statystycznym 2003 powierzchnia ta wynosi 7,01 ha.

Podstawową cechą struktury agrarnej jest jej rozdrobnienie, które mimo znacznie korzystniejszej pod tym względem sytuacji w gminie niż przeciętnie w województwie, stwarza jednak ograniczenie poprawy efektywności gospodarowania i dostosowania się tego działu gospodarki do warunków rynkowych a także standardów obszarowych obowiązujących w UE.

Rozdrobnienie gospodarstw wyraża się między innymi:

- znacznym udziałem gospodarstw drobnych i karłowatych o areale do 5 ha w ogólnej liczbie

gospodarstw indywidualnych,

- niewielką powierzchnią przeciętnej działki rolniczej oraz dużą odległością od siedliska działki najdalej położonej,
- wysoką stabilnością struktury obszarowej, która od lat nie wykazuje znaczącej tendencji wzrostowej,
- powszechną (zwłaszcza w drobnych gospodarstwach) postawą przeczekiwania trudności ekonomicznych w rolnictwie oraz biernością w unowocześnianiu warsztatu pracy.

Zjawiskom tym towarzyszą:

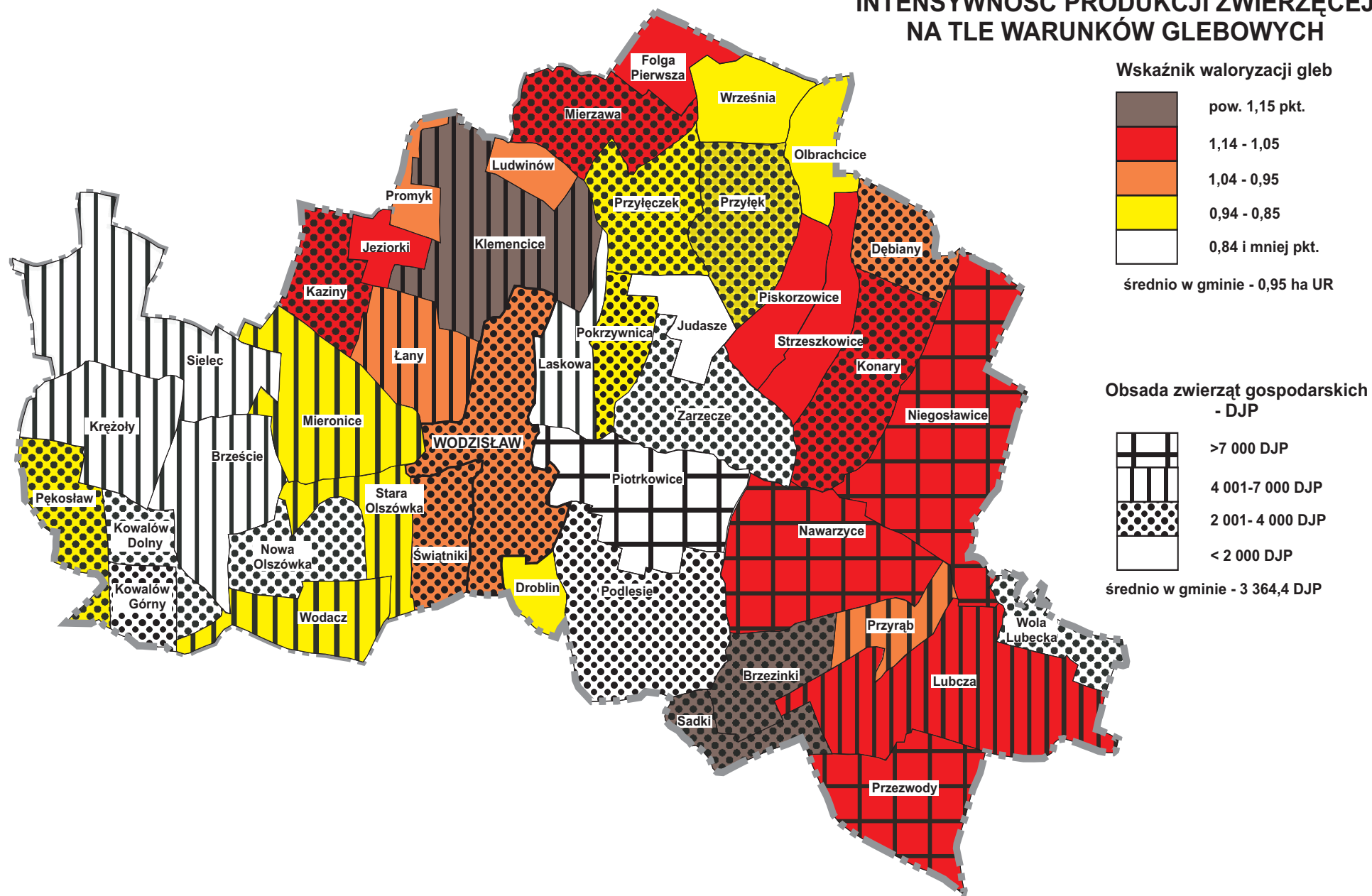
- brak żywszego obrotu ziemią rolniczą stanowiącego warunek niezbędnej polaryzacji obszarowej gospodarstw i wyodrębnienia się grupy liderów wiejskich kreujących na wsi pożądane zmiany rynkowe,
- niska cena ziemi kształtująca się znacznie poniżej wartości użytkowej (w opinii użytkowników ziemia jest zbyt tania, aby się jej pozbywać),
- niski poziom kwalifikacji rolników,
- zbyt małe zainteresowanie rolników integracją w grupy producenckie.

Tabela 5. Średnia powierzchnia użytków rolnych w poszczególnych sołectwach, bez gospodarstw mniejszych od 1,00 ha.

Nr	Sołectwo	Średnia pow. gospodarstwa w [ha]	Nr	Sołectwo	Średnia pow. gospodarstwa w [ha]
1	2	3	1	2	3
1	Brzeście	10,73	23	Olbrachcice	21,61
2	Brzezinki	9,54	24	Piotrkowice	7,32
3	Droblin	7,86	25	Podlesie	23,93
4	Dębiany	10,99	26	Pokrzywnica	11,90
5	Folga Pierwsza	18,98	27	Pękostaw	14,96
6	Jezioroki	17,97	28	Piskorzowice	14,73
7	Judasze	21,29	29	Promyk	8,54
8	Konary	10,86	30	Przyłęk	18,16
9	Kowalów Górny	11,47	31	Przyłęczek	22,97
10	Kowalów Dolny	9,68	32	Przyrąb	6,61
11	Krężoły	10,09	33	Przewody	11,32
12	Kaziny	10,04	34	Sadki	11,09
13	Klemencice	14,57	35	Sielec	14,68
14	Lubcza	13,92	36	Stara Olszówka	11,75
15	Ludwinów	7,62	37	Strzeszkowice	20,88
16	Łany	10,25	38	Świątniki	8,68
17	Laskowa	9,97	39	Wodacz	14,26
18	Mieronice	12,34	40	Wodzisław	6,52
19	Mierzawa	11,67	41	Wola Lubecka	6,50
20	Nawarzyce	9,32	42	Września	51,11
21	Niegosławice	12,62	43	Zarzecze	19,46
22	Nowa Olszówka	12,74	Średnia pow. gospodarstwa		13,75

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

INTENSYWNOŚĆ PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ NA TLE WARUNKÓW GLEBOWYCH

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

STRUKTURA AGRARNA

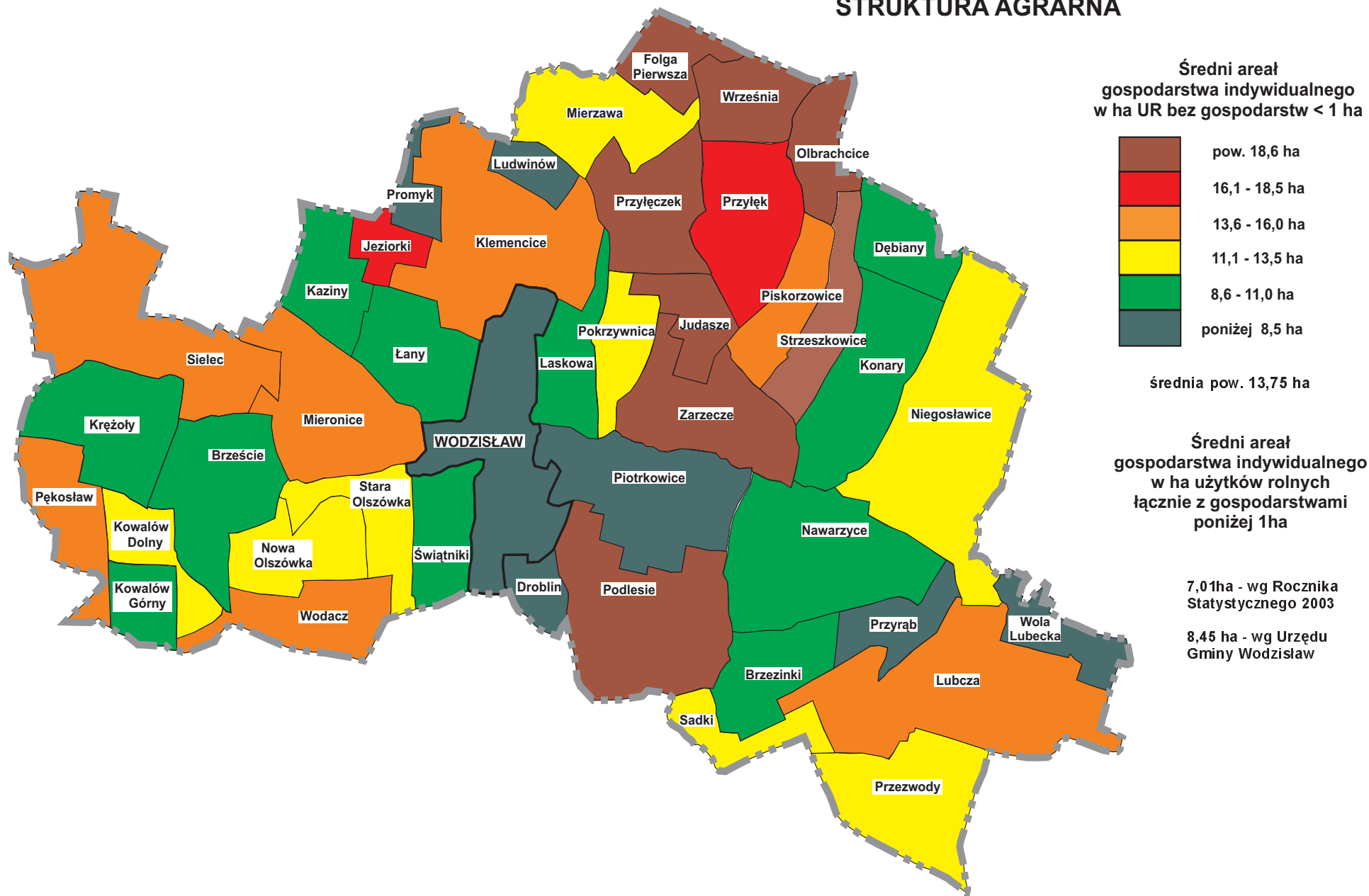

Tabela 6. Powierzchnia i struktura użytków rolnych w poszczególnych sołectwach.

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia i struktura użytków rolnych w ha									Ilość posesji i gospodarstw rolnych	
		Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Rozlewiska wodne	Pozostałe grunty	Ogółem	Gospodarstw rolnych	Ogółem
		Grunty rolne	Sady	Łąki	Pastwiska	Razem						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1.	Brzeście	490,79	8,47	2,04	3,10	504,40	2,19	0,30	24,21	531,10	47	82
2.	Brzezinki	259,19	5,32	0	12,23	276,74	9,16	0	18,33	304,23	29	58
3.	Droblin	108,37	0,93	0	8,55	117,85	1,78	0	7,64	127,27	15	20
4.	Dębiany	250,00	2,98	0	0	252,98	0	0	9,48	262,46	23	34
5.	Folga Pierwsza	156,16	0,24	13,43	1,00	170,83	0	0	8,58	179,41	9	13
6.	Jeziorki	140,17	3,60	0	0	143,77	5,15	0	6,74	155,66	8	16
7.	Judasze	162,96	3,03	25,42	0,25	191,66	3,51	0,81	8,86	204,84	9	29
8.	Konary	316,85	0,86	134,85	3,69	456,25	53,74	13,18	29,35	552,52	42	64
9.	Kowalów Górny	220,96	5,57	0	2,90	229,43	0,29	0	8,36	238,05	20	35
10.	Kowalów Dolny	152,25	2,72	0	0	154,97	0	0	8,54	163,51	16	36
11.	Krężoły	450,48	12,22	0	1,61	464,31	1,01	0,02	24,91	490,25	46	89
12.	Kaziny	257,03	2,70	0	1,31	261,04	9,12	0	15,54	285,70	26	33
13.	Klemencice	739,54	16,35	0	1,64	757,53	37,68	0	43,05	836,26	52	90
14.	Lubcza	773,12	22,05	24,36	15,52	835,05	76,86	5,95	56,58	974,44	60	87
15.	Ludwinów	94,16	3,00	0	1,94	99,10	0,36	0	5,71	105,17	13	18
16.	Łany	313,64	6,76	12,05	5,70	338,15	1,65	1,20	23,96	364,96	33	76
17.	Laskowa	311,14	8,29	0	9,73	329,16	62,26	2,83	21,96	416,21	33	70
18.	Mieronice	451,27	0,68	14,28	2,79	469,02	35,54	28,42	26,23	559,21	38	77
19.	Mierzawa	251,24	10,19	58,53	6,94	326,90	42,31	6,15	37,78	413,14	28	69
20.	Nawarzyce	679,71	10,82	39,15	6,84	736,52	1,54	1,58	37,33	776,97	79	130
21.	Niegosławice	597,26	3,84	93,69	24,61	719,40	269,40	8,87	56,25	1053,92	57	103
22.	Nowa Olszówka	274,34	4,67	4,04	9,98	293,03	0,28	1,09	13,99	308,39	23	40
23.	Olbrachcice	211,83	4,28	0	0	216,11	0,20	0	8,34	224,65	10	21
24.	Piotrkowice	448,60	6,73	0	13,40	468,73	26,06	0,08	41,79	536,66	64	133
25.	Podlesie	298,67	2,31	0	10,07	311,05	465,97	0	32,18	809,20	13	35
26.	Pokrzywnica	175,44	5,96	3,71	5,38	190,49	0,17	1,01	9,36	201,03	16	44

c.d. tabeli 6.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
27.	Pękosław	321,87	7,21	0	0	329,08	0	0,07	17,37	346,52	22	50
28.	Piskorzowice	145,08	0	61,11	0	206,19	2,10	0	8,30	216,59	14	21
29.	Promyk	93,73	0,17	0	0	93,90	2,45	0	6,42	102,77	11	14
30.	Przyłęk	331,16	4,81	77,34	4,33	417,64	27,62	4,71	25,82	475,79	23	40
31.	Przyłęczek	266,15	3,94	90,18	7,28	367,55	56,08	7,22	37,72	468,57	16	38
34.	Przyrąb	208,20	3,28	0	0	211,48	1,70	0	12,62	225,80	32	45
33.	Przezwoły	491,94	27,74	0	0,90	520,58	36,79	0	29,11	586,48	46	96
34.	Sadki	174,93	3,24	0	10,32	188,49	2,31	0	13,97	204,77	17	30
35.	Sielec	159,18	2,17	0	0,13	161,48	691,97	0,58	36,80	890,83	11	37
36.	Stara Olszówka	304,17	4,78	3,33	5,02	317,30	0,44	0,69	22,94	341,37	27	55
37.	Strzeszkowice	226,10	2,64	71,17	13,33	313,24	6,48	10,23	27,94	357,89	15	45
38.	Świątniki	225,81	7,53	0	1,13	234,47	0,72	0,54	22,21	257,94	27	47
39.	Wodacz	275,26	6,40	2,20	1,35	285,21	0,79	0,46	9,49	295,95	20	38
40.	Wodzisław	572,78	21,64	3,45	21,68	619,52	74,89	15,22	83,30	792,93	95	385
41.	Wola Lubecka	159,72	6,42	11,21	4,72	182,07	6,03	0,76	9,43	198,29	28	36
42.	Września	97,32	1,59	1,97	1,35	102,23	173,69	0	5,58	281,50	2	29
43.	Zarzecze	468,46	0,85	31,29	5,53	506,13	3,37	6,90	28,66	545,06	26	49
Razem		13 107,00	258,98	778,80	226,25	14 371,00	2193,66	118,87	982,73	1241	17 664,30	2 557

Powierzchnia i struktura użytków rolnych na terenie gminy przedstawia się następująco:

- użytki rolne: 14 371,00 ha, co stanowi 81,36 % powierzchni ogólnej,
- w tym: grunty rolne: 13 107,00 ha, co stanowi 91,20 % użytków rolnych,
 - sady: 258,98 ha, co stanowi 1,80 % użytków rolnych,
 - łąki: 778,80 ha, co stanowi 5,42 % użytków rolnych,
 - pastwiska: 226,25 ha, co stanowi 1,58 % użytków rolnych,
- lasy i grunty leśne: 2 193,66 ha, co stanowi 12,41 % powierzchni ogólnej,
- rozlewiska wodne: 118,87 ha, co stanowi 0,67 % powierzchni ogólnej,
- pozostałe grunty: 982,73 ha, co stanowi 5,56 % powierzchni ogólnej,

Powierzchnia i struktura użytków rolnych w poszczególnych sołectwach została zestawiona w tabeli 6.

2.5.4. Uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów

W strukturze własnościowej użytków rolnych dominuje sektor prywatny, który władał wg danych zawartych w Planie Rozwoju Regionalnego władał 13 995,00 ha terenu, stanowiącymi 79,17 % powierzchni ogólnej gminy (17 676,00 ha). Liczący się udział we władaniu ziemią posiadają również:

- Grunty AWRSP – 845,00 ha, co stanowi 4,78 % powierzchni ogólnej gminy,
- Grunty PGL – 1 787,00 ha, co stanowi 10,11 % powierzchni ogólnej gminy,
- Grunty Skarbu Państwa – 3 149,00 ha, co stanowi 17,81 % powierzchni ogólnej gminy,
- Zasoby gruntów gminnych – 160,00 ha, co stanowi 0,90 % powierzchni ogólnej gminy,
- Spółdzielnie – 278,00 ha, co stanowi 1,57 % powierzchni ogólnej gminy,
- Kościoły – 33,00 ha, co stanowi 0,18 % powierzchni ogólnej gminy,
- Wspólnoty gruntowe – 14,00 ha, co stanowi 0,08 % powierzchni ogólnej gminy.

Grunty gminne zajmują powierzchnię 160 ha, z czego 83 ha stanowią użytki rolne zaś 32 ha drogi. Są to jednak w zdecydowanej większości grunty rozproszone, usytuowane poza terenami potencjalnej zabudowy, które nie mogą być włączone do gminnego zasobu terenów budowlanych.

Powyższy układ własnościowy gruntów nie sprzyja transformacji rynkowej gminy Wodzisław powodując następujące istotne ograniczenia przestrzenne:

- utrudniać może szybkie pozyskanie na cele inwestycyjne większych obszarowo terenów (konieczność negocjacji zakupu gruntów z wieloma właścicielami ograniczy zainteresowanie gminą potencjalnych inwestorów z zewnątrz),
- wpływa utrwalając na istniejącą strukturę agrarną jak również ogranicza możliwość przeprowadzenia scalenia i wymiany gruntów,
- stwarza utrudnienia przy lokalizacji usług publicznych i urządzeń infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym domaganiu się przez społeczność lokalną dostępu do korzystania z usług i urządzeń o coraz wyższym standardzie,
- ogranicza sprecyzowanie gminnej oferty terenów budowlanych pod ważne cele gospodarcze, konkurencyjnej pod względem własnościowym.

Reasumując, można stwierdzić, że układ ten utrudnia skuteczne włączenie się samorządu w politykę gospodarowania ziemią i może stwarzać w przyszłości barierę rozwoju przestrzennego.

2.5.5. Warunki wynikające ze stanu i rozmieszczenia zabudowy rolniczej

Głównym elementem zabudowy wiejskiej jest skupiająca się wzdłuż ważniejszych dróg, drobnotowarowa zabudowa zagrodowa, tworząca charakterystyczne układy liniowe związane bezpośrednio z arealem działek rolniczych. Znaczny odsetek w gminie stanowi również rozproszona zabudowa kolonijna i samotnicza położona niekiedy w dużym oddaleniu od centrum wsi. Charakterystyczna dla małych ośrodków miejskich gniazdowa zabudowa zagrodowa związana bezpośrednio z obsługiwanym arealem gruntów występuje w Wodzisławiu oraz na niewielkich fragmentach w Klemencicach, Brzeziu, Niegośławicach i Mieronicach. Budownictwo typu fermowego

spotyka się w Przewodach (RSP Przewody), Lubczy (Filia PSK Michałów), Niegosławicach i Strzeszkowicach (RSP Niegosławice) oraz w Przyłęczku (AWRSP).

Zabudowa usług rolniczych skupia się w większych ośrodkach osadniczych i stanowią ją (w zdecydowanej większości) obiekty powstałe jeszcze w okresie gospodarki scentralizowanej. Znaczna część tych obiektów pozostaje niezagospodarowana lub uległa prywatyzacji i przeprofilowaniu na działalność nierolniczą.

Możliwości dostosowania zabudowy zagrodowej do warunków rynkowych ograniczają:

- wysoki lokalnie stopień zagęszczenia, który w powiązaniu z niewielką szerokością działek może stwarzać utrudnienia przy lokalizacji funkcji towarowych np. większych obiektów inwentarskich lub przetwórstwa rolno-spożywczego,
- występujące miejscami tendencje do przekształcania w zabudowę wielofunkcyjną, które mogą się nasilać w miarę polaryzacji rynkowej gospodarstw i wywoływać kolizje przestrzenne np. między zabudowa mieszkaniową a towarową zabudową rolniczą,
- niska funkcjonalność większości siedlisk związana z niewielkimi gabarytami działek budowlanych i zbyt dużą odległością do pól,
- niedobór uzbrojenia w nowoczesną infrastrukturę techniczną.

W zakresie usług rolniczych głównym ograniczeniem przestrzennym jest regres dawnego systemu obsługi i nie wytworzenie się w to miejsce (w dostatecznym stopniu) struktur rynkowych zdolnych zintegrować środowisko wiejskie wokół zagadnień produkcji i zbytu artykułów rolniczych.

Dotyczy to takich usług jak: hurt i marketing, usługi zorganizowane na zasadzie „agrobiznesu” to jest powiązania finansowego wszystkich ogniw „łańcucha żywnościowego”, produkcja zintegrowana z przetwórstwem, usługi na rzecz grup producenckich jak np. przechowywanie, konfekcjonowanie i standaryzacja artykułów żywnościowych, usługi finansowe itp.

2.5.6. Uwarunkowania wynikające z rozmieszczenia i specjalizacji produkcji rolniczej

Na obszarze gminy przeważa tradycyjny wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa zbóż i chów trzody chlewnej.

W produkcji roślinnej – kierunkiem wiodącym jest towarowa uprawa zbóż zwłaszcza pszenicy (3 637 ha) i jęczmienia (3 146 ha). Kierunkiem uzupełniającym jest uprawa ziemniaków (553 ha). Lokalnie znaczenie gospodarcze ma uprawa warzyw zwłaszcza pietruszki (Konary, Niegosławice, Przewody, Piotrkowice), truskawek (Przewody) oraz nasiennictwo. Główne kierunki produkcji roślinnej zestawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Produkcja roślinna

Lp.	Rodzaj uprawy	Powierzchnia upraw w ha	Plon z ha w tonach	Zbiór w tonach
1.	Zboża ogółem w tym:	8 415	–	61 767
	– pszenica	3 637	3,09	11 266
	– żyto	666	2,80	1 868
	– jęczmień	3 146	5,20	16 380
	– owies	326	3,00	978
	– pszenżyto	240	3,30	792
	– mieszanki zbożowe	400	3,50	1 400
2.	Ziemniaki	553	18,60	10 340
3.	Buraki cukrowe	3	40,00	120
4.	Rośliny oleiste	13	2,50	32
5.	Rośliny strączkowe jadalne	44	2,25	99
6.	Warzywa	339	14,50	4 931
7.	Trawy, lucerna i inne mieszanki	860	0,3	258
8.	Motylkowe	960	2,00	1 920
9.	Rośliny przemysłowe	180	1,00	180
10.	Rośliny pastewne	345	20,00	6 900
11.	Pozostałe i odłogi	1 234	1,00	1 234
Razem		2 1361	123,04	120 465

W produkcji zwierzęcej – kierunkiem wiodącym w skali gminy jest chów trzody chlewnej (17 536 szt.) oraz drobiu (33 625 000 szt.). Uzupełniający charakter ma chów bydła (2 510 szt.). Chów kóz oraz owczarstwo (łącznie 205 szt.) posiadają znaczenie marginalne.

Intensywność produkcji zwierzęcej w poszczególnych sołectwach jest różna. Najwyższa obsada zwierząt gospodarskich, w przeliczeniu na Duże Jednostki Produkcyjne (DJP) występuje w sołectwach: Niegosławice (9 391,1 DJP), Piotrkowice (8 561,6 DJP), Nawarzyce (7 336,6 DJP). Najniższa obsada zwierząt gospodarskich występuje w sołectwach: Folga Pierwsza (877,2 DJP), Września (830,4 DJP), Promyk (1 092,8 DJP), Judasze (1 121,2 DJP), Ludwinów (1 376,6 DJP). Zestawienie intensywności produkcji zwierzęcej w poszczególnych sołectwach zestawiono w tabeli 8. oraz zobrazowano na mapce intensywności produkcji zwierzęcej na tle warunków glebowych umieszczonej wcześniej w tekście.

Uwzględniając warunki glebowe, które umożliwiają na terenie gminy produkcję artykułów rolniczych o średnich a tylko lokalnie o wysokich wymaganiach glebowych można stwierdzić, że aktualne ukierunkowanie tej produkcji jest wypadkową możliwości wytwarzania oraz zbytu poszczególnych artykułów, które (z wyjątkiem mleka) sprzedawane są prawie w całości na rynkach zewnętrznych. Główne zagrożenia intensyfikacji stwarza, zatem surowcowy charakter produkcji, która ze względu na małą skalę i zróżnicowaną jakość znajduje zbyt tylko u drobnych pośredników nie zapewniających jednak dostatecznej stabilizacji odbioru lub sprzedawana musi być na własną rękę przez producentów. Gmina nie osiągnęła bowiem odpowiedniego poziomu specjalizacji w produkcji rynkowej większości artykułów, zaś możliwości rozwoju produkcji zintegrowanej i grupowej są

Tabela 8. Stan pogłowia zwierząt gospodarskich w gminie Wodzisław

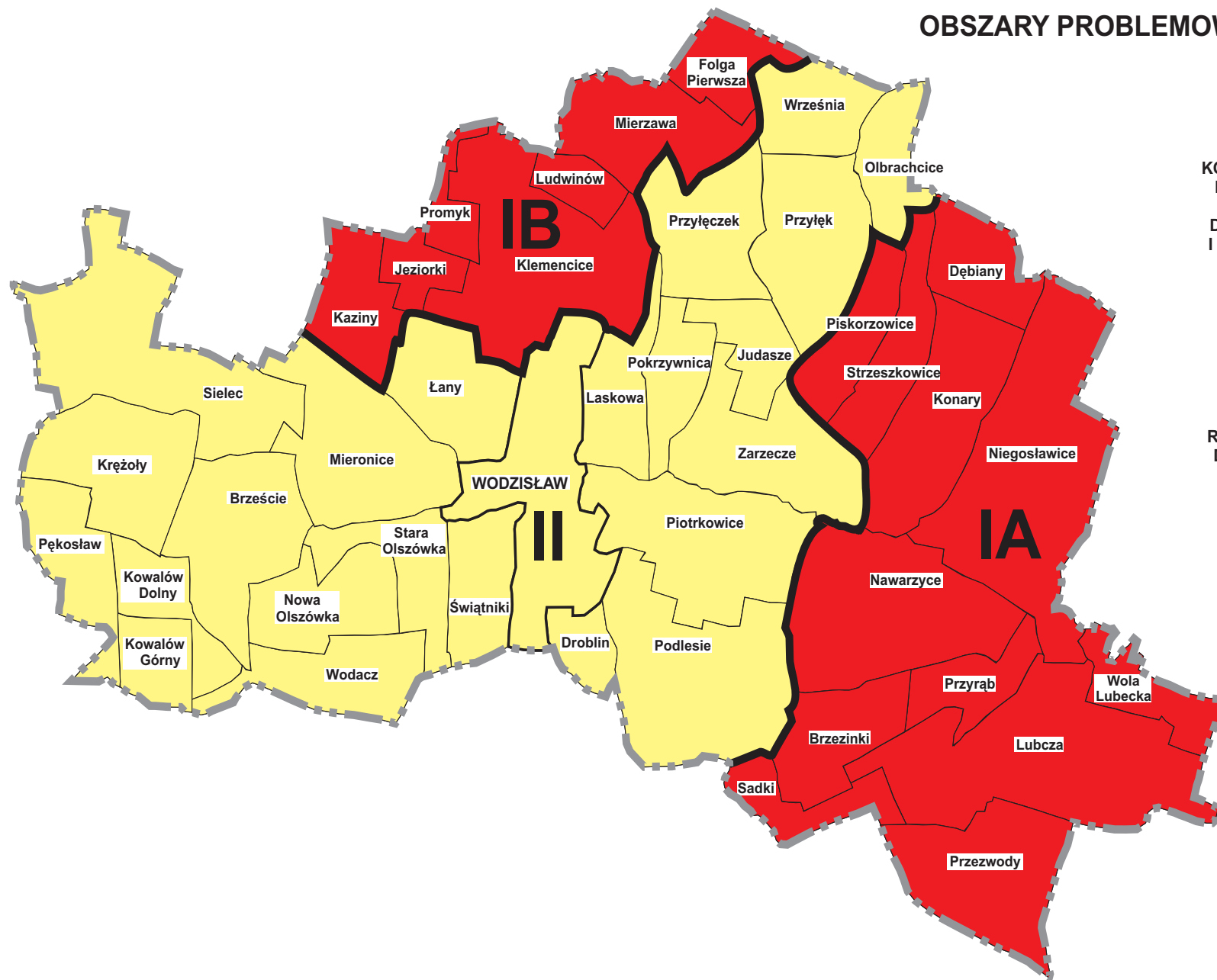
Lp.	Sołectwo	Stan pogłowia zwierząt gospodarskich ogółem w sztukach						Drób w tys. sztuk	Duże Jednostki Przeliczeniowe (DJP)
		Bydło		Trzoda chlewna		Konie	Owce i kozy		
		Krowy mleczne	Razem	Lochy	Razem				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Brzeście	33	51	209	1906	4	1	1120	5295,0
2.	Brzezinki	49	96	40	354	10	2	720	3146,6
3.	Droblin	20	47	130	159	1	5	325	1416,7
4.	Dębiany	24	48	31	205	3	0	530	2261,6
5.	Folga Pierwsza	16	33	35	242	2	0	185	877,2
6.	Jeziorki	15	30	12	121	2	1	460	1926,3
7.	Judasze	14	26	15	119	3	0	260	1121,2
8.	Konary	93	194	101	501	5	2	890	3995,9
9.	Kowalów Górny	29	46	44	321	3	0	530	2302,6
10.	Kowalów Dolny	22	29	24	134	11	0	490	2057,4
11.	Krężoły	70	107	97	721	9	1	1100	4816,2
12.	Kaziny	41	72	87	474	2	0	550	2472,0
13.	Klemencice	62	129	79	681	17	4	1240	5405,1
14.	Lubcza	51	89	50	400	9	16	1420	5954,4
15.	Ludwinów	23	38	14	330	1	1	300	1376,6
16.	Łany	18	34	51	434	3	0	1033	4335,0
17.	Laskowa	18	28	92	847	8	0	1350	5775,8
18.	Mieronice	34	52	79	440	8	12	1100	4629,8
19.	Mierzawa	22	37	22	278	1	0	800	3354,3
20.	Nawarzyce	79	194	86	1234	6	1	1650	7336,6
21.	Niegosławice	59	109	231	1067	5	8	2210	9391,1
22.	Nowa Olszówka	20	28	54	448	1	1	660	2849,0
23.	Olbrachcice	10	21	13	222	3	0	450	1917,1
24.	Piotrkowice	59	112	80	596	28	3	2030	8521,6
25.	Podlesie	9	12	13	191	2	0	490	2051,3
26.	Pokrzywnica	13	23	42	266	3	3	730	3055,3
27.	Pękosław	40	57	75	650	6	0	795	3507,2
28.	Piskorzowice	22	61	41	396	2	0	400	1835,3
29.	Promyk	15	36	15	162	3	2	245	1092,2
30.	Przyłęk	28	60	48	385	2	0	720	3106,8

cd. tabeli 8.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
31.	Przyłęczek	21	49	30	161	3	0	540	2286,7
34.	Przyrąb	50	92	50	387	8	120	930	4005,1
33.	Przezwoły	62	107	47	330	20	4	1970	8159,1
34.	Sadki	17	32	26	248	7	0	480	2062,3
35.	Sielec	3	7	44	419	1	0	490	2135,2
36.	Stara Olszówka	28	38	68	413	5	4	735	3150,3
37.	Strzeszkowice	42	74	51	433	6	0	395	1843,4
38.	Świątniki	14	20	28	159	0	2	530	2204,8
39.	Wodacz	23	44	30	145	2	0	645	2691,3
40.	Wodzisław	13	19	51	315	2	8	680	2868,1
41.	Wola Lubecka	24	58	17	105	4	4	560	2358,0
42.	Września	6	15	4	30	0	0	200	830,4
43.	Zarzecze	30	56	25	112	5	0	690	2875,9
Razem		1341	2510	2381	17536	226	205	33625	144668,7

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

OBSZARY PROBLEMOWE W ROLNICTWIE

OBSZARY O RELATYWNIE
KORZYSTNIEJSZYCH WARUNKACH
ROZWOJU FUNKCJI ROLNICZEJ
PREDYSPONOWANE
DO INTENSYFIKACJI ROLNICTWA
I FUNKCJI KOMPLEMENTARNYCH

OBSZARY O SŁABSZYCH
WARUNKACH ROZWOJU
ROLNICTWA PREDYSPONOWANE
DO WPROWADZENIA ROZWOJU
WIELOFUNKCYJNEGO
I PRZYŚPIESZENIA ZMIAN
W STRUKTURZE AGRARNEJ

wykorzystywane w niewielkim stopniu (w okresie inwentaryzacji urbanistycznej w gminie funkcjonowała jedna grupa producencka).

Teren gminy podzielono na rejony: I A, I B i II, różniące się warunkami rozwoju funkcji rolniczej.

Teren I A – obejmuje sołectwa: Dębiany, Piskorzowice, Strzeszkowice, Konary, Niegosławice, Nawarzyce, Brzezinki, Przyrąb, Wola Lubecka, Lubcza, Sadki, Przewody.

Teren I B – obejmuje sołectwa: Folga Pierwsza, Mierzawa, Ludwinów, Klemencice, Promyk, Jeziorki, Kaziny.

Tereny I A i I B obejmują obszary o relatywnie korzystniejszych warunkach rozwoju funkcji rolniczej predysponowane do intensyfikacji rolnictwa i funkcji komplementarnych.

Teren II – obejmuje sołectwa: Września, Olbrachcice, Przyłęk, Przyłęczek, Judasze, Pokrzywnica, Laskowa, Zarzecze, Piotrkowice, Podlesie, Droblin, Wodzisław, Łany, Świątniki, Mieronice, Stara Olszówka, Nowa Olszówka, Wodacz, Sielec, Brzeście, Krężoły, Pękosław, Kowalów Dolny, Kowalów Górny.

Teren II obejmuje obszary o słabszych warunkach rozwoju rolnictwa predysponowane do wprowadzenia rozwoju wielofunkcyjnego i przyspieszenia zmian w strukturze agrarnej. Obszary te pokazano na załączonej mapce.

2.6. Funkcja leśna

2.6.1. Rozmieszczenie przestrzenne oraz struktura własnościowa lasów

Lasy (wg danych Urzędu Gminy) zajmują 2 193,66 ha, co stanowi 12,41 % powierzchni ogólnej gminy, podczas gdy analogiczny wskaźnik w województwie świętokrzyskim wynosi 326 051 ha %, co stanowi 27,89 % powierzchni województwa świętokrzyskiego.

Wskaźnik lesistości jest, zatem znacznie niższy od średniwojewódzkiego, co podyktowane jest przede wszystkim dość wysoką przydatnością rolniczą gleb oraz wyższą w przeszłości opłacalnością gospodarowania na słabszych jakościowo gruntach. Większe kompleksy leśne skupiają się na ogół na terenach peryferyjnych lub niedostępnych dla rolnictwa porastając największe stoki i wierzchowiny.

W przeważającej części lasy – 1 787 ha (81,46 % ogólnej powierzchni leśnej) należą do Skarbu Państwa i zarządzane są przez dwa nadleśnictwa:

- Nadleśnictwo Jędrzejów (zarządzające lasami państwowymi na wschód od drogi nr 77),
- Nadleśnictwo Pińczów (zarządzające pozostałymi lasami państwowymi).

Zasady gospodarki leśnej w omawianych lasach określają plany urządzenia opracowane na okres 10-letni.

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują zaledwie 406,66 ha występują na ogół w postaci małych kompleksów ekotonowych o nieregularnych granicach, porastających na ogół tereny nieprzydatne dla rolnictwa. Lasy te skupiają się w 9-ciu sołectwach a zasady gospodarowania w ich obrębie określają „Uproszczone plany urządzenia lasów sporządzone dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa” dla poszczególnych wsi Gminy Wodzisław na okres od 01.01.1998 r. do 31.12.2007 r.:

- Lubcza: powierzchnia 23,78 ha,
- Niegosławice: powierzchnia 95,09 ha,
- Przyłęk: powierzchnia 21,40 ha,
- Przyłęczek: powierzchnia 49,79 ha,
- Kaziny: powierzchnia 9,08 ha,
- Podlesie: powierzchnia 81,22 ha,
- Mierzawa: powierzchnia 31,78 ha,
- Konary: powierzchnia 43,83 ha,
- Piotrkowice: powierzchnia 25,15 ha,

2.6.2. Funkcje lasów oraz zagrożenia środowiska leśnego

Na obszarze gminy Wodzisław przeważają lasy gospodarcze ukierunkowane na pozyskanie surowca drzewnego. Tylko około 17 % lasów państwowych zostało uznanych za ochronne (glebochronne i wodochronne) z tym, że występują one wyłącznie w obrębie „Piotrkowice” Nadleśnictwo Pińczów.

Do najważniejszych zagrożeń środowiska leśnego na obszarze gminy należą:

- zagrożenia przemysłowe (całość lasów państwowych zaliczona została do I strefy zagrożeń

przemysłowych – tzw. zagrożeń słabych),

- nieterminowe wykonywanie zabiegów ochronnych oraz przedwczesny wyrąb drzewostanów w lasach niepaństwowych.

Stan zdrowotny lasów w obu grupach własności należy natomiast uznać za zadawalający.

2.6.3. Możliwości rozwoju funkcji leśnej oraz predyspozycje do zagospodarowania turystycznego

Możliwości zwiększenia powierzchni lasów determinowane są rosnącym arealem gruntów marginalnych dla rolnictwa, które w warunkach gospodarki rynkowej stały się nieopłacalne w uprawie. Predyspozycje przyrodnicze do zwiększenia powierzchni leśnej gminy koncentrują się we wsiach: Stara Olszówka, Nowa Olszówka, Piotrkowice, Wodacz, Podlesie, Sadki, Brzezinki, Krężoły, Laskowa, Września, Klemencice, Przyrąb, Droblin (obszary kwalifikujące się do zalesienia z podanych wyżej względów wskazane zostały na mapie kierunków rozwoju w skali 1:10 000).

Prawie wszystkie siedliska leśne występujące na obszarze gminy charakteryzują się korzystnym mikroklimatem, wysoką odpornością na antropopresję i nadają się pod względem przyrodniczym do udostępnienia turystycznego. Zagospodarowanie turystyczne o charakterze ogólnodostępnym wykluczone jest jednak w małych kompleksach prywatnych.

2.7. Ludność

Ocenę zjawisk demograficznych przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne zawarte w Rocznikach Statystycznych Województwa Kieleckiego i Świętokrzyskiego oraz na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu.

W tabeli 9 zestawiono dane statystyczne charakteryzujące problematykę demograficzną gminy Wodzisław na przestrzeni lat 1995 – 2002.

Tabela 9. Charakterystyka demograficzna gminy Wodzisław

Gmina Wodzisław	1995	1996	1997	1998	1999	2002
Liczba ludności	8655	8561	8518	8414	8301	7779
Zawierane małżeństwa	44	34	54	40	38	51
Liczba urodzeń	102	88	93	82	81	84
Liczba zgonów	136	128	123	109	130	123
Przyrost naturalny	-34	-40	-30	-27	-49	-39
Napływ ludności	72	72	96	b.d.	79	93
Odływ ludności	109	141	106	b.d.	107	100
Saldo migracji	-37	-69	-10	b.d.	-28	-7

Z przeprowadzonych analiz wynika, że liczba ludności gminy Wodzisław z roku na rok maleje i na koniec roku 2002 r. osiągnęła wielkość 7779 osoby. Wpływ na takie kształtowanie się tendencji demograficznych wywiera przede wszystkim, malejąca liczba urodzeń, co przy w miarę ustabilizowanym poziomie zgonów, stwarza ujemny przyrost naturalny. Również, ujemne saldo migracji powoduje zmniejszanie się liczby ludności.

Tabela 10. Liczba ludności, powierzchnia, średnia gęstość zaludnienia w poszczególnych sołectwach gminy Wodzisław

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Powierzchnia w ha	Średnia gęstość
1.		270	530	0,509
2.	Brzezinki	153	330	0,463
3.	Droblin	67	126	0,531
4.	Dębiany	129	261	0,494
5.	Folga Pierwsza	51	157	0,324
6.	Jeziorki	45	155	0,290
7.	Judasze	73	204	0,357
8.	Konary	192	552	0,347
9.	Kowalów Górny	90	163	0,552
10.	Kowalów Dolny	105	237	0,443
11.	Kreżoły	238	489	0,486
12.	Kaziny	132	285	0,463
13.	Klemencice	265	838	0,316
14.	Lubcza	441	973	0,453
15.	Ludwinów	64	104	0,615
16.	Łany	168	365	0,460
17.	Laskowa	168	417	0,402
18.	Mieronice	245	558	0,439
19.	Mierzawa	199	435	0,457
20.	Nawarzyce	406	777	0,522
21.	Niegosławice	368	1056	0,348
22.	Nowa Olszówka	111	308	0,360
23.	Olbracheice	49	225	0,217
24.	Piotrkowice	373	537	0,694
25.	Podlesie	78	810	0,096
26.	Pokrzywnica	81	201	0,402
27.	Pękosław	136	347	0,391
28.	Piskorzowice	63	287	0,219
29.	Promyk	54	103	0,524
30.	Przyłęk	114	477	0,238
31.	Przyłęczek	347	469	0,739
34.	Przyrąb	200	226	0,884
33.	Przewody	360	588	0,612
34.	Sadki	57	205	0,278
35.	Sielec	66	891	0,074
36.	Stara Olszówka	144	341	0,422
37.	Strzeszkowice	98	287	0,341
38.	Świątniki	125	258	0,484
39.	Wodacz	87	296	0,293
40.	Wodzisław	1263	793	1,592
41.	Wola Lubecka	116	198	0,585
42.	Września	28	289	0,096
43.	Zarzecze	167	545	0,306
Razem		7 986	17 693	0,4446

Migracjom ulegają szczególnie ludzie młodzi, poszukujący lepszych warunków pracy i zamieszkiwania w innych gminach i w miastach, nie wiążący swojej przyszłości z pracą w gospodarstwach swoich rodziców. Należy jednak zaznaczyć, że w 2002 r. wartość salda migracji osiągnęła najniższą wartość, głównie ze względu na notowany w ostatnich latach największy napływ ludności, przy jednoczesnym najmniejszym odpływie ludności. Jeśli sytuacja migracji w ciągu następnych lat w gminie Wodzisław utrzymywałaby się na niskim poziomie i dodatkowo nastąpiłby wzrost liczby urodzeń, liczba ludności stopniowo uległaby zwiększeniu i nie dochodziłoby do tak popularnego zjawiska, jakim jest starzenie się społeczeństwa.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w tabeli 10 liczba ludności w gminie Wodzisław w 2004 r. wyniosła 7 986 osób. Najbardziej zaludnionym sołectwem jest miejscowość centralna, czyli Wodzisław z liczbą 1 263 osób. Na kolejnym miejscu pod względem liczby ludności znajdują się gminy: Lubcza (441 osób), Nawarzyce (406 osób), Piotrkowice (373 osób), Niegosławice (368 osób), Przewody (360 osób). Do miejscowości o najniższej liczbie ludności zalicza się: Września (28 osób), Jezioraki (45 osób), Olbrachcice (49 osób), Folga Pierwsza (51 osób), Promyk (54 osoby), Sadki (57 osób).

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Wodzisław wynosi 0,4446 os/ha. Największa średnia gęstość zaludnienia występuje w sołectwie Wodzisław z wartością 1,592 os/ha. Do pozostałych sołectw o najwyższej średniej gęstości zaludnienia zalicza się: Przyrąb (0,884 os/ha), Przyłęczek (0,739 os/ha), Piotrkowice (0,694 os/ha), Ludwinów (0,615 os/ha), Przewody (0,612 os/ha).

Najniższa gęstość zaludnienia występuje w miejscowościach: Podlesie (0,096), Września (0,096 os/ha), Sielec (0,074 os/ha), Olbrachcice (0,217 os/ha) i Piskorzowice (0,219 os/ha).

Ogólna sytuacja gminy Wodzisław w zakresie zjawisk ludnościowych jest zbliżona do danych charakteryzujących województwo świętokrzyskie, a szczególnie jego południowe regiony oddalone od dużych miast, szczególnie Kielc, gdzie obserwuje się znaczną prężność demograficzną.

Obecna struktura demograficzna nie stanowi elementu rozwojowego. Należy dążyć do zmiany tej sytuacji poprzez poprawę warunków życia ludności, w szczególności poprzez działania organizacyjne i prawne wpływające na poprawę warunków ekonomicznych i technicznych gminy.

3.6. Mieszkalnictwo

Zabudowa gminy Wodzisław kształtowała się historycznie przy głównych ciągach komunikacyjnych i handlowych. Na terenach wiejskich dominuje zabudowa ulicowa jedno- i dwustronna o zróżnicowanym zagęszczeniu zabudowy. Wsie zlokalizowane przy głównych ciągach komunikacyjnych posiadają gęstą zabudowę, pozostałe luźno usytuowaną wzdłuż drogi lub na długich dojazdach o charakterze przysiółkowym. Część wsi stanowi zabudowę wielodrożną.

Zabudowa miejscowości gminnej ma charakter historycznie ukształtowanego miasteczka z rynkiem i wychodzącymi z niego uliczkami.

W zabudowie gminy znajduje się szereg obiektów zabytkowych podnoszących walory turystyczne gminy, ograniczających jednocześnie swobodną, niekontrolowaną zabudowę.

Do najwartościowszych obiektów zabytkowych należą;

- Zespół Pałacowy Wielowiejskich w Lubczy,
- Zespół Kościoła Parafialnego w Mieronicach,
- Zespół Kościoła Parafialnego w Nawarzacach,
- Zespół Dworski w Niegosławicach,
- Zespół Kościoła Parafialnego w Piotrkowicach,
- Zespół Kościoła Parafialnego w Wodzisławiu,
- część budynków mieszkalnych Wodzisławia.

W gminie Wodzisław dominuje zabudowa siedliskowa i jednorodzinna. Istnieją również budynki wielorodzinne o łącznej liczbie 22 i liczbie mieszkań 136. Budynki te stanowią własność komunalną i prywatną.

Według danych zamieszczonych w Roczniku statystycznym woj. świętokrzyskiego 2003 r., stan zasobów mieszkaniowych w gminie na koniec 2002 r. wyniósł 2 349 mieszkań, w których było 8 656 izb, o powierzchni użytkowej: 185 727 m².

Jak wykazują dane co roku przybywa nowych mieszkań. W analizowanych latach zarówno w gminie Wodzisław, jak i w województwie świętokrzyskim utrzymywała się przez dłuższy czas tendencja spadkowa, jednak w ostatnich latach sytuacja ta uległa zmianie i zanotowano stopniowy wzrost ilości oddawanych mieszkań.

Ilość oddanych mieszkań w ostatnich latach w gminie Wodzisław, w porównaniu do średniej wojewódzkiej.

Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach	1995	1996	1997	1998	1999	2002
gmina Wodzisław	7	10	13	6	15	10
śr. województwa*	12	10,49	9,12	8,47**	6,58**	13,77**

*średnia województwa kieleckiego dla gmin bez miast

**średnia województwa świętokrzyskiego dla gmin wiejskich

W poniższej tabeli 11 zostały zestawione parametry charakteryzujące warunki zamieszkiwania w zasobach mieszkaniowych gminy Wodzisław w 2002 r. w stosunku do gmin sąsiednich i średnich dla woj. świętokrzyskiego i powiatu jędrzejowskiego.

Tabela 11. Warunki zamieszkiwania

Wyszczególnienie	Przeciętna				
	Liczba izb w mieszkaniu	liczba osób		powierzchnia użytkowa w m²	
		w 1 mieszk.	na 1 izbę	w 1 mieszk.	na 1 izbę
gm. Wodzisław	3,68	3,39	0,92	79,7	23,5
gm. Sędziszów	3,60	3,39	0,94	67,6	19,9
gm. Jędrzejów	3,67	3,44	0,94	70,4	20,4
gm. Michałów	3,75	3,57	0,95	79,7	22,3
gm. Działoszyce	3,74	3,12	0,84	77,6	24,8
Średnia woj. świętokrzyskiego	3,63	3,39	0,94	70,2	20,6
Śr. Dla powiatu jędrzejowskiego	3,70	3,57	0,97	75,7	21,1

Analiza parametrów statystycznych dotyczących standardu zamieszkiwania na terenie gminy Wodzisław, w porównaniu do średniej województwa świętokrzyskiego, obliczonej dla gmin wiejskich województwa oraz powiatu jędrzejowskiego i gmin sąsiadujących z gminą Wodzisław, wykazała, że:

- przeciętna liczba izb w mieszkaniu w gminie Wodzisław wynosi 3,68 i jest wyższa od średniej woj. świętokrzyskiego (3,63), lecz nieco niższa niż średnia dla powiatu jędrzejowskiego (3,70). Wyższe wartości w stosunku do gminy Wodzisław w 2002 r. posiadały gminy Michałów i Działoszyce,
- przeciętna liczba osób zamieszkujących jedno mieszkanie jest równa średniej województwa wynoszącej 3,39 i niższa niż średnia charakteryzująca powiat (3,37). Podobną liczbę osób jak w gminie Wodzisław zanotowano w gminie Sędziszów, natomiast w pozostałych gminach wartości tej danej są niższe,
- przeciętna liczba osób na jedną izbę jest niższa niż średnie charakteryzujące województwo i powiat. Jedynie gmina Działoszyce w stosunku do gminy Wodzisław posiada niższą liczbę osób przypadających na 1 izbę,
- przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie Wodzisław wyniosła 79,7 i jest wyższa niż średnie charakteryzujące województwo i powiat oraz pozostałe gminy zamieszczone w zestawieniu,
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę jest wyższa niż średnia województwa i średnia powiatu oraz wartości zanotowane w gminach: Sędziszów, Jędrzejów i Michałów.

Powyższa analiza wykazała, że wskaźniki powierzchniowe są korzystniejsze na terenie gminy Wodzisław, niż średnie wartości dla gmin wiejskich w województwie świętokrzyskim i powiecie jędrzejowskim. Należy jednak dodać, że wszystkie wartości parametrów charakteryzujących warunki zamieszkania w zestawionych gminach kształtują się na zbliżonym poziomie i nie różnią się zdecydowanie od średnich wartości w województwie świętokrzyskim i powiecie jędrzejowskim.

O warunkach życia mieszkańców, stanowi również stopień uzbrojenia zabudowy w podstawowe media techniczne. Aktualnie 28 miejscowości gminy posiada wodę z sieci wodociągowej. Zgodnie z Rocznikiem statystycznym woj. świętokrzyskiego 2003 r. na koniec 2002 roku 1460 mieszkań posiadało możliwość korzystania z wody wodociągowej. Z możliwości zorganizowanego odprowadzenia ścieków korzysta 161 budynków. W zakresie uzbrojenia w gaz przewodowy aktualnie gmina nie posiada zapewnionego dostępu, mieszkańcy korzystają jedynie z gazu butlowego.

Zgodnie z danymi uzyskanymi w wyniku Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002 r. zestawionymi w tabeli 12, na terenie gminy Wodzisław liczba mieszkań wyniosła 2782, w tym zamieszkanym było 2358, zaś niezamieszkałych 424. Ogólna liczba budynków w gminie wyniosła 2543 budynków, liczba gospodarstw domowych wyniosła 2737, zaś liczba izb z oknem wyniosła 9845.

Tabela 12. Liczba budynków mieszkalnych, gospodarstw domowych, liczba izb i liczba mieszkań w poszczególnych sołectwach gminy Wodzisław. Dane uzyskane w wyniku NSPLiM 2002r.

L.p.	Sołectwo	Liczba budynków	Liczba gospodarstw domowych	Liczba izb z oknem	Liczba mieszkań		
					ogółem	zamiesz- kanych	niezamiesz- kanych
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Brzeście	82	84	330	85	70	15
2	Brzezinki	58	54	218	58	47	11
3	Droblin	20	21	75	20	18	2
4	Dębiany	34	34	119	34	30	4
5	Folga Pierwsza	13	12	48	13	11	2
6	Jeziorki	16	13	49	16	13	3
7	Judasze	29	26	84	29	23	6
8	Kaziny	33	46	122	33	33	0
9	Klemencice	90	89	350	92	70	22
10	Konary	64	76	207	64	53	11
11	Kowalów Dolny	35	28	115	35	27	8
12	Kowalów Górny	36	30	105	36	30	6
13	Kreżoły	89	78	315	89	71	18
14	Laskowa	70	56	260	70	53	17
15	Ludwinów	18	21	71	20	16	4
16	Lubcza	87	125	455	123	116	7
17	Łany	76	75	279	76	61	15
18	Mieronice	77	87	307	78	69	9
19	Mierzawa	69	80	279	75	63	12
20	Nawarzyce	130	144	476	132	116	16
21	Niegosławice	103	111	394	110	96	14
22	Olbrachcice	21	19	62	21	18	3
23	Stara Olszówka	55	49	198	55	45	10
24	Nowa Olszówka	40	38	140	40	35	5
25	Pękosław	50	50	161	51	45	6
26	Piotrkowice	133	120	409	133	113	20
27	Piskorzowice	dane łącznie ze Strzeszkowicami					
28	Podlesie	35	28	98	35	27	8
29	Pokrzywnica	44	41	140	44	32	12
30	Promyk	14	12	57	14	12	2
31	Przytek	40	46	136	40	32	8
32	Przyłęczek	38	88	171	97	85	12
33	Przewody	96	105	352	96	90	6
34	Przyrąb	45	42	179	45	38	7
35	Strzeszkowice + Piskorzowice	66	62	219	69	56	13
36	Sielec	37	26	118	37	26	11
37	Sadki	30	26	95	30	25	5
38	Świątniki	47	40	164	47	35	12
39	Września	15	16	47	15	12	3
40	Wodacz	38	35	120	38	27	11
41	Wola Lubecka	36	44	111	36	32	4
42	Wodzisław	385	512	1855	502	442	60
43	Zarzecze	49	48	152	49	45	4
Suma		2543	2737	9845	2782	2358	424

Sołectwem z największą liczbą mieszkań w 2002 r. był Wodzisław z 502 mieszkaniami, w tym 442 zamieszkanymi i 60 niezamieszkanymi. Na kolejnym miejscu pod względem liczby mieszkańców plasowały się następujące sołectwa: Piotrkowice (133), Nawarzyce (132), Lubcza (123), Niegosławice (110). Można zaobserwować tu pewną prawidłowość, gdyż wyżej wymienione sołectwa zaliczone zostały do miejscowości o najwyższej liczbie ludności w gminie Wodzisław i jednocześnie cechują się jednym z najniższych wskaźników średniej powierzchni gospodarstw, zatem nie są to sołectwa typowo rolnicze. Do sołectw o najniższej liczbie mieszkań zaliczono: Folgę Pierwszą (13), Promyk (14), Wrześnię (15), Jeziorki (16), Droblin (20), Ludwinów (20) i Olbrachcice (21). Wyżej wymienione miejscowości charakteryzują się również najniższą liczbę ludności oraz zajmują najmniejsze powierzchnie w skali całej gminy Wodzisław.

Wśród sołectw o najwyższej liczbie zamieszkiwanych mieszkań dominującą rolę odgrywa sołectwo Wodzisław, a w następnej kolejności: Lubcza (116), Piotrkowice (113), Niegosławice (96), Przewody (90). Najmniejsza liczba zamieszkanych mieszkań występuje w tych samych sołectwach, które charakteryzują się najmniejszą liczbę mieszkań ogółem, czyli: Folga Pierwsza (11), Promyk (12), Jeziorki (13), Ludwinów (16), Olbrachcice (18).

Sołectwem o zdecydowanie najwyższej liczbie mieszkań niezamieszkanymi jest miejscowość centralna, czyli Wodzisław. W następującej kolejności pod tym względem znajdują się sołectwa: Klemencice (22), Krężoły (18), Laskowa (17), Nawarzyce (16), Brzeście i Łany (po 15). Do sołectw o najniższej liczbie mieszkań niezamieszkanymi zalicza się: Kaziny (brak takich mieszkań), Droblin (2), Folga Pierwsza i Promyk (po 2), Jeziorki, Września i Olbrachcice (po 3), Wola Lubecka i Zarzecze (po 4). Są to jednocześnie miejscowości o jednym z najniższych wskaźników liczby mieszkań ogółem w gminie Wodzisław.

Dane dotyczące liczby budynków i liczby gospodarstw domowych są ze sobą w korelacji i tak sołectwa wykazujące najwyższe wartości liczbowe budynków jednocześnie charakteryzują się najwyższymi liczbami gospodarstw domowych. Z podobną sytuacją mamy do czynienia analizując dane dotyczące najniższych wartości liczby budynków i liczby gospodarstw domowych, tzn. sołectwa o najmniejszej liczbie budynków są także sołectwami o najniższej liczbie gospodarstw domowych.

Dokonując oceny sytuacji gminy Wodzisław pod względem warunków mieszkaniowych można stwierdzić, że jest ona dobra i nie odbiega od średniej w województwie świętokrzyskim. Należy jednak zaznaczyć, że gmina boryka się z licznymi problemami w tym zakresie, do których zalicza się:

- dużą odległość do szkół i ośrodka zdrowia, brak szkoleń komputerowych oraz ekonomiczno-doradczych. W celu rozwiązania powyższych problemów, niezbędne jest uzupełnienie sieci usług na terenie gminy tj.: usług handlu i rzemiosła (ubojnie, zakłady przetwórstwa, zakłady naprawcze maszyn i urządzeń) oraz wybudowania przedszkola w Piotrkowicach, świetlic i boisk sportowych.
- zapewnienie młodzieży właściwych warunków do nauki i spędzania wolnego czasu w świetlicach i innych placówkach rekreacyjno -sportowych.
- utrudnioną dostępność do zbytu produktów rolnych. W celu ułatwienia zbytu produktów rolnych zasadnym jest stworzenie punktów skupu produktów rolnych, giełdy rolnej oraz zakładów

przetwórstwa rolno-spożywczego.

- utrzymującą się na średnim poziomie sytuację w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej. Poprawę warunków życia ludności zapewni budowa nowych dróg oraz modernizacja istniejących, założenie oświetlenia ulicznego wsi, telefonizacja wsi.

W zdecydowanej części zasygnalizowane problemy są zasadne i wymagają uwzględnienia w opracowaniu. Usprawnienie działania usług publicznych leży w gestii gminy, natomiast uzupełnienie drobnych usług bytowych w dużej mierze uzależniona jest od aktywności gospodarczej mieszkańców gminy.

2.9. Infrastruktura społeczna

2.9.1. Oświata i wychowanie

Aktualnie na terenie gminy Wodzisław funkcjonuje 11 placówek oświatowych, w tym: 1 przedszkole, 7 szkół podstawowych, 1 gimnazjum oraz 2 szkoły średnie. Rozmieszczenie i rejonizacja szkół podstawowych i gimnazjum została pokazana na załączonej mapce.

Na terenie gminy funkcjonuje jedno przedszkole zlokalizowane w Wodzisławiu, trzyoddziałowe, prowadzące m.in. klasę „0”. Przedszkole wyposażone jest w dużą ilość pomocy dydaktycznych i zabawek. W okresie letnim przedszkole korzysta z placu zabaw, który jest całkowicie odizolowany od ruchu kołowego. Dla zapewnienia dzieciom prawidłowego rozwoju prowadzona jest współpraca z placówkami psychiatrii dziecięcej.

Edukacja na poziomie podstawowym prowadzona jest przez szkoły podstawowe zlokalizowane w Wodzisławiu, Brześciu, Lubczy, Mierzawie, Niegosławicach, Piotrkowicach (osiadające również klasę „0”), oraz tzw. Małą Szkołę w Nawarzcach.

Przy większości szkół istnieją małe boiska szkolne. Szkoły w Wodzisławiu, Niegosławicach i Piotrkowicach wyposażone są w sale gimnastyczne.

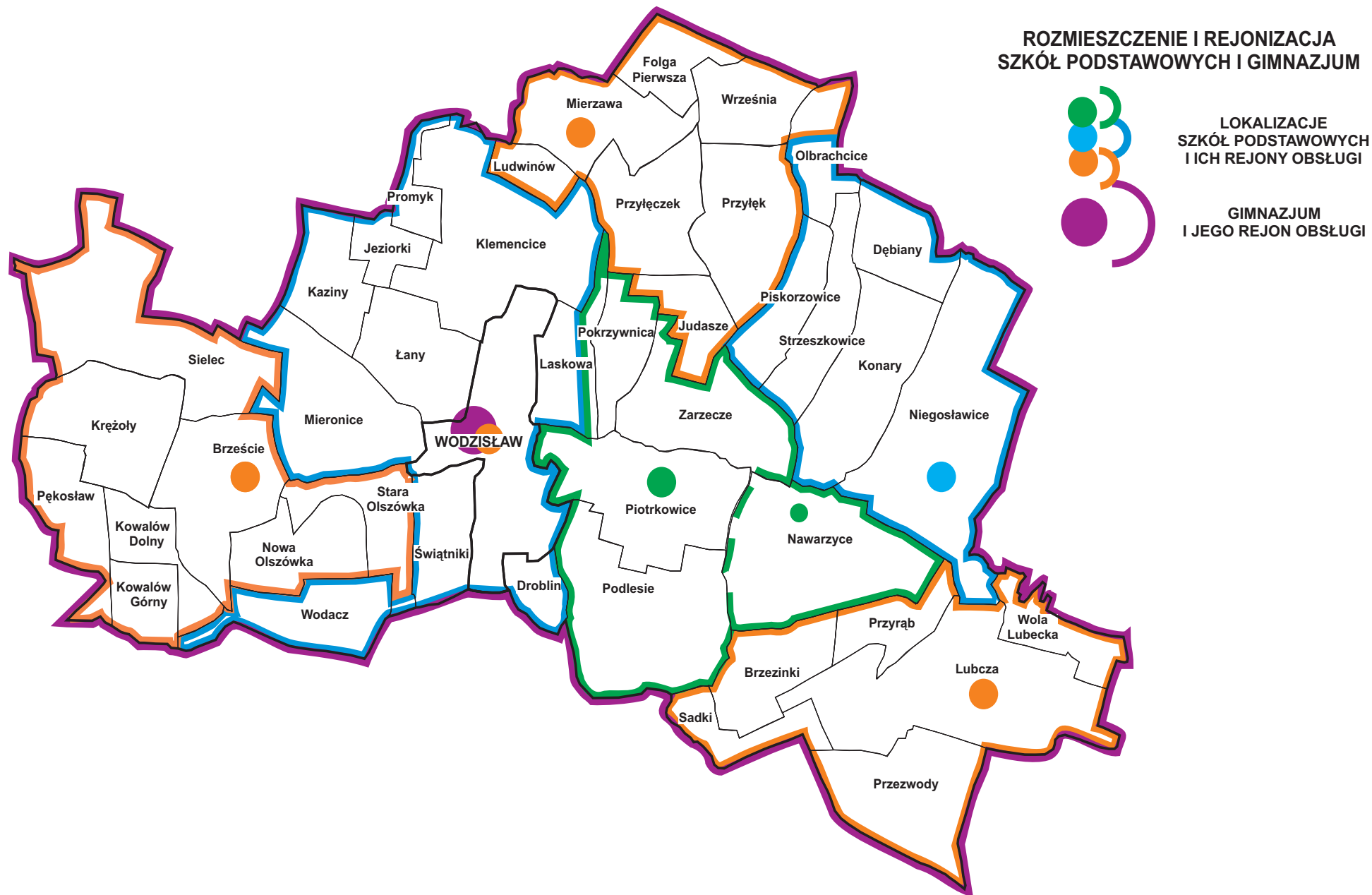
Problem dowozu do szkół gmina rozwiązała poprzez umowę z PKS-em Jędrzejów oraz prywatnym przedsiębiorstwem transportowym, gmina nie posiada własnych autobusów dowożących dzieci do szkoły.

Od września 1999 r. funkcjonuje Gimnazjum, obsługujące całą gminę. Gimnazjum zajmuje wydzieloną część budynku obecnej Szkoły Podstawowej w Wodzisławiu.

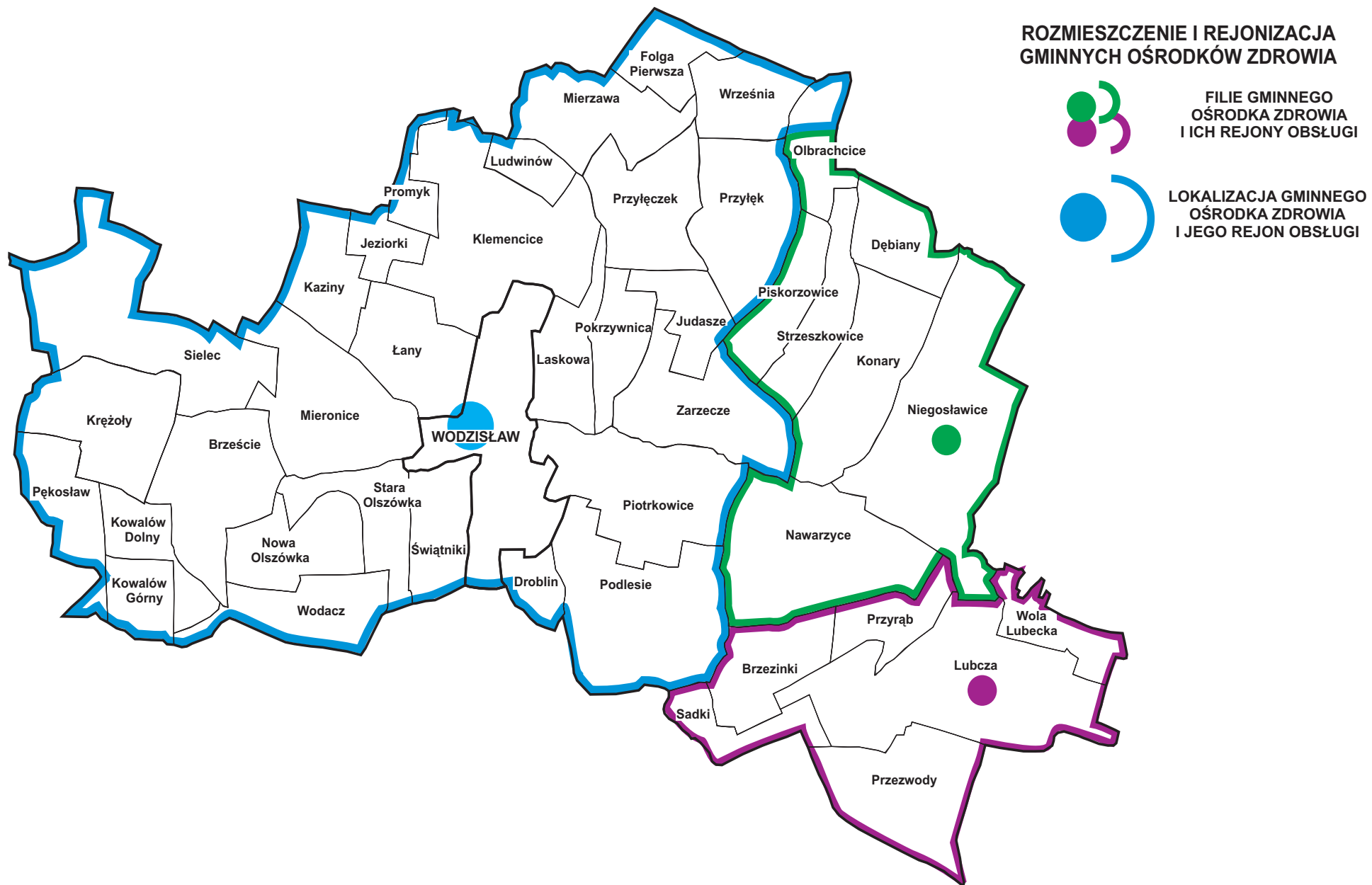
Na terenie miejscowości Wodzisław funkcjonuje Zespół Szkół Ponadpodstawowych, w skład którego wchodzi Liceum Ogólnokształcące i Technikum Ekonomiczne. Na potrzeby uczniów zamiejscowych, przy Zespole Szkół funkcjonuje Internat na 140 miejsc z całodziennym wyżywieniem. Opiekę pedagogiczną całodobową w Internacie sprawuje kierownik i trzech wychowawców. Wszystkie w/w obiekty stanowią jeden kompleks budynków, w skład którego wchodzi dodatkowo nowoczesna hala sportowa. W sąsiedztwie znajdują się dwa boiska sportowe. Klasy szkolne wyposażone są w bogaty zestaw pomocy naukowych i dydaktycznych, w tym także w pracownię komputerową.

Uczniowie Zespołu Szkół mają możliwość korzystania z obsługi medycznej świadczonej w gabinecie lekarskim w Szkole Podstawowej położonej w bezpośrednim sąsiedztwie. Zespół Szkół,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

jako ośrodek dydaktyczny, cieszy się dużą popularnością w całym regionie, dzięki wykwalifikowanej kadrze nauczycielskiej i bardzo dobremu zapleczu technicznemu. Do szkół uczęszczają uczniowie z terenu gmin: Wodzisław, Sędziszów, Jędrzejów.

Kształcenie w Technikum Ekonomicznym w zakresie: marketingu, reklamy, rachunkowości oraz planowania jest połączone z zajęciami praktycznymi odbywającymi się w lokalnych przedsiębiorstwach.

Z powyższego wynika, że dzieci i młodzież mają zagwarantowany dostęp do szkolnictwa na terenie gminy, łącznie ze szczeblem średnim. Jedynym mankamentem tego układu jest problem dowozu do poszczególnych placówek szkolnych co jest szczególnie uciążliwe dla dzieci najmłodszych.

2.9.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami sprawuje Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu oraz jego filie w Niegosławicach i Lubczy.

Najszerzy zakres usług medycznych świadczony jest w G.O.Z. w Wodzisławiu, gdzie funkcjonują poradnie:

- poradnia ogólna z gabinetem zabiegowym,
- poradnia dziecięca z gabinetem zabiegowym,
- poradnia stomatologiczna,
- gabinet rehabilitacyjny,
- laboratorium analiz lekarskich.

W oddziale G.O.Z. w Lubczy funkcjonuje tylko poradnia ogólna z gabinetem zabiegowym.

W oddziale G.O.Z. w Niegosławicach funkcjonują dwie poradnie:

- ogólna z gabinetem zabiegowym,
- stomatologiczna.

W przypadku konieczności przewiezienia chorego do szpitala, na zabiegi lub konsultacje lekarskie, korzysta się z usług Rejonowej Kolumny Transportu Sanitarnego w Jędrzejowie.

Oprócz głównych poradni medycznych w G.O.Z. w Wodzisławiu funkcjonuje Poradnia Medycyny Szkolnej obejmująca opieką dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i ze szkół ponad podstawowych.

Gminny Ośrodek Zdrowia – obiekt w Wodzisławiu – posiada zadowalający stan lokalowy odpowiadający normom ustawowym, wymagający jednak ciągłych nakładów finansowych na remont i eksploatację.

Filia Ośrodka Zdrowia w Niegosławicach została przeniesiona do zaadaptowanej części szkoły i posiada aktualnie bardzo korzystne warunki lokalowe.

Z inicjatywy Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Wsi Lubcza i władz samorządowych zrealizowana została budowa nowego ośrodka zdrowia w Lubczy wraz z punktem aptecznym.

Ponadto mieszkańcy gminy korzystają z 1 apteki, zlokalizowanej w Wodzisławiu.

Rozmieszczenie i rejonizacja gminnych ośrodków zdrowia pokazano na załączonej mapce

Opieką społeczną na terenie gminy Wodzisław, zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, prowadzący rutynową pomoc finansowo-opiekuńczą.

Na terenie Ośrodka brak jest domu dziennego pobytu dla osób starszych, domu opieki społecznej czy innych obiektów wymagających zwiększonej obsługi fachowej.

W ramach prowadzonej działalności, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu przyznaje:

- w ramach zadań własnych: zasiłki celowe i celowe specjalne, sprawianie pogrzebu, usługi opiekuńcze, dożywianie dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole, dodatki mieszkaniowe,
- w ramach zadań zleconych: zasiłki stałe, zasiłki stałe wyrównawcze, zasiłek okresowy gwarantowany, zasiłek okresowy, renta socjalna, zasiłek z tytułu ochrony macierzyństwa, zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne, pomoc dla kombatantów, dożywianie dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, wyprawki szkolne, składki ZUS dla świadczeniobiorców, dodatki mieszkaniowe.

Według danych udostępnionych przez Urząd Gminy w 2003 r. z pomocy społecznej skorzystało około 825 świadczeniobiorców, na kwotę 602 292 zł.

2.9.3. Kultura

Obiekty o charakterze instytucjonalnym w dziedzinie szeroko pojętej kultury to na terenie gminy Wodzisław, przede wszystkim:

- Biblioteka Publiczna Gminy Wodzisław z trzema filiami w Brześciu, Mierzawie i Nawarzacach,
- świetlice wiejskie,
- obiekty sakralne.

Biblioteka Publiczna Gminy Wodzisław zlokalizowana jest w Wodzisławiu i posiada filie biblioteczne, zlokalizowane w Brześciu, Mierzawie i Nawarzacach. Według stanu na koniec 2003 r., na te placówki przypadało ponad 1197 czytelników. Łączna liczba zgromadzonych woluminów wynosiła ponad 50 tyś. szt., liczba wypożyczeń sięgała ok. 45 tyś. Oprócz wypożyczania na zewnątrz czytelnicy mogą korzystać z księgozbioru podręcznego i prenumerowanych czasopism w czytelnicy Gminnej Biblioteki oraz w kąciakach czytelnicy w filiach.

Sieć urządzeń kultury na terenie gminy Wodzisław uzupełniają: 4 świetlice wiejskie w miejscowościach: Brzeście, Konary, Piotrkowice i Przyrąb. Świetlice są czynne 4 dni w tygodniu po 5 godzin dziennie (w godzinach popołudniowych i wieczornych) łącznie z sobotą i niedzielą. Wyjątek stanowi świetlica w Brześciu, która mieści się w jednym budynku z biblioteką i placówka ta czynna jest 6 dni w tygodniu po 8 godzin.

Obiektami w dziedzinie kultury to także funkcjonujące obiekty sakralne. Na obszarze gminy Wodzisław działa 5 parafie rzymsko-katolickie i odpowiadające im kościoły:

- Kościół Parafialny w Wodzisławiu z kaplicą cmentarną i cmentarzem grzebalnym,
- Kościół Parafialny w Nawarzacach murowany z drewnianą plebanią i z cmentarzem,
- Kościół Parafialny w Mieronicach drewniany z cmentarzem grzebalnym,

- Kościół Parafialny w Lubczy nowowubudowany, oddany do użytku w 1991 r. z cmentarzem grzebalnym,
- Kościół Parafialny w Piotrkowicach (Zarzecze) wraz z cmentarzem parafialnym.

Zorganizowana działalność kulturalna to m.in. 20 osobowy zespół Orkiestry Dętej działający przy OSP w Wodzisławiu, a także Towarzystwo Przyjaciół Wodzisławia zarejestrowane w 1985 r. jako stowarzyszenie użyteczności publicznej. Działalność Towarzystwa polega na wspieraniu lokalnych inicjatyw społeczno-kulturalnych, w szczególności na popieraniu badań nad historią Wodzisławia i okolic. Towarzystwo wydaje okresowo publikacje p.t. „Przyjaciel Wodzisławia” na łamach którego stworzył możliwość publikowania wielu wspomnień, opracowań popularno-naukowych, jak również porad dotyczących życia codziennego z zakresu medycyny, rolnictwa, dietetyki.

Na terenie gminy działają ponadto:

- Towarzystwo Przyjaciół Piotrkowic, zrzeszające rodowitych mieszkańców Piotrkowic, a także sympatyków,
- Związki Kombatanckie grupujące uczestników ostatniej wojny światowej i partyzantów Armii Krajowej,
- Koło Łowieckie „Mozgawa” działające w ramach Polskiego Związku Łowieckiego. Koło działa od przeszło 50-ciu lat i skupia 40 członków. Głównym zadaniem koła jest wspieranie hodowli zwierzyny łownej żyjącej w stanie wolnym oraz organizowanie polowań i odłowów zgodnie z regulaminem myśliwskim. Członkowie koła z uzyskanych funduszy ze sprzedaży złowionej zwierzyny wybudowali dom myśliwski „Ostoja” w centrum Wodzisławia. Zgodnie z tradycją myśliwską organizowane są bale myśliwskie w środku zimy.
- Koło wędkarskie utworzone w 1979 r. po wybudowaniu zalewu w pobliżu Wodzisławia. Koło działa w ramach Polskiego Związku wędkarskiego i liczy ponad 100 członków. Koło prowadzi gospodarkę hodowlaną na terenie zalewu i okolicznych rzek. Z własnych funduszy wybudowano magazyn paszowy dla dokarmiania ryb. Koło corocznie organizuje zawody wędkarskie.
- Kółka różańcowe – 6 żeńskich i 1 męskie (każde po 15 osób) skupiające katolików świeckich w celach modlitewnych. Tradycję kółek różańcowych zapoczątkowała w początkach XVII wieku żona Samuela Lanckorońskiego – Zofia.

W Wodzisławiu kultywowane są tradycje historyczne poprzez organizowanie imprez kulturalnych. Działalność organizacyjną i koordynacyjną imprez kulturalnych prowadzi Urząd Gminy.

Mieszkańcy gminy Wodzisław, wrażliwi na sprawy społeczne, dla upamiętnienia szczególnych zdarzeń związanych z dziejami regionu, wzniesli okolicznościowe tablice pamiątkowe i otaczają je opieką. W Szkole Podstawowej w Wodzisławiu zorganizowano Izbę Pamięci Narodowej, która uczy młodzież poszanowania dla historii narodu i troski o sprawy państwa.

2.9.4. Sport, turystyka i rekreacja

Działalność organizacyjna i koordynacyjna w dziedzinie kultury fizycznej i rekreacji skupia się w Urzędzie Gminy. Na terenie Gminy działa Szkolny Związek Sportowy, który organizuje ruch sportowy wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do miejscowych szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Ogólnodostępne obiekty sportowe stanowi sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych o wymiarach 40 m x 22 m z boiskiem do halowej piłki nożnej, koszykówki, siatkówki oraz badmintona.

Zorganizowana działalność sportowa skupia się w Klubie Sportowym „Partyzant” w Wodzisławiu z sekcją piłki nożnej i trampkarzy – organizacją z 75 letnią tradycją. Przy ul. Brzezie w Wodzisławiu urządzona została przez U.G. strzelnica sportowa, którą użytkuje obecnie miejscowe Koło L.O.K.

Na terenie gminy Wodzisław znajduje się szereg ciekawych zespołów krajobrazowych, niektóre ze względu na swoje walory zostały objęte ochroną prawną w formie rezerwatu czy pomnika przyrody. Znaczna część gminy objęta została ochroną jako Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Na szczególną uwagę zasługują dwie miejscowości o charakterze turystycznym: Wodzisław – Brzezie z zabytkowym kompleksem dworskim Lanckorońskich, zalewem i terenami rekreacyjnymi oraz Lubcza z kompleksem pałacowym i parkiem Wielowiejskich. Znajdują się tu także liczne miejsca i obiekty upamiętniające historię i patriotyczne tradycje regionu sprzyjające turystyce i rekreacji. Wg danych z Urzędu Gminy na terenie gminy Wodzisław znajdował się jeden większy obiekt z 20-toma miejscami noclegowymi. Jest to Schronisko Młodzieżowe w Wodzisławiu w Internacie przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych.

W granicach gminy Wodzisław prowadzone jest jedno gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Nawarzyce, ze względu na atrakcyjne położenie gminy wzrasta zainteresowanie taką formą usług na terenie gminy.

2.9.5. Usługi inne

Administracja publiczna

Administrację publiczną dla terenu gminy Wodzisław sprawują:

- Urząd Gminy w Wodzisławiu,
- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie,
- Powiatowe Biuro Pracy w Jędrzejowie,
- Urząd Skarbowy w Jędrzejowie,
- Sąd Rejonowy w Jędrzejowie,
- Prokuratura Okręgowa w Kielcach - Rejon Jędrzejów,
- Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Jędrzejowie.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

O bezpieczeństwo społeczności i porządek publiczny na terenie gminy dba komisariat Policji. Służba policjantów zorganizowana jest w systemie 3 – zmianowym. W zakres ich obowiązków wchodzi służba prewencyjna i praca dochodzeniowa. Na terenie gminy nie notuje się zabójstw i gwałtów. Problemem natomiast są kradzieże i włamania. Sprzyja temu brak nadzoru nad wieloma siedliskami, których właściciele zamieszkują gdzie indziej.

Nad ochroną ludności w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom ludzi i środowiska naturalnego, czuwa 15-osobowy Gminny Zespół Reagowania Kryzysowego.

Zadaniem zespołu jest:

- zapobieganie powstawaniu zagrożeń życia i zdrowia oraz mienia i środowiska oraz minimalizacja ich skutków,
- monitorowanie występujących klęsk żywiołowych i prognozowanie rozwoju sytuacji,
- realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu klęski żywiołowej,
- opracowanie i aktualizacja Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego,
- planowanie wsparcia organów kierowania działaniami na szczeblu gminnym, oraz współdziałanie z powiatowym i wojewódzkim ZRK,
- kierowanie akcją odbudowy następstw klęski żywiołowej oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka, powstałych na obszarze gminy,
- przygotowanie warunków umożliwiających koordynację pomocy humanitarnej,
- realizacja polityki informacyjnej związanej ze stanem klęski żywiołowej.

Gmina realizując podstawowe zadania związane z działaniami reagowania kryzysowego skupia się głównie na ochronie ludności, poprzez ostrzeganie, alarmowanie i informowanie ludności o zagrożeniach, prowadzeniu ewakuacji oraz zapewnieniu ewakuowanym pomocy medycznej i socjalnej, głównie w zakresie zakwaterowania i wyżywienia.

Organem odpowiedzialnym za organizację i koordynowanie reagowania kryzysowego w gminie jest Wójt Gminy, natomiast kierowanie działaniami reagowania na miejscu zdarzenia realizowane jest przez przedstawicieli odpowiedniej służby.

Ochrona przeciwpożarowa

Gmina Wodzisław objęta jest ochroną pożarową sprawowaną przez Powiatową Straż Pożarną w Jędrzejowie. Działalność wspierającą, lecz o dużym znaczeniu z uwagi na szybkość reagowania (gotowość bojowa w ciągu 3-6 minut) spełniają Ochotnicze Straże Pożarne, których jest na terenie gminy 21 jednostki. Wszystkie jednostki wyposażone są w motopompy i komplety węży oraz dodatkowy specjalistyczny sprzęt jak samochody ciężarowe (wozy bojowe) i samochody Żuki (lekkie samochody gaśnicze). Profil ratownictwa dostosowany jest do charakteru potencjalnych zagrożeń.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączone zostały 4 jednostki z OSP w Wodzisławiu, Brześciu, Mierzawie Nawarzycach, wyróżniające się pod względem wyposażenia, wykształcenia oraz dyspozycyjności.

Podstawowym warunkiem udzielania szybkiej i skutecznej pomocy przez OSP jest dobrze funkcjonujący system powiadamiania. Do tego celu wykorzystuje się System Selektynego

Wywołania (alarmowania) zainstalowany w OSP Wodzisław, Brzeście, Mierzawa, Nawarzyce, Niegosławice i Klemencice. System ten pozwala załączyć syrenę alarmowa w ww jednostkach w ciągu kilku sekund ze stanowiska kierowania PSP w Jędrzejowie jak i ze Stanowiska Reagowania Kryzysowego, znajdującego się w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu

Usługi pocztowe

Na terenie gminy funkcjonuje jeden urząd pocztowy w Wodzisławiu, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie Urzędu Gminy.

Usługi telekomunikacyjne

Na terenie gminy funkcjonują 3 cyfrowe automatyczne centrale telefoniczne, w Wodzisławiu – 800 numerów, w Nawarzacach – 400 numerów i w Mierzawie – 400 numerów, możliwe do powiększenia w miarę pojawiających się potrzeb.

Teren całej gminy znajduje się w zasięgu wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej.

2.10. Infrastruktura ekonomiczna

Sytuację ekonomiczną gminy Wodzisław oceniono na podstawie „Roczników statystycznych województwa świętokrzyskiego”, prezentujących dane za 2000 r., 2002 r. i 1999 r. oraz na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Gminy w Wodzisławiu.

Gminę Wodzisław porównano z gminami będącymi bezpośrednimi sąsiadami, zaliczanymi do gmin miejsko – wiejskich to jest: Sędziszowem, Jędrzejowem, i Działoszycami, gmin wiejskich: Michałowem i Imielnem (leżącym w pobliżu), bez rozbijania danych dla tych gmin na miasto i wieś. W porównaniu pominięto sąsiadujące gminy położone na terenie województwa małopolskiego.

2.10.1. Struktura zatrudnienia

Struktura zatrudnienia według sekcji EKD została zestawiona w tabeli 13. Zgodnie z danymi przedstawionymi w tej tabeli gmina Wodzisław znajdowała się na 3 miejscu pod względem liczby ludności zatrudnionych w gospodarce we wszystkich sekcjach EKD zestawionych w tabeli (656). Najwyższe wartości pracujących ogółem posiadała gm. Jędrzejów (5087) i Sędziszów (2173). W pozostałych gminach liczba zatrudnionych wyniosła 245 (Działoszyce), 207 (Imielno), 190 (Michałów).

W gminie Wodzisław nastąpił wzrost zatrudnienia w sektorze rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa z 11,1 % w 1999 r. do 12,3 % w 2002 r. Większym odsetkiem zatrudnionych w obsłudze rolnictwa charakteryzowała się gmina Michałów (22,6 %), natomiast w pozostałych miejscowościach ten odsetek był zdecydowanie niższy i wyniósł od 0,2 % (Sędziszów) do 1,9 % (Imielno).

Wzrost zatrudnienia w gminie Wodzisław był także notowany w dziedzinie budownictwa. W porównaniu z 1999 r. (20,7 %) w 2002 r. zatrudnienie wzrosło o 6,1 %, osiągając wartość 26,8 %. Porównując dane zestawione dla pozostałych gmin, sytuacja gminy Wodzisław jest najlepsza, gdyż aż w 3 gminach tj.: Imielno, Michałów i Działoszyce nie zanotowano pracujących w budownictwie, zaś w gminach Sędziszów i Jędrzejów wykazały niewielkie zatrudnienie w tym sektorze, wynoszące odpowiednio 1,2 % i 1,4 %.

Sytuacja w sekcji handel i naprawy w gminie Wodzisław ulega bardzo niewielkiej zmianie wynoszącej 0,2 % wzrostu w 2002 r. w porównaniu z 1999 r. Największym odsetkiem zatrudnionych w handlu charakteryzowała się w gmina Jędrzejów z wartością 16,2 %, będąca jednocześnie jedyną gminą o wyższym % zatrudnienia w zestawieniu z gminą Wodzisław. W pozostałych gminach, dane dotyczące zatrudnienia w tym sektorze wahały się od 0,4 % (Działoszyce) do 3,4 % (Imielno).

W gminie Wodzisław prawie niezmienna sytuacja notowana jest w dziedzinie transportu, składowania i łączności. Porównując dane za 1999 r. i 2002 r. nastąpił minimalny wzrost zatrudnienia, który wyniósł 0,1 %. Tak niewielki odsetek zatrudnionych w tym sektorze był jednocześnie najniższą wartością w porównaniu z wartościami zestawionymi dla pozostałych gmin. Ten niski % pracujących w transporcie może wynikać z bliskiej odległości Wodzisławia od Sędziszowa, będącego jak wykazują dane dużym ośrodkiem transportu. W 2002 r. najwyższą wartość zatrudnienia w transporcie wykazała właśnie gmina Sędziszów (33,9 %), zaś najniższą gmina Michałów (3,1 %).

Zatrudnienie w ochronie zdrowia i opiece społecznej w gminie Wodzisław wzrosło z 6,8 % w 1999 r. do 7,3 % w 2002 r. W pozostałych gminach odsetek pracujących w tym sektorze EKD wyniósł więcej niż w gminie Wodzisław, za wyjątkiem gminy Sędziszów (4,2 %) i kształtował się od 8,2 % (Imielno) do 16,8 % (Jędrzejów).

Pod względem zatrudnionych kobiet gmina Wodzisław plasowała się na przedostatniej pozycji, biorąc pod uwagę pozostałe gminy. Jedyną gminą o niższym odsetku pracujących kobiet była gmina Sędziszów, gdzie ten wskaźnik w 2002 r. wyniósł 32,3 %. Biorąc pod uwagę zestawienie gminy Wodzisław w 1999 r. (4,7 %) i w 2002 r. (46,5 %) można zaobserwować spadek zatrudnienia kobiet o 0,8 %.

2.10.2. Struktura bezrobocia

Struktura bezrobocia w gminie Wodzisław w porównaniu z gminami zestawionymi w tabeli 14, kształtowała się na 3 pozycji, z wartością 591 osób w 2000 r. Większe wartości występowały w gminie Jędrzejów i Sędziszów, wynoszące odpowiednio 2667 osób i 1101 osób. W pozostałych gminach wskaźnik struktury bezrobocia wyniósł 404 osób (Działoszyce), 381 osób (Michałów) i 361 osób (Imielno).

Biorąc pod uwagę zestawienie struktury bezrobocia kobiet w gminie Wodzisław obserwuje się spadek bezrobocia z 52,2 % w 1999 r. do 49,7 % w 2000 r. Większe bezrobocie wśród kobiet niż w gminie Wodzisław zanotowano w gminach Sędziszów (60,3 %), Jędrzejów (53,9 %) i Imielno (50,7 %). Mniejszym odsetkiem bezrobotnych kobiet charakteryzowały się natomiast gmina Działoszyce (46,5 %) i gmina Michałów (45,1 %).

Sytuacja bezrobocia wśród absolwentów w gminie Wodzisław w porównaniu 1999 r. z 2000 r. uległa minimalnej zmianie, o czym świadczy wartość odsetka, wynoszącego odpowiednio 6,1 %; 5 % i 6,2 %. Z pośród pozostałych gmin – 3 z nich – to jest: Imielno, Jędrzejów i Sędziszów posiadały wyższe wartości wynoszące odpowiednio 8,6 %, 5,9 % i 5,2 %. Pozostałe gminy, czyli Działoszyce (4,9 %) i Michałów (3,4 %) wykazały mniejszy niż w gminie Wodzisław odsetek bezrobotnych absolwentów.

Wśród osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku sytuacja zarówno w gminie Wodzisław, jak i pozostałych gminach była podobna. We wszystkich miejscowościach odsetek tego wskaźnika był bardzo wysoki i kształtował się na poziomie powyżej 91,0 %. Najwyższym % bezrobotnych bez prawa do zasiłku cechowała się gmina Imielno (95,6 %), a następnie gminy: Wodzisław (94,0 %), Michałów (93,4 %), Sędziszów (92,4 %), Działoszyce (92,1 %), Jędrzejów (91,5 %). Biorąc pod uwagę dane dla gminy Wodzisław za 1999 r. i 2000 r. można zaobserwować wzrost odsetka tego wskaźnika z 88,8 % w 1999 r. do 94,0 % w 2000 r.

W gminie Wodzisław w porównaniu 1999 r. i 2000 r. nastąpił spadek odsetka ludności zwolnionych grupowo lub z przyczyn dotyczących zakładów pracy z 10,4 % w 1999 r. na 7,3 % w 2000 r., co może świadczyć o tym, że w ostatnim czasie nie nastąpiła większa redukcja zatrudnienia w większych zakładach pracy. Większym odsetkiem ludności zwolnionej cechowały się gminy: Sędziszów z wartością wynoszącą 13,3 % oraz Jędrzejów z wartością wynoszącą 9,2 %. W pozostałych gminach odsetek był mniejszy niż w gminie Wodzisław i wyniósł 5,8 % (Imielno), 1,9 % (Działoszyce) i 1,6 % (Michałów).

2.10.3. Budżet gminy

Zgodnie z tabelą 15, zawierającą informacje dotyczące dochodów budżetów gmin, gmina Wodzisław plasowała się na 3 pozycji z wartością wynoszącą w 2002 r. – 10277,1 tys. zł. Wyższe dochody posiadały gminy Sędziszów (15446,4 tys. zł) i Jędrzejów (33634,1 tys. zł). Pozostałe gminy to jest: Działoszyce, Imielno i Michałów osiągnęły niższe dochody, wynoszące odpowiednio 6016,5 tys. zł, 5456,1 tys. zł i 5358,9 tys. zł. Biorąc pod uwagę dochody gminy Wodzisław w 1999 r. (7744,8 tys. zł) i 2002 r. (10277,1 tys. zł), widoczny był wzrost dochodów o 2532,3 tys. zł.

W gminie Wodzisław zanotowano wzrost odsetka dochodów własnych, biorąc pod uwagę dane z 1999 r. i 2002 r. Podobną wartość % dochodów własnych jak gminie Wodzisław wynoszących w 2002 r. – 40,1 %, zanotowano w gminie Jędrzejów (40,6 %). W pozostałych gminach ten wskaźnik był niższy i wyniósł od 18,9 % (Imielno) do 33,6 % (Sędziszów).

Porównując dotacje z budżetu państwa dla gminy Wodzisław nastąpił spadek tego wskaźnika z 11,4 % w 1999 r. na 9,6 % w 2002 r. W pozostałych gminach dotacje pochodzące z budżetu państwa plasowały się na podobnym poziomie, który wyniósł od 11,2 % (Michałów) do 14,5 % (Sędziszów).

W gminie Wodzisław można było zaobserwować niewielki wzrost odsetka subwencji, co wykazały dane z 1999 r. (48,5 %) i 2002 r. (49,1 %). Większe dochody pochodzące z subwencji w stosunku do gminy Wodzisław posiadały gminy Imielno i Michałów, gdzie % tego wskaźnika osiągnął wartość powyżej 64,0 % oraz gminy Działoszyce i Sędziszów, ze wskaźnikiem powyżej wartości 51,0 %. Niższy odsetek subwencji od gminy Wodzisław wykazała gmina Jędrzejów z wartością 43,8 %.

Zgodnie z tabelą 15 zawierającą informacje dotyczące wydatków budżetów gmin, gmina Wodzisław plasowała się na 3 pozycji z wartością wynoszącą w 2002 r. – 10421,7 tys. zł. Wyższe wydatki posiadały gminy Jędrzejów (34154,2 tys. zł) i Sędziszów (14881,8 tys. zł). Pozostałe gminy to jest: Działoszyce, Imielno i Michałów osiągnęły niższe dochody, wynoszące odpowiednio 6016,5 tys. zł, 5456,1 tys. zł i 5358,9 tys. zł.

Tabela 13. Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD

Wyszczególnienie	Rok 2002					2002	1999
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław	
	% pracujących ogółem						
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	0,2	1,3	1,9	22,6	0,8	12,3	11,1
Przemysł	39,2	20,3	9,2	0	15,1	9,1	20,5
Budownictwo	1,2	1,4	0	0	0	26,8	20,7
Handel i naprawy	2,8	16,2	3,4	0,5	0,4	9,4	9,2
Transport, składowanie, łączność	33,9	9,7	5,8	3,1	4,1	2,3	2,2
Edukacja	10,9	13,9	47,8	46,8	38,4	22,4	22,1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	4,2	16,8	8,2	15,3	13,5	7,3	6,8
Zatrudnione kobiety	32,3	58,1	59,9	68,4	61,2	16,5	47,3
Pracujący ogółem (liczby rzeczywiste)	2173	5087	207	190	245	656	784

Tabela 14. Struktura bezrobocia

Wyszczególnienie	Rok 2000					2000	1999
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław	
	% ogółem						
Kobiety	60,3	53,9	50,7	45,1	46,5	49,7	52,2
Absolwenci	5,2	5,9	8,6	3,4	4,9	6,2	6,1
Nie posiadający prawa do zasiłku	92,4	91,5	95,6	93,4	92,1	94,0	88,8
Zwolnieni grupowo lub z przyczyn dotyczących zakładów pracy	13,3	9,7	5,8	1,6	1,9	7,3	10,4
Ogółem (liczby rzeczywiste)	1101	2667	361	381	404	519	393

Tabela 15. Dochody i wydatki budżetów

Wyszczególnienie	Rok 2002					2002	1999
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław	
DOCHODY w %							
Własne	33,6	40,6	18,9	24,7	31,2	40,1	38,0
Dotacje z budżetu państwa	14,5	15,4	12,0	11,2	13,1	9,6	11,4
Subwencje ogólne	51,6	43,8	68,8	64,1	54,4	49,1	48,5
Dochód ogółem (w tys. zł)	15446,4	33634,1	5554,1	5367,2	6238,0	10277,1	7744,8
WYDATKI w %							
Bieżące	96,5	93,9	99,1	92,8	96,5	78,7	79,0
Na inwestycje	3,5	6,1	0,9	7,2	3,5	21,3	21,0
w tym: – na gospodarkę wodną	2,4	0,9	1,4	1,9	2,5	3,0	3,8
– na ochronę środowiska	0,1	34,7	0	0	0,1	12,5	1,97
Wydatki ogółem (w tys. zł)	14881,8	34154,2	5456,1	5358,9	6016,5	10421,7	8385,5

Tabela 16. Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca

Wyszczególnienie	Rok 2002					
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław
w złotych						
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	1150	1137	1185	1085	1070	1316
w tym: – dochody własne na 1 mieszkańca	386	461	224	268	333	527
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	1108	1154	1164	1084	1032	1334
W tym: – wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca	39	77	13	78	36	288

Porównując 1999 r. i 2002 r. w gminie Wodzisław zanotowano spadek odsetka wydatków bieżących z 79,0 % na 78,7 %. Wartości te były niższe niż w pozostałych gminach, gdzie wskaźnik ten osiągnął w 2002 r. wartość od 92,8 % (Michałów) do 99,1 % (Imielno).

Odsetek wydatków poniesionych przez gminę Wodzisław na inwestycje wzrósł nieznacznie w 2002 r. w porównaniu z 1999 r., osiągając wartość 21,3 %. Była to jednocześnie najwyższa wartość tego wskaźnika w zestawieniu z pozostałymi gminami, gdzie % wydatków na inwestycje wyniósł od 7,2 % (Michałów) do 0,9 % (Imielno).

Wydatki inwestycyjne związane z gospodarką wodną w gminie Wodzisław w 1999 r. wyniosły 3,8 %, zaś w 2002 r. – 3,0 %, zatem w tej dziedzinie zanotowano niewielki spadek. W pozostałych gminach wskaźnik ten był niższy niż w gminie Wodzisław, osiągając wartość od 0,9 % (Jędrzejów) do 2,5 % (Działoszyce).

Zdecydowany wzrost w gminie Wodzisław nastąpił porównując wydatki poniesione przez gminę na inwestycje w zakresie ochrony środowiska, które w 1999 r. wyniosły 1,97 %, zaś w 2002 r. – 12,5 %. Jedynie w gminie Jędrzejów wydatki związane z ochroną środowiska osiągnęły w 2002 r. wyższą wartość niż w gminie Wodzisław, wynoszącą 34,7 %. W gminach Imielno i Michałów nie zanotowano w ogóle wydatków poniesionych na tą dziedzinę, zaś w gminach Sędziszów i Działoszyce ten wskaźnik wyniósł zaledwie 0,1 %.

Porównując dane zestawione w tabeli 16, odzwierciedlającej dochody ogółem na 1 mieszkańca w 2002 r., gmina Wodzisław w stosunku do pozostałych gmin, osiągnęła najwyższą wartość wynoszącą 1316 zł. Wartość tego wskaźnika w pozostałych gminach wyniósł od 1070 zł (Działoszyce) do 1185 zł (Imielno).

W zakresie dochodów własnych na 1 mieszkańca gmina Wodzisław plasowała się na 3 miejscu z wartością 333 zł. Wyższe wartości w 2002 r. zanotowano w gminie Jędrzejów (461 zł) i gminie Sędziszów (386 zł). Niższe wartości w stosunku do gminy Wodzisław zanotowano w gminie Michałów (268 zł) i gminie Imielno (224 zł).

Biorąc pod uwagę wydatki ogółem na 1 mieszkańca w 2002 r., gminie Wodzisław osiągnęła najwyższą pozycję w stosunku do pozostałych gmin ujętych w zestawieniu z wartością 1334 zł. W pozostałych gminach wartość tego wskaźnika wyniosła od 1032 zł (Działoszyce) do 1164 zł (Imielno).

W zestawieniu wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca gminie Wodzisław również zajęła 1 pozycję, osiągając w 2002 r. wartość 288 zł, czym znacznie wyprzedziła pozostałe gminy, gdzie wartość tego wskaźnika mieściła się w granicach 78 zł (Michałów) – 13 zł (Imielno).

2.10.4. Aktywność gospodarcza mieszkańców

Zgodnie z tabelą 17, podmioty gospodarki zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów i wybranych form prawnych, na terenie gminy Wodzisław zanotowano wzrost liczby podmiotów z 260 w 1999 r. do 373 w 2002 r. Wyższe wartości tego wskaźnika zarejestrowano w 2002 r. w gminie Jędrzejów (2504) i Sędziszów (768). W pozostałych gminach wskaźnik ten był niższy i wyniósł w gminie Działoszyce (238), gminie Michałów (206) i gminie Imielno (144).

W sektorze publicznym gmina Wodzisław nastąpił spadek odsetka tego wskaźnika z 6,1 % w 1999 r. na 4,8 % w 2002 r. Wyższe wartości % sektora publicznego zanotowano w 2002 r. w gminie

Michałów (8,2 %), Imielno (6,9 %) i Działoszyce (6,3 %). W pozostałych gminach, czyli w Jędrzejowie i Sędziszowie wskaźnik ten był niższy i wyniósł odpowiednio 4,7 % i 4,6 %.

Biorąc pod uwagę dane dotyczące sektora prywatnego można zaobserwować, że we wszystkich gminach kształtował się on na poziomie powyżej 91,0 %, przy czym najwyższy w 2002 r. był w gminach Sędziszów (95,4 %) i Jędrzejów (95,3 %). Na kolejnym miejscu znajdowały się gmina Wodzisław (95,2 %), gmina Działoszyce (93,7 %), gmina Imielno (93,1 %) i gmina Michałów (91,8 %). W porównaniu 1999 r. i 2002 r. w gminie Wodzisław zanotowano wzrost udziału sektora prywatnego z 93,8 % na 95,2 %.

We wszystkich gminach objętych zestawieniem w 2002 r. wystąpiła niekorzystna sytuacja w sektorze przedsiębiorczości państwowej. Jediną gminą, w której odnotowano wartość tego wskaźnika była gm. Jędrzejów (0,1 %). W pozostałych gminach, w tym także w gm. Wodzisław nie zanotowano udziału przedsiębiorstw państwowych.

Analizując dane dotyczące udziału spółdzielni można zaobserwować ich niewielki wzrost we wszystkich gminach w stosunku do pozostałych podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON. Najwyższym poziomem tego wskaźnika cechowała się w 2002 r. gminie Działoszyce (2,1 %), a następnie gminie Wodzisław (1,9 %), przy czym był on niższy od wartości z 1999 r. wynoszącej 2,3 %. We wszystkich pozostałych gminach dane dotyczące odsetka spółdzielni był niższy niż w gminie Wodzisław i wyniósł od 0,0 % (Michałów) do 1,4 % (Imielno).

Sytuacja spółek prawa handlowego w gminie Wodzisław w zestawieniu 1999 r. i 2002 r. uległa pogorszeniu, o czym świadczy spadek udziału tego podmiotu gospodarki z 3,8 % w 1999 r. na 2,4 % w 2002 r. Wyższą wartością tego wskaźnika cechowała się jedynie gmina Działoszyce (2,5 %). Podobną wartość udziału spółek jak w gm. Wodzisław w 2002 r. zanotowano w gm. Michałów. W pozostałych gminach % tego wskaźnika wyniósł 2,1 % w gminach Sędziszów i Jędrzejów, a w gminie Imielno nie zanotowano jego udziału.

W gminie Wodzisław nastąpił spadek odsetka osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z 79,2 % w 1999 r. na 77,7 % w 2002 r. Równie wysoką wartość tego wskaźnika zanotowano w pozostałych gminach, przy czym najwyższą wartość w 2002 r. osiągnęła gmina Jędrzejów (82,6 %), a najniższą gmina Imielno (71,5%).

Analizując dane zestawione w tabeli 18 podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji PKD można zaobserwować, że najwięcej podmiotów gospodarki zarejestrowano w 2002 r. w gminie Jędrzejów (2504). Na 2 miejscu uplasowała się gmina Sędziszów z wartością 768. Kolejne miejsca zajęły gminy: Wodzisław (373), Działoszyce (238), Michałów (206) i Imielno (144).

Udział działalności produkcyjnej w gminie Wodzisław w zestawieniu z pozostałymi miejscowościami jest najwyższy i wyniósł w 2002 r. 12,1 %, przy czym był on niższy niż w 1999 r., kiedy osiągnął wartość 14,6 %. W pozostałych gminach ten wskaźnik wyniósł od 6,9 % (Imielno) do 11,6 % (Michałów).

Tabela 17. Podmioty gospodarki zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów i wybranych form prawnych

Wyszczególnienie	Rok 2002					2002	1999
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław	
	% ogółem						
Sektor publiczny	4,6	4,7	6,9	8,2	6,3	4,8	6,1
Sektor prywatny	95,4	95,3	93,1	91,8	93,7	95,2	93,8
Przedsiębiorstwa państwowe	0	0,1	0	0	0	0	0
Spółdzielnie	0,5	0,6	1,4	0	2,1	1,9	2,3
Spółki prawa handlowego	2,1	2,1	0	2,4	2,5	2,4	3,8
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	80,6	82,6	71,5	77,2	75,2	77,7	79,2
Ogółem (liczby rzeczywiste)	768		144	206	238	373	260

Tabela 18. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji PKD

Wyszczególnienie	Rok 2002					2002	1999
	Sędziszów	Jędrzejów	Imielno	Michałów	Działoszyce	Wodzisław	
	% ogółem						
Działalność produkcyjna	9,1	9,8	6,9	11,6	10,1	12,1	14,6
Budownictwo	7,9	8,8	9,0	7,7	3,4	8,8	7,3
Handel i naprawy	42,4	42,8	37,5	35,9	45,4	37,5	39,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2,21	4,9	7,6	11,2	6,7	3,2	4,2
Ogółem (liczby rzeczywiste)	768	2504	144	206	238	373	260

Tabela 19. Aktywność gospodarcza mieszkańców

Wyszczególnienie	Sklep spożywczo – przemysłowy	Mała gastronomia	Sklep z art. RTV i AGD	Naprawa sprzętu RTV	Przedsiębiorstwo wielobranżowe	Dowóz mleka	Wyroby pończosznice	Handel obwoźny	Sklep części do samochodów	Zakład mechaniki pojazdowej	Sprzedaż maszyn rolniczych	Sprzedaż pasz i zboża	Chów i hodowla zwierząt	Lecznica dla zwierząt	Punkt unasienniania zwierząt	Handel zwierzyzną łowną i rybami	Skup, sprzedaż tras. zwierząt rzeźnych	Zakład przetwórstwa mięsnego	Ubojnia zwierząt	Usługi leśne	Apteka	Usługi medyczne	Zakład fryzjerski	Księgarnia	Poligrafia	Zakład fotograficzny	Usługi muzyczne	Usługi projektowe	Usługi ubezpieczeniowe	Kancelaria patentowa	Zakład usług stolarskich	Malarstwo, tapicerstwo	Zakład ślusarsko – spawalniczy	Usługi budowlano – remontowe	Handel art. budowlanymi	Kamieniarstwo, betoniarstwo	Skup złomu	Usługi transportowe	Zakład wiercenia studni	Elektrownia wodna	Tłoczenie i sprzedaż oleju	Dezynsekcja, deratyzacja	Zakład pogrzebowy	Suma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	
Wodzisław	14	1	4	1	2	-	-	2	1	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	3	2	1	-	-	-	2	1	-	1	1	2	1	3	-	-	3	-	-	-	1	1	53		
Brzeście	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	9	
Brzezinki	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Dębiany	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Droblin	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Jeziorki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
Judasze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2	
Kaziny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Klemencice	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Konary	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	
Kowalów Dolny	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
Kowalów Górny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Kreżoły	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Laskowa	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	
Ludwinów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Lubcza	2	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Łany	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Mieronice	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
Mierzawa	1	-	-	-	2	-	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	13	
Nawarzyce	2	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	13	
Niegostawice	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	6	
Stara Olszówka	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Nowa Olszówka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Pękosław	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Piotrkowice	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5	
Piskorzowice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Promyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Przyłęk	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Przyłęczek	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	
Przewody	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Przyrąb	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	
Sielec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	
Sadki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Świątniki	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
Września	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Wodacz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Zarzecze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
Ogółem	30	4	5	1	12	1	1	17	3	8	2	5	1	2	2	2	1	2	2	8	1	8	4	1	1	2	2	2	2	4	1	7	2	7	26	6	2	2	10	1	1	1	1	1	204

W sektorze budownictwa w gminie Wodzisław nastąpił wzrost udziału tego wskaźnika w 2002 r. (8,8 %) w stosunku do 1999 r. (7,3 %), czyli o 1,5 %. Podobną wartość %, co w gminie Wodzisław w 2002 r. zanotowano w gminie Jędrzejów. Najwyższy udział budownictwa wystąpił w gminie Imielno (9,0 %) w pozostałych gminach był on niższy niż w gminie Wodzisław, osiągając wartość od 3,4 % (Działoszyce) do 7,9 % (Sędziszów).

W sektorze handlu i napraw w gminie Wodzisław zanotowano spadek z 39,6 % w 1999 r. na 37,5 % w 2002 r. Najwyższe wskaźniki tej sekcji PKD zanotowano w gminie Działoszyce (45,4%), gminie Jędrzejów (42,8 %), gminie Sędziszów (42,4 %). Najniższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Michałów (35,9 %).

W gminie Wodzisław w sektorze transportu i gospodarki magazynowej nastąpił spadek z 4,2 % w 1999 r. na 3,2 % w 2002 r. Jedynie w gminie Sędziszów w stosunku do gminy Wodzisław w 2002 r. zanotowano niższą wartość tego wskaźnika, wynoszącą 2,21 %. W pozostałych gminach udział % transportu i gospodarki magazynowej był wyższy i wyniósł od 4,9 % (Jędrzejów) do 11,2 % (Imielno).

Zgodnie z tabelą 19 aktywność gospodarcza mieszkańców najwyższą wartość pod względem ilości przedsiębiorstw prywatnych (204 sztuki) notuje się w miejscowości centralnej, czyli w Wodzisławiu (53 sztuki), przy czym najwięcej jest sklepów: w tym spożyw. – przemysłowych (14 sztuk), z art. RTV i AGD i usług medycznych (po 4 sztuki), art. budowlanymi i usług transportowych (po 3 sztuki). Zdecydowanie niższa aktywność gospodarcza występuje w miejscowościach: Nawarzyce i Mierzawa (po 13 sztuk), lecz jest ona druga w kolejności. Najwyższą pozycje zajmują tu handel i różnego rodzaju usługi. Do miejscowości, które wykazują najniższą aktywność gospodarczą zalicza się: Dębiany, Droblin, Jezioraki, Kaziny, Piskorzowice, Promyk i Zarzeczce.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej przez mieszkańców, najwięcej na terenie gminy, zlokalizowanych jest sklepów z art. spożywczo – przemysł. (30 sztuk), usług budowlano – remontowych (26 sztuk), handlu obwoźnego (17 sztuk), przedsiębiorstw wielobranżowych (12 sztuk), usługi transportowe (10 sztuk) zakładów mechaniki pojazdowej, usług medycznych, usług leśnych (po 8 sztuk). Pojedyncze działalności występujące na terenie gminy to: naprawa sprzętu RTV, dowóz mleka, skup, sprzedaż, transport zwierzyną rzeźną, apteka, księgarnia, poligrafia, kancelaria patentowa, skup złomu, zakład wiercenia studni, elektrownia wodna, tłoczenie i sprzedaż oleju, dezynsekcja i deratyzacja oraz zakład pogrzebowy.

2.10.5. Aktywność gospodarcza większych przedsiębiorstw

Na terenie gminy Wodzisław brak jest dużych zakładów przemysłowych o znaczeniu ponad lokalnym, głównie ze względu na rolniczy charakter gminy. Wszelkie większe przedsiębiorstwa działające na tym terenie wykazują raczej zasięg lokalny.

Najwięcej przedsiębiorstw zlokalizowanych jest na terenie miejscowości Wodzisław (tabela 20), są to: Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska – filia OSM Jędrzejów, Wytwórnia makaronów, firma handlowo – usługowa oraz Cartem sp.z.o.o.

Tabela 20. Większa działalność gospodarcza na terenie gminy Wodzisław

Lp.	Nazwa zakładu i miejscowość	Rodzaj prowadzonej działalności
1.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Wodzisław	Sklep spożywczy ul. Krakowska, Sklep spożywczy ul. Brzezie, Sklep spożywczy z ogródkiem piwnym ul. Brzezie Sklep monopolowy ul. Pińczowska 1
2.	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, filia OSM Jędrzejów – Wodzisław	Wyroby mleczarskie
3.	Wytwórnia makaronów – Wodzisław	Wyroby makaronowe
4.	Firma handlowo – usługowa – Wodzisław	Przedsiębiorstwo wielobranżowe
5.	Cartem sp. z o.o. – Wodzisław	Przedsiębiorstwo wielobranżowe
6.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Klemencice	Sklep spożywczo – przemysłowy
7.	Laskowa	Młyn
8.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Lubcza	Sklep spożywczo – przemysłowy
9.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Łany	Sklep spożywczo – przemysłowy, Piekarnia, Sprzedaż nawozów, środków ochrony roślin, węgla, materiałów budowlanych, złomu i metali kolorowych
10.	Związek wędkarski – Mieronice	Wędkarstwo
11.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Mierzawa	Sklep spożywczo – przemysłowy
12.	Firma „Arfox S.C.” – Mierzawa	Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych
13.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Nawarzyce	Sklep spożywczo – przemysłowy
14.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Niegosławice	Sklep spożywczo – przemysłowy
15.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Piotrkowice	Sklep spożywczo – przemysłowy
16.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Przewody	Sklep spożywczo – przemysłowy

W pozostałych miejscowościach wyszczególnionych w tabeli to jest: Klemencicach, Lubczy, Łanach, Mierzawie, Nawarzacach, Niegosławicach, Piotrkowicach i Przewodach, dominującym większym przedsiębiorstwem jest Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.

Dodatkowo w miejscowości Mierzawa zlokalizowana jest firma „Arfox S.C.”, w miejscowości Laskowa działa młyn, zaś w miejscowości Mieronice działa Związek wędkarski.

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności dominuje handel, z którym wiąże się liczba zlokalizowanych sklepów: spożywczych i spożywczo – przemysłowych (łącznie 12 sztuk). Mniejsze liczebnie znaczenie ma przedsiębiorstwo wielobranżowe, piekarnia, handel nawozami, środkami ochrony roślin, węglem, materiałami budowlanymi, złomem i metalami kolorowymi. Do pojedynczych rodzajów działalności zalicza się: wytwórnię wyrobów mleczarskich, makaronowych, produktów związanych z działalnością młyna, wędkarstwo i produkcję opakowań z tworzyw sztucznych.

2.11. Komunikacja

2.11.1. Układ drogowy

Analiza powiązań zewnętrznych

Gmina Wodzisław położona jest na trasie drogi międzynarodowej nr E-77 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne i głównie poprzez tą drogę uzyskuje połączenia zewnętrzne. Wschodnia część gminy obsługiwana jest w powiązaniach zewnętrznych drogą wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko.

Głównymi węzłami rozrządowymi ruchu są:

- Kielce na północy, łączący gminę z północnymi, zachodnimi i północno-wschodnimi obszarami Polski,
- Kraków, na południu, łączący gminę z południowymi obszarami Polski i szlakami międzynarodowymi.

Pomocniczymi węzłami są:

- Miechów, na południu, poprzez który, drogą wojewódzką nr 783 Miechów – Olkusz, gmina uzyskuje połączenie z aglomeracją śląską,
- Pińczów, na wschodzie, poprzez który gmina łączy się z Tarnowem i dalej z południowo-wschodnimi obszarami Polski.

Połączenie z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi odbywają się następującymi drogami:

- z Jędrzejowem i Miechowem, krajową nr 7,
- z Kazimierzą Wielką, wojewódzką nr 768 Jędrzejów – Brzesko,
- z Pińczowem, ciągiem dróg powiatowych nr 0191T, nr 0178T i wojewódzką nr 766 Morawica – Węchadłów.

Połączenia te za wyjątkiem ostatniego są prowadzone trasami o odpowiednich parametrach, wymagającymi poza przebiegami przez miasta, tylko niewielkich modernizacji.

Połączenia z sąsiednimi ośrodkami gminnymi odbywają się następującymi drogami:

- z Książem Wielkim i Słaboszowem, krajową nr 7.
- z Działoszycami i Imielnem, wojewódzką nr 768,
- z Michałowem, powiatową nr 0178 T Mierzawa – Niegosławice - Michałów,
- z Sędziszowem, powiatową nr 0188 T Goleniowy – Sędziszów – Wodzisław,
- z Kozłowem, powiatową nr 0191 T Żarnowiec – Przełaj – Wodzisław – Michałów.

Analiza powiązań siecią drogową i indywidualnymi środkami komunikacji (głównie samochodami osobowymi) wykazała, że Wodzisław w obszarze 30-to minutowego dojazdu obejmuje teren 11- tu gmin położonych na pograniczu woj. świętokrzyskiego i małopolskiego w powiatach: jędrzejowskim, pińczowskim, miechowskim.

W najdogodniejszej sytuacji są gminy położone w odległości mierzonej 15-to minutowym dojazdem (Jędrzejów, Wodzisław, Sędziszów, Książ Wielki), oraz 20-to minutowym dojazdem, (Kozłów).

Najdalej położone gminy w strefie 21-30-to minutowego dojazdu to:

- Michałów, Imielno, na wschodzie,
- Miechów, na południu
- Słupia Jędrzejowska, na zachodzie.

Analiza powiązań na obszarze gminy

Miejscowości położone na obszarze gminy, z uwagi na istniejący układ drogowy, są najlepiej powiązane z Wodzisławiem. Sołectwa, Klemencice, Mierzawa, i częściowo Światniki są bezpośrednio obsługiwane przez drogę krajową nr 7; Folga, Ludwinów, Promyk i Jeziorki, - przez drogę krajową i gminne, Lubcza, Woła Lubecka, Przewody, Dębiany – przez drogę wojewódzką i powiatowe. Pozostałe sołectwa obsługiwane są bezpośrednio przez drogi powiatowe wspomagane drogami gminnymi. Drogi powiatowe obsługujące bezpośrednio tereny zabudowane sołectw posiadają na ogół nawierzchnię ulepszoną a drogi gminne utwardzoną. Do wyjątku należy część połączeń w sołectwach Judasze, Kowalów, Górny, Olbrachcice, Jeziorki, (drogi tłuczniowe).

Wyżej wymienione powiązania dotyczą przeważającej części zabudowy położonej bezpośrednio przy drodze. Tylko niewielka część zabudowy zlokalizowana jest w rozproszeniu przy drogach dojazdowych do pól o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej tłuczniem.

Jak widać z powyższego zestawienia sytuacja jest stosunkowo korzystna, ponieważ ruch lokalny, szacowany na ok.15 %, tylko w niewielkim stopniu koliduje z ruchem tranzytowym, występującym na drogach krajowej i wojewódzkiej.

Najniekorzystniejsze powiązania z Wodzisławiem mają sołectwa:

- o dużym udziale zabudowy rozproszonej, (Września, Przewody),
- najdalej położone (Przewody, Olbrachcice, Dębiany,)
- niedoinwestowanie w sieć drogową (Września)

Dojazd do ośrodka gminnego, z obszaru gminy, samochodem osobowym (w warunkach optymalnych – poza godzinami szczytu), nie przekracza 20-tu minut. W strefie dojazdu do 5-ciu minut znajduje się 10 sołectw, (ok. 38% ludności gminy) zlokalizowanych w najbliższym sąsiedztwie Wodzisławia, a w strefie przekraczającej 10 minut – wsie położone we wschodniej i północnej części gminy w znacznym oddaleniu od ośrodka gminnego. Ilość ludności w strefie powyżej 10 minut szacuje się na około 32 %. Powyżej 15-tu minut trwa dojazd z sołectw Przewody, Olbrachcice, Dębiany (ok. 7%). Sołectwo Września nie posiada połączenia drogą twardą.

Przy dojeździe środkami komunikacji publicznej sytuacja jest już mniej krzystna. Około połowa sołectw (15) zlokalizowana jest w strefie 15-to minutowej dojazdu do Wodzisławia a pozostała za wyjątkiem sołectw pozbawionych tej komunikacji, w strefie 30-to minutowej.

Powiązania poszczególnych sołectw ze sobą są na ogół zapewnione drogami powiatowymi i gminnymi. Występują braki bezpośredniego połączenia szeregu sołectw ze sobą.

Najniekorzystniejszymi powiązaniami charakteryzują się relacje:

- Droblin – Podlesie.(7,2),
- Sadki – Droblin, (wydłużenie trasy – 3,8),
- Kaziny – Jeziorki (3,7),

Charakterystyka istniejącego układu drogowego Wodzisławia

Wodzisław posiada dobrze ukształtowaną sieć ulic, z których znaczna część położona jest w ciągach dróg powiatowych. Podstawowy ciąg transportowy, droga międzynarodowa E-77 przebiega poza terenami zainwestowanymi nie obsługując przyległego terenu (obwodnica).

Do podstawowego układu drogowego miejscowości obok ww. drogi międzynarodowej można zaliczyć jeszcze cztery odcinki dróg powiatowych łączących z najbliższymi gminnymi ośrodkami usługowymi i doprowadzającymi ruch z obszaru gminy. Należą do nich następujące drogi:

- nr 0188 T Szczekociny – Słupia Jędrz. – Sędziszów – Wodzisław (ul. Brzezcie) łącząca z gminami Słupia, Sędziszów i stacją kolejową PKP w Sędziszowie,
- nr 0191 T Żarnowiec – Przełaj – Wodzisław – Michałów (ul. ul. Żarnowska, Sobieskiego, Rolnica, Pińczowska) doprowadzająca ruch z gmin Kozłów, Michałów, Działoszyce oraz ze wschodnich i zachodnich obszarów gminy,
- nr 0185T Bolesćice – Klemencice – Lasówka (ul. Brzezcie) wprowadzająca ruch lokalny z północno wschodnich obszarów gminy,
- nr 0189 T dawny przebieg drogi nr 7 (ul. ul. Jędrzejowska, Krakowska, Pl. Wolności, Kościelna) – podstawowe połączenie w układzie północ – południe spinające ww. drogi i wprowadzające ruch do centrum miejscowości.

Uzupełniający układ drogowy miasta stanowią droga gminna Wodzisław – Droblin i ulice gminne w liczbie 18 o łącznej długości 5,9 km, w tym o nawierzchni ulepszonej – 5,7 km, utwardzonej – 0,2 km. Ulice lokalne miejskie nie przenoszą większego ruchu. Wykaz ulic leżących w ciągu dróg publicznych wraz z ich charakterystykami zamieszczono w materiałach inwentaryzacyjnych.

Ogólna długość dróg publicznych (ulic) o twardej nawierzchni wynosi na obszarze miejscowości 13,7 km w tym, o nawierzchni ulepszonej – 13,5 km, utwardzonej – 0,2 km.

Wskaźnik gęstości dróg twardych wynosi 1,91 km/ 1 km²

Układ drogowy Wodzisławia został zobrazowany na załączonej mapce.

Charakterystyka układu drogowego gminy

Podstawowy układ drogowy gminy scharakteryzowano w analizie powiązań zewnętrznych. Droga międzynarodowa nr 77 przebiega w układzie północ - południe na długości 12,3 km, posiada koronę drogi szerokości 12,0 – 13,1 m., jezdnię bitumiczną o szerokości 7,5 m oraz utwardzone pobocza 2 x 2,0 m. Na spadkach przekraczających 3 % w miejscowościach Mierzawa, Klemencice, Wodzisław droga wyposażona jest w pasy ruchu wolnego o szer. 3,0 m lub 2 x 3,0 m Na tych odcinkach droga posiada szerokość w koronie 13,1 m lub 17,3 m.

Klasę tej drogi biorąc pod uwagę tylko szerokość jezdni i korony można określić jako główną ruchu przyspieszonego. Droga ta ma parametry normatywne i przy obecnym obciążeniu ruchem nie wymaga większej przebudowy oprócz modernizacji skrzyżowań w Mierzawie i Klemencicach.

Droga wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Brzesko przebiega w układzie północ – południe we wschodniej części gminy na długości 9,9 km. Posiada koronę drogi szerokości

9,0 m, jezdnię bitumiczną o szerokości 6,0 m. Również i ta droga posiada w miarę prosty przebieg i charakteryzuje się brakiem zabudowy przy trasie. Wyjątkiem jest tu duże załamanie trasy w Niegosławicach na dojeździe do mostu na rz. Mierzawie wyokrąglone nie normatywnym łukiem poziomym $R \approx 60$ m.

Ważne znaczenie mają drogi powiatowe Szczekociny – Słupia Jędrzejowska – Wodzisław, Żarnowiec – Przelaj – Wodzisław – Michałów, Mierzawa – Sędziszów – Tunel, Mierzawa – Niegosławice – Michałów. Pierwsza z tych dróg posiada klasę drogi zbiorczej, a pozostałe lokalnej.

Pozostałe 10 odcinków dróg powiatowych ma znaczenie lokalne łącząc Wodzisław z poszczególnymi wsiami, sołectwa położone wewnątrz gminy oraz miejscowości zlokalizowane na obrzeżach sąsiednich gmin. Drogi te w przeważającej części posiadają klasę lokalną.

Łączna długość dróg; międzynarodowej, wojewódzkiej i powiatowych wynosi 106,5 km. Jezdnie dróg E-77 i wojewódzkiej posiada nawierzchnie bitumiczną a dróg powiatowych na dł. 84,6 km – bitumiczne, 11,4 km – tłuczniowe, 10,5 km gruntowe.

Uzupełniający układ stanowią drogi gminne występujące w liczbie 42 o łącznej długości 82,7 km w tym po nawierzchni ulepszonej – 28,2 km, utwardzonej – 48,9 km, i gruntowej – 4,3 km. Tylko około 30 % tych dróg ma parametry dróg lokalnych.

Klasyfikacje dróg zobrazowano w załączonym rysunku w skali 1: 60 000.

Ogólna długość dróg o twardej nawierzchni wynosi na obszarze gminy 173,1 km w tym o nawierzchni ulepszonej 112,8 km, utwardzonej 60,3 km. Wskaźnik gęstości dróg twardych wynosi 97,8 km/100 km² a bez uwzględnienia dróg gminnych – 54,3/100 km², co nie odbiega od średniej woj. świętokrzyskiego.

Dostępność i gęstość sieci komunikacyjnej mierzonej długością dróg o twardej nawierzchni na km² · i 100 osób, w poszczególnych sołectwach zobrazowano w załączonych rysunkach. Brak jest wyodrębnionych jednorodnych obszarów. Na drogach publicznych znajduje się 19 mostów stałych.

Ocena warunków ruchu istniejącego

Podstawą do oceny warunków ruchu były wyniki generalnych pomiarów ruchu prowadzonych cyklicznie na drogach krajowych przez Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych. Wyniki pomiarów wyrażone średniorocznym ruchem dobowym (ŚDR) wraz z prognozą ruchu do 2015 roku podane zostały w tabeli i zobrazowane na wykresach.

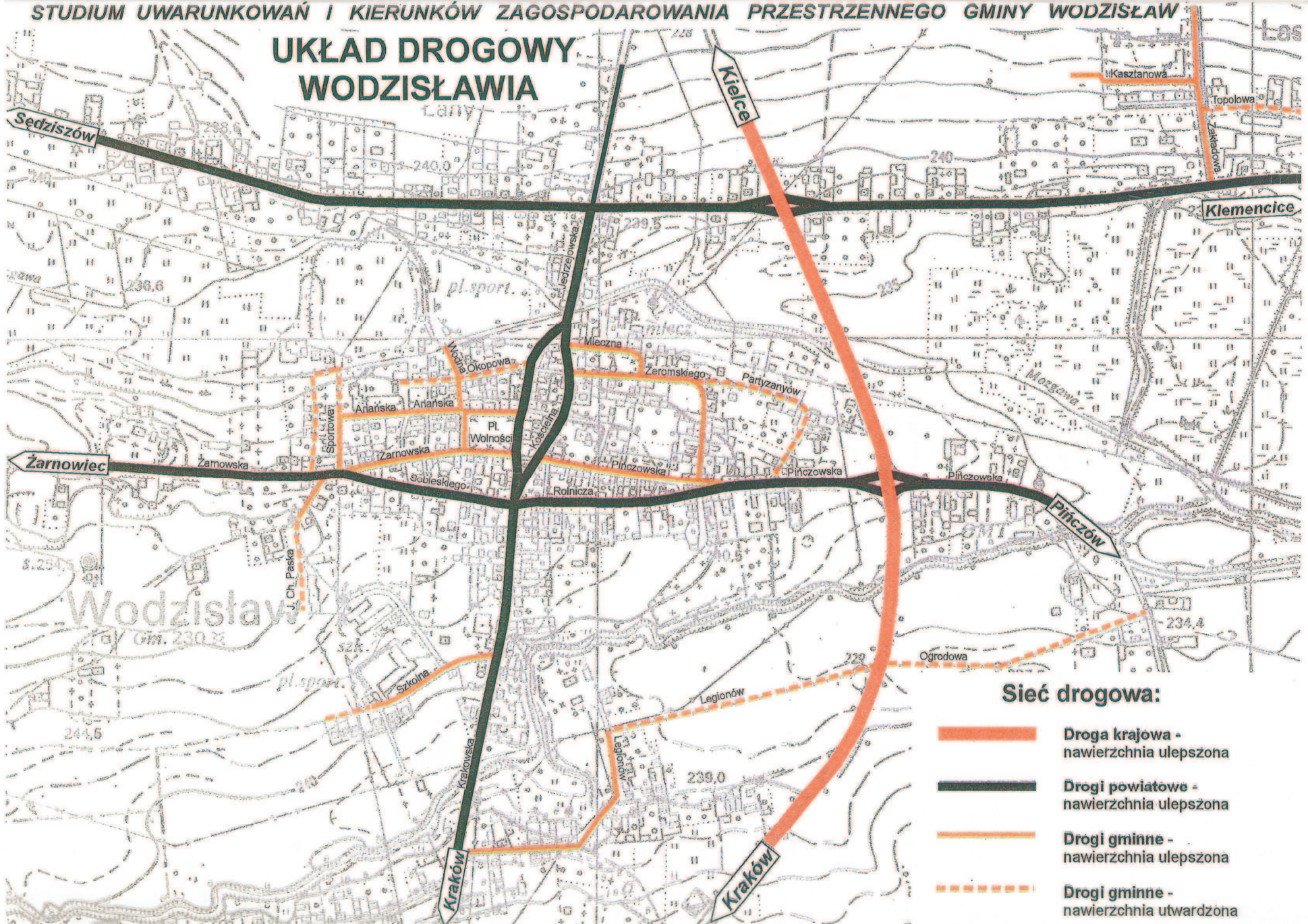
Generalnie natężenie ruchu na drodze E-77 do 1990 było umiarkowane wzrastając szybko w ostatnim okresie. Na drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych ruch wzrasta równomiernie na przestrzeni lat 1970 – 95.

Główne powody wzrostu ruchu na drogach w ostatnich latach to:

- przeniesienie mas transportowych z kolei na drogi,
- gwałtowny wzrost motoryzacji indywidualnej i wiążące się z tym zmiany zachowań komunikacyjnych
- wzrost przedsiębiorczości prywatnej.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

UKŁAD DROGOWY
WODZISŁAWIA

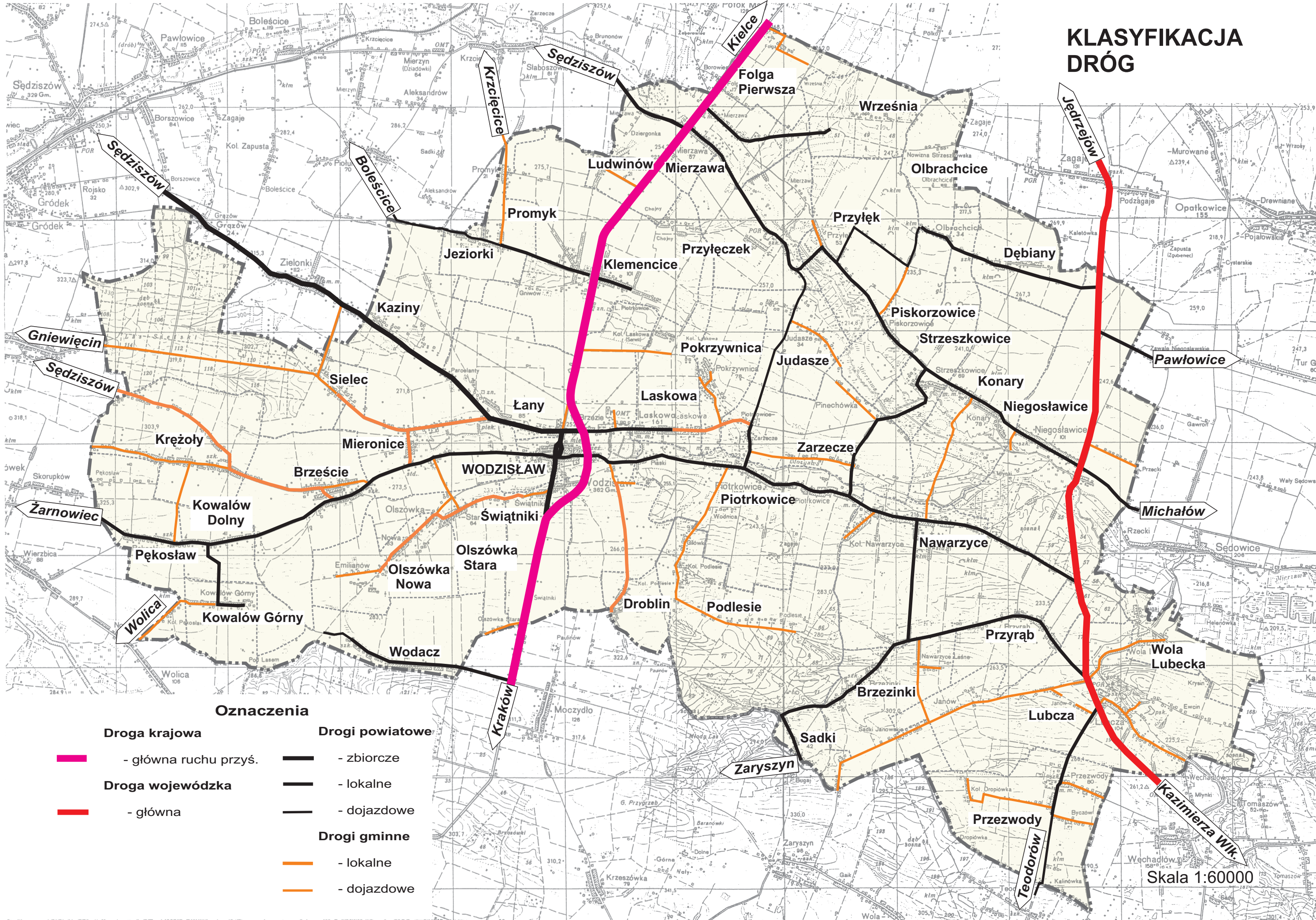

Sieć drogowa:

- Droga krajowa - nawierzchnia ulepszona
- Drogi powiatowe - nawierzchnia ulepszona
- Drogi gminne - nawierzchnia ulepszona
- Drogi gminne - nawierzchnia utwardzona

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

KLASYFIKACJA DRÓG

Oznaczenia

Droga krajowa

- - główna ruchu przys.
- - główna

Droga wojewódzka

Drogi powiatowe

- - zbiorcze
- - lokalne
- - dojazdowe
- Drogi gminne**
- - lokalne
- - dojazdowe

Skala 1:60000

Droga E-77, zgodnie z prognozą, posiada przy obecnym wyposażeniu rezerwy przepustowości do ok. 2010 roku a przy wykonaniu prac modernizacyjnych i realizacji ciągów dróg odciążających do 2015 roku.

Droga wojewódzka posiada znaczne rezerwy przepustowości wybiegające poza 2015 rok. Przy wykonaniu korekt łuków poziomych w Niegosławicach i ochronie terenów przyległych przed zabudową nie wymaga dalszej przebudowy.

Drogi powiatowe, posiadające znaczenie ponadlokalne, wymagają poszerzenia jezdni, do co najmniej 5,5 m i ich wzmocnienia, poszerzenia koron dróg do 8,0 m oraz korekt łuków poziomych do wartości normatywnych. Pozostałe drogi powiatowe i gminne, spełniające funkcje obsługi obszaru gminy i drugorzędnych powiązań na jej obrzeżach, wymagają na ogół jedynie modernizacji nawierzchni jezdni. Powinny być pod zarządem gminy a wybrane pod zarządem powiatu.

Ocena aktualności dotychczasowych opracowań

Obowiązujący do końca 2003 roku ogólny plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego opracowany pod koniec lat 70-tych nie był aktualizowany w latach następnych a jedynie modyfikowany w 1990 roku w niewielkim zakresie i nie może być w pełni realizowany z następujących powodów:

- zdezaktualizowały się zapisy dotyczące drogi ekspresowej, co do dobudowy drugiej jezdni a także wymaganych typów skrzyżowań,
- zmieniły się kategorie dróg,
- klasyfikacja dróg nie odpowiada aktualnym i przewidywanym funkcjom - występuje zawyżenie lub zaniżenie parametrów technicznych,
- brak jest aktualnych przebiegów dróg o charakterze publicznym, a zatem ustaleń, co do realizacji obiektów budowlanych przy nich zlokalizowanych,
- Ustalenia dla dróg w obrębie Wodzisławia są mało realne i wymagają weryfikacji.

Opracowana w latach 90-tych koncepcja programowa przebudowy drogi E-77 na parametry drogi ekspresowej – zakładająca dobudowę drugiej jezdni, budowę węzłów drogowych w Wodzisławiu i Mierzawie, przejazdu drogowego w Klemencicach, przełożenia dróg lokalnych, i budowę MOP-ów jest aktualna i można zgodnie z nią przewidywać potrzeby terenowe.

2.11.2. Układ kolejowy

Na terenie gminy Wodzisław nie występuje trakcja kolejowa. Najbliżej położoną trasą jest linia kolejowa, normalnotorowa, dwutorowa, zelektryzowana Warszawa – Kraków ze stacją w Sędziszowie, oddaloną od Wodzisławia około 10 km

Stacja kolejowa dostępna jest poprzez drogą powiatową nr 15340 Chlewice – Słupia Jędrz. – Sędziszów – Wodzisław. Północna część obszaru gminy skomunikowana jest ze stacją kolejową drogą powiatową 15347 Mierzawa – Sędziszów – Kozłów a część południowo – zachodnia poprzez drogę powiatową nr 15346 Żarnowiec – Przełaj – Wodzisław – Michałów.

2.11.3. Komunikacja zbiorowa

Obszar gminy obsługiwany jest masową komunikacją pasażerską przez Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Jędrzejowie a Wodzisław częściowo połączeniami autobusowymi dalekobieżnymi przez Przedsiębiorstwa PKS z Kielc, Krakowa, Miechowa, Myszkowa. Oprócz autobusów PKS-u od kilku lat kursują prywatne M-busy obsługujące linie Sędziszów – Jędrzejów (przez Wodzisław i przez Mierzawę), Jędrzejów – Nawarzyce (przez Wodzisław), Kielce – Kraków.

Wodzisław ma połączenia autobusami pośpiesznymi z Krakowem (6 połączeń), Kielcami (6), Buskiem Zdrój (3), Skarżyskiem – Kam. (1), Sosnowcem (1), oraz autobusami zwykłymi z Katowicami (5), Tomaszowem (1), Włoszczową (1). Autobusy pośpieszne nie zatrzymują się na obszarze gminy. (poza Wodzisławiem).

Lokalne linie autobusowe łączą poszczególne sołectwa gminy z Jędrzejowem poprzez Wodzisław, lub z jego pominięciem. Ilość połączeń w ostatnich latach ustabilizowała się i z uwagi na małą opłacalność przewozów pasażerskich, oraz rosnącą motoryzację indywidualną sytuacja ta będzie się utrzymywać.

Najkorzystniejsze połączenia z siedzibą władz gminnych mają sołectwa położone przy drodze krajowej; Mierzawa (26), Klemencice (24), Ludwinów (24), a następnie przy drodze powiatowej nr 0178 T; Kaziny (11), Łany (11), powiatowej nr 0191 T; Piotrowice (15), Nawarzyce (15). Brzeście, Mieronice, Kowalów Dolny, Pękosław, Niegosławice mają po 5 połączeń. Pozostałe wsie za wyjątkiem tych nie posiadających połączenia z Wodzisławiem mają 2 połączenia na dobę.

Sołectwa położone wzdłuż drogi wojewódzkiej (Lubcza, Niegosławice, Dębiany) mają korzystniejsze połączenia z Jędrzejowem i Pińczowem aniżeli z Wodzisławiem.

Większość sołectw posiadających połączenie z Wodzisławiem znajduje się w 15-to minutowej izochronie dojazdu i dojazdu do miasta a pozostałe w strefie 30-to minutowej. Ilość połączeń w ostatnich latach ustabilizowała się i z uwagi na małą opłacalność przewozów pasażerskich oraz rosnącą motoryzację indywidualną nie będzie się powiększać.

Przystanki autobusowe są skromnie wyposażone za wyjątkiem przystanków zlokalizowanych przy drogach: krajowej i wojewódzkiej, posiadających zatoki i zadaszenia dla podróżnych. Lokalizacja przystanków na Pl. Wolności w Wodzisławiu przy obecnej częstotliwości kursowania autobusów nie stwarza większych problemów ruchowych.

2.11.4. Stan i zaplecze motoryzacji

Motoryzacja indywidualna w gminie jest rozwinięta poniżej średniej w województwie kieleckim. Na koniec 1998 roku ilość pojazdów samochodowych wynosiła – 1572 (185.4 poj. sam/1000 m.- śr. w województwie – 290), samochodów osobowych było 1302 sztuk, co daje wskaźnik 152.8 sam.os./1000 mieszkańców. (śr. w województwie – 179). Gmina wyposażona jest w następujące obiekty zaplecza motoryzacji:

- stację paliw CPN-u w Łanach sprzedającą 3 rodzaje paliwa (ON,E-94, Pb-95),
- stację paliwa gazowego w Wodzisławiu,

- małe warsztaty mechaniki -pojazdowej w Wodzisławiu (3) i Mierzawie,
- warsztaty mechaniki pojazdowej i blacharstwa samochodowego w Piotrkowicach,
Brak jest wydzielonych parkingów przydrożnych.

Parkingi obsługujące samochody osobowe znajdują się jedynie w Wodzisławiu:

- przy ul. Krakowskiej 30 miejsc,
- przy Urzędzie Gminy 10 miejsc,
- przy ul Rolniczej 12 miejsc,
- przy ul Kościelnej (pomiędzy Pińczowską i Rolniczą) 11 miejsc.
- przy ul. Zakładowej 20 miejsc.

2.11.5. Ogólna ocena układu komunikacyjnego (uwarunkowania rozwoju)

Układ drogowy Wodzisławia oparty głównie na historycznie wytyczonych szlakach spełni w najbliższych latach wymagania wzrastającego ruchu pod warunkiem zapewnienia miejsc postojowych w rejonach występowania usług. Podstawowy układ drogowy gminy ma charakter częściowo koncentryczny, co sprzyja powiązaniom wewnątrzgminnym i korzystaniu z usług zlokalizowanych w Wodzisławiu, który stanowi środek geometryczny tego układu.

Główne elementy układu – droga E –77 i droga wojewódzka, są w dobrym stanie technicznym i mają odpowiednie do swej klasy parametry techniczne. Zagospodarowanie tych tras nie powoduje większych ograniczeń dla ruchu – tym niemniej droga E-77 z uwagi na rosnący ruch powinna być w najbliższym czasie maksymalnie odciążona od ruchu lokalnego.

Wybrane drogi powiatowe służące powiązaniom zewnętrznym powinny być przebudowane stosownie do występujących potrzeb ruchowych. Droga Szczekociny – Sędziszów – Wodzisław – Nawarzyce spełnia kryteria zakwalifikowania jej do kategorii dróg wojewódzkich i przyjęcia klasy drogi głównej. Drogi Mierzawa – Kozłów i Żarnowiec – Wodzisław – Michałów powinny być zmodernizowane na parametry drogi zbiorczej.

Można stwierdzić, że tylko niektóre z pozostałych dróg powiatowych realizują funkcje przewidziane dla tej kategorii dróg. Drogi gminne w przeważającej części posiadają słabe nawierzchnie, zbyt wąskie jezdnie, braki w poboczach, odwodnieniu i wymagają generalnego uporządkowania. Gęstość sieci dróg jest na ogół wystarczająca.

Realizacji twardej nawierzchni wymagają drogi publiczne zwłaszcza we wschodniej i północnej części obszaru gminy. Realizacja nawierzchni ulepszonych na niektórych drogach powiatowych i gminnych usprawni przemieszczanie się wewnątrz gminy i zwiększy prędkości komunikacyjne.

Komunikacja pasażerska publicznymi środkami lokomocji jest dostateczna tylko dla nielicznych wsi w gminie. Miejscowości położone przy trasach łączących miasta będące siedzibami przedsiębiorstw przewozowych mają szansę korzystania z połączeń autobusowych. Pozostałe miejscowości przy zastąpieniu autobusów mikrobusami, bardziej dostosowanych do malejących potoków ruchu, również mogą korzystać z komunikacji publicznej. Będzie ona jednak miała bardziej charakter socjalny, (przewóz młodzieży szkolnej i ludzi w podeszłym wieku) niż komercyjny i musi być dotowana.

2.12. Infrastruktura techniczna

2.12.1. Gospodarka wodna

Z pośród 43 miejscowości z terenu gminy Wodzisław, w chwili obecnej sieci wodociągowej nie posiada 15 sołectw oraz kilka przysiółków.. Działające wodociągi obsługują różny obszar, od kilku gospodarstw do kilku sołectw. Obecnie działa 17 wodociągów, z czego 15 obsługuje mieszkańców, a 2 wodociągi „Lubcza” i „OSM Wodzisław” obsługują zakłady produkcyjne. Zapotrzebowania na wodę dla poszczególnych sołectw, zestawiono na podstawie własnych obliczeń, danych z projektów i koncepcji programowych i pokazano w tabeli 21.

Charakterystyka poszczególnych wodociągów

1. Wodociąg „Niegostawice”

Jest to wodociąg grupowy. Obecnie zasila sołectwa: Niegostawice, Konary, Strzeszkowice, Piskorzowice, Przyłęk, Zarzecze, Pokrzywnica, Piotrkowice, Nawarzyce.

Działanie wodociągu opiera się na dwóch studniach zasadniczej (nr 19) i awaryjnej (nr 20) o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” w ilości 106 m³/h.

Obok ujęcia wybudowana jest stacja wodociągowa. Woda w niej jest napowietrzana, filtrowana i dezynfekowana w miarę potrzeb. Wody popłuczne kierowane są do dwóch odstożników, każdy o pojemności 30 m³ – pracujących zamiennie, a następnie do starorzecza rzeki Mierzawy. Obok stacji są dwa zbiorniki wyrównawcze, każdy o pojemności V=100 m³. W stacji są dwa hydrofory, każdy o pojemności V=2,5 m³.

2. Wodociąg „Brzeście”

Jest to wodociąg grupowy. Obejmuje on swoim działaniem miejscowości: Brzeście, Krężoły, Łany i Mieronice.

Ujęcie położone jest na południe od drogi Wodzisław – Klimontów i działa w oparciu o dwie studnie: zasadniczą o wydajności 109 m³/h (nr 2) i awaryjną o wydajności 74 m³/h (nr 3). Woda z ujęcia jest uzdatniana w miarę potrzeb. W przyszłości w Pękosławiu powstaną zbiorniki wyrównawcze o pojemności V = 2 x 150 m³

3. Wodociąg „Wodzisław”

Wodociąg ten swoim zasięgiem obejmuje miejscowości: Wodzisław, Świątniki, Starą Olszówkę i Laskową.

Ujęcie wody położone jest w zachodniej części Wodzisławia, na południe od drogi Wodzisław - Klimontów. Składa się z dwóch studni: zasadniczej (nr 32) i awaryjnej (nr 33). Ujęcie ma zatwierdzone zasoby dyspozycyjne w kat. „B” łączne dla obydwu studni i wynoszące 70 m³/h. Studnie pracują zamiennie. Woda jest dobrej jakości i dezynfekowana jest tylko w miarę potrzeb.

Pierwsze rurociągi układano z żeliwa i ze względu na upływ czasu zaczynają obecnie być nieszczelne na łączeniach. W ostatnich latach wodociąg rozbudowano rurami PCV.

Tabela 21. Zapotrzebowanie na wodę dla poszczególnych miejscowości

Nr	Miejscowość	Zapotrzebowanie obecne			Zapotrzebowanie perspektywiczne		
		Q _{śr d} m ³ /d	Q _{max d} m ³ /d	Q _{max h} m ³ /d	Q _{śr d} m ³ /d	Q _{max d} m ³ /d	Q _{max h} m ³ /d
1.	Brzeście	92.53	128.48	12.80	138.79	179.89	16.64
2.	Brzezinki	67.36	86.50	90.18	115.25	145.45	11.76
3.	Dębiany	83.56	109.47	10.29	112.33	143.20	12.52
4.	Droblin	17.98	25.93	2.49	26.97	36.30	3.24
5.	Folga Pierwsza	17.02	24.75	2.43	25.53	34.65	3.16
6.	Jeziorki	13.40	19.24	1.83	20.10	26.94	2.38
7.	Judasze	17.97	24.70	2.50	24.55	32.22	2.90
8.	Kaziny	45.22	62.10	6.20	67.10	88.13	7.92
9.	Klemencice	133.85	168.50	13.75	190.30	234.47	18.40
10.	Konary	67.72	92.61	9.19	95.03	124.81	11.18
11.	Kowalów Dolny	31.12	44.96	4.40	46.68	62.94	5.72
12.	Kowalów Górny	25.85	37.12	3.53	38.78	51.97	4.59
13.	Krężoły	55.69	81.34	7.69	83.53	113.87	10.00
14.	Laskowa	51.64	74.83	7.25	77.46	104.76	9.43
15.	Lubcza	180.83	230.35	22.02	259.76	321.53	26.50
16.	Ludwinów	30.74	44.22	4.62	46.11	61.91	6.01
17.	Łany	30.15	43.24	3.8	45.23	60.54	4.94
18.	Mieronice	53.85	77.45	7.20	80.77	108.43	9.36
19.	Mierzwa	51.85	71.98	7.05	77.78	100.77	9.17
20.	Nawarzyce	124.77	170.64	17.11	176.88	231.98	21.01
21.	Niegostawice	115.27	156.76	15.45	166.63	216.84	19.18
22.	Olbrachcice	41.78	54.73	5.14	56.17	71.60	6.26
23.	Olszówka Nowa	35.57	51.54	5.03	53.36	72.16	6.54
24.	Olszówka Stara	42.42	60.99	5.78	63.63	85.39	7.51
25.	Pękosław	38.34	55.25	5.30	57.51	77.35	6.89
26.	Piotrkowice	136.07	188.18	19.13	192.89	258.45	23.86
27.	Piskorzowice	19.83	28.73	2.84	29.75	40.22	3.69
28.	Podlesie	22.52	32.31	3.04	33.78	45.23	3.95
29.	Pokrzywnica	29.61	40.65	3.96	43.23	56.51	4.91
30.	Promyk	15.47	22.14	2.43	27.16	37.10	3.40
31.	Przewody	76.40	108.87	9.97	114.60	152.42	12.96
32.	Przyłęczek	50.42	68.61	6.10	87.24	111.21	8.44
33.	Przyłęk	45.35	62.24	6.24	62.03	82.02	7.51
34.	Przyrąb	63.55	84.82	10.09	101.28	130.05	11.00
35.	Sadki	43.83	58.75	5.19	63.27	82.46	7.09
36.	Sielec	77.12	90.92	5.28	115.68	127.29	6.86
37.	Strzeszkowice	56.63	77.92	7.83	78.71	103.99	9.47
38.	Świątniki	45.46	59.56	6.28	77.23	97.98	7.78
39.	Wodacz	29.48	42.72	4.15	44.22	59.81	5.40
40.	Wodzisław	347.40	430.50	36.50	391.40	486.60	40.20
41.	Wola Lubecka	29.73	39.60	4.52	51.33	65.29	5.34
42.	Września	8.77	12.55	1.17	13.16	17.57	1.52
43.	Zarzecze	15.80	21.68	2.26	20.49	29.17	2.64

4. Wodociąg „Klemencice”

Wodociąg ten obsługuje tylko sołectwo Klemencice. Działa w oparciu o jedną studnię położoną na wschód od drogi Kraków - Kielce. Ma ona wydajność 15,0 m³/h (nr 5) i dostarcza wodę dobrej jakości. Tuż obok studni znajduje się stacja wodociągowa dezynfekująca wodę w miarę potrzeb oraz dwa zbiorniki wyrównawcze, każdy o pojemności V=50 m³.

5. Wodociąg „Promyk”

Jest to nieduży wodociąg zasilający w wodę jedynie sołectwo Promyk. Ujęcie stanowi pojedyncza studnia o zatwierdzonej wydajności w kat. „B” – 4,2 m³/h (nr 23). Woda nie jest uzdatniana pomimo tego, że jest lekko mętna i ma podwyższoną zawartość żelaza. Nie ma zbiornika wyrównawczego.

6. Wodociąg „Brzezinki”

Wodociąg obsługuje sołectwa: Brzezinki i Sadki. Ujęcie znajduje się na terenie sołectwa Brzezinki, na północ od drogi biegnącej przez wieś. Studnia ma zatwierdzone zasoby dyspozycyjne w kat. „B” równe 17,0 m³/h (nr 1). Obok ujęcia jest stacja wodociągowa uzdatniająca wodę w miarę potrzeb oraz dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności V=50 m³ każdy.

7. Wodociąg „Sadki Janowskie”

Jest to jeden z mniejszych wodociągów obsługujących gminę Wodzisław, bo zaopatruje tylko przysiółki: Sadki Janowskie i Lubczę – Janów. Woda czerpana jest z pojedynczej studni o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” w ilości 9,6 m³/h (nr 29). Ujęcie to położone jest na północ od drogi biegnącej przez wieś i znajduje się na nim hydrofornia o pojemności V=700 litrów. Nie ma zbiorników wyrównawczych.

8. Wodociąg „Nawarzyce Leśne”

Wodociąg ten obsługuje przysiółek Nawarzyce Leśne. Działa w oparciu o jedną studnię wierconą o wydajności zatwierdzonej w kat. „C” w ilości 2,0 m³/h (nr 18). Na ujęciu znajduje się hydrofornia o pojemności 500 litrów. Woda nie jest uzdatniana. Nie ma zbiornika wyrównawczego.

9. Wodociąg „Przyrąb”

Wodociąg ten obsługuje sołectwa: Przyrąb i Lubczę za wyjątkiem przysiółków Ewcin, Krysin i Lubcza Górki. Działa w oparciu o studnię wierconą o zatwierdzonej wydajności w ilości 92,0 m³/h (nr 27). W przyszłości powstanie zbiornik wyrównawczy o pojemności V=150 m³. Na terenie sołectwa Lubcza powinny zostać zmienione rurociągi, gdyż obecne są wykonane z azbestu.

10. Wodociąg „Dębiany – Olbrachcice”

Wodociąg obsługuje sołectwa: Olbrachcice i Dębiany. Ujęcie stanowi jedna studnia w Dębianach o wydajności 74,0 m³/h (nr 4). Na ujęciu są dwa hydrofory o pojemności 2,5 m³ każdy. Woda jest chlorowana. Nie ma zbiornika wyrównawczego.

11. Wodociąg „Przewody”

Wodociąg obsługuje sołectwo Przewody za wyjątkiem przysiółków Dropiówka i Kalinówka. Działa w oparciu o dwie studnie położone na terenie RSP Przewody i będące ich własnością. Studnie mają następujące wydajności: zasadnicza 81,0 m³/h (nr 24) i awaryjna 84,0 m³/h (nr 25). Zatwierdzone zasoby dyspozycyjne ujęcia wynoszą 84,0 m³/h. Tuż obok niej znajdują się trzy zbiorniki hydroforowe, każdy o pojemności 2,5 m³. Pobierana woda nie jest uzdatniana. Nie ma zbiorników wyrównawczych.

12. Wodociąg „Ludwinów”

Jest to lokalny wodociąg wykonany w czynie społecznym przez mieszkańców sołectwa i pracujący dla ich potrzeb. Ujęcie stanowi studnia wykonana w 1972 r. (nr 12).

13. Wodociąg „Lubcza”

Ujęcie znajduje się na terenie SK Michałów i jest ich własnością. Obsługuje jedynie obiekty związane z działalnością Stadniny Koni Michałów. Studnia ma wydajność 86,12 m³/h (nr 10). Obok ujęcia znajduje się stacja wodociągowa, w której woda jest napowietrzana i filtrowana i w miarę potrzeb dezynfekowana. Nie ma zbiornika wyrównawczego.

14. Wodociąg „OSM Wodzisław”

Jest to wodociąg technologiczny związany z obiektami produkcyjnymi OSM Wodzisław. Woda pobierana jest z ujęcia o wydajności 29,4 m³/h (nr 35). Woda ta służy do utrzymania czystości na terenie obiektów. Do produkcji wyrobów mleczarskich zakład pobiera wodę z ujęcia „Wodzisław”.

15. Wodociąg „Mierzawa szkoła”

Jest to niewielki wodociąg obsługujący szkołę w Mierzawie oraz osiedle mieszkaniowe położone bezpośrednio przy szkole. Działa w oparciu o studnię wierconą o zasobach 16,38 m³/h (nr 15). Ujęcie nie posiada zbiorników wyrównawczych.

16. Wodociąg „Zielonki”

Jest to wodociąg działający na pograniczu dwóch gmin: Sędziszowa i Wodzisławia. Wodociąg obsługuje dwie miejscowości: Kaziny z gminy Wodzisław i Zielonki z gminy Sędziszów. W Zielonkach też znajduje się ujęcie wody pracujące w oparciu o studnię zasadniczą o wydajności 17,0 m³/h (nr 41) i awaryjną o wydajności 7,82 m³/h (nr 42). Nie ma zbiornika wyrównawczego.

Podsumowanie

Obecne zużycia wody w poszczególnych wodociągach są dużo niższe niż te wynikające z obliczonych zapotrzebowań na wodę. Sytuacja ta może wynikać z oszczędnego poboru wody, korzystania z własnych studni kopanych oraz z niepełnego jeszcze standardu wyposażenia mieszkań. Tak niskie zużycie wody powoduje, że w chwili obecnej są bardzo duże zapasy dyspozycyjne wody na wszystkich ujęciach. Jednak po zbliżeniu się w okresie perspektywicznym poborów wody do

obliczonych zapotrzebowań na wodę, na obecnie działających ujęciach zapas ten ulegnie obniżeniu, ale będzie wystarczający dla objęcia siecią wodociągową mieszkańców sołectw nie posiadających wodociągu jak i dla potrzeb przetwórstwa rolno – spożywczego.

Ważne pozwolenia wodnoprawne na pobór wody ze studni posiada większość wodociągów. Zestawiono je w tabeli 22. Sytuacji prawnej nie mają uregulowane wodociągi: „Ludwinów” nie posiadające nigdy pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody oraz wodociąg „OSM Wodzisław” dla którego ważność pozwolenia wodnoprawnego wygasła.

Większość ujęć wody ma ustanowione strefy ochronne, zostały one przedstawione w rozdziale „Wody podziemne” w tabeli 3. W chwili obecnej brakuje ustanowionych stref ochrony dla ujęć: „Ludwinów”, „OSM Wodzisław” i „Moczydło”. Natomiast strefy ochronne ujęć „Niegosławice” – pośrednie i „Zielonki” – bezpośrednia i pośrednia utraciły ważność.

2.12.2. Mała retencja

W celu uregulowania stosunków wodnych na terenie gminy, konieczne jest powstanie zbiorników retencyjnych. W chwili obecnej funkcję tą spełniają:

1. Wybudowany w 1979 r. zbiornik położony na wschód od Wodzisławia o powierzchni 13,7 ha – obecnie częściowo zarośnięty.
2. Stawy rybne – Obręb Hodowlany Polskiego Związku Wędkarskiego – Ośrodek Zarybieniowy Mieronice – mające powierzchnię 30,0 ha.
3. Stawy w Lubczy będące własnością Stadniny Koni w Michałowie – mają one powierzchnię 2,22 ha.
4. Zbiornik retencyjno – przeciwpożarowy w Olszówce wybudowany w czynie społecznym przez mieszkańców sołectwa.

Są to obiekty małe, mające tylko znaczenie lokalne. Poprawa stosunków wodnych w ramach całej doliny Mierzawy będzie możliwa po wybudowaniu dużych zbiorników mających znaczenie dla większego obszaru. Taką funkcję spełnią zbiorniki przewidywane w ramach poprzedniego „Programu małej retencji wojewódzkiej” w okolicach Niegosławic i Woli Lubeckiej. W obecnie obowiązującym „Programie ochrony środowiska oraz tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju województwa świętokrzyskiego”, pokazującym zbiorniki retencyjne przewidziane do realizacji w przeciągu najbliższych 15 lat, nie znajduje się żaden ze zbiorników w gminie Wodzisław. Realizacja poniższych zbiorników jest możliwa w późniejszych latach lub ze środków finansowych Gminy Wodzisław lub innego Inwestora .

Zbiorniki te zgodnie z programem mają następujące parametry:

1. Zbiornik „Niegosławice”- powstanie na rzece Mierzawie, maksymalna rzędna piętrzenia będzie równa 212,5 m n.p.m., maksymalna powierzchnia zalewu osiągnie 2 810 000 m², maksymalna objętość zbiornika wyniesie 6 000 000 m³.
2. Zbiornik „Wola Lubecka”- powstanie na cieku płynącym od Węchadłowa, maksymalna rzędna piętrzenia będzie równa 216,0 m n.p.m., maksymalna powierzchnia zalewu osiągnie 320 000 m², maksymalna objętość zbiornika wyniesie 510 000 m³.

Tabela 22. Pozwolenia wodnoprawne

Nr	Wodociąg	Nr zgodny z tab. studni	Zatwierdzone zasoby dyspozycyjne ujęcia i eksploatacyjne studni	Pozwolenie wodnoprawne na pobór wody	Dozwolony pobór wody			Data ważności pozwolenia
					Q _{sr. d} [m ³ /d]	Q _{max. d} [m ³ /d]	Q _{max. h} [m ³ /h]	
1	2	9	3	4	5	6	7	8
1	Niegostawice	19 20	Q _{dysp.} = 106,0 m ³ /h - zasad. Q _e = 106,0 m ³ /h, przy s = 1,50 m - awaryj. Q _e = 101,0 m ³ /h, przy s = 6,00 m	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223-28/04 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 17.11.2004 r.	578,22	781,20	64,82	30.11.2014
2	Brzeście	2 3	Q _{dysp.} = 109,0 m ³ /h - zasad. Q _e = 109,0 m ³ /h, przy s = 0,30 m - awaryj. Q _e = 74,0 m ³ /h, przy s = 3,40 m	Decyzja znak: ROS.IX-6210/243/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.11.1998 r.	464,00	589,00	48,00	31.12.2018
3	Wodzisław	32 33	Q _{dysp.} = 70,0 m ³ /h - zasad. Q _e = 70,0 m ³ /h, przy s = 2,00 m - awaryj. Q _e = 62,0 m ³ /h, przy s = 5,00 m	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/17/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 02.07.2001 r.	200,00	300,00	44,00	31.12.2006
4	Klemencice	5	Q _{dysp.} = Q _e = 14,7 m ³ /h, przy s = 8,40 m	Decyzja znak: ROS.IX-6210/283/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 10.12.1998	150,00	193,00	14,70	31.12.2018
5	Promyk	23	Q _{dysp.} = Q _e = 4,2 m ³ /h, przy s = 30,00 m	Decyzja znak: OS.I-6210/236/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.12.1996 r.	15,50	22,20	2,50	31.12.2010
6	Brzezinki	1	Q _{dysp.} = Q _e = 17,0 m ³ /h, przy s = 0,71 m	Decyzja znak: OS.I-6210/252/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 22.01.1997 r.	85,00	118,00	11,00	31.12.2012
7	Sadki Janowskie	29	Q _{dysp.} = Q _e = 9,6 m ³ /h, przy s = 11,13 m	Decyzja znak: OS.I-6210/237/96 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 17.12.1996 r.	13,60	18,90	3,83	31.12.2010
8	Nawarzyce Leśne	18	Q _{dysp.} = Q _e = 20,0 m ³ /h, przy s = 4,50 m	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/40/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 28.12.2001 r.	Q _{sr. h} 0,2 m ³ /h	5,00	1,00	31.12.2006
9	Przyrąb	27	Q _{dysp.} = Q _e = 92,0 m ³ /h, przy s = 8,40 m	Decyzja znak: ROS.IX-6210/242/98 wydana przez Wojewodę Kieleckiego w dniu 18.11.1998	413,00	517,00	43,00	31.12.2018
10	Dębiany – Olbrachcice	4	Q _{dysp.} = Q _e = 74,0 m ³ /h, przy s = 7,00 m	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/17/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 18.07.2001 r.	30,00	45,00	6,00	30.06.2006
11	Przewody	24 25	Q _{dysp.} = 84,0 m ³ /h - zasad. Q _e = 81,0 m ³ /h, przy s = 20,00 m - awaryj. Q _e = 84,0 m ³ /h, przy s = 21,00 m	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223-30/04 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 07.01.2005 r.	Q _{sr. h} 6,80 m ³ /h	165,35	17,00	31.01.2015
12	Ludwinów	12	-	-	-	-	-	-

c.d. tabeli 22.

1	2	9	3	4	5	6	7	8
13	Lubcza	10	$Q_{dysp.} = Q_e = 86,0 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 1,30 \text{ m}$	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/46/01 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 28.12.2001 r.	w czasie kampanii od 1.XI do 30 IV			31.12.2006
					239,00	291,00	29,00	
					poza kampanią			
					139,00	181,00	17,50	
14	OSM Wodzisław	35	$Q_{dysp.} = Q_e = 29,4 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 0,60 \text{ m}$	Straciła ważność	-	-	-	straciła ważność
15	Mierzawa szkoła	15	$Q_{dysp.} = Q_e = 16,38 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 4,90 \text{ m}$	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223/8/03 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 12.06.2003 r.	45,00	52,50	5,70	30.06.2013
16	Zielonki	41	$Q_{dysp.} = 17,0 \text{ m}^3/\text{h}$	Decyzja znak: OŚRiL.IV-6223-32/04 wydana przez Starostę Jędrzejowskiego w dniu 17.02.2005 r.	73,00	94,00	7,00	28.02.2015
		42	- zasad. $Q_e = 17,0 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 14,50 \text{ m}$ - awaryj. $Q_e = 7,82 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 23,50 \text{ m}$					
17.	Moczydło	38	$Q_{dysp.} = Q_e = 21,0 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 7,00 \text{ m}$	Decyzja znak: RGR-6223-1/3/1/2005 wydana przez Starostę Miechowskiego w dniu 18.02.2005 r.	-	150,00	15,00	31.12.2015

Zbiorniki retencyjne mają niezwykle ważne znaczenie dla gromadzenia wody w okresach suszy, jak i dla przyjęcia nadmiernych przepływów w rzekach w czasie deszczów nawalnych lub roztopów, dzięki czemu można zapobiec powodzi.

Również dzięki zatrzymywaniu wody poprawia się stosunki wodne w glebie na polach otaczających zbiornik. Poprawiają się również warunki regionalnego mikroklimatu. Zwalnia się też tempo przepływu wody w ciekach dzięki czemu zapobiega się erozji dennej i bocznej doliny cieku.

Oprócz tych niewątpliwych korzyści, można dodatkowo wykorzystać zbiorniki do celów rekreacyjnych. Obok zbiorników mogą powstać obiekty wypoczynkowe atrakcyjne nie tylko dla mieszkańców gminy Wodzisław, ale i dla całego województwa.

Ze względu na to, iż zbiornik „Niegosławice” swym zasięgiem wchodzi na tereny istniejącej zabudowy, należy przeanalizować jego ewentualne zmniejszenie do rzędnej piętrzenia, umożliwiającej ochronę zabudowy przed zalaniem oraz możliwości wykorzystania terenów przyległych na cele rekreacji i turystyki.

2.12.3. Gospodarka ściekowa

W chwili obecnej kanalizację posiadają fragmenty miejscowości: Wodzisław, Laskowa, Lubcza, Przewody i Mierzawa. Jest to bardzo skromna liczba biorąc pod uwagę, że gmina Wodzisław liczy 43 sołectwa. Sytuacja ta zagraża czystości wód podziemnych i powierzchniowych na terenie gminy.

Brak kanalizacji powoduje, że stan czystości wód powierzchniowych jest zły. Według badań WIOŚ w Kielcach, środkowa część rzeki Mierzawy, znajduje się poza klasami czystości, a pozostała jej część jest w III klasie czystości. Wybudowanie kanalizacji i oczyszczalni ścieków na obszarze gminy jest również niezbędne, biorąc pod uwagę fakt, że obszar całej gminy jest położony nad Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych o numerze 409 – Niecka Miechowska SE – gromadzącym wody dobrej jakości, mającym znaczenie ogólnokrajowe.

Charakterystyka istniejących oczyszczalni

Oczyszczalnia „Wodzisław”

Położona jest na południowy-wschód od miejscowości Wodzisław. W chwili obecnej korzysta z niej część Wodzisławia. Docelowo do tej oczyszczalni zostaną podłączone miejscowości: Wodzisław, Laskowa, Świątniki, Łany, Kaziny, Sielec, Mieronice, Brzeście, Kowalów Dolny, Kowalów Górny, Pękosław oraz zostaną wykonane cztery pompownie ścieków (w Laskowej, Świątnikach, Mieronicach i Łanach).

Obecnie wykonany jest I etap budowy oczyszczalni ścieków, pompownia główna oraz kolektory:

- „A” biegnący północną częścią Wodzisławia,
- „B” biegnący południową częścią Wodzisławia,
- „A₂” biegnący wschodnią częścią Wodzisławia (częściowo wykonany),
- „C” biegnący z pompowni głównej do Laskowej i Brzezia (częściowo wykonany),

- dwa rurociągi tłoczne z pompowni głównej na oczyszczalnię,
- rurociąg odprowadzający ścieki po oczyszczeniu.

W najbliższym czasie zostanie dokończona kanalizacja miejscowości gminnej. W następnej kolejności zostanie wykonana kanalizacja miejscowości Świątniki i Laskowa.

Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna z podwyższoną redukcją związków biogenych (azotu i fosforu) metodą biologiczną. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do rzeki Mozgawy. W skład oczyszczalni wchodzi:

1. Pompownia główna przy ulicy Pińczowskiej zbudowana z piaskownika szczelinowego, komory krat mechanicznych gęstych, dwóch pomp oraz punktu zlewnego nieczystości płynnych.
2. Oczyszczalnia, w skład której wchodzi:
 - reaktor beztlenowo – tlenowy zbudowany z osadnika wstępnego beztlenowego z zawieszonym osadem typu VASB, komory denitryfikacji, komory nityfikacji, osadnika wtórnego i otwartej komory fermentacyjnej w której następuje fermentacja osadu z osadnika wstępnego i wtórnego oraz magazynującej osady w okresie jesienno – zimowym,
 - trzy poletka do odwadniania, kompostowania i pasteryzacji osadu wapnem palonym,
 - stawy trzcinowe, służące do trzeciego stopnia oczyszczania ścieków położone na wzniesieniu obok wysypiska odpadów,
 - urządzenia do pomiaru ścieków,
 - budynek usługowo-pomocniczy.

Wydajność oczyszczalni będzie się zwiększać w dwóch etapach:

Realizacja I etapu nastąpi w latach 1995 – 2010 i wyniesie:

$$Q_{\text{śrd}} = 340 \text{ m}^3/\text{d}; \quad Q_{\text{maxd}} = 420 \text{ m}^3/\text{d}; \quad Q_{\text{maxh}} = 32 \text{ m}^3/\text{h}.$$

Etap II zostanie zrealizowany po 2010r. i wyniesie:

$$Q_{\text{śrd}} = 680 \text{ m}^3/\text{d}; \quad Q_{\text{maxd}} = 840 \text{ m}^3/\text{d}; \quad Q_{\text{maxh}} = 64 \text{ m}^3/\text{h}.$$

Sprawność działania oczyszczalni określono na podstawie „Operatu wodnoprawnego na odprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzeki Mozgawy” zestawionego w tabeli 23. Można z niego wnioskować, że oczyszczalnia narusza warunki określone zarówno w pozwoleniu wodnoprawnym wydanym dla oczyszczalni jak i przekracza dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określonych w Rozp. Ministra Środowiska z 8 lipca 2004 r. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat przekroczenia były notowane w kilku parametrach. Najistotniejsze przekroczenia, we wszystkich badanych parametrach, często kilkakrotnie przewyższające normę wystąpiły we wrześniu 2004 r.

Tak fatalna sprawność funkcjonowania oczyszczalni wynika najprawdopodobniej z nieprzestrzegania przez Mleczarnię w Wodzisławiu warunków jakim powinny odpowiadać odprowadzane ścieki tzn. - Mleczarnia nie posiada podczyszczalni ścieków.

W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania obiektów oczyszczalni Gmina Wodzisław wspólnie z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Wodzisławiu planuje opracować projekt modernizacji oczyszczalni. Po planowanej przebudowie zakłada się, że obiekty oczyszczalni nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko.

Tabela 23. Jakość ścieków odprowadzanych z oczyszczalni „Wodzisław”

L.p.	Data analizy	Odczyn pH	BZT ₅ mg O ₂ /dm ³	ChZT _(Cr) mg O ₂ /dm ³	Zawiesina ogólna mg/dm ³	N ogólny mg/dm ³	P ogólny mg/dm ³
1	28.03.2003	7,43	23,00	110,0	36,0	20,20	4,40
2	14.07.2003	7,52	27,00	98,0	22,0	3,90	30,00
3	14.09.2003	12,00	11,00	20,0	24,0	13,80	3,80
4	18.12.2003	7,20	12,00	28,0	23,0	14,30	4,20
5	07.03.2004	7,20	11,00	30,0	22,0	16,90	3,80
6	27.05.2004	7,10	12,00	29,0	23,0	17,80	3,90
7	01.09.2004	8,03	120,00	186,0	88,0	65,21	19,0
Średnia wartość stężenia w zanieczyszczeniach		7,75	30,86	71,57	35,0	21,73	3,81
Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń wg pozwolenia wodnoprawnego		–	20,0	125,0	35,0	–	–
Dopuszczalne wartości zanieczyszczeń wg Rozp. Ministra Środowiska z 8 lipca 2004 r.		6,5 – 9,0	25,0	125,0	35,0	15,0	2,0

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie oczyszczonych ścieków do rzeki Mozgawy (tabela 24) oraz posiada pozwolenie na eksploatację urządzeń do oczyszczania ścieków,

Obecnie oczyszczalnia przyjmuje średnio na dzień 160 m³ ścieków, czyli może przyjąć jeszcze 180 m³/d, jednak ta sytuacja zmieni się po wykonaniu kompleksowej kanalizacji na obszarze miasta. Jeżeli przyjmiemy, że spodziewana ilość odprowadzanych ścieków (łącznie z wodami infiltracyjnymi), będzie porównywalna z obliczonym zapotrzebowaniem na wodę dla danej miejscowości, to I etap realizacji oczyszczalni wystarczy tylko dla miejscowości Wodzisław. Wynika z tego, że realizacja kanalizacji w pozostałych miejscowościach będzie możliwa w II etapie realizacji oczyszczalni. W pierwszych latach po wybudowaniu kanalizacji ilość odprowadzanych ścieków będzie z pewnością niższa niż ta założona powyżej. Będzie to wynikać z niepełnego jeszcze standardu wyposażenia mieszkań.

Oczyszczalnia nie ma opracowanego obszaru ograniczonego użytkowania od pompowni i od oczyszczalni ścieków, określone zostały jedynie wskaźnikowe strefy określone w projektach i wynoszą one: dla pompowni 100 m, a dla oczyszczalni 300 m.

Oczyszczalnia „Lubcza”

Oczyszczalnia ta znajduje się na terenie przejętym przez Urząd Gminy w Wodzisławiu od PSK Michałów – Gospodarstwo w Lubczy. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o przepustowości projektowej $Q_{\text{śrd}} = 35,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Obecna przepustowość wynosi $Q_{\text{śrd}} = 10,5 \text{ m}^3/\text{d}$.

Oczyszczanie ścieków zbudowana jest z komory krat, piaskownika oraz osadnika wstępnego typu Imhoffa. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do 3 stawów o powierzchniach: 0,28 ha; 0,18 ha; 0,10 ha w których to następuje doczyszczanie ścieków.

Z oczyszczalni korzystają budynki socjalne PSK Michałów, bloki mieszkalne, szkoła. Oczyszczalnia zaprzestała przyjmowania ścieków z obiektów Górzelnia Gospodarstwa Lubcza, która zaprzestała produkcji. W przyszłości planuje się dołączyć do niej Ośrodek Zdrowia oraz pozostała

część sołectwa Lubcza.

Dane na temat pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie oczyszczonych ścieków zestawiono w tabeli 24.

Tabela 24. Zestawienie pozwoleń wodnoprawnych dla oczyszczalni ścieków pracujących na terenie gminy Wodzisław

Nr	Oczyszczalnia	Nr decyzji i data ważności	Dozwolona ilość oprowadzanych ścieków	Dozwolone stężenia w odprowadzanych ściekach
1.	„Wodzisław”	Decyzja znak:OSRiL.IV-6223-33/04 wydana przez Starostę Jędrzejewskiego w dniu 07.02.2005 r., na odprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych i poprodukcyjnych do rzeki Mozgawy w km 8 + 400 Ważna do 28.02.2015 r.	$Q_{sr. d.} = 340,0 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{max d.} = 420,0 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{max h.} = 32,0 \text{ m}^3/\text{h}$	$BZT_5 = 20,0 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ $ChZT = 125,0 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ zawiesina = $35,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$ $EE = 20,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$
2.	„Lubcza”	Decyzja znak:OSRiL.IV-6223/11/02 wydana przez Starostę Jędrzejewskiego w dniu 20.09.2005 r., na odprowadzenie oczyszczonych ścieków bytowych do cieku Lubczanka Ważna do 31.12.2012 r.	$Q_{sr. d.} = 24,1 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{max d.} = 36,0 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{max h.} = 2,4 \text{ m}^3/\text{h}$	$BZT_5 = 8,0 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ $ChZT = 70 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ zawiesina = $35 \text{ mg}/\text{dm}^3$ $EE = 10,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$ N ogól. = $30,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$ P ogól. = $5,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$
3.	„Przewody”	Decyzja znak:OSRiL.IV-6223-30/04 wydana przez Starostę Jędrzejewskiego w dniu 07.01.2005 r., na odprowadzenie do ziemi oczyszczonych ścieków komunalnych Ważna do 31.01.2015 r.	$Q_{sr. h.} = 0,8 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{sr. d.} = 20,0 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{max d.} = 22,0 \text{ m}^3/\text{d}$	$BZT_5 = 40,0 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ $ChZT = 150,0 \text{ mg O}_2/\text{dm}^3$ zawiesina = $50,0 \text{ mg}/\text{dm}^3$
4.	„Przyłęczek”	–	–	–

Oczyszczalnia „Przewody”

Znajduje się na terenie RSP Przewody „Nowe Życie”. Jest to oczyszczalnia biologiczna. Korzysta z niej RSP Przewody oraz część sołectwa Przewody. Zbudowana jest z 7-komorowego osadnika o pojemności $V=154\text{m}^3$, 5-złóż pionowych, 2-złóż poziomych, rowu serpentynowego, rowu stabilizacyjnego oraz 2-polettek osadowych. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do ziemi.

Dane na temat pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie oczyszczonych ścieków zestawiono w tabeli 24.

Oczyszczalnia „Przyłęczek”

Oczyszczalnia ta położona jest na północ od drogi Mierzawa – Niegosławice. Obiekt jest własnością byłego PGR w Przyłęczku. Obecnie korzysta z niego szkoła i osiedle mieszkaniowe w Mierzawie. Następuje w niej częściowe podczyszczenie ścieków w trójkomorowym osadniku. Po opadnięciu osadu ścieki odpływają do rzeki Mierzawy. Osad jest okresowo wybierany.

Oczyszczalnia nie ma pozwolenia wodnoprawnego na działalność i wymagane jest jego uzyskanie.

2.12.4. Kanalizacja deszczowa

Obecnie na terenie gminy Wodzisław w jedyniej miejscowości gminna posiada pewien fragment kanalizacji deszczowej w ulicy Żeromskiego, odprowadzający wody deszczowe do rzeki Mozgawy, jednak ona źle funkcjonuje na skutek zamulenia. Nie ma podczyszczalni ścieków deszczowych. W najbliższym czasie nie planuje się rozbudowy powyższego systemu.

2.12.5. Ciepłownictwo

W gminie Wodzisław działa siedem lokalnych kotłowni należących do Zakładu Gospodarki Komunalnej. Pięć z nich leży na terenie miejscowości gminnej, dwie w gminie.

Na terenie miasta pracują następujące ciepłownie:

- na ul. Ariańskiej, olejowa, obsługująca Ośrodek Zdrowia,
- na ul. Krakowskiej, olejowa, obsługująca Urząd Gminy Bank i mieszkania,
- na ul. Krakowskiej, węglowa, obsługująca Agronomówkę,
- na ul. Legionów, węglowa, obsługująca mieszkania,
- na ul. Rolniczej, olejowa, obsługująca Zakład Gospodarki Komunalnej.

Na terenie gminy pracują ciepłownie:

- w Laskowej, węglowa, obsługująca bloki mieszkalne,
- w Pękostawiu, olejowa, obsługująca mieszkania.

Poza obsługą ZGK pracują jeszcze lokalne ciepłownie obsługujące bloki w Lubczy i Przyłęczku (węglowe) oraz ciepłownie ogrzewające szkoły. Olejowe ciepłownie posiadają szkoły w Brześciu i Mierzawie. Elektryczna jest ciepłownia obsługująca blok w Wodzisławiu, należący do SM „Przyszłość”. Pozostałe budynki są ogrzewane z indywidualnych kotłowni, z reguły węglowych. Starsza zabudowa wykorzystuje głównie piece na paliwo stałe.

2.12.6. Gospodarka odpadami stałymi

Gmina Wodzisław nie ma składowiska odpadów na swoim terenie. Korzysta łącznie ze Słupią Jędrzejowską ze składowiska w gminie Sędziszów w miejscowości Borszowice. Wywóz odpadów na powyższe wysypisko odbywa się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Zarządami Gmin: Wodzisławia, Sędziszowa i Słupia Jędrzejowskiej w dniu 20.08.1998 r.

Jest to składowisko o funkcji docelowej. Utworzono go w 1994 r. Początkowo zakończenie eksploatacji składowiska przewidziano na rok 2009, jednak dzięki temu, że od 1995 r. prowadzona jest segregacja odpadów, okres ten ulegnie przedłużeniu o około 15 lat. Na składowisku odzyskuje się: szkło, makulaturę, szmaty, złom i plastik. Składowisko ma powierzchnię 2,4 ha i pojemność 109 000 m³. Łącznie trzy gminy składują około 30 000 m³ w ciągu roku.

Obecnie realizowany jest drugi etap budowy składowiska. Na tym etapie powstanie hala recyklingu, utwardzenie placu i dróg dojazdowych oraz zostanie wybudowane schronisko dla bezdomnych psów.

Składowisko w Borszowicach, jako jedno z nielicznych w województwie, zostało wybudowane z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska. Posiada ekranizację podłoża

wykonaną z tworzywa sztucznego oraz zbiornik na odcieki. Ma wskazanie lokalizacyjne poprzedzone badaniami geologicznymi. Wybudowane zostało zgodnie z pozwoleniem. Posiada pozwolenie na użytkowanie z warunkami eksploatacji. Odcieki ze zbiornika są okresowo badane.

Gmina Wodzisław, jak i Słupia Jędrzejowska, zgodnie z zawartym porozumieniem, są zobowiązane do zarezerwowania terenu pod nowe wysypiska na swoim terenie, tak aby mogło na nich powstać nowe składowisko, po zakończeniu eksploatacji Borszowic.

Zasady gospodarowania odpadami w gminie Wodzisław reguluje m.in. Uchwała Nr 16/97 Rady Gminy w Wodzisławiu z dnia 27 czerwca 1997r. w sprawie zasad utrzymywania czystości i porządku w gminie.

2.12.7. Zaopatrzenie w gaz

W chwili obecnej gmina Wodzisław nie jest zgazyfikowana. Jest jedynie członkiem Związku Międzygminnego „Gazociąg”. Program gazyfikacji gminy Wodzisław opracowało Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w czerwcu 1995 r., później w 1998 r. opracowano projekt budowlano-wykonawczy gazu wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjno – pomiarowej gazu, przez Biuro Intersystem Project Group z Krakowa.

Gaz do gminy Wodzisław będzie dostarczony z gazociągu o średnicy DN 250/200 relacji Słomniki – Sędziszów za pośrednictwem odgałęzienia wychodzącego ze wsi Wierzbica na terenie gminy Kozłów. Rurociąg ten będzie mieć następujące parametry: DN 150 CN 6,3 MPa i długość 8,6 km. Na terenie sołectwa Świątniki powstanie stacja redukcyjno – pomiarowa gazu pierwszego stopnia, za pomocą tej stacji zasilana będzie sieć rozdzielcza średniego ciśnienia na terenie gminy.

Standard gazyfikacji gminy przewiduje, że w przyszłości całe budownictwo będzie użytkować gaz dla potrzeb przygotowywania posiłków, ciepłej wody i ogrzewania budynków. Nie przewiduje się na terenie gminy Wodzisław większych odbiorców korzystających ze znacznych ilości gazu. Dla usług i drobnego przemysłu przewidziano wskaźnikowo 20 % potrzeb komunalno – bytowych z CO.

2.12.8. Elektroenergetyka

Gmina Wodzisław nie posiadają na swoim terenie głównych źródeł zasilania w energię elektryczną. Stacje transformatorowo – rozdzielcze GPZ związane z układem zasilania elektroenergetycznego gminy Wodzisław usytuowane są:

- w Sędziszowie – GPZ 110/15 kV
- w Jędrzejowie – GPZ 110/30/15 kV
- w Miechowie – GPZ 110/30/15 kV (zasilanie gminy Wodzisław poprzez rozdzielnię RS 30/15 kV w Raclawicach).

Pewność zasilania poszczególnych stacji transformatorowych na terenie omawianej jednostki administracyjnej jest uzależniona od stabilności zasilania głównych magistralnych linii przesyłowych 15 kV. Są to jednak ciągi liniowe o znacznej długości od źródeł zasilania GPZ. Może stwarzać to możliwość zwiększonych awarii, powoduje spadki napięć. Ponadto sporo poszczególnych stacji transformatorowych zasilanych jest od tych linii w układzie promieniowym – brak jest drugostronnego

zasilania tych odcinków odejściowych od magistral 15 kV.

Na terenie gminy Wodzisław czynnych jest 110 stacji transformatorowych o łącznej mocy znamionowej 10 666 kVA, z czego:

- na terenie miejscowości gminnej pracuje 12 stacji o łącznej mocy transformatorów – 2 333 kVA (w tym jedna stacja dwutransformatorowa w POM Brzezcie – liczona jako dwie jednostki stacyjne) tj. około 22% całej mocy zainstalowanej, i tak pracują: 2 stacje o mocy 400 kVA, 3 stacje o mocy 250 kVA, 2 stacje o mocy 160 kVA, 4 stacje o mocy 100 kVA, 1 stacja o mocy 63 kVA,
- na terenach wiejskich czynnych jest 98 stacji transformatorowych o łącznej mocy 8 333 kVA tj. około 78% całej mocy zainstalowanej, i tak pracują: 1 stacja o mocy 400 kVA, 2 stacje o mocy 250 kVA, 3 stacje o mocy 160 kVA, 20 stacji o mocy 100 kVA, 3 stacje o mocy 75 kVA, 33 stacje o mocy 63 kVA, 12 stacji o mocy 50 kVA, 24 stacje o mocy 40 kVA i niższej.

Szacunkowy bilans mocy

Bilans mocy przedstawiony w tabeli 25 wykonano dla aktualnych rodzajów odbiorców przy uwzględnieniu ich zaopatrzenia na moc szczytową. Z uwagi na znaczne zróżnicowanie zasobności mieszkańców gminy, przejawiające się m.in., stanem technicznym budynków i wielkością gospodarstw rolnych, w bilansie uwzględniono różne zapotrzebowanie na moc szczytową dla różnych grup odbiorców (wielkość grup przyjęto szacunkowo).

Ewentualna zmiana sposobu gospodarowania na wsi, w tym wprowadzenie gazyfikacji, wymagać będzie ponownych analiz celem określenia zapotrzebowania na elektryczną moc odbiorczą.

Tabela 25. Bilans mocy

Lp	Wyszczególnienie	Liczba obiektów	Moc szczytowa na 1 obiekt	Współczynnik jednoczesności	Moc odbiorców	Uwagi
1.	Gospodarstwa rolne o powierzchni do 1 ha	100	2 kW	0,3	60 kW	Zasilanie jednofazowe ubogich gospodarstw
		100	3,5 kW	0,3	105 kW	
		92	16 kW	0,5	736 kW	Nowe budynki
2.	Gospodarstwa rolne o pow. od 1 do 5ha	505	6 kW	0,3	909 kW	
3.	Gospodarstwa rolne o pow. od 5 do 10ha	442	9 kW	0,3	1 193 kW	
4.	Gospodarstwa rolne o pow. ponad 10ha	294	16 kW	0,3	1 410 kW	
5.	Gosp. domowe nie stanowiące zagród rolnych	270	2 kW	0,3	162 kW	Ubogie gospodarstwa
		270	3,5 kW	0,3	283 kW	
		285	16 kW	0,5	2 280 kW	Nowe domy jednorodzinne
6.	Drobny przemysł, usługi, handel, rzemiosło	90	6 kW	0,5	270 kW	Sklepy i drobne usługi
		50	16 kW	0,5	400 kW	Usługi i drobny przemysł
		43	21 kW	0,5	451 kW	Obiekty przemysłowe
7.	Odbiorcy komunalni: szkoły, służba zdrowia, oświatl. uliczne, ujęcia wody	-	Łącznie ok. 156 kW	0,2	31 kW	Kościóły obiekty straży pożarnej
		-	Łącznie ok. 550 kW	0,5	275 kW	Hydrofornie i oczyszczalnie
		-	Łącznie ok. 780 kW	0,8	624 kW	Urzędy, szkoły, świetlice, służba zdrowia
8.	Duże obiekty przemysłowe	-	Łącznie ok. 2 000 kW	0,7	1 400 kW	Mleczarnia, POM, obsługa rolnictwa
Razem: 10 589 kW						

Dla „mocy czynnej” $P = 10\,589$ kW, „moc pozorna” wynosi:

$$S_n = 10\,589 : \cos \varphi = 10\,589 : 0,95 = 11\,146 \text{ kVA.}$$

Uwzględniając obciążenie robocze stacji transformatorowych na poziomie 75% ich mocy znamionowej w stacjach tych powinny być zainstalowane transformatory o łącznej mocy znamionowej 14 118 kVA.

Z inwentaryzacji dla terenu gminy wynika, że łączna moc znamionowa transformatorów wynosi 10 666 kVA. Różnica pomiędzy teoretycznym wyliczeniem zapotrzebowania mocy a faktyczną mocą zainstalowaną w stacjach transformatorowych wynika:

- z oszczędności korzystania z energii elektrycznej, niższego niż założono w wyliczeniach tabeli;
- z blokady w przesyle potrzebnej mocy z powodu niedostosowania układu zasilania do potrzeb odbiorców.

Zamierzenia energetyki zawodowej

Energetyka zawodowa na terenie gminy Wodzisław nie planuje w najbliższych latach budowy Głównych Punktów Zasilania (GPZ), linii 110 kV czy też Rozdzielni Sieniowych (RS). Główne planowane zamierzenia energetyki w tym regionie dotyczą sukcesywnej modernizacji już istniejących linii SN 15 kV, stacji transformatorowych i linii N.N.

Do przebudowy układu zasilania typowane są te fragmenty układu, które nie spełniają wymaganych norm zasilania np. z powodu zbyt długich odcinków obwodów niskiego napięcia, zbyt małych przekrojów przewodów w liniach zasilających, niedostosowania mocy stacji transformatorowych do potrzeb odbiorców, awaryjności elementów konstrukcyjnych układu zasilania.

Kondycja sieci i warunki zasilania odbiorców są stale kontrolowane przez Energetykę a sytuacje wadliwe ujmowane w planach remontowych, które są systematycznie realizowane.

Uwagi końcowe w aspekcie możliwości rozwojowych gminy Wodzisław

1. Aktualne ukształtowanie elektroenergetycznego układu zasilania oraz stała dbałość Energetyki o kondycję sieci i prawidłowe warunki zasilania pozwalają przypuszczać, że Energetyka jest w stanie sprostać obecnym i zamierzonym potrzebom energetycznym gminy. Problemem jest jednak zapewnienie ciągłości zasilania, z uwagi na zbyt długie ciągi linii magistralnych 15 kV, wyprowadzonych z odległych GPZ-ów, co sprzyja dużej ilości wyłączeń linii z powodu awarii i braku możliwości przełączeń na zasilanie rezerwowe z innych kierunków.
2. Energetyka zawodowa zapewnia (przy współpracy z Zarządem Gminy w zakresie przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzennego i prawa energetycznego) pełne pokrycie zapotrzebowania energii elektrycznej dla potrzeb rozwojowych gminy.

2.12.9. Odnawialne źródła energii

Energetyka odnawialna to jeden z zasadniczych elementów rozwoju zrównoważonego. Kraje rozwinięte i pretendujące do miana nowoczesnych dostrzegają konieczność ograniczenia emisji z procesów spalania paliw energetycznych oraz konieczność poszukiwania alternatywnych źródeł energii wobec ekonomicznego i fizycznego wyczerpywania się zasobów paliw kopalnych.

Alternatywne źródła energii sprzyjają ograniczeniu zależności od importu energii, a tym samym zapewniają bezpieczeństwo zaopatrzenia w energię. Z tych przyczyn Unia Europejska rozpoczęła promocję technologii wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Obecnie, z uwagi na konieczność intensyfikacji wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) – nie tylko ze względu na obowiązek wynikający z Dyrektywy 2001/77/EC Unii Europejskiej – konieczna jest identyfikacja i analiza środowiska pod kątem zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 r. 15% w 2020 r. i 20% w 2030 r., w strukturze zużycia nośników pierwotnych.

Odnawialne źródła energii mogą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym poszczególnych gmin naszego kraju. Mogą przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu, a zwłaszcza do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, a także mieszkalnictwo i komunikacja.

Współczesne gospodarstwa rolne potrzebują coraz większe ilości energii. Główna jej część jest zużywana na potrzeby produkcyjne. Wzrasta również jej zużycie w gospodarstwach domowych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenach typowo rolniczych może przyczynić się do obniżenia kosztów związanych z funkcjonowaniem gospodarstwa. Równie ważnym czynnikiem rozwijania technologii bazujących na odnawialnych źródłach energii jest eliminacja negatywnych zmian stanu środowiska. Intensywne wykorzystanie i przetwarzanie tradycyjnych surowców energetycznych wywiera, bowiem bardzo niekorzystny wpływ na zasoby natury. Do najpoważniejszych zagrożeń środowiska należy groźba zmiany klimatu powodowana podgrzewaniem atmosfery w wyniku wzrastającej koncentracji gazów szklarniowych.

Produkując 1 MWh energii w nieemisyjnym źródle odnawialnym, ograniczamy roczną emisję związków do atmosfery na poziomie: - 7,8 kg SO₂; - 3,2 kg NO₂; - 937 kg CO₂; - 0,2 kg CO; - 1,1 kg pyłów; oraz zaoszczędzimy zużycie paliw stałych na poziomie: – 563 ton węgla kamiennego; czy – 1387 ton węgla brunatnego.

Technologie odnawialnych źródeł energii rozwijają się dosyć szybko i mogą konkurować z konwencjonalnymi systemami energetycznym.

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

- energię wiatru,*
- energię słoneczną,*
- energia biomasy,*
- gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu,*¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

- energię geotermalną, energię geotermalną wód kopalnianych
- energię ciepłą nagromadzoną w środowisku
- konwencjonalną energię wodną,
- energię fal morskich i pływów morskich.

Energia wiatru

Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Obszary o szczególnie dobrych warunkach wiatrowych to wybrzeże Morza Bałtyckiego, zwłaszcza część zachodnia, oraz północno-wschodni kraniec Polski. Rozważając budowę instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru tj. farmy wiatrowe, można także brać pod uwagę inne tereny, zwłaszcza charakteryzujące się zwiększoną wysokością nad poziomem morza, bez przeszkód terenowych oraz nie zalesione obszary wzgórz i wzniesień Polski południowej. Aby prawidłowo zweryfikować zasoby wiatru w celach energetycznych należy dokonywać szczegółowych pomiarów wiatru w miejscu konkretnych lokalizacji.

Wykorzystanie warunków wietrzności w gminie do produkcji energii elektrycznej jest korzystne technicznie i ekonomicznie oraz ważne dla zrównoważonego rozwoju gminy, województwa i kraju, spełniające wymagania w zakresie pozyskiwania nowych źródeł energii elektrycznej, w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej.

Energia słoneczna

Jednym z coraz popularniejszych rozwiązań pozyskiwania energii jest zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzewania wody. Teren gminy położony jest na obszarze charakteryzującym się uśrednieniem przekraczającym natężenie roczne globalne 1000kWh/m²/rok, korzystnym dla wykorzystania energii słonecznej.

Uśrednienie, czyli średnia liczba godzin słonecznych w okresie (dotyczy roku), w którym przewidujemy eksploatację systemu słonecznego. Uśrednienie zależy od długości dnia, zachmurzenia oraz przejrzystości atmosfery. Średnie roczne wartości uśrednienia miasta Kielce wynoszą zgodnie z danymi stacji meteorologicznej – 1717 godzin rocznie.

Wykorzystanie energii słonecznej na terenie gminy powinno mieć miejsce w budownictwie, szczególnie w nowym, poprzez odpowiednie usytuowanie i konstrukcję budynków, zastosowanie odpowiednich technologii i urządzeń umożliwiających wykorzystanie promieniowania słonecznego do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń. Biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia okresów pochmurnych, kolektory słoneczne muszą być wtedy dublowane innym sposobem ogrzewania. Na terenie gminy istnieją pojedyncze przypadki wykorzystywania energii słonecznej do celów ogrzewania wody w budynkach mieszkalnych. *1

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Energia z biomasy

Biomasa w Polsce uznana jest za odnawialne źródło energii o największych zasobach, którego wykorzystanie jest na tyle tanie, że już teraz może konkurować z paliwami kopalnymi.

Z wykorzystaniem tego źródła energetyka odnawialna wiąże obecnie największe nadzieje. Może ona być wykorzystywana do celów energetycznych w procesach bezpośredniego spalania biopaliw stałych, gazowych lub przetwarzana na paliwa ciekłe, zarówno do produkcji energii elektrycznej, jak i ciepłej. Obecnie zasoby biomasy stałej związane są z wykorzystaniem nadwyżek słomy i siana, odpadów drzewnych, upraw roślin energetycznych oraz wykorzystania odpadów z produkcji rolnej w tym biogazu. Dlatego też skoncentrowane są one na obszarach intensywnej produkcji rolnej.

W najbliższym dziesięcioleciu przewiduje się wykorzystanie dla celów energetycznych, tj. przetwarzanie na energię ciepłą następujących produktów rolniczych i roślinnych:

Produkty rolnicze:

- słoma roślin zbożowych;*
- gałęzie z przecinek sadów oraz inne odpady produkcji roślin i warzyw;*
- zrębki z upraw roślin energetycznych, m.in. wierzby, ślazierca, róży bezkolcowej;*
- alkohole (surowce: ziemniak, burak cukrowy, zboże) jako dodatki do benzyn silników gaźnikowych;*
- olej rzepakowy (surowce: rzepak uprawiany na gruntach częściowo skażonych) jako paliwo do silników wysokoprężnych;*
- biogaz z nawozu organicznego produkcji zwierzęcej;*
- biogaz z osadów ściekowych, odpadów komunalnych, płynnych i stałych.*

Produkty leśne:

- drzewa i gałęzie z przecinek i cięć sanitarnych lasów;*
- gałęzie z cięć produkcyjnych;*
- odpady z przemysłu drzewnego, trociny itp.;*
- plantacje lasów energetycznych liściastych (grubizna do budowy domów jednorodzinnych), czuby i gałęzie pocięte na pałapki do spalania w piecach grzewczych o mocy cieplnej około 200 kW.*

*Biomasa jest źródłem wykorzystywanym głównie do produkcji energii ciepłej w obiektach małej i średniej mocy w generacji rozproszonej (indywidualne piece i lokalne kotłownie) oraz do produkcji energii elektrycznej w kondensacyjnych kotłach węglowych elektrociepłowni dużych mocy w procesie współspalania. W przyszłości duże znaczenie będzie miała produkcja energii elektrycznej i ciepłej w jednym procesie technologicznym, czyli tzw. kogeneracji.*¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

Energia biogazu

Biogaz nadający się do celów energetycznych może powstawać w procesie fermentacji beztlenowej:

- *odpadów zwierzęcych w biogazowniach rolniczych,*
- *osadu ściekowego na oczyszczalniach ścieków,*
- *odpadów organicznych na komunalnych wysypiskach śmieci.*

Fermentacja beztlenowa jest złożonym procesem biochemicznym zachodzącym w warunkach beztlenowych. Substancje organiczne rozkładane są przez bakterie na związki proste - głównie metan i dwutlenek węgla. W czasie procesu fermentacji beztlenowej do 60% substancji organicznej jest zamienione w biogaz.

Biogaz składa się głównie z metanu (CH₄) - 55-70%, 32-37% CO₂, 0,2-0,4% N₂ oraz 6g/100m³ H₂S przed odsiarczaniem i poniżej 0,01g/100m³ H₂S po wykonaniu tego zabiegu. Tempo rozkładu zależy w głównej mierze od charakterystyki i masy surowca, temperatury oraz optymalnie dobranego czasu trwania procesu.

Biogaz o dużej zawartości metanu (powyżej 40%) może być wykorzystany do celów użytkowych, głównie do celów energetycznych lub w innych procesach technologicznych. Typowe przykłady wykorzystania obejmują:

- *produkcję energii elektrycznej w silnikach iskrowych lub turbinach,*
- *produkcję energii cieplnej w przystosowanych kotłach gazowych,*
- *produkcję energii elektrycznej i cieplnej w jednostkach skojarzonych,*
- *dostarczanie gazu wysypiskowego do sieci gazowej,*
- *wykorzystanie gazu jako paliwa do silników trakcyjnych/pojazdów,*
- *wykorzystanie gazu w procesach technologicznych, np. w produkcji metanolu.*

Energia geotermalna, energia geotermalna wód kopalnianych

Energia geotermalna pozyskiwana jest z wnętrza ziemi. Wody geotermalne znajdują się pod powierzchnią prawie 80% terytorium Polski, w ilości ok. 6600 km³, a ich temperatura mieści się w granicach 25-150 °C. Zasoby te są dość równomiernie rozmieszczone na znacznej powierzchni Polski, co daje możliwość wykorzystania ich na cele energetyczne.

Jednak należy podkreślić, że polskie wody geotermalne mają stosunkowo niską temperaturę. Zasoby tych wód koncentrują się głównie na obszarze Podkarpacia, pasie od Szczecina do Łodzi oraz regionie grudziącko-warszawskim. Zasoby energii geotermalnej zostały dość dokładnie zbadane, istnieje jednak potrzeba dalszych badań w zakresie możliwości odprowadzania do górotworu wykorzystanych wód geotermalnych.

*Poza ogrzewaniem i przygotowywaniem ciepłej wody użytkowej energia geotermalna może być również wykorzystywana w rolnictwie, suszarnictwie, do ogrzewania stawów hodowlanych, w obiektach rekreacyjnych, procesach technologicznych. Wody geotermalne na obszarze Polski od dawna wykorzystywane były również do celów leczniczych.*¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

Energia cieplna nagromadzona w środowisku

Pompa ciepła jest nowoczesnym urządzeniem umożliwiającym wykorzystanie energii cieplnej nagromadzonej w środowisku naturalnym. Przeznaczona jest do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Za pomocą pompy ciepła można czerpać energię z takich źródeł jak: ciekłe wodne powierzchniowe i podziemne, powietrze oraz grunt i uzyskać taki sam efekt jak przy tradycyjnym ogrzewaniu przy użyciu pieca węglowego, gazowego czy olejowego. Podstawową zaletą pompy jest to, że 75 % potrzebnej do celów grzewczych energii czerpie bezpłatnie ze swego naturalnego otoczenia, a pozostałe 25 % stanowi prąd elektryczny, który jest niezbędny do napędu pompy.

Pompy ciepła są przyjazne dla środowiska, jako urządzenia elektryczne nie emitują żadnych zanieczyszczeń. Niska energochłonność urządzeń powoduje, że całkowity równoważnik efektu cieplarnianego jest niższy od prawie wszystkich innych systemów grzewczych. ^{*1}

Bardzo ważną cechą pozyskiwania energii przy wykorzystaniu pompy ciepła jest fakt korzystania przez użytkownika z energii środowiska „u siebie na miejscu” – bez transportu, magazynowania paliwa itd. Pompy ciepła wykorzystują energię odnawialną np. gruntu za pomocą kolektora gruntowego poziomego jako tak zwane dolne źródło energii. Energia pobierana z gruntu w niskich temperaturach za pomocą kolektora gruntowego transformuje przez pompę ciepła na poziom temperatury rzędu 50⁰C i przekazywana jest do instalacji ogrzewania budynku.

Konwencjonalna energia wodna

Energetyka wodna ma w Polsce największe tradycje mimo stosunkowo słabych warunków do rozwoju tej branży. Zasoby energii wody zależą od dwu czynników: spadku koryta rzeki oraz przepływów wody. Polska jest krajem nizinnym, o stosunkowo małych opadach i dużej przepuszczalności gruntów, co znacznie ogranicza zasoby tego źródła.

Energia wody jest ekologicznie czysta, ale dostępna na obszarach posiadających korzystne ukształtowanie terenu i odpowiednią ilość zasobów wodnych. Większość krajowych zasobów (około 68%) skupionych jest w obszarze dorzecza Wisły, zwłaszcza jej prawobrzeżnych dopływów. Dogodne warunki do budowy małych elektrowni wodnych istnieją w Karpatach, Sudetach, na Rostoczu, a także na rzekach Przymorza. Również istotne znaczenie ma potencjał rzeki Odry.

Czynnikiem ograniczającym rozwój dużych obiektów hydroenergetycznych są obawy przed dewastacją naturalnych dolin rzecznych poprzez ich zatapianie. Wobec licznych protestów przeciwko budowie dużych stopni wodnych, w ostatnich latach nie wzrasta liczba elektrowni wodnych o dużych mocach, natomiast notuje się znaczny wzrost liczby małych elektrowni wodnych o mocy poniżej 2 MW. Energia wody wykorzystywana jest do produkcji prądu elektrycznego. ^{*1}

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Istniejące w gminie cieki wodne nie stanowią zasobów wodnych umożliwiających realizację obiektów dużej i małej energetyki wodnej.

Energia fal morskich i pływów morskich

*Nie dotyczy.*1*

2.12.10. Telekomunikacja

Gmina Wodzisław należy do terenu działania Oddziału Telekomunikacyjnego w Jędrzejowie. Na tym terenie zostały wybudowane i włączone do sieci światłowodowej trzy cyfrowe automatyczne centrale telefoniczne zlokalizowane:

- w Wodzisławiu – centrala 800 numerowa (obsługuje sołectwa: Wodzisław, Laskową, Świątniki, Starą Olszówkę, Nową Olszówkę, Wodacz, Kowalów Dolny, Kowalów Górny, Pękosław, Krężoły, Brzeście, Mieronice, Sielec, Łany, Kaziny, Klemencice, Pokrzywnicę),
- w Mierzawie – centrala 400 numerowa (obsługuje sołectwa: Mierzawę, jeziorki, Promyk, Ludwinów, Folgę Pierwszą, Wrześnię, Przyłęczek, Judasze, Przyłęk),
- w Nawarzycach – centrala 400 numerowa (obsługuje sołectwa: Nawarzyce, Piotrkowice, Zarzecz, Piskorzowice, Strzeszkowice, Konary, Niegosławice, Sadki, Brzezinki, Przyrąb, Lubcza, Wola Lubecka, Przewody.
- Sołectwa Olbrachcice i Dębiany obsługiwane są przez Centralę Abonencką w Jędrzejowie.

Każda z tych central telefonicznych ma (w przypadku potrzeb) szybką techniczną możliwość podwojenia swojej pojemności numerycznej.

Zakończone zostały prace mające na celu zwiększenie przepustowości sieci abonenckich na terenie wszystkich sołectw.

Na terenie gminy znajdują się trzy stacje bazowe telefonii komórkowej:

- Klemencicach na wzniesieniu w pobliżu trasy E7 na północ od zabudowań w sołectwie,
- w Laskowej w pobliżu obiektów POM,
- w Lubczy na wzniesieniu w przysiółku Ewcin.

Teren całej gminy znajduje się w zasięgu wszystkich operatorów telefonii cyfrowej.

**1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

3. Bariery i predyspozycje rozwoju

Analiza stanu gminy, przeprowadzona w poszczególnych grupach tematycznych została zakończona sprecyzowaniem uwarunkowań rozwoju w formie zagrożeń i szans rozwojowych.

Zagrożenia, to:

- ograniczenia uniemożliwiające pożądane zmiany, wynikające ze złej sprawności funkcjonowania układów przestrzennych bądź infrastruktury oraz trudności w wykorzystaniu możliwości tkwiących w rezerwach materialnych i intelektualnych,
- czynniki hamujące tempo przeobrażeń oddziałujące na całą gminę lub na jej elementy,
- powstające zniekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym, powodujące zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu układów osadniczych i w ich harmonijnym rozwoju.

Szanse, to:

- stan posiadany, mierzony walorami środowiska przyrodniczego, kulturowego i społecznego oraz jakością funkcjonowania struktur życia społecznego i gospodarczego,
- położenia w stosunku do głównych tras komunikacyjnych drogowych i kolejowych,
- stymulatory materialne i psychospołeczne w postaci ofert, wsparcia finansowego, stworzenia warunków działania bodźców i dostępnych informacji,
- czynniki przyspieszające pożądane przeobrażenia oddziałujące na sposób wykorzystania i zarządzania, a także otwarcie na pozytywne wpływy otoczenia.

Przeciwstawianie się zagrożeniom i wykorzystywanie szans, prowadzi do wyznaczenia celów i kierunków rozwoju.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa politykę przestrzenną gminy.

3.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne

Gmina Wodzisław położona jest w obrębie makroregionu Niecka Nidziańska, w obrębie mezoregionów: Płaskowyż Jędrzejowski i Garb Wodzisławski.

W strukturze funkcjonalnej województwa świętokrzyskiego gminę Wodzisław zalicza się do obszaru funkcjonalnego „E” – obszaru restrukturyzacji rolnictwa; podobszar „E1” – jędrzejowsko-sędziszowski, ukierunkowanego na rozwój i restrukturyzację rolnictwa i gospodarki żywnościowej. W strukturze administracyjnej gmina Wodzisław znajduje się w powiecie jędrzejowskim.

Gmina posiada wysoką pozycję w krajowym i regionalnym systemie przyrodniczym. Znajduje się w obrębie następujących systemów przyrodniczych:

- część gminy znajduje się w obrębie Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- obszar całej gminy znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409- Niecka Miechowska (SE),
- przez teren gminy przebiega lokalny korytarz ekologiczny obejmujący dolinę rzeki Mierzawy i

ciągi ekologiczne obejmujące doliny jej dopływów; Mozgawy, Stokówki i bezimiennego ciekłu przepływającego przez Lubczę,

- *na terenie części gminy znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – „Dolina Mierzawy” PLH260020.*1*

Na terenie gminy w miejscowości Lubcza został utworzony rezerwat przyrody – florystyczny „Lubcza” o powierzchni 6,5ha, mający znaczenie ponadlokalne.

Do podstawowych uwarunkowań zewnętrznych rozwoju zalicza się także dogodne powiązania komunikacyjne.

Gmina Wodzisław położona jest na trasie drogi międzynarodowej nr E-77 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne i głównie poprzez tą drogę uzyskuje połączenia zewnętrzne. Wschodnia część gminy obsługiwana jest w powiązaniach zewnętrznych drogą wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko.

Głównymi węzłami rozrządowymi ruchu są:

- Kielce na północy, łączący gminę z północnymi, zachodnimi i północno – wsch. obszarami Polski,
- Kraków, na południu, łączący gminę z południowymi obszarami Polski i szlakami międzynarodowymi.

Pomocniczymi węzłami są:

- Miechów, na południu, poprzez który, drogą wojewódzką nr 783 Miechów – Olkusz, gmina uzyskuje połączenie z aglomeracją śląską,
- Pińczów, na wschodzie poprzez, który gmina łączy się z Tarnowem i dalej z południowo-wschodnimi obszarami Polski.

Połączenie z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi odbywają się następującymi drogami:

- z Jędrzejowem i Miechowem, krajową nr 7,
- z Kazimierzą Wielką, wojewódzką nr 768 Jędrzejów – Brzesko,
- z Pińczowem, ciągiem dróg powiatowych nr 0191T, nr 0178T i wojewódzką nr 766 Morawica – Węchadłów.

Na terenie gminy zlokalizowane jest szereg obiektów z zakresu infrastruktury społecznej (oświata, ochrona zdrowia, kultura) o znaczeniu gminnym. Obiekty o znaczeniu ponadgminnym zlokalizowane są poza granicami gminy w siedzibie powiatu w Jędrzejowie oraz innych większych miastach sąsiadujących i stolicy województwa świętokrzyskiego – Kielcach.

Dobre połączenia drogowe sprzyjają rozwojowi infrastruktury ekonomicznej. Na terenie gminy działa szereg zakładów przemysłowo – usługowych o znaczeniu ponadlokalnym, są to m.in.:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Wodzisławiu, filia OSM Jędrzejów,
- Wytwórnia Makaronów w Wodzisławiu,
- „Arfox S.C.”, firma produkująca opakowania z tworzyw sztucznych w Mierzawie,
- Zakład Produkcji Rajstop w Mierzawie.

**1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

3.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne

3.2.1. Szanse i predyspozycje rozwojowe

1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Bogate zasoby środowiska przyrodniczego oraz bogate i różnorodne zasoby środowiska kulturowego.
2. Dobry stan środowiska i korzystne warunki klimatyczne.
3. Duże zasoby gleb wysokich klas bonitacyjnych, umożliwiające rozwój wielokierunkowy rolnictwa.
4. Zasoby mineralne umożliwiające rozwój drobnego rzemiosła na bazie piasków i gliny.
5. Lokalizacja w obrębie GZWP dająca możliwość pozyskania dobrej jakości wód do celów konsumpcyjnych.
6. Koncepcja powstania dwóch dużych zbiorników mogących uregulować retencję w gminie przy jednoczesnym wzroście atrakcyjności turystycznej gminy.

2. Rolnictwo i leśnictwo

1. Wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, charakteryzującej się wysoką bonitacją, niskim stopniem zakwaszenia i dobrą jakością ekologiczną gleb oraz sprzyjającym agroklimatem.
2. Korzystniejsza struktura agrarna gospodarstw w porównaniu do średniej województwa.
3. Wyższe plony zbóż i wyższa obsada trzody chlewnej, niż przeciętna w regionie.
4. Sąsiedztwo dużych rynków zbytu na artykuły żywnościowe, jakie stanowią Śląsk i Kraków.
5. Możliwość rozwoju pracochłonnych gałęzi produkcji rolnej, ze względu na dużą ilość potencjalnych rąk do pracy w rolnictwie.
6. Zadowalający stan zdrowotny istniejących lasów i możliwość wykorzystania ich na cele rekreacji.
7. Występowanie terenów nadających się do zwiększenia lesistości gminy –potencjalnych terenów dolesień, szacunkowo około 600 ha gruntów możliwych do zalesienia.

3. Problematyka społeczno – gospodarcza

1. Zatrudnienie w edukacji porównywalne z gminami miejskimi.
2. Wysoki procent zatrudnienia w budownictwie i znaczne środki przeznaczane na gospodarkę komunalną i mieszkaniową.
3. Znaczna ilość podmiotów trudniących się handlem i naprawami oraz duża ilość osób zatrudnionych w tych placówkach.
4. Porównywalne szanse kobiet i mężczyzn na znalezienie pracy.
5. Wzrost sektora prywatnego.
6. Duża aktywność ekonomiczna mieszkańców wsi Wodzisław, Krężoły, Przyłęczek, Mierzawa, Nawarzyce i Sadki.

4. Komunikacja

1. Położenie gminy przy trasie drogi międzynarodowej nr 77 przewidzianej do przebudowy na parametry drogi ekspresowej, dostępnej poprzez projektowane węzły drogowe w Mierzawie i Wodzisławiu.
2. Przewidywana lokalizacja Miejsc Obsługi Podróżnych związanych z w/w drogą ekspresową.
3. Korzystne położenie w pobliżu rynków zbytu aglomeracji krakowskiej i śląskiej, dobrze z nimi skomunikowanych.
4. Koncentryczny układ dróg dojazdowych do gminnego ośrodka usługowego ułatwiający szybki dostęp do usług zarówno z obszaru gminy jak i pobliskich miast.
5. Dobre skomunikowanie ze stacją kolejową w Sędziszowie, potencjalnego miejsca lokalizacji wojewódzkiego centrum logistycznego.
6. Dobrze rozwinięta komunikacja pasażerska wiążąca Wodzisław z sąsiednimi ośrodkami usługowymi.
7. Duże rezerwy przepustowości drogi wojewódzkiej.

5. Infrastruktura techniczna

1. Usytuowanie obszaru gminy w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – Niecka Miechowska SE Nr 409, dające szansę na zabezpieczenie wszelkich potrzeb wodnych gminy.
2. Duże dyspozycyjne rezerwy wody w istniejących ujęciach, wystarczające dla potrzeb mieszkańców i drobnego przetwórstwa rolnego.
3. Uregulowana sytuacja wodnoprawna większości ujęć.
4. Wykonanie części kanalizacji gminy.
5. Uregulowana sytuacja wodnoprawna trzech większych oczyszczalni funkcjonujących na obszarze gminy.
6. Rozwiązanie problemu unieszkodliwiania odpadów stałych – Borszowice gmina Sędziszów.
7. Zapewnienie dostawy mocy energetycznej na pokrycie rozwoju gminy.
8. Zagwarantowanie dostępu do automatycznej sieci telekomunikacyjnej i rozwój ogólnopolskiej sieci telefonii komórkowej.

3.2.2. Bariery i ograniczenia rozwojowe

1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Ograniczenia dla rozwoju wszelkich uciążliwych form gospodarczych, powodowane objęciem części obszaru gminy obowiązującymi formami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.
2. Brak szerokiej gamy surowców mineralnych.
3. Zły stan czystości wód powierzchniowych spowodowany brakiem kanalizacji terenu gminy.
4. Stałe kurczenie się zasobów kulturowych powodowane brakiem środków finansowych na ich odbudowę i pomysłu na wykorzystanie.

2. Rolnictwo i leśnictwo

1. Utrzymująca się od dłuższego czasu, niekorzystna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie, powodująca ubożenie ludności wiejskiej oraz zmniejszanie się zdolności inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych.
2. Duży areal gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym.
3. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych na terenie gminy, opóźniające poprawę efektywności gospodarowania i dostosowania rolnictwa do warunków rynkowych.
4. Brak intensywnego obrotu ziemią, stanowiącego podstawę do zmiany strukturalnej gospodarstw i wyodrębniania się liderów wiejskich, kreujących pożądane zmiany rynkowe.
5. Regres dawnego systemu obsługi rolnictwa i nie wytworzenie się w to miejsce nowych struktur rynkowych.
6. Brak większych zasobów gruntów komunalnych i Skarbu Państwa, stanowiących potencjalną ofertę terenową dla inwestorów.
7. Mała lesistość gminy, zdecydowanie niższa od średniej województwa.

3. Problematyka społeczno – gospodarcza

1. Systematyczne zmniejszanie się liczby ludności, ujemne saldo przyrostu naturalnego i ujemne saldo migracji.
2. Brak dużych zakładów przemysłowych o znaczeniu ponadlokalnym, spadek zatrudnienia w istniejących i wzrost liczby osób nie posiadających prawa do zasiłku i pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy.
3. Spadek dotacji z budżetu państwa.
4. Malejąca liczba dużych podmiotów prowadzących działalność produkcyjną.
5. Duże wydatki na administrację.
6. Niewystarczający stopień wyposażenia w usługi publiczne oraz brak obiektów gastronomiczno – hotelowych.
7. Słabe zaangażowanie społeczności gminy w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych.
8. Duży udział zabudowy starej i w średnim stanie technicznym, brak kompleksowego uzbrojenia zabudowy.

4. Komunikacja

1. Zbyt mała pojemność parkingów ogólnodostępnych niezbędnych dla korzystających z usług.
2. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w małej odległości od krawędzi jezdni.
3. Stosunkowo niski standard dróg gminnych i niektórych powiatowych,

5. Infrastruktura techniczna

1. Brak kompleksowego zwodociągowania gminy oraz duże rozdrobnienie istniejących wodociągów i brak połączeń zapewniających zmniejszenie awaryjności systemu, częściowy studni awaryjnych i zbiorników wyrównawczych na ujęciach.
2. Brak zorganizowanej gospodarki ściekowej w gminie, zagrażający zanieczyszczeniem wód

podziemnych, szczególnie niebezpieczne w obszarze GZWP – Niecka Miechowska SE nr 409.

3. Niesprawne działanie oczyszczalni w Wodzisławiu – przekroczenie dozwolonych stężeń zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach.
4. Brak kanalizacji deszczowej i podczyszczenia odprowadzanych ścieków.
5. Niektóre kotłownie stosują nieekologiczne technologie.
6. Brak własnego wysypiska śmieci, uzależnienie od sąsiadów.
7. Brak gazyfikacji przewodowej gminy.

3.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania

1. Lokalizacja części zabudowy wsi w obrębie stref ochronnych od ujęć wody.
2. Budowa wodociągów bez kanalizacji i utylizacji ścieków, brak kompleksowego rozwiązania problemu utylizacji ścieków.
3. Rozpraszanie zabudowy, utrudniające możliwość taniego uzbrojenia terenu.
4. Lokalizacja zabudowy w strefach uciążliwości od istniejących dróg.
5. Brak jednoznacznie określonych w zagospodarowaniu poszczególnych wsi, miejsc koncentracji usług publicznych.
6. Niewykorzystana w pełni infrastruktura magazynowa po gospodarstwach i zakładach produkcyjnych.
7. Niedostosowanie obecnej struktury zabudowy rolniczej do przewidywanych przekształceń agrarnych i rozwoju wielofunkcyjnego obszarów wiejskich.
8. Brak skoncentrowanych zasobów gruntów komunalnych oraz brak działań zmierzających do gromadzenia tych zasobów.
9. Brak większych powierzchni parkingowych w mieście.
10. Brak zorganizowanych połączeń pomiędzy sołectwami położonymi w północnej części gminy utrudnia komunikację pomiędzy nimi.

4. Cele rozwoju gminy Wodzisław

Jako główny cel rozwoju gminy Wodzisław przyjmuje się osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego gminy, stanowiącego bazę dla rozwoju gminy jako ośrodka rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Śląska i Krakowa.

W rozwoju należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem utworzenia podstawy rozwoju ekonomicznego i socjalnego mieszkańców,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych.

Za cele ekonomiczne uznaje się:

- rozwój lokalnego rynku pracy,
- rozwój nowych małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych nieuciążliwych (głównie usługi, przemysł lekki, elektroniczny i przetwórstwo rolno-spożywcze),
- rozwój usług o znaczeniu ponadlokalnym, głównie o charakterze turystycznym,
- restrukturyzację rolnictwa,
- *propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii.*1*

Polityką ich osiągnięcia jest przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalność gospodarczą i usługową oraz tworzenie przez gminę systemu preferencji dla rozpoczynających działalność.

Za cele społeczne uznaje się:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania,
- zapewnienie stanu wyposażenia w usługi zaspokajające potrzeby lokalne,
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej,
- zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- *propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii.*1*

Polityką ich osiągnięcia jest położenie nacisku na zwiększanie i modernizację zasobów mieszkaniowych, tworzenie rezerw terenowych pod nową zabudowę i rozwój infrastruktury społecznej i technicznej terenu gminy i usprawnienie komunikacji.

Za cele przyrodnicze uznaje się:

- zachowanie istniejących wartości środowiska,
- zahamowanie i zapobieganie procesom degradacji środowiska,
- ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska,
- poprawę zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- zachowanie wartości krajobrazowych, krajoznawczych i rekreacyjnych.

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Polityką realizacji tych celów jest racjonalna gospodarka zasobami środowiska tj. wody powierzchniowe, podziemne, lasy, gleby i ograniczanie negatywnych oddziaływań ze źródeł lokalnych.

Za cele kulturowe uznaje się;

- zachowanie tożsamości lokalnej,
- ochrona istniejących zasobów kulturowych,
- rozszerzanie zakresu prawnej ochrony zespołów zabudowy,
- zachowanie otwartych przestrzeni o wybitnych walorach przyrodniczo – kulturowych.

Polityką ich osiągnięcia jest ochrona istniejących obiektów i zasobów kulturowych, wyeksponowanie i uporządkowanie historycznej struktury miejscowości gminnej i kształtowanie współczesnej zabudowy wsi w nawiązaniu do tradycji.

Za cele przestrzenne uznaje się;

- uporządkowanie struktury miejscowości gminnej , uczytelnienie struktury ośrodków osadniczych,
- wyeliminowanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- racjonalne wykorzystanie istniejących terenów zainwestowania osadniczego,
- *wyznaczenie obszarów lokalizacji farm wiatrowych w zgodzie z istniejącym i projektowanym zainwestowaniem gminy oraz przepisami szczególnymi.*1*

Polityką realizacji tych celów jest podporządkowanie zagospodarowania terenów osadniczych, przemysłowych i usługowych, wymogom harmonijnego kształtowania przestrzeni a także ochrona krajobrazu otwartego, o najwyższych walorach przestrzennych na obszarze gminy.

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

5. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław

Rozwój gminy Wodzisław ze względu na położenie w części południowej województwa świętokrzyskiego, charakteryzującej się wysokimi walorami rozwojowymi dla rolnictwa, powinien być ukierunkowany na intensyfikację funkcji rolniczej – produkcji rolnej wraz z komplementarną obsługą rolnictwa.

Uzupełniającymi elementami rozwojowymi gminy są bogate zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, oraz projektowane ich sukcesywne uzupełnianie, co pozwala na stworzenie bazy rekreacyjno – turystycznej dla mieszkańców gminy oraz najbliższych aglomeracji Śląska, Kielc i Krakowa.

W oparciu o rozpoznane uwarunkowania rozwoju, teren gminy określa się jako zróżnicowany przestrzennie i funkcjonalnie, predysponowany do intensyfikacji produkcji rolniczej, rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego i rozwoju funkcji rekreacyjnej. Teren gminy podzielony jest na 43 sołectwa, w obrębie których, określone zostały preferencje funkcjonalne.

Wyodrębnione zostały następujące obszary funkcjonalne:

I. Obszar o dominującej funkcji ośrodka gminnego, obejmujący centralną część miejscowości Wodzisław wraz z przylegającymi gruntami wsi Świątniki i Łany, preferowany do rozwoju ośrodka gminnego, skupiającego tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z podstawowymi funkcjami usługowymi stanowiącymi obsługę ludności i zaplecze obsługi rolnictwa.

IIa. Obszar o dominującej funkcji rolniczej, obejmujący sołectwa; Dębiany, Piskorzowice, Strzeszkowice, Przyrąb, Brzezinki, Przewody, Folga Pierwsza, Mierzawa, Ludwinów, Klemencice, Promyk, Jeziorki i Kaziny, preferowany do intensyfikacji produkcji rolnej i funkcji komplementarnych.

IIb. Obszar o dominującej funkcji rolniczej z preferencjami do rozwoju funkcji rekreacyjnej w oparciu o istniejące i projektowane zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, obejmujące sołectwa Konary, Niegosławice, Nawarzyce, Sadki, Lubcza i Wola Lubecka.

IIIa. Obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, obejmujący sołectwa: Pękosław, Kowalów Dolny, Kowalów Górny, Brzeście, Mieronice, Nowa Olszówka, Stara Olszówka, Wodacz, Świątniki, Łany, Laskowa, Pokrzywnica, Piotrkowice, Olbrachcice, Droblin, północne i południowe areale Wodzisławia.

IIIb. Obszar wskazany do rozwoju wielofunkcyjnego z predyspozycjami do rozwoju funkcji rekreacyjnej w oparciu o istniejące i projektowane zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, obejmujący sołectwa Sielec, Krężoły, Przyłęk, Przyłęczek, Podlesie, Września i Zarzecze.

Powyższy podział funkcjonalny gminy został przedstawiony na załączonej mapce.

W granicach poszczególnych sołectw wyodrębnione zostały tereny istniejącego osadnictwa oraz obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa, stanowiące również obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, oraz obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej przewidziane do intensyfikacji produkcji rolniczej i ewentualnego rozwoju funkcji przetwórstwa rolno – spożywczego. W granicach części sołectw znajdują się tereny związane z funkcją leśną, istniejącą lub stanowiące obszary potencjalnego rozwoju funkcji leśnej.

Zasady użytkowania poszczególnych terenów muszą być podporządkowane uwarunkowaniom wynikającym z obowiązku ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy.

5.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

Dla osiągnięcia założonych celów ochrony, wszelkie działania gospodarcze muszą być podporządkowane zapewnieniu ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska, stanowiącego dobro ogólnonarodowe.

Ochrona środowiska polega na działaniu lub zaniechaniu umożliwiającym zachowanie, bądź przywrócenie równowagi przyrodniczej, koniecznej dla zapewnienia współczesnemu i przyszłym pokoleniom, korzystnych warunków życia oraz realizacji prawa do korzystania z zasobów środowiska i zachowania jego wartości.

Ochrona środowiska wyraża się w szczególności w:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami przyrodniczymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu lub zapobieganiu szkodliwym wpływom na środowisko powodującym jego zniszczenie, zanieczyszczenie, zmiany cech fizycznych lub charakteru elementów przyrodniczych,
- przywracaniu do stanu właściwego elementów przyrodniczych.

Kształtowanie środowiska to oddziaływanie na środowisko, mające na celu uzyskanie zamierzonych efektów społecznych lub gospodarczych, z równoczesnym zachowaniem równowagi przyrodniczej, a zwłaszcza warunków do odnawiania się zasobów.

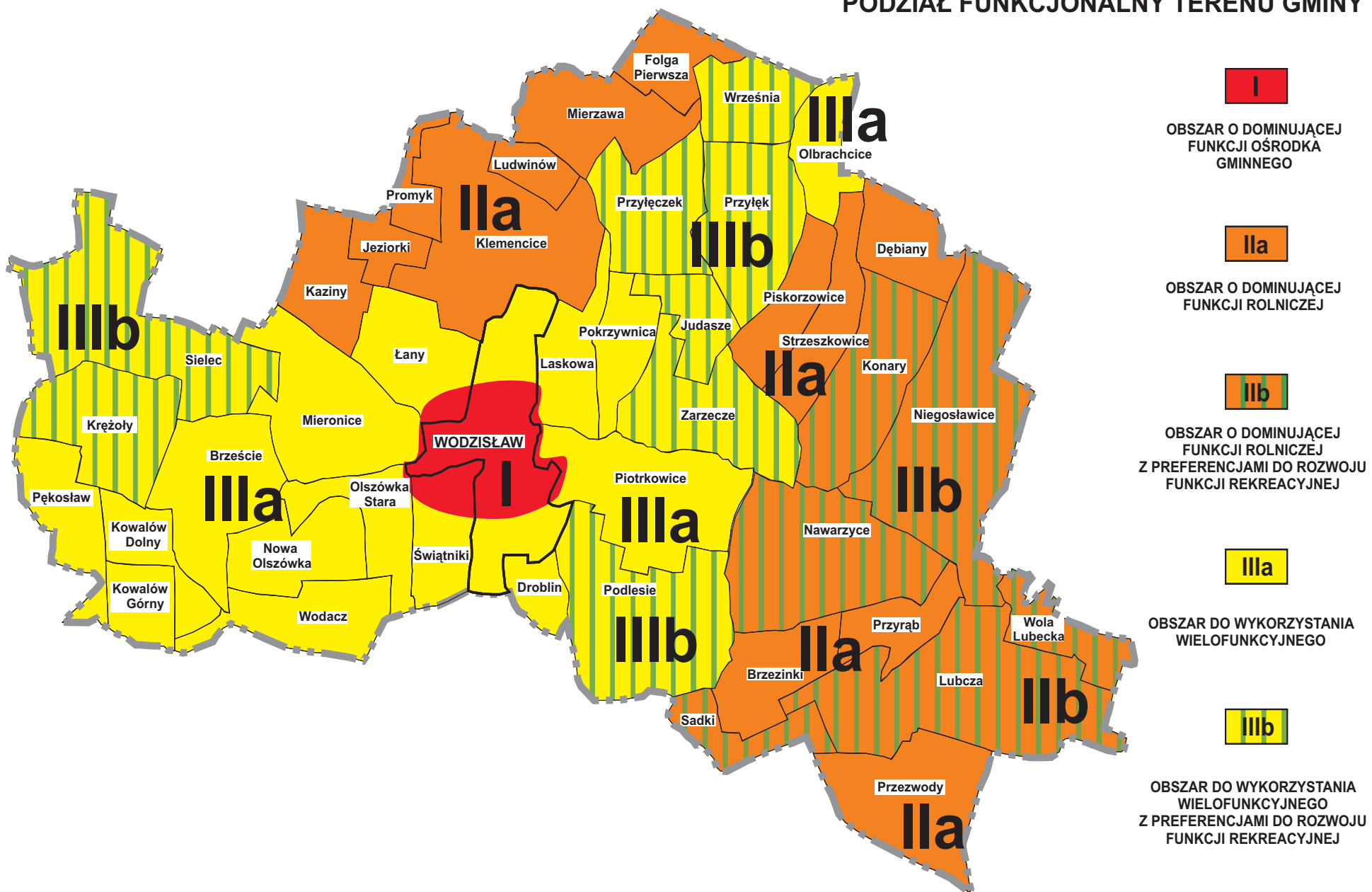
Kierunki rozwoju gminy muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowaniu działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wód, powietrza atmosferycznego, środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

Na obszarze gminy utrzymuje się kontynuację działań ochronnych dla wszystkich prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego zlokalizowanych na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Zaliczamy do nich:

- wieloprzestrzenne obszary na których utworzono Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujące południowo – środkową część gminy,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

PODZIAŁ FUNKCJONALNY TERENU GMINY

- *ustanowiony specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Mierzawy” - PLH260020*¹*
- rezerwat florystyczny częściowy „Lubcza”, na górze Okrąglicy, na terenie sołectwa Lubcza,
- pomnik przyrody ożywionej – klon i lipa – na terenie dawnego dworu w Lubczy – nr rej. 049,
- *siedem pomników przyrody ożywionej – jodła pospolita(2 szt.); buk zwyczajny (3 szt.); wiąz pospolity; klon zwyczajny – obręb Sielec – nr rej.792, 793, 794, 795, 796, 797, 798,*¹*
- pomnik przyrody nieożywionej – źródło – we wschodniej części wsi Laskowa – nr rej. 251.

Utrzymuje się ochronę istniejących naturalnych wód podziemnych i powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy. Zalicza się do nich:

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska – SE” – Nr 409,
- zbiorniki wód powierzchniowych,
- rzeki i cieki powierzchniowe
- ujęcia wód podziemnych.

Ze względu na cenny i unikalny charakter szczególną pieczę należy objąć istniejące pozostałości parków podworskich i dążyć do przywrócenia im ich pierwotnego charakteru.

Na terenie gminy, cennym walorem środowiska przyrodniczego, proponowanym do ochrony przez miłośników przyrody w Wodzisławiu, są liczne podmokłości terenu, nieuregulowane fragmenty dolin rzecznych, zbiorowiska zaroślowe, skarpy i wąwozy, mające ciekawą szatę roślinną i cechujące się znacznym urozmaiceniem fauny. Tereny te, po wcześniejszym szczegółowym rozpoznaniu przyrodniczym mogą być objęte ochroną w formie użytków ekologicznych. Orientacyjne zasięgi tych terenów zostały przedstawione na mapie w skali 1 : 10 000 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzisław. Znajdują się one w rejonie następujących sołectw:

- „Emilianów” na pograniczu sołectw: Wodacz i Nowa Olszówka,
- „Mieronice” w sołectwie Mieronice,
- „Łany” na terenie sołectwa Wodzisław,
- „Laskowa” na pograniczu sołectw: Laskowa i Pokrzywnica,
- „Nawarzyce” w sołectwie Nawarzyce,
- „Przyłęczek” na pograniczu sołectw Przyłęk i Przyłęczek,
- „Mierzawa” w sołectwie Mierzawa.

Ponadto, w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego należy przedsięwziąć następujące działania:

- objąć szczególną ochroną grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych I-III, oraz gleby pochodzenia organicznego, przed przeznaczaniem ich na cele nie związane z rolnictwem,
- przeznaczać na cele inwestycyjne grunty niższych klas bonitacyjnych, w pierwszej kolejności nieprzydatne rolniczo,

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

- objąć działaniami zapobiegawczymi tereny podlegające erozji, poprzez stosowanie zabiegów fitomelioracyjnych, a w szczególności zakrzewienia, zadrzewienia i uprawy roślin glebochronnych i strukturotwórczych,
- znacznie ograniczyć przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystywać do zabudowy tereny położone na mniejszych spadkach, przydatne dla lokalizacji wszelkiej zabudowy,
- przestrzegać ochrony istniejących ujęć wód w głębszych poprzez opracowanie ich stref ochronnych i przestrzeganie rygorów z nich wynikających,
- wprowadzić zakaz lokalizacji zakładów przemysłowo-usługowych oraz baz powodujących zanieczyszczenie środowiska poprzez emisję pyłów, gazów i nie oczyszczonych ścieków,
- wprowadzić obowiązek stosowania nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku w nowych obiektach przemysłowo – usługowych lokalizowanych na terenie gminy i modernizację istniejących,
- stosować izolację zielenią wysoką obiektów uciążliwych i uciążliwych tras komunikacyjnych,
- ograniczyć uciążliwości tras komunikacyjnych poprzez kierowanie ruchu komunikacyjnego poza skupiska zabudowy i tworzenie zapór akustycznych wzdłuż dróg o największej uciążliwości,
- objąć bezwzględna ochroną istniejące obszary leśne, zaliczane do lasów szczególnie chronionych, z uwagi na funkcje glebochronne i wodochronne, przed zmniejszaniem ich powierzchni i wprowadzać sukcesywnie tereny zalesień,
- objąć ochroną wszelkie zadrzewienia śródpolne i zakrzewienia stromych zboczy.

5.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego

Liczne obiekty zabytkowe na terenie gminy Wodzisław stanowią cenne walory kulturowe, podnoszące atrakcyjność turystyczną gminy oraz świadczą o ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Dla zachowania tych walorów, w celu uatrakcyjnienia pobytu na terenie gminy i pozostawienia przyszłym pokoleniom spuścizny, świadczącej o dorobku przodków należy podjąć szereg działań mających na celu ochronę i wzbogacanie zasobów kulturowych gminy.

W zakresie ochrony dóbr kultury należy podjąć następujące działania:

- Kontynuować działania ochronne dla obiektów już objętych ochroną, wpisanych do rejestru dóbr kultury, poprzez uwzględnianie zasad ich ochrony wynikających z decyzji ustanawiających wpis do rejestru, mających na celu zachowanie w możliwie wiernej ich pierwotnej formie, istniejących obiektów.
- Kontynuować działania ochronne dla obiektów nie znajdujących się w rejestrze zabytków, a posiadających cechy historycznej zabudowy, określonych w tzw. spisie zabytków, poprzez zachowanie ich wartości historycznych, kompozycyjnych i estetycznych, a w uzasadnionych

- przypadkach doprowadzić do przeniesienia ich do skansenu.
- Kontynuować działania ochronne w celu zachowania zabytkowego układu urbanistycznego, w granicach wskazanych na rysunku studium do ochrony konserwatorskiej, poprzez zachowanie jego geometrii, ściśle określonych linii zabudowy, dla poszczególnych pierzei i ulic wychodzących z rynku, zachowania historycznych gabarytów zabudowy w wysokości do dwóch kondygnacji nadziemnych z użytkowymi poddaszami w trzeciej kondygnacji w bezpośrednim sąsiedztwie rynku, z tendencją do obniżania jej wysokości w miarę oddalania się zabudowy od rynku, zachowania skali budynków, symetrii elewacji, rozdrobnienia formy detalu architektonicznego, zachowania elementów dominujących w krajobrazie miejscowości tj. sylweta kościoła, itp.
 - Obowiązkowo uzgadniać ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w obrębie stref ochrony archeologicznej biernej, prowadzenie każdej działalności inwestycyjnej, na etapie planowania i projektowania, w celu określenia uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony zabytków archeologicznych oraz prowadzić rozpoznanie i dokumentowanie struktur i nawarstwień naruszalnych, poprzez badania wyprzedzające i nadzory archeologiczne na koszt inwestora. Dotyczy to szczególnie obszarów położonych w dolinie rzek Mierzawy i Mozgawy oraz miejscowości gminnej Wodzisław.
 - Prowadzić ciągłe analizy w celu rozpoznania i oznakowania obiektów nie objętych dotychczas ochroną, a wskazanych do objęcia ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej.
 - Sukcesywnie poprawiać stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego, w tym jakość życia mieszkańców np. poprzez modernizację czy przekształcanie zasobów zabytkowych. Szczególnie pilnym wydaje się kontynuacja prac remontowych Zespołu Pałacowego Wielowiejskich i umiejscowienie na tym terenie funkcji rekreacyjno-turystycznej o charakterze ogólnodostępnym.
 - Kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy Wodzisław i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.
 - Minimalizować występujących zagrożenia istniejących wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia, np. stworzenia warunków do wykorzystywania na cele usługowe obiektów wymagających opieki konserwatorskiej, dotyczyć to powinno m.in. rozsypującej się zabytkowej Bóznicy w Wodzisławiu.
 - Uwzględniać w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu potrzeby zachowania wartości historycznych obiektów i układów zgodnie z decyzjami wpisowymi do rejestru dóbr kultury i analizę uwarunkowań przestrzennych oraz określić w planach zagospodarowania przestrzennego szczegółowe wymagania ochronne dla obszarów środowiska kulturowego.

5.3. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej

5.3.1. Podstawowe założenia polityki przestrzennej w rolnictwie

Kierunki polityki przestrzennej w tej dziedzinie gospodarki podporządkowane zostały celowi stworzenia warunków do transformacji rynkowej rolnictwa oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony najcenniejszych zasobów środowiskowych i kulturowych.

Priorytetem ochronnym objęte zostały w szczególności kompleksy gleb rędzinowych i lessowych nadające się do uprawy najcenniejszych roślin polowych oraz wyróżniające się krajobrazowo obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej jak:

- dolina Mierzawy wraz z sąsiadującymi kompleksami leśnymi, posiadająca miejscami ciekawe walory wizualne i turystyczne,
- obszary przyłeśne we wsiach; Podlesie, Sadki, Sielec, Września, Lubcza, Wola Lubecka i Krężoły predysponowane do wprowadzenia funkcji turystycznej (agroturystyka, ekoturystyka),
- tereny wokół istniejących i projektowanych zbiorników wodnych, które będą szczególnie chronione przed denaturalizacją krajobrazu i zabudową kubaturową nie pasującą do otoczenia.

Wzmoczoną ochroną objęto także wskazane w niniejszym „Studium...”, najcenniejsze zasoby kultury materialnej tych obszarów a zwłaszcza zabytkowe budynki mieszkalne i gospodarskie jak również związane z rolnictwem; rękodzieło, folklor i twórczość ludową.

Za najważniejsze dla rozwoju procesów rynkowych w gospodarce rolnej uznaje się natomiast następujące kierunki zagospodarowania:

- pokrycie coraz bardziej zróżnicowanych potrzeb budowlanych sektora rolnego ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw spełniających standardy rynkowe, grup producentów i ich związków oraz usług z otoczenia rolnictwa, wzmacniających pozycję producentów na rynku artykułów rolnych,
- przystosowanie zabudowy wiejskiej do szerokiego wprowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, w tym tworzącej nowe miejsca pracy,
- stymulowanie koncentracji ziemi i poprawy struktury agrarnej zwłaszcza na obszarach gleb o wysokiej przydatności rolniczej,
- systematyczne zwiększanie oferty terenów komunalnych na cele przebudowy gospodarki żywnościowej.

Kierunkom tym powinna towarzyszyć zasada zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w ramach której pierwszeństwo uzyskałyby takie działania proekologiczne jak:

- przystosowanie funkcji rolniczej do wprowadzenia tzw. gospodarki rolno – środowiskowej oraz produkcji żywności metodami ekologicznymi,
- zwiększenie małej retencji wodnej i poprawa jakości wód powierzchniowych, stanowiących główne źródło zaopatrzenia rolnictwa w wodę,
- zagospodarowanie gruntów odłogujących i nieekonomicznych w uprawie na cele zalesieniowe.

Istotne znaczenie dla transformacji rynkowej obszarów wiejskich będzie miało dostosowanie

działalności przestrzennej w rolnictwie do wszystkich standardów UE.

W warunkach gminy największe szanse partycypacji w funduszach pomocowych posiadają działania zmierzające do poprawy struktury obszarowej i unowocześnienia gospodarstw rolnych, wsparcia grup producentów i ich związków a także stworzenia rynkowego systemu obsługi rolnictwa.

Szansę taką mają również:

- przedsięwzięcia umożliwiające zróżnicowanie działalności gospodarczej w tym szczególnie doposażenie obszarów zabudowy wiejskiej w infrastrukturę techniczną oraz inwestycje służące przyciągnięciu kapitału inwestycyjnego i zwiększeniu pozarolniczych miejsc pracy,
- inwestycje w przemyśle mleczarskim (realizowane w ramach OSM Jędrzejów),
- podejmowanie ekologicznej produkcji rolniczej.

Realne możliwości dofinansowania występują w zakresie zalesień prywatnych gruntów.

5.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Przestrzeń otwarta

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów rolnych będzie ochrona wskazanych w „Studium...” **najcenniejszych rolniczo obszarów gleb** przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze oraz zapobieganie ich degradacji zarówno w wyniku procesów erozyjnych jak i nieracjonalnego użytkowania. Obszary te uzyskałyby pierwszeństwo w zakresie komasacji i wymiany gruntów (zwłaszcza dla potrzeb większych obszarowo gospodarstw), melioracji i domeliorowań a także zapobiegania erozji wodnej gleb. Zasadą polityki przestrzennej winno być również wyłączenie tych obszarów z zabudowy nierolniczej jak również drobno towarowej zabudowy zagrodowej, nie wykazującej tendencji rozwojowej.

*Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, związane z różnorodną działalnością inwestycyjną, może nastąpić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, po uprzednim uzyskaniu zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, właściwych organów określonych w ustawie z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (T.j. Dz. U. z 2004r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.).*¹*

Dominującym kierunkiem zagospodarowania **obszarów gleb o przewadze gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym**, będzie natomiast rozwój wielofunkcyjny dostosowany do lokalnych uwarunkowań, przy czym z uwagi na zwiększone wymogi ochrony środowiska przyrodniczego preferowane winny być funkcje ekologiczne i o niewielkiej uciążliwości dla otoczenia jak: drobna przedsiębiorczość nierolnicza, usługi, agroturystyka, ekoturystyka, gospodarka rybacka, oraz (w szerokim zakresie) zalesienia. Istotne znaczenie dla aktywizacji tych obszarów i przyciągnięcia potencjalnych inwestorów będzie miała również budowa (względnie odtworzenie) małej retencji wodnej oraz podstawowej infrastruktury turystycznej.

*¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Transformacja rynkowa rolnictwa gminy, wymaga również umożliwienia lokalizacji przedsiębiorczości gospodarczych, zapewniających większą ilość miejsc pracy. Inwestycje te mogłyby być sytuowane **w ośrodku gminnym lub w jego obszarze funkcjonalnym**, na terenach w pełni wyposażonych w infrastrukturę techniczną i łatwo dostępnych pod względem własnościowym.

Zabudowa rolnicza

Przewiduje się stopniowe zróżnicowanie zabudowy rolniczej i dostosowanie jej do standardów osiedleńczych, obowiązujących w Unii Europejskiej. Ekstensywne elementy zabudowy produkcyjnej jak np: siedliska gospodarstw drobnotowarowych nie zwiększających produkcji i areafu, zabudowa użytkowników działek rolniczych (do 1ha), zabudowa zagrodowa z drobnymi usługami lub przetwórstwem rolno – spożywczym, bazującym na własnych surowcach itp. będą koncentrowane tak jak dotychczas, w większych ośrodkach osadniczych (wsiach sołeckich) na obszarach przewidywanych pod zabudowę wielofunkcyjną. Obszary te skupiałyby jednocześnie przedsiębiorczość komercyjną o charakterze nieuciążliwym, usługi publiczne, oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową, przekształcając się w perspektywie w lokalne ośrodki usługowo-mieszkaniowe nastawione na obsługę wsi i rolnictwa. Omawiana zabudowa z uwagi na wysokie koszty wyposażenia w zbiorcze systemy infrastruktury technicznej, jak również przewidywane wprowadzenie podatku katastralnego (naliczanego od wartości nieruchomości) powinna być kształtowana oszczędnie z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb budowlanych.

Rozwojowe funkcje rolnicze jak: gospodarstwa wysokotowarowe, gospodarstwa agroturystyczne związane z konkretnym arealem lub podejmujące działalność wymagającą izolacji przestrzennej, usługi lub przetwórstwo rolnicze stwarzające uciążliwość dla otoczenia, mogłyby być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej, jeżeli areal gospodarstwa wynosi min. 10 ha, a użytkownik lub inwestor posiada program rozwoju uzgodniony z terenową placówką doradztwa rolniczego.

Analogiczne preferencje lokalizacyjne dotyczyłyby (w uzasadnionych przypadkach) inwestycji realizowanych w ramach zorganizowanego rynku żywnościowego, związanych z funkcjonowaniem grup producenckich oraz objętych programami pomocowymi UE. Należy jednak podkreślić, że powyższe preferencje nie mogą obejmować pozarolniczych funkcji gospodarczych w tym także zabudowy mieszkaniowej.

Gospodarka gruntami

Osiągnięcie celów przestrzennych w rolnictwie wymagać będzie aktywnego włączenia się samorządu w gospodarkę zasobami gruntów komunalnych, które winny być sukcesywnie tworzone na obszarach przewidzianych do realizacji inwestycji publicznych, planowanych pod przedsiębiorczość komercyjną czy przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i usługowo – produkcyjne. Istotne znaczenie dla rozwoju gminy może mieć przy tym stworzenie atrakcyjnej oferty terenów komunalnych zwłaszcza w obszarze funkcjonalnym ośrodka gminnego (obejmującego poza Wodzisławiem wsie: Łany, Świątniki i Mieronice) oraz w rejonie projektowanego węzła drogowego w Mierzawie. Omawiane zasoby terenów stanowią jeden z najważniejszych instrumentów

aktywnego sterowania rozwojem przestrzennym gminy i mogą zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych, zarówno ze sprzedaży gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości.

5.4. Kierunki rozwoju funkcji leśnej

5.4.1. Główne kierunki zagospodarowania leśnego

Podstawowymi dokumentami określającymi kierunki rozwoju leśnictwa oraz zasady gospodarowania zasobami leśnymi są:

- w lasach państwowych – plany urządzenia lasów Nadleśnictwa Pińczów oraz Nadleśnictwa Jędrzejów,
- w lasach niepaństwowych – uproszczone plany urządzenia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa opracowane dla poszczególnych wsi.

Ustalenia wymienionych wyżej planów uwzględniono w niniejszym „Studium...” przy określaniu granic lasów, w tym lasów ochronnych oraz zasad udostępniania obszarów leśnych dla potrzeb turystyki. Osiągnięcie celów polityki przestrzennej w leśnictwie wymagało będzie ponadto realizacji działań wynikających z obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Za najważniejsze w tym zakresie uznaje się następujące kierunki zagospodarowania:

- powszechną i ciągłą ochronę obszarów leśnych zmierzającą do ich zachowania i powiększenia oraz zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji tych obszarów (przeznaczenie lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- tworzenia warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony ppoż. oraz przeciwdziałania ich zaśmiecaniu,
- podjęcie współpracy z Nadleśnictwami Pińczów i Jędrzejów w zakresie szerszego udostępnienia wskazanych w „Studium...” obszarów lasów państwowych, głównie dla potrzeb turystyki ekstensywnej (agroturystyki, ekoturystyki).
- znaczące zwiększenie powierzchni leśnej zwłaszcza drogą zalesiania prywatnych gruntów z których większość pozostaje w odłogowaniu ulegając stopniowej degradacji.

5.4.2. Zasady polityki zalesieniowej

W celu zapewnienia sprawnej realizacji zalesień oraz umożliwienia gminie partycypacji w programie pilotażowym „SAPARD” proponuje się przyjąć w tej dziedzinie następujące zasady postępowania:

- wielkość zalesień, ich rozmieszczenie oraz sposób realizacji określa krajowy program zwiększenia lesistości oraz opracowane na jego podstawie – wojewódzki i gminny program jej zwiększenia,
- kierunki rozwoju przestrzennego zalesień precyzuje, określona w „Studium...” granica rolno – leśna, która uwzględnia wszystkie znane na obecnym etapie prac projektowych, aspekty jej

przebiegu w tym szczególnie obszary gleb nieopłacalnych rolniczo, które są najbardziej zagrożone degradacją w wyniku odłogowania i utraty kultury rolnej.

Grunty położone w obrębie wskazanej w „Studium...” granicy rolno – leśnej, mogą być przeznaczane na cele zalesieniowe w drodze opracowania – miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy, sporządzanych w trybie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Na wniosek właściciela terenu lub zarządzającego, na cele zalesieniowe mogą być przeznaczane w analogiczny sposób grunty usytuowane poza omawianą granicą pod warunkiem, że spełniają wymogi określone przepisami o lasach a ponadto:

- są położone w enklawach lasów istniejących i na terenach, których zalesienie jest uzasadnione względami przyrodniczymi,
- pełnią ważną funkcję ochronną a zagospodarowanie leśne spowoduje, że funkcja ta stanie się bardziej efektywna,
- są usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rolno – leśnej pod warunkiem, że zalesienie tych gruntów nie spowoduje kolizji z zagospodarowaniem obszarów sąsiadujących.

Rozwój obszarowy lasów winien być realizowany z uwzględnieniem następujących zasad:

- przywracania i kształtowania leśnych ciągów ekologicznych w skali gminy oraz w układzie ponad gminnym,
- eliminowania kolizji funkcji leśnej z innymi funkcjami terenów,
- wyrównywania linii brzegowej lasów w celu zyskania bardziej zwartych kompleksów, unikając jednak nadmiernego uproszczenia tej linii i sprowadzania jej kształtu do prostych figur geometrycznych,
- zachowania lokalnych walorów krajobrazowych i kulturowych,
- spełnienia wymogów przestrzennych w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

5.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Teren gminy Wodzisław podzielony jest na 43 sołectwa w tym miejscowość gminna Wodzisław. Zabudowa mieszkaniowa; zagrodowa i jednorodzinna w obrębie poszczególnych jednostek administracyjnych, ukształtowana historycznie, lokalizowana była przeważnie przy głównych ciągach komunikacyjnych, w pobliżu istniejących obiektów usługowych.

Część zabudowy osadniczej na terenie gminy, ma charakter zabudowy rozproszonej, spowodowanej głównie, lokalizacjami siedlisk rolniczych w obrębie areałów znajdujących się we władaniu inwestora. Dalszy rozwój osadnictwa na terenie gminy Wodzisław musi być podporządkowany następującym celom:

- dążeniu do tworzenia ładu przestrzennego lub jego poprawy,
- ochronie środowiska przyrodniczego oraz dóbr kultury,
- dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców,
- ekonomicznemu wykorzystaniu terenu.

Rysunek „Studium...” w części określającej kierunki rozwoju przestrzennego wskazuje **tereny istniejących zespołów osadnictwa**, oraz **obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa** w obrębie strefy zainwestowania osadniczego.

Na terenie miejscowości gminnej Wodzisław, odpowiednikami tych terenów są **tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej** oraz **obszary potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej**.

Tereny istniejących zespołów osadniczych (zabudowy mieszkaniowej), są terenami w dużym stopniu zainwestowanymi, posiadającymi nieliczne wolne działki, możliwe do zagospodarowania na cele budownictwa zagrodowego lub jednorodzinnego i usługowego w zakresie usług podstawowej obsługi ludności, usług publicznych i komercyjnych, obsługi z zakresu otoczenia rolnictwa.

Obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa (zabudowy mieszkaniowej), to tereny częściowo zainwestowane lub jeszcze wolne od zabudowy, posiadające korzystną charakterystykę fizjograficzną, w większości wynikające z dotychczasowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, stanowiące bazę dla lokalizacji nowych siedlisk rolniczych lub zabudowy jednorodzinnej i usług podstawowej obsługi ludności, usług publicznych i komercyjnych oraz usług z zakresu obsługi rolnictwa.

Dalsza lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych w formie wymiany istniejących obiektów mieszkalnych w złym stanie technicznym, w celu:

- poprawy walorów estetycznych istniejącej zabudowy,
- rozbudowy i uzupełniania istniejących siedlisk,
- uzupełniania wolnych działek, między istniejącą zabudową.

W dalszej kolejności powinny być uaktywniane obszary potencjalnego rozwoju osadnictwa i zabudowy mieszkaniowej, usytuowane w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy, następnie pozostałe obszary potencjalnego rozwoju wskazane w „Studium...”.

Ponadto, kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia działek. Tereny posiadające pełne uzbrojenie lub przewidziane do szybkiego uzbrojenia w pierwszej kolejności powinny być uruchamiane pod zabudowę.

Bez potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą być lokalizowane budynki mieszkalne i gospodarcze na działkach posiadających niezależny, normatywny, dojazd z drogi publicznej, jeżeli inne przepisy szczególne nie narzucają obowiązku sporządzenia planu. Poza wyznaczonymi terenami osadnictwa może być lokalizowana specjalistyczna zabudowa rolnicza na warunkach określonych w kierunkach rozwoju funkcji rolnej.

Ze względu na lokalizację obszaru gminy w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), priorytetową sprawą jest pełne uzbrojenie terenów budownictwa mieszkalnego w sieć kanalizacyjną, która powinna być budowana równolegle z siecią wodociagową.

Należy dążyć do koncentracji zabudowy mieszkaniowej i przeciwdziałać jej rozpraszaniu.

Obszary przewidziane na cele rozwoju osadnictwa zostały zwaloryzowane pod względem istniejącego i wymaganego uzbrojenia technicznego, ograniczeń wynikających z elementów ochrony środowiska, dóbr kultury, ochrony gruntów rolnych i warunków fizjograficznych. Tereny istniejącej zabudowy zlokalizowane w obrębie dolin rzecznych, objętych korytarzami i ciągami ekologicznymi, powinny być sukcesywnie przenoszone na tereny posiadające korzystne warunki fizjograficzne w obrębie istniejącej i proponowanej zabudowy.

W celu kształtowania ładu przestrzennego, podnoszącego jakość życia mieszkańców i poziom atrakcyjności obszaru gminy, należy położyć nacisk na kształtowanie wyrazu architektonicznego zabudowy.

Za zasadne uznaje się potrzebę wypracowania formy architektoniczno-przestrzennej lub zespołu cech przestrzennych, identyfikujących się z elementami historycznej zabudowy, jako elementów powtarzalnych, do wielokrotnego zastosowania.

Architektura budynków lokalizowanych na terenie gminy powinna posiadać poprawną formę, zharmonizowaną z otoczeniem, nawiązywać charakterem, skalą i detalem do wzorów regionalnych, zalecana zwarta bryła budynku, wysokość budynków mieszkalnych do dwóch kondygnacji, z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w budynkach jednokondygnacyjnych (preferowana wysokość do 1,5 kondygnacji).

Wysokość budynków gospodarczych należy ograniczyć do 4,0 m od powierzchni terenu do okapu budynku, a produkcyjno-usługowych i użyteczności publicznej, nie więcej jak 5,0 m od poziomu terenu do okapu budynku, w wyjątkowych sytuacjach można stosować budynki użyteczności publicznej dwukondygnacyjne o wysokości do 8,0 – 9,0 m od poziomu terenu do okapu w przypadkach, gdy przepisy szczególne określają podwyższoną wysokość pomieszczeń.

Zaleca się stosowanie dachów stromych dwuspadowych lub czterospadowych o nachyleniu połąci 35° – 50°, z możliwością zastosowania naczółków i przyczółków, poszerzonych okapów oraz wprowadzanie materiałów kamiennych i drewna do prac wykończeniowych w elewacjach,

Zagospodarowanie terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa (budownictwa mieszkaniowego) powinno mieć na celu ujednolicenie standardów wykorzystania przestrzeni poprzez stosowanie minimalnych wskaźników wielkości i szerokości działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej:

- zwartej – 450 m², przy szerokości działki – 9,0 m,
- bliźniaczej – 700 m², przy szerokości działki – 12,0 m,
- wolnostojącej – 800 m², przy szerokości działki – 18,0 m,

przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości zabudowy do 40 % powierzchni działki i pozostawieniu minimum 30 % powierzchni biologicznie czynnej na działce.

Parametry przestrzenne siedlisk rolniczych powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem.

Zaleca się wprowadzenie w nowych siedliskach i uzupełnienie w już istniejących; zadrzewień i zakrzewień przydomowych oraz zieleni osłonowej przy obiektach produkcyjnych, usługowych i hodowlanych.

Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy również traktować

jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

Usługi uciążliwe należy lokalizować w odpowiedniej odległości od obszarów potencjalnej lokalizacji osadnictwa, na zapleczach działek siedliskowych, w sposób nie pogarszający warunków zamieszkiwania na działkach sąsiednich, przy zapewnieniu bezpiecznych odległości ochronnych i niezależnych dojazdów.

Dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców w wielkości minimum 2 miejsc/100m² powierzchni użytkowej usługi oraz wymogu pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej w ilości nie mniejszej niż 30 % powierzchni działki usługowej.

Fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągi piesze powinny stanowić potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych gminy Wodzisław.

Wszelkie lokalizacje w obrębie historycznego układu urbanistycznego miejscowości gminnej Wodzisław oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych, objętych ochroną konserwatorską należy realizować w zgodzie z wytycznymi konserwatorskimi dotyczącymi ochrony tych obiektów.

Obsługę projektowanej i istniejącej zabudowy mieszkaniowej należy zapewnić w oparciu o istniejący układ dróg lokalnych i projektowane węzły drogowe, wyklucza się bezpośrednią dostępność do jezdni terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie drogi krajowej Nr 7.

Na terenie gminy brak jest zasobów terenów komunalnych, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie układów osadniczych wsi. Z tego powodu nie ma możliwości wyznaczenia, w oparciu o takie zasoby, potencjalnych terenów rozwoju usług publicznych. Wskazane zostały jedynie tereny koncentracji istniejących usług publicznych, z nielicznymi wolnymi działkami.

Gromadzenie zasobów gruntów komunalnych dla potrzeb lokalizacji usług publicznych, powinno uwzględniać potrzebę koncentracji ewentualnych obiektów w sąsiedztwie już istniejących, w celu tworzenia czytelnych centr usług publicznych.

5.6. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła

Na terenie gminy istnieje kilka obiektów przemysłowych nie stanowiących dominanty funkcjonalnej gminy. Są to głównie drobne zakłady produkcyjne przemysłu spożywczego, posiadające marginalne znaczenie dla rozwoju gminy. Ze względu na walory przyrodnicze i wymogi ochrony środowiska na terenie gminy przewiduje się lokalizację jedynie drobnych zakładów nieuciążliwych dla środowiska oraz zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego.

Głównym kierunkiem polityki przestrzennej w tym zakresie winno być stworzenie gminnego systemu produkcji, przetwórstwa i zbytu artykułów rolnych, który integrowałby środowisko rolnicze wokół zagadnień rynkowych i zapewnił trwałe powiązania między producentami, hurtem i przetwórstwem.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy, powinny lokalizować się na terenie już istniejących zakładów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. **Obszary potencjalnego rozwoju rzemiosła, przemysłu, baz i składów** wskazane zostały w oparciu o wyznaczone wcześniej w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy oraz liczne wnioski zainteresowanych.

Usługi rzemieślnicze nie mające charakteru działalności uciążliwej mogą być lokalizowane w ramach terenów istniejącej zabudowy i obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa oraz na tzw. obszarach przewidzianych do zagospodarowania wielofunkcyjnego.

Tereny potencjalnego rozwoju rzemiosła i przemysłu, zlokalizowane w sąsiedztwie drogi ekspresowej nie mogą być obsługiwane komunikacyjnie bezpośrednio z drogi ekspresowej.

Obsługę tych terenów należy zapewnić w oparciu o istniejący układ dróg lokalnych i projektowane węzły drogowe.

*Istniejące na terenie gminy zasoby surowców mineralnych nie wskazują na rozwój eksploatacji surowców na dużą skalę, mającą znaczenie jako kierunek rozwojowy gminy. Nieliczne udokumentowane i perspektywiczne oraz aktualnie nieujawnione złoża, mogą być przedmiotem eksploatacji na skalę lokalną pod warunkiem zachowania walorów ochrony środowiska oraz uzyskania stosownych koncesji na ich wydobycie.*¹*

5.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Ze względu na posiadanie cennych zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz przewidywaną lokalizację trzech nowych zbiorników retencyjnych i odbudowę istniejącego zbiornika retencyjnego w wschodniej części sołectwa Wodzisław za uzupełniającą funkcję rozwojową gminy Wodzisław należy przyjąć rozwój turystyki i rekreacji. Aktualnie na terenie gminy brak jest ośrodków rekreacyjno – wypoczynkowych a jedyny obiekt mogący stać się wizytówką turystyczną gminy – zespół pałacowy Wielowiejskich w Lubczy – znajduje się w ciągłym remoncie.

Zlokalizowany we wschodniej części sołectwa Wodzisław, istniejący zbiornik wodny, aktualnie zwyczajowo wykorzystywany przez mieszkańców gminy i sąsiadujących terenów na cele wypoczynku i rekreacji, ma szanse w najbliższym czasie stać się wiodącym ośrodkiem rekreacji na terenie gminy.

Istotnym elementem pobudzającym zainteresowanie rekreacją na terenie gminy, mogą być projektowane zbiorniki małej retencji w Woli Lubeckiej, Niegosławicach i Przyłęczku. Na bazie tych zbiorników przewiduje się lokalizację usług związanych z wypoczynkiem i rekreacją.

W granicach gminy, wskazano również tereny mogące służyć lokalizacji obiektów związanych z rekreacją, turystyką i wypoczynkiem o charakterze tymczasowym (sezonowym), ze względu na lokalizację tych terenów w obrębie terenów zalewanych wielkimi wodami, na których obowiązuje zakaz zabudowy i przekształcania terenu.

Korekta zasięgu terenów zagrożonych powodzią w rejonie rzeki Mierzawy, a tym samym możliwość lokalizacji trwałych obiektów rekreacyjnych na tym terenie, możliwa będzie po

^{*1} zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

opracowaniu operatu wodno-prawnego, uzgodnionego z Rejonowym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie, wyłączającego teren spod niniejszych zakazów.

Wybudowanie projektowanych zbiorników retencyjnych, może w znacznym stopniu zmienić ograniczenia dla zabudowy tych terenów.

Istnieje również, możliwość rozwoju agroturystyki, na bazie istniejących siedlisk rolniczych posiadających korzystne, dla takiej formy rekreacji, położenie w pobliżu kompleksów leśnych, w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi. Agroturystyka ma duże szanse rozwoju, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na tego rodzaju wypoczynek.

Na terenie gminy Wodzisław wskazuje się obszary służące rozwojowi rekreacji i turystyki:

- obszary potencjalnego rozwoju rekreacji i usług turystycznych ogólnodostępnych, lokalizowanych głównie na bazie projektowanych zbiorników retencyjnych, obszary takie zlokalizowane zostały w obrębie sołectw Wola Lubecka, Niegosławice, Konary, Lubcza, Wodzisław,
- obszary potencjalnego rozwoju rekreacji indywidualnej tzw. tereny letniskowe, lokalizowane głównie na terenie sołectw Krężoły, Sielec, Przyłęczek, Sadki, Pokrzywnica, Laskowa,
- tereny rozwoju zabudowy pensjonatowej związanej z rekreacją ogólnodostępną na bazie istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wskazanej do sukcesywnego przekształcania i ograniczania uciążliwej działalności w ramach istniejących siedlisk, dotyczy to Niegosławic i Konar,
- wsie preferowane do rozwoju agroturystyki i zabudowy letniskowej, obejmujące tereny rozproszonej zabudowy wiejskiej we wsiach Krężoły, Września, Podlesie, Judasze, część Piotrkowic.

5.8. Kierunki rozwoju komunikacji

5.8.1. Sieć drogowa

Podstawowy układ dróg gminy tworzyć będą:

- droga krajowa nr 7 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne przewidziana do przebudowy na parametry drogi ekspresowej dwujezdniowej (S-7) – będąca jednocześnie drogą międzynarodową (E-77)
- droga wojewódzka nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Brzesko,
- zapisana w „Planie zagospodarowania przestrzennego woj. świętokrzyskiego” droga wojewódzka łącząca drogę nr 768, Wodzisław, Sędziszów, Słupię Jędrzejowską ze Szczekocinami,
- wybrane drogi powiatowe, zmodernizowane do parametrów klasy technicznej głównej lub zbiorczej.

Zasadnicze znaczenie dla rozwoju gminy będzie mieć połączenie międzynarodowe, jakim jest droga E-77, która po przebudowie na ekspresową, poprzez projektowane węzły w Mierzawie i Wodzisławiu usprawni kontakt z ośrodkami metropolitalnymi Warszawą i Krakowem i ośrodkiem krajowym – Kielcami. Towarzysząca budowie drogi ekspresowej przebudowa układu dróg lokalnych oraz realizacja obiektów bezkolizyjnych ułatwi kontakty wewnątrzgminne.

Droga ta poprzez w/w węzły wiązać będzie obszar gminy z najbliższymi położonymi ośrodkami usługowymi woj. świętokrzyskiego, (Jędrzejów) i małopolskiego (Miechów) oraz z drogami ruchu szybkiego (A-4, S-74,S-78), drogami krajowymi (nr 4 i 78), jak również prowadzić będzie prawie cały ruch tranzytowy przechodzący przez obszar gminy.

Do kategorii dróg głównych zaliczono obok drogi wojewódzkiej nr 768 Jędrzejów – Brzesko również projektowaną drogę wojewódzką Nawarzyce – Wodzisław – Sędziszów – Goleniowy (Szczekociny) (odc. dróg powiatowych nr 0188T i 0191T) i odcinek drogi powiatowej nr 0178T Mierzawa – Klemencice – Sędziszów – Kozłów. Droga wojewódzka nr 768, która do czasu realizacji przeprawy mostowej na Wiśle, przenosiła głównie ruch regionalny (połączenia ośrodków powiatowych Jędrzejowa i Włoszczowy z Kazimierzą Wielką) obecnie tworzy relację tranzytową od węzła drogowego znaczenia międzyregionalnego w Jędrzejowie do autostrady A-4 Berlin – Kijów w relacjach na południe i wschód. Utworzona droga wojewódzka łączyć będzie ww. wymienioną trasę tranzytową z drogami S-7 i S -78 oraz miasta: Sędziszów i Szczekociny

Do kategorii dróg zbiorczych zaliczono ciągi drogowe łączące gminę z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i gminnymi oraz drogami wyższych kategorii. Są to następujące drogi powiatowe:

- nr 0178T Mierzawa – Niegosławice – Michałów łącząca północne obszary gminy z Miechowem i Pińczowem,
- nr 0191T (Żarnowiec) granica woj. – Przelaj – Wodzisław łącząca Wodzisław z Kozłowem, Zawierciem, a przez drogę nr 768 z Michałowem, Działoszycami, Pińczowem i Kazimierzą Wielką.

Usprawnienie ruchu zgodnie z przyjętymi kierunkami, poprawa jego bezpieczeństwa, wymaga rozdzielania ruchu tranzytowego od lokalnego, w pierwszej kolejności na drodze krajowej a w miarę wzrostu ruchu w relacji Jędrzejów – Brzesko na drodze wojewódzkiej. Zakłada się etapową przebudowę dróg układu podstawowego polegającą dla osiągnięcia maksymalnego rozdzielania uciążliwego ruchu pojazdów tranzytowych od ruchu lokalnego.

Rozdzielenie ruchu tranzytowego od lokalnego najprawdopodobniej przebiegać będzie etapami wg następującego scenariusza:

- budowa brakujących odcinków dróg; powiatowej Klemencice – Laskowa i gminnych Ludwinów – Mierzawa, Wodacz – Olszówka (Wodzisław) wraz z modernizacją jezdnii na ulepszoną drogę powiatowej Piotrkowice – Przyłęczek, co umożliwi dojazd do ośrodka gminnego z pominięciem drogi krajowej,
- realizacja fragmentów układu odciążającego przyszłej drogi ekspresowej tj. odcinka drogi powiatowej łączącego Mierzawę i Klemencice z Wodzisławiem i Wodzisław z Moczydłem oraz fragmentów dróg gminnych łączących Ludwinów z Klemencicami i Mierzawę z Folgą Pierwszą,
- docelowo realizacja odcinków dróg w Lubczy dla ograniczenia liczby skrzyżowań oraz wyeliminowania zjawiska nakładania się na krótkich odcinkach obu rodzajów ruchu na drodze wojewódzkiej.

Do poprawy warunków ruchu i bezpieczeństwa przyczynić się powinna korekta geometrii skrzyżowań dróg powiatowych z drogą krajową w Mierzawie i Klemencicach. Wykonanie powyższych przedsięwzięć pozwoli na zachowanie przepustowości głównych ciągów drogowych do czasu pełnej przebudowy drogi nr 7 na ekspresową. Przebudowa ta polegać będzie na dobudowie drugiej jezdni, budowie węzłów w Mierzawie i Wodzisławiu, przejazdu w Wodzisławiu, ekranów dźwiękochłonnych i realizacji dróg dojazdowych do arealów pól przyległych do drogi ekspresowej. Szerokość pasa drogowego opisanej powyżej drogi ekspresowej określa się na 40 – 60 m

Droga ta powinna być chroniona przed lokalizacją przy niej nowej zabudowy mieszkaniowej. W przypadkach koniecznych odległość zabudowy nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi nie powinna być mniejsza niż 100m od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni, a dojazd do nich z dróg bocznych towarzyszących drodze ekspresowej.

Doprowadzenie do parametrów drogi głównej trasy wojewódzkiej polegać będzie na:

- korekcie łuków poziomych do wartości normatywnych w Niegosławicach,
- likwidacji skrzyżowania z drogą powiatową Przyrąb – Brzezinki poprzez włączenie powyższej drogi do drogi gminnej Lubcza – Janów

Szerokość opisywanej wyżej drogi głównej w liniach rozgraniczających określa się na 25 – 30 m. Droga ta powinna być chroniona przed lokalizacją przy niej nowej zabudowy mieszkalnej. W przypadkach koniecznych odległość zabudowy nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi nie powinna być mniejsza niż 40 m.

Doprowadzenie do parametrów drogi głównej dróg Niegosławice –Wodzisław, Sędziszów i Mierzawa – Sędziszów wymagać będzie poszerzenia jezdni do min. 6,0 m zmiany przebiegu drogi w Wodzisławiu, (budowa odcinka ok. 0,7 km i skierowania jej na węzeł z drogą ekspresową) oraz docelowego poszerzenia pasa drogowego do min. 25 m oraz ograniczenia terenów nowej zabudowy.

Doprowadzenie do parametrów drogi zbiorczej wymagać będzie:

- poszerzenia istniejących jezdni do min. 5,5 m a koron dróg do min.7,5 m,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- zmiany przebiegu trasy drogi powiatowej nr 0191T dla wyeliminowania odcinka drogi biegnącej przez gęsto zabudowane tereny w Wodzisławiu ulicami Sobieskiego, Pińczowska, Rolna,
- korekty łuku poziomego na drodze Mierzawa – Niegosławice – Michałów we wsi Przyłek.

Szerokość dróg zbiorczych w liniach rozgraniczających określa się na 15 – 20 m. Odległość zabudowy od krawędzi jezdni tych dróg na nowych terenach budowlanych powinna wynosić minimum 30 m.

Sieć dróg lokalnych tworzą pozostałe nie wymienione powyżej odcinki dróg powiatowych, odcinki wybranych dróg gminnych, (patrz załączony rysunek). Wybór tych dróg dostosowany został do istniejącego i proponowanego zagospodarowania terenu.

Do ważniejszych dróg lokalnych zaliczyć można:

- połączenia alternatywne z sąsiednimi ośrodkami usługowymi tj. drogi Brzeście – Sędziszów, Dębiany – Pawłowice,
- ciągi dróg stanowiących połączenia wsi (Kowalów Dolny –Wodacz, Nawarzyce – Sadki, Lubcza

– Przyrąb – Brzezinki – Podlesie – Droblin – Wodzisław

- drogi odciążające od ruchu wewnętrznego drogę ekspresową (projektowane drogi równoległe do ekspresowej) oraz Klemencice – Laskowa, Przyłęk – Piotrkowice, Ludwinów – Klemencice)

Powyższe drogi powinny być poddane modernizacji w pierwszej kolejności. Nowymi elementami sieci dróg lokalnych są odcinki łączące Podlesie z Droblinem, Ludwinów z Klemencicami oraz drogi związane z przebudową drogi nr 7 na ekspresową.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych określa się na 12 – 17 m. Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Pozostałe drogi gminne oraz drogi obsługujące istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową oraz tereny działalności gospodarczej będą drogami dojazdowymi. Z uwagi na małe obciążenie ruchem tych dróg znaczna ich część będzie drogami jednopasmowymi. Drogi te wymagają przede wszystkim poprawy stanu nawierzchni, jej ulepszenia i doprowadzenia do parametrów zgodnych z warunkami technicznymi, wykonania prawidłowego odwodnienia co wiąże się z poszerzeniem pasów drogowych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych określa się na 10 – 15 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej nie wymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg lokalnych i dojazdowych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 15 m. W przypadkach podyktowanych trudnymi warunkami terenowymi można tę odległość zmniejszyć po uzyskaniu zgody zarządu drogi.

Ostateczne określenie szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg wszystkich klas powinno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego w skali nie mniejszej niż 1:2 000 po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej).

W wyniku wprowadzonych zmian administracyjnych państwa zmieniony został podział na kategorie dróg. Na mocy znowelizowanej ustawy o drogach publicznych drogi dzielą się na krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Zgodnie z kryteriami podziału na obszarze gminy drogą krajową a zarazem międzynarodową jest droga nr 7 (E-77).

Kryteria dróg wojewódzkich spełnia aktualnie droga nr 768 Jędrzejów – Brzesko oraz dotychczasowa droga powiatowa Szczekociny – Sędziszów – Wodzisław – Nawarzyce.

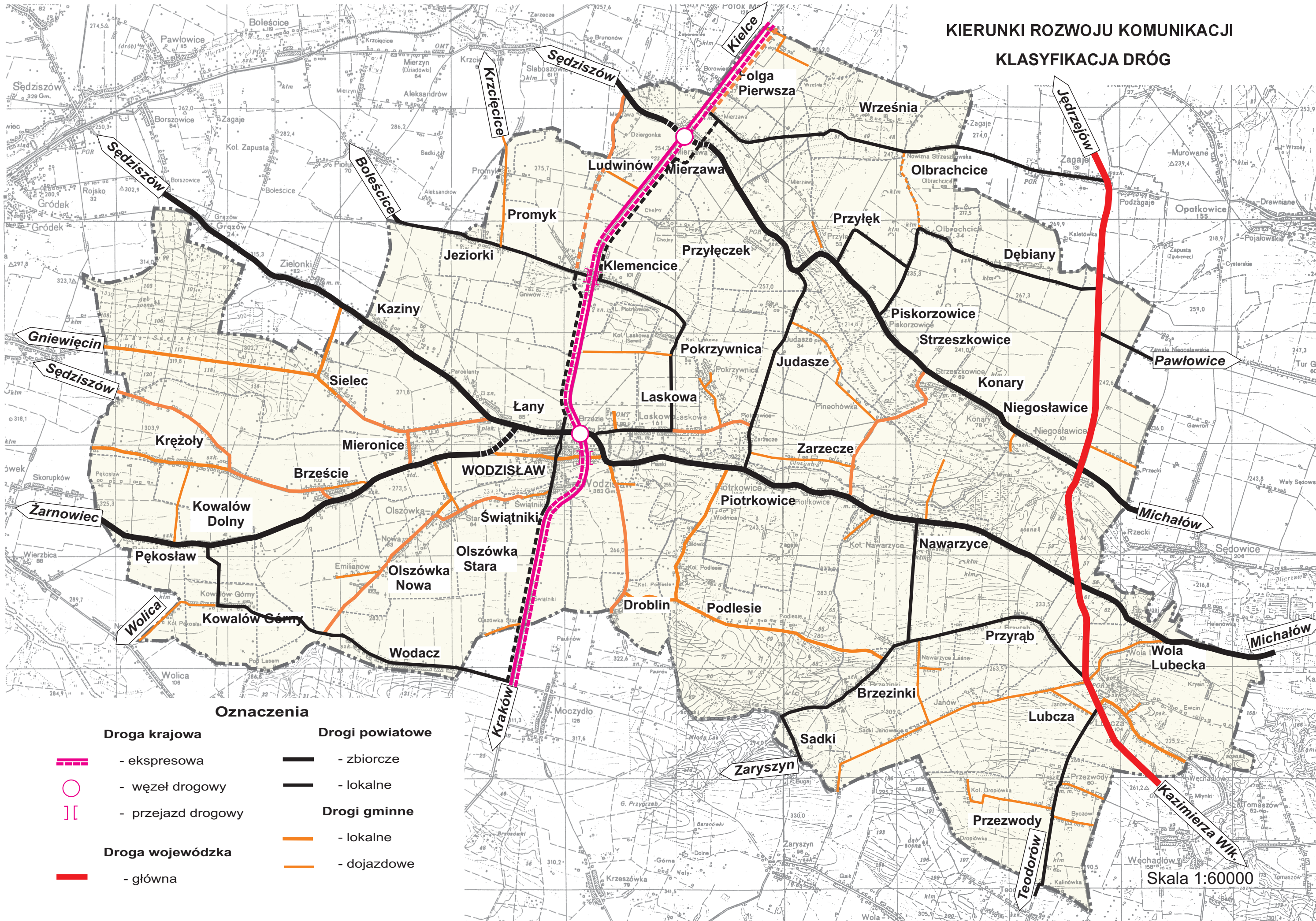
Do dróg powiatowych zakwalifikować można proponowane drogi zbiorcze i pewną część dróg lokalnych: stanowiących alternatywne połączenia z sąsiednimi ośrodkami gminnymi (Michałów, Sędziszów, Kozłów, Książ Wlk., Działoszyce), i odciążających od ruchu lokalnego drogę ekspresową.

Określenie ostatecznej kategorii sieci dróg nastąpi po podjęciu odpowiednich uchwał na mocy znowelizowanej ustawy o drogach publicznych.

Klasyfikacja dróg na terenie gminy Wodzisław została pokazana na mapce w skali 1 : 60 000.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI
KLASYFIKACJA DRÓG

Oznaczenia

Droga krajowa

- - ekspresowa
- - węzeł drogowy
- - przejazd drogowy

Droga wojewódzka

- - główna

Drogi powiatowe

- - zbiorcze
- - lokalne

Drogi gminne

- - lokalne
- - dojazdowe

Skala 1:60000

5.8.2. Komunikacja publiczna

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus. Sieć połączeń autobusowych obsługiwana przez zreformowaną PKS zasadniczo pokrywać się będzie z podstawową siecią dróg łączących siedziby przewoźników (Jędrzejów, Pińczów, Kazimierza Wlk.). Relacje o mniejszym natężeniu ruchu obsługiwane będą transportem mikrobusowym – głównie przez prywatnych przewoźników.

Wielkość spodziewanego ruchu nie uzasadnia budowy w Wodzisławiu przystanku dworcowego. Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

5.8.3. Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów.

Dlatego też postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy – w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżki rowerowej łączącej określone w „Studium... „ tereny obsługi turystyki biegnącej od Sielca do Lubczy.

5.8.4. Parkowanie

Dla udostępnienia usług skoncentrowanych na obszarze Wodzisławia, przy ograniczonej możliwości zapewnienia miejsc postojowych w obrębie istniejących ulic i placów, celowe wydaje się zarezerwowanie terenu na zlokalizowanie większego parkingu strategicznego zaspokajającego zwiększone potrzeby występujące w niektóre dni tygodnia. Teren ten proponuje się pozyskać w pasie uciążliwości drogi ekspresowej.

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu usług powinny być realizowane w granicach działek przeznaczonych na te inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do spodziewanych potrzeb. W decyzjach lokalizacyjnych należy przyjmować jako minimum wskaźniki wynoszące 25 m. p. na 100 zatrudnionych i 35 m. p. na 1 000 m² powierzchni użytkowej obiektu.

Obsługę parkingową ruchu na drodze ekspresowej zapewniać będą Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) zlokalizowane w Ludwinowie i alternatywnie w Klemenicach.

5.8.5. Zaplecze motoryzacji indywidualnej

Zachodzące zmiany rynkowe występujące w kraju w ostatnich latach spowodowały niecelowość sterowania opracowaniami planistycznymi lokalizacji usług zaplecza motoryzacji w tym stacji paliw. Obiekty te powinny być traktowane jako usługi komercyjne, ich ilość podyktowana potrzebami rynkowymi a lokalizacja wynikać jedynie z wymogów ochrony środowiska i

uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ilość tych obiektów wzrośnie po realizacji MOP-ów

5.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

5.9.1. Gospodarka wodna

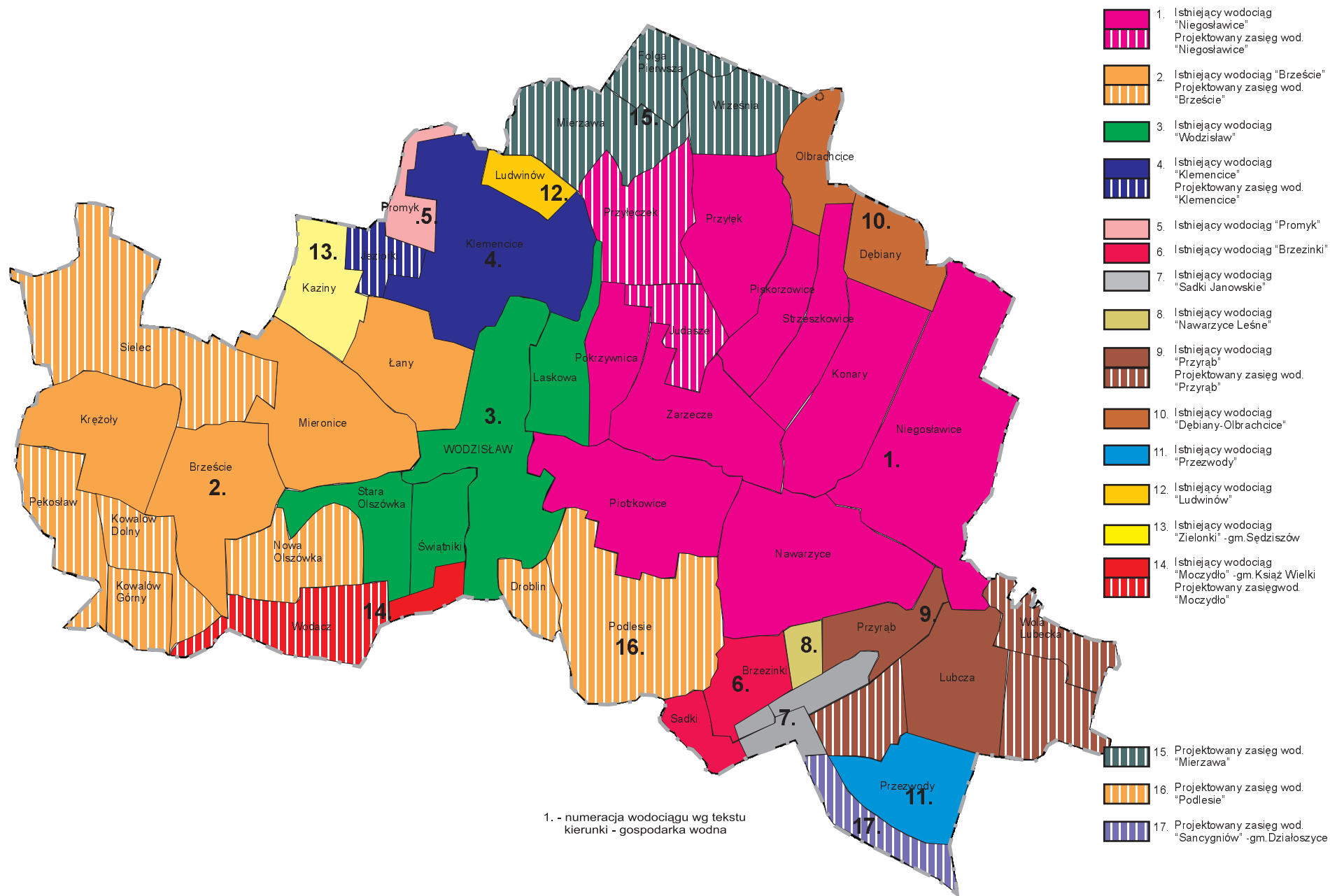
W chwili obecnej wody wodociągowej brakuje w szeregu sołectw, jednak ze względu na położenie całej gminy nad GZWP Niecka Miechowska SE, wszystkie sołectwa mają szansę na szybkie dostarczenie wody. Woda pochodząca ze zbiornika podziemnego jest dobrej jakości i nie wymaga uzdatniania. Czerpana jest ze znacznej głębokości sięgającej często 80 – 90 m, przez co jest mało narażona na wpływ warunków zewnętrznych. Ujęcie wody głębinowej z reguły charakteryzuje się znaczną wydajnością dającą możliwość zaopatrywania z jednej studni szeregu sołectw, a także wystarczającą dla drobnej przetwórczości rolno – spożywczej.

Dla zapewnienia wszystkim mieszkańcom gminy wody w dostatecznej ilości i o dobrej jakości, proponuje się wykorzystać obecnie pracujące studnie wodociągowe oraz dodatkowo wykorzystać studnie: w Mierzawie – studnia nr 14 oraz w Podlesiu – studnia nr 22

Propozycję zwodociągowania całej gminy zestawiono poniżej oraz przedstawiono na załączonym schemacie.

1. **Wodociąg „Niegosławice”** – obejmie swoim zasięgiem sołectwa: Piotrowice, Zarzecze, Niegosławice, Konary, Strzeszkowice, Piskorzowice, Przyłęk, Przyłęczek, Judasze, Pokrzywnice i Nawarzyce.
2. **Wodociąg „Brzeście”** – obsłuży sołectwa: Krężoły, Brzeście, Mieronice, Łany, Sielec, Pękosław, Kowalów Dolny, Kowalów Górny i Nową Olszówkę. Pracę sieci wspomogą projektowane zbiorniki wyrównawcze w Pękosławiu o pojemności $V=2 \times 150 \text{ m}^3$.
3. **Wodociąg „Wodzisław”** – zakres obsługi tego wodociągu nie ulegnie zwiększeniu w stosunku do obecnego stanu i będzie obsługiwał miejscowości: Wodzisław, Świątniki, Laskową, Starą Olszówkę. Pracę sieci wspomogą projektowane zbiorniki wyrównawcze w Świątnikach o pojemności $V=2 \times 200 \text{ m}^3$.
4. **Wodociąg „Klemencice”** – obejmie swoim zasięgiem sołectwa Klemencice i Jeziorki.
5. **Wodociąg „Promyk”** – obsłuży tylko sołectwo Promyk.
6. **Wodociąg „Brzezinki”** – obsłuży sołectwa: Brzezinki i Sadki.
7. **Wodociąg „Sadki Janowskie”** – obejmie swoim zasięgiem tylko przysiółki: Sadki Janowskie i Lubczę Janów”.
8. **Wodociąg „Nawarzyce Leśne”** – obsłuży tylko przysiółek Nawarzyce Leśne.
9. **Wodociąg „Przyrąb”** – obsłuży sołectwa: Przyrąb, Lubczę i Wolę Lubecką
10. **Wodociąg „Dębiany – Olbrachcice”** – docelowo obejmuje swoim zasięgiem sołectwa Olbrachcice i Dębiany.
11. **Wodociąg „Przewody”** – Spółdzielnię Produkcyjną i mieszkańców ze środkowej części sołectwa.
12. **Wodociąg „Ludwinów”** – tylko dla potrzeb sołectwa Ludwinów.

DOCELOWE ZWODOCIĄGOWANIE GMINY

13. **Wodociąg „Zielonki”** – docelowo obsłuży sołectwa Kaziny z gminy Wodzisław oraz Zielonki z gminy Sędziszów.
14. **Wodociąg „Moczydło”** – obsłuży z terenu gm. Wodzisław: przysiółek – Kolonia Świątniki – położony przy trasie E7 oraz sołectwo Wodacz , a z gm. Książ Wielki – sołectwo Moczydło.
15. **Wodociąg „Mierzawa”** – proponuje się aby obsłużył sołectwa: Mierzawa, Folga Pierwsza i Września. Wodociąg ten pracowałby w oparciu o studnię nr 14 o wydajności 34,56 m³/h, będącej własnością Agronomówki. W przypadku gdyby woda z tej studni miała gorsze parametry lub byłyby trudności z pozyskaniem jej dla potrzeb gminy, to dla celów wodociągowych można by wykorzystać studnię nr 16 o wydajności 22,00 m³/h, będącą własnością Zlewni Mleka, lub studnię nr 15, leżącą na terenie Szkoły Podstawowej, o wydajności 16,38 m³/h.
16. **Wodociąg „Podlesie”** – proponuje się aby obsłużył sołectwa Droblin i Podlesie. Pracowałby w oparciu o studnię nr 22, będącą własnością mieszkańców sołectwa Podlesie. Studnia ta ma wydajność 39,80 m³/h. Dodatkową studnią, możliwą do wykorzystania, jest studnia o wydajności 67,00 m³/h, położona tuż za granicą gminy Wodzisław na terenie Paulinowa w gminie Książ Wielki.
17. **Wodociąg „Sancygniów”** – z terenu gm. Wodzisław zasili przysiółki: Dropiówka i Kalinówka, z terenu gm. Działoszyce zasili sołectwa: Sancygniów, Iżykowice, Opatowiec, Biedrzykowice, Wola Knyszyńska, Teodorów, Podrózie, Stępcice, Lipówka i Świerczyna. Wodociąg ten będzie działać w oparciu o ujęcie wody źródlanej w Sancygniowie na terenie gminy Działoszyce, o wydajności 50 m³/h.

Docelowe zwodociągowanie gminy zostało przedstawione na załączonej mapce

Wszystkie wodociągi są w stanie zapewnić właściwą ilość wody zarówno w chwili obecnej jak i w perspektywie następnych 20 lat. Dodatkowo każdy wodociąg dysponuje pewną rezerwą wody, możliwą do zagospodarowania na inne cele, nie przewidziane w obliczonych zapotrzebowaniach na wodę. Zapas wody wystarczy dla potrzeb drobnego przetwórstwa rolno – spożywczego, jednak należy zapewnić właściwą gospodarkę ściekami, tak aby powyższe zakłady przetwórcze nie stały się źródłem zanieczyszczenia dla wód powierzchniowych i podziemnych.

W celu zapewnienia stabilności dostaw wody należy zadbać o to, aby wszystkie wodociągi posiadały zbiorniki wyrównawcze, zapewniające dodatkowy zapas wody wykorzystywany w godzinach maksymalnego poboru wody. Nawet niewielkich zbiorników nie mają wodociągi: „Promyk”, „Zielonki”, „Dębiany – Olbrachcice”, „Ludwinów”.

W najbliższym czasie wzrośnie pewność zasilania w wodociągach „Brzeście” i „Wodzisław”, które zostaną wyposażone w następujące zbiorniki wyrównawcze:

- „Brzeście” w zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 150 \text{ m}^3$ w miejscowości Pękosław,
- „Wodzisław” w zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 200 \text{ m}^3$ w miejscowości Świątniki.

Wskazane też byłoby połączenie wodociągów działających w gminie w jedną sieć tak, aby żaden z nich nie był wyizolowany, a przez to narażony na braki wody w wypadku awarii. W systemie połączonych wodociągów, do jednego odbiorcy woda płynęłaby co najmniej z dwóch ujęć, zwiększając stabilność dostaw wody.

W pierwszej kolejności należałoby połączyć duże wodociągi działające w centrum gminy tj.

„Brzeście”, „Wodzisław” i „Niegosławice”, a następnie w miarę możliwości dołączyć do tego systemu mniejsze wodociągi działające w północnej i południowo – wschodniej części gminy. Korzystne byłoby też wykonanie studni awaryjnych na ujęciach obsługiwanych obecnie tylko przez jedną studnię wierconą.

5.9.2. Gospodarka ściekowa

Zapewnienie właściwej gospodarki ściekowej w gminie Wodzisław jest niezwykle pilne, ze względu na ochronę środowiska naturalnego jak i dla zapewnienia optymalnego standardu życia dla wszystkich mieszkańców gminy.

Przyroda na terenie gminy ma wiele cennych walorów, które muszą być chronione przed zanieczyszczeniem ściekami. Najważniejsze z nich to położenie całej gminy nad GZWP Niecka Miechowska SE oraz to, że całe południe gminy leży w zasięgu M-DOChK. Należy też zadbać o czystość planowanych zbiorników retencyjnych, tak aby nie stały się zbiornikami brudnej wody.

Działające obecnie na terenie gminy oczyszczalnie nie są w stanie sprostać potrzebom całej gminy i w związku z tym proponuje się wybudowanie nowych oczyszczalni ścieków.

Proponuje się, aby oczyszczalnia „Wodzisław” przyjęła w okresie perspektywicznym ścieki z całej południowo – zachodniej części gminy, tzn. z miejscowości: Sielec, Kaziny, Łany, Mieronice, Brzeście, Pękosław, Kowalów Dolny, Kowalów Górny, Świątniki, Laskowa i Wodzisław oraz dodatkowo z miejscowości dotychczas nie objętych koncepcją kanalizacji tj. z miejscowości Krężoły, Nowa Olszówka, Stara Olszówka i Wodacz.

Jeżeli założymy, że ilość odprowadzanych ścieków łącznie z wodami infiltracyjnymi będzie porównywalna z zapotrzebowaniem na wodę dla poszczególnych miejscowości, to oczyszczalnia „Wodzisław” powinna przyjąć:

w okresie obecnym: $Q_{sr\ d}=1000\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=1340\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=120\ m^3/d$

w okresie perspektywicznym: $Q_{sr\ d}=1380\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=1770\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=150\ m^3/d$.

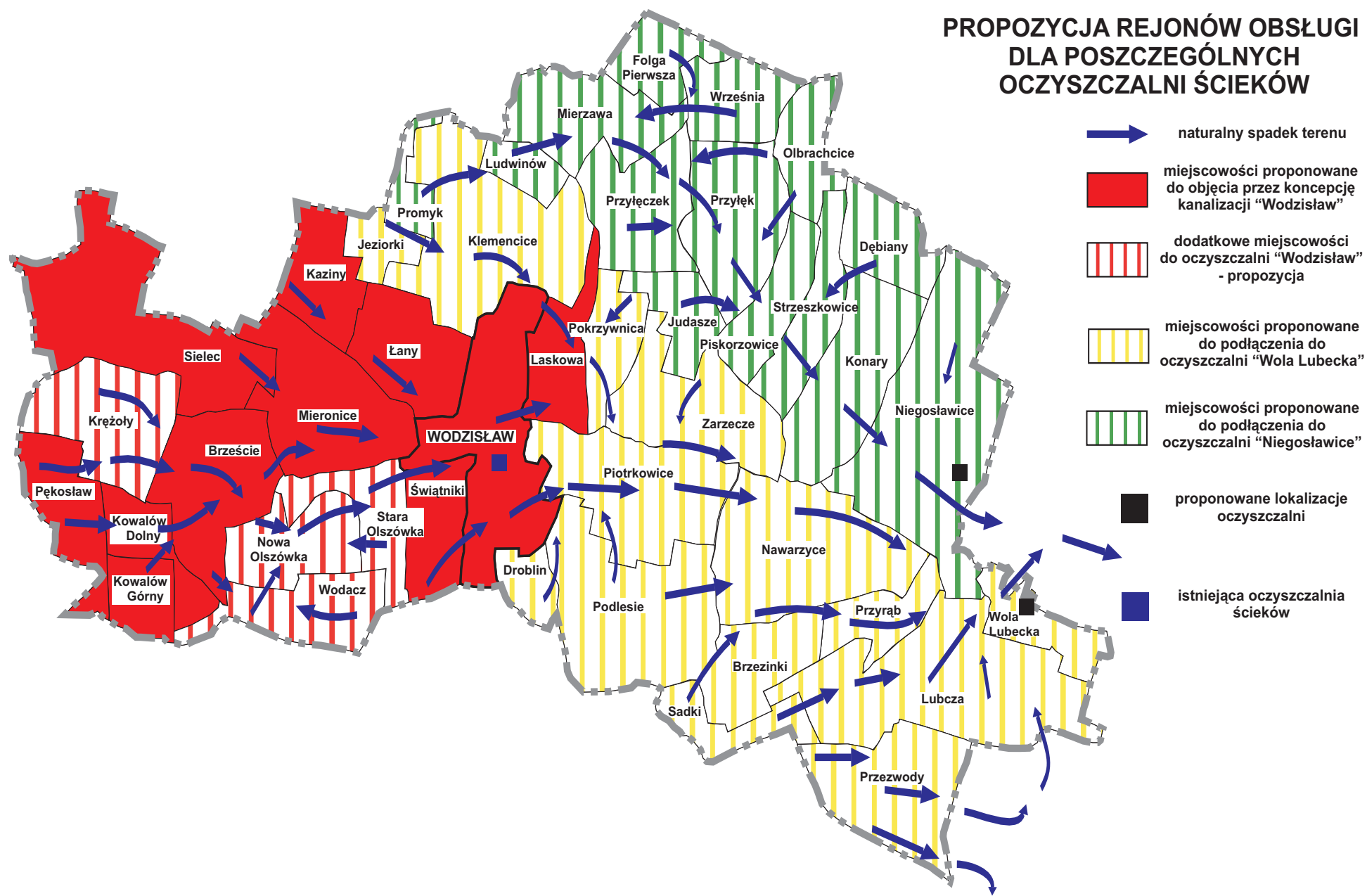
Oznacza to, że oczyszczalnia w Wodzisławiu, nawet po zrealizowaniu drugiego etapu rozbudowy może okazać się niewystarczająca i będzie konieczna jej dalsza modernizacja. Może okazać się też, że ludność będzie pobierać tak małe ilości wody, że wydajność oczyszczalni po rozbudowie będzie wystarczająca dla potrzeb wszystkich w/w sołectw. Konieczne jest jednak poprawienie stopnia oczyszczania ścieków, gdyż obecnie oczyszczalnia ta nie mieści się w dozwolonych dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach.

Pozostałą część gminy proponuje się objąć dwiema oczyszczalniami ścieków. Podział miejscowości przewidzianych do objęcia jedną oczyszczalnią został dokonany na podstawie naturalnej linii wododziałów między rzekami: Mozgawą i Mierzawą, a lokalizacje oczyszczalni zostały określone na podstawie położenia w najniższym miejscu zlewni danej rzeki, w bliskiej odległości do naturalnego cieków oraz w sąsiedztwie do istniejących dróg.

Pierwsza oczyszczalnia powinna powstać na terenie sołectwa Niegosławice, tuż pod wschodnią granicą gminy, przy drodze do gminy Michałów i będzie ona odprowadzać oczyszczone ścieki do rzeki Mierzawy. Oczyszczalnia ta będzie obsługiwać sołectwa: Promyk, Ludwinów, Mierzawę, Folgę Pierwszą, Wrześnię, Przyłęczek, Przyłek, Olbrachcice, Judasze, Piskorzowice,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WODZISŁAW

PROPOZYCJA REJONÓW OBSŁUGI DLA POSZCZEGÓLNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Dębiany, Strzeszkowice, Konary i Niegosławice.

Jeżeli założymy, że ilość odprowadzanych ścieków łącznie z wodami infiltracyjnymi będzie porównywalna z zapotrzebowaniem na wodę dla poszczególnych miejscowości, to oczyszczalnia „Niegosławice” powinna przyjąć:

w okresie obecnym: $Q_{sr\ d}=620\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=850\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=80\ m^3/d$

w okresie perspektywicznym: $Q_{sr\ d}=900\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=1170\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=100\ m^3/d$.

Kolejna oczyszczalnia mogłaby powstać w sołectwie Wola Lubecka, w pobliżu ciek przepływającego przez wieś, tuż przy drodze do Sędowic. Ciek ten stałby się też odbiornikiem oczyszczonych ścieków.

Oczyszczalnia ta przyjmowałaby ścieki z sołectw: Jeziorki, Klemencice, Pokrzywnica, Zarzecze, Piotrkowice, Nawarzyce, Sadki, Brzezinki, Przyrąb, Lubcza, Przewody, Wola Lubecka, Podlesie i Droblin.

Jeżeli założymy, że ilość odprowadzanych ścieków łącznie z wodami infiltracyjnymi będzie porównywalna z zapotrzebowaniem na wodę dla poszczególnych miejscowości, to oczyszczalnia „Wola Lubecka” powinna przyjąć:

w okresie obecnym: $Q_{sr\ d}=950\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=1270\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=125\ m^3/d$

w okresie perspektywicznym: $Q_{sr\ d}=1410\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=1810\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=155\ m^3/d$.

Propozycje rejonów obsługi dla poszczególnych oczyszczalni ścieków pokazano na załączonej mapce.

Ewentualnie można by zrezygnować z budowy oczyszczalni w Woli Lubeckiej, a ścieki odprowadzić do oczyszczalni w Niegosławicach. Aby było to możliwe, należy grawitacyjnie sprowadzić ścieki w rejon sołectwa Lubcza, a następnie pompowo je odprowadzić do oczyszczalni „Niegosławice”. Oczyszczalnia ta, obsługując tak znaczny obszar gminy, musiałaby mieć przepustowość rzędu:

w okresie obecnym: $Q_{sr\ d}=1570\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=2120\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=205\ m^3/d$

w okresie perspektywicznym: $Q_{sr\ d}=2310\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=2980\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=255\ m^3/d$.

Budowane oczyszczalnie powinny powstać jako szereg identycznych ciągów technologicznych dobudowywanych wraz z dołączaniem kolejnych miejscowości. Powinny to być obiekty wysokosprawne, nie powodujące uciążliwości dla środowiska naturalnego i dla okolicznych mieszkańców.

Wsparcie dla tych dużych oczyszczalni ścieków mogą być obecnie działające małe oczyszczalnie „Lubcza” i „Przewody”. W najbliższym czasie planowana jest gruntowna przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Lubczy, która została przejęta przez Urząd Gminy w Wodzisławiu. Planuje się podłączyć do niej zabudowania całego sołectwa. Po usprawnieniu działalności oczyszczalni „Przewody”, mogłaby ona posłużyć do obsługi całego sołectwa Przewody, a nie jedynie jego części.

Oczyszczalnia „Przyłęczek”, ze względu na niepełne oczyszczanie ścieków nie może być raczej brana pod uwagę w docelowym kanalizowaniu gminy.

W części graficznej „Zmiany studium ...” zostały wskazane orientacyjne lokalizacje

istniejących i proponowanych oczyszczalni ścieków. Rejony obsługi poszczególnych oczyszczalni zostały pokazane na schemacie w tekście. Dla zachodniej części gminy, przewidzianej do obsłużenia przez istniejącą oczyszczalnię Wodzisław, przebiegi sieci zostały uszczegółowione na rysunku „Kierunki rozwoju przestrzennego”, w oparciu o opracowaną wstępną dokumentację projektową, wykonaną na zlecenie Urzędu Gminy Wodzisław. Dla pozostałej części gminy uszczegółowienie przebiegów będzie sprecyzowane po wykonaniu przez Inwestora wariantu oczyszczania ścieków.

Ze względu na położenie całej gminy nad GZWP Niecka Miechowska SE, nie zaleca się oczyszczania ścieków poprzez rozsączkowanie w gruncie, ale też nie wyklucza się takiej formy oczyszczania ścieków dla pojedynczych zagród nie mających szansy na dołączenie do zbiorczej kanalizacji ze względu na znaczną odległość od zwartej zabudowy. Pojedyncze domy mogą też zostać oparte na szczelnych szambach objętych obowiązkowym wywozem nieczystości na punkty zlewne w oczyszczalniach ścieków. Można też rozpatrzyć wariant wybudowania lokalnych oczyszczalni dla pojedynczych sołectw pod warunkiem, że w pobliżu znajduje się jakiś ciek wodny mogący przyjąć ścieki po oczyszczeniu.

5.9.3. Kanalizacja deszczowa

Obecnie gmina Wodzisław nie posiada ani systemu kanalizacji deszczowej, ani podczyszczalni ścieków opadowych. Jednak mając na uwadze czystość środowiska należy w najbliższym czasie taki system wybudować. W pierwszej kolejności system kanalizacji deszczowej należy wybudować na terenie miejscowości gminnej, w której ścieków tych powstaje najwięcej. W następnej kolejności w dużych zwartych sołectwach. Ścieki deszczowe przed odprowadzeniem do odbiorników należy podczyścić na separatorach.

5.9.4. Ciepłownictwo

W gminie Wodzisław nie ma centralnej ciepłowni obsługującej większy fragment gminy i nie przewiduje się budowy takiej ciepłowni. Miejscowość gminną – Wodzisław obsługuje pięć lokalnych kotłowni. Na terenie gminy lokalne ciepłownie obsługują bloki, szkoły lub grupy mieszkań. Budynki nie korzystające z ich usług ogrzewają się z indywidualnych kotłowni. W starszej zabudowie rolę tę spełniają piece kuchenne na paliwo stałe.

Po doprowadzeniu gazu na teren gminy planuje się zamianę obecnie użytkowanych kotłowni na gazowe, dzięki czemu ulegnie poprawie stan atmosfery w gminie.

5.9.5. Gospodarka odpadami stałymi

Gmina Wodzisław korzysta z międzygminnego składowiska odpadów w Borszowicach, w gminie Sędziszów. Jest to możliwe dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Zarządami Gmin: Wodzisławia, Sędziszowa i Słupi Jędrzejowskiej. Składowisko to ma powierzchnię 2,4 ha i funkcję docelową. Jest jako jedno z nielicznych w naszym województwie prawidłowo zbudowane i eksploatowane, włącznie z segregacją odpadów i odzyskiem surowców wtórnych. Utworzono go w 1994 r. i przewidziano na około 15 lat eksploatacji, jednak dzięki prawidłowemu wykorzystaniu powinno posłużyć przez okres dwukrotnie dłuższy.

Ze względu na to, że gminy korzystające z Borszowic są zobowiązane zapewnić teren pod nowe wysypiska w przypadku wyczerpania się obecnego, proponujemy na terenie gminy Wodzisław zarezerwować cztery miejsca, które mogą być wzięte pod uwagę przy projektowaniu.

Pod składowiska proponujemy tereny:

- w północno - wschodniej części sołectwa Wodzisław, tuż przy granicy z Laskową, na wschód od trasy Kraków – Kielce,
- w południowo – wschodniej części sołectwa Promyk, przy lokalnej drodze,
- w pobliżu styku granic czterech sołectw: Klemencic, Laskowej, Pokrzywnicy i Przyłęczku, tuż przy skrzyżowaniu polnych dróg,
- w północno - zachodniej części sołectwa Konary, przy lokalnej drodze.

Powyższe lokalizacje zostały przedstawione w załącznikach graficznych do „Studium...”

Wybierając te miejsca brano pod uwagę odległość od skupisk zabudowy, oddalenie od naturalnych cieków wodnych i ciągów ekologicznych, występowanie małych zagłębień terenu, często po eksploatacji odkrywkowej, które umożliwią łatwiejsze wykonanie wysypiska częściowo lub całkowicie podziemnego, bliską odległość do istniejących dróg, położenie poza M-DOChK.

Ze względu na to, że cały obszar gminy położony jest nad GZWP Niecka Miechowska SE, każdą z zaproponowanych powyższych lokalizacji należy poprzedzić szczegółowymi badaniami geologicznymi i hydrogeologicznymi.

5.9.6. Mała retencja

W celu zapewnienia właściwej retencji wody w gminie Wodzisław, oraz dla podniesienia turystycznej atrakcyjności gminy, należy w jak najszybszym czasie wybudować zbiorniki retencyjne. Obecnie funkcję retencyjną pełni jedynie kilka stawów oraz zbiornik położony na wschód od Wodzisławia. W najbliższym czasie planowana jest rozbudowa zbiornika w Wodzisławiu oraz rozwinięcia w oparciu o niego usług turystycznych.

Na późniejszy termin zostaje osunięta budowa zbiorników małej retencji wyznaczonych w oparciu o wcześniejsze plany retencjonowania województwa. Wiąże się to z nie umieszczeniem w obecnie obowiązującym „Programie ochrony środowiska oraz tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju województwa świętokrzyskiego”, zbiorników planowanych w gminie Wodzisław. Realizacja poniższych zbiorników jest możliwa w późniejszych latach lub ze środków finansowych Gminy Wodzisław lub innego Inwestora. W okresie docelowym przewiduje się realizację następujących zbiorników:

Zbiornik „Wola Lubecka” powstanie w nie zmienionej postaci i będzie mieć maksymalną rzędną piętrzenia równą 216,0 m n.p.m., maksymalną powierzchnię zalewu równą 320 000 m², czyli 32 ha, a maksymalna objętość będzie równa 510 000 m³.

Zbiornik „Niegosławice” powstanie na rzece Mierzawie. Jednak ze względu na to, że na znacznej przestrzeni zbliża się on do zabudowy, planuje się go znacznie zmniejszyć, skracając go od strony północno – zachodniej i północno – wschodniej. Dodatkowo, zbiornik ten został zaplanowany na terenach zmeliorowanych i w wypadku jego realizacji konieczna będzie przebudowa systemu melioracji w całej dolinie.

Dodatkowo przewiduje się możliwość utworzenia kolejnego zbiornika retencyjno – rekreacyjnego w górnym biegu rzeki Mierzawy, tuż pod istniejącym kompleksem leśnym.

5.9.7. Zaopatrzenie w gaz

Gmina Wodzisław ma opracowany projekt budowlano – wykonawczy na wykonanie gazociągu wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjno – pomiarowej gazu. Projekt ten opracowano w 1998 r. w Krakowie w Biurze: Intersystem Project Group. Przewiduje on dostarczenie gazu dla celów komunalno – bytowych i grzewczych z uwzględnieniem 20 % rezerwy dla obiektów usługowych.

Źródłem zasilania gminy w gaz będzie gazociąg wysokiego ciśnienia ϕ 500 mm relacji Węgrzce – Dąbrowa Górnicza. Sieć gazowa zostanie podłączona do gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 – 200 mm PN 6,3 MPa relacji Miechów – Książ Wielki – Sędziszów w km 34 + 054 m, na terenie wsi Wierzbica w gminie Kozłów.

W ramach inwestycji przewidziano budowę gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 mm PN 6,3 MPa długości 8 625 m, w tym 980 m na terenie gminy Kozłów i 7 645 m na terenie gminy Wodzisław oraz stacji redukcyjno – pomiarowej gazu I stopnia. Stacja ta będzie typu SRP₁₅ i powstanie w miejscowości Świątniki. Będzie ona mieć przepustowość obecną 1500 Nm³/h a docelową 3000 Nm³/h.

Gazociąg wysokopięny będzie przebiegać przez teren sołectw: Pękosław, Kowalów Górny, Kowalów Dolny, Brzeście, Stara Olszówka, Nowa Olszówka i Świątniki. Stacja będzie miała za zadanie redukcję ciśnienia gazu z wysokiego na średnie, tj. z 6,3 MPa do 0,3 MPa oraz pomiar ilości przepływającego gazu.

W okresie docelowym przewiduje się zasilenie wszystkich miejscowości gminy Wodzisław gazem średniopięnym. Gaz do odbiorców należy dostarczyć za pomocą sieci średniopięnych wyprowadzonych z następujących stacji redukcyjno – pomiarowych I stopnia (alternatywnie):

1. Ze stacji w miejscowości **Świątniki** – dla wszystkich odbiorców w gminie Wodzisław oraz dla Moczydła z gminy Książ Wielki.
2. Ze stacji w miejscowości **Sędziszów** – dla miejscowości Krężoły, Brzeście, Pękosław, Kowalów Górny i Kowalów Dolny, dla pozostałych miejscowości w gminie Wodzisław oraz dla Moczydła z gminy Książ Wielki ze stacji w **Świątnikach**.
3. Ze stacji w miejscowości **Sędziszów** – dla miejscowości Krężoły, Brzeście; ze stacji w miejscowości **Kozłów** dla miejscowości: Pękosław, Kowalów Górny i Kowalów Dolny, dla pozostałych miejscowości w gminie Wodzisław oraz dla Moczydła z gminy Książ Wielki ze stacji w **Świątnikach**.

5.9.8. Elektroenergetyka

Na terenie gminy Wodzisław Energetyka zawodowa nie planuje w najbliższych latach budowy dużych obiektów energetycznych takich jak stacje GPZ 110/15 kV, rozdzielnie sieciowe 15 kV, linie 110 kV i o wyższym napięciu.

Dla zaopatrzenia w energię elektryczną gminy Wodzisław istniejący układ zasilania liniami średniego napięcia SN 15 kV ze stacjami transformatorowymi 15/0,4 kV, dzięki stałej dbałości

Energetyki o kondycję sieci i warunki techniczne zasilania, zapewnia dostawę mocy energetycznej na oczekiwanym poziomie zapotrzebowania.

Budowa dodatkowych stacji transformatorowych lub wymiana na stacjach istniejących transformatorów na większe, w przypadku ewentualnych lokalnych zwiększonych potrzeb mocy lub w przypadku zasilania nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, może być wykonane przez energetykę zawodową bez większych przeszkód technicznych, po przekształceniu lub rozbudowie istniejącego układu zasilania.

Dostawa mocy elektrycznej na odpowiednim poziomie jakości i pewności zasilania wymagać będzie jednakże sukcesywnej modernizacji układów zasilania po stronie niskiego napięcia. Modernizacja polegać będzie na wymianie przewodów w liniach n.n. na nowe o większych przekrojach (najczęściej już w obudowie izolowanej) oraz dokonania podziałów sieci niskiego napięcia po wybudowaniu planowanych nowych stacji transformatorowych..

Nierozwiązany problemem pozostaje jednak zapewnienie pewności zasilania na poziomie 15 kV z uwagi na wydłużone ciągi napowietrznych linii magistralnych 15 kV z powodu dużych odległości od GPZ-ów.

Energetyka zawodowa zapewnia pełne pokrycie zapotrzebowania energii elektrycznej dla potrzeb rozwojowych gminy Wodzisław.

5.9.9. Energetyka niekonwencjonalna

Niekonwencjonalne, przyjazne dla środowiska naturalnego i człowieka źródła energii są istotnym czynnikiem polityki zrównoważonego rozwoju, zarówno w skali kraju jak i województwa.

Do podstawowych form uzyskiwania niekonwencjonalnej energii należy zaliczyć:

- energetykę wodną;
- energetykę wiatrową;
- energetykę geotermalną;
- energetykę słoneczną;
- energetykę biomasową;
- energetykę biogazową.

Aktualnie na terenie gminy nie znajdują się żadne urządzenia służące do pozyskiwania energii ze źródeł alternatywnych, jednak zgodnie z ogólnoswiatowymi tendencjami, gmina jest otwarta na wszelkie formy produkcji energii odnawialnej i lokalizację na terenie gminy obiektów i urządzeń z tym związanych.

Warunkiem lokalizacji urządzeń służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych jest występowanie na terenie gminy potencjalnych źródeł energotwórczych oraz uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zamierzenia inwestycyjnego.

*Przy lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej wykorzystującej siłę wiatru (farm wiatrowych), należy uwzględnić aspekty ochrony środowiska wynikające z występowania na terenie gminy Wodzisław: *1*

**1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

– Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
– ustanowionego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 – „Dolina Mierzawy”- PLH260020;
oraz zlokalizowanego poza granicami gminy Wodzisław ustanowionego Specjalnego Obszaru Ochrony Ptaków Natura 2000 – „Dolina Nidy” PLB260001.

Potencjalnymi obszarami lokalizacji farm wiatrowych mogą być tereny otwarte, oddalone od zabudowy mieszkaniowej, terenów leśnych i szpalerów drzew, dróg publicznych, linii elektroenergetycznych, nie kolidujące z zasobami środowiska naturalnego, oraz innymi cennymi walorami przyrodniczymi wymagającymi szczególnej ochrony, spełniające wymogi określone w obowiązujących przepisach, w tym m. in. spełniające warunki dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zmianie Nr 1 do zmiany studium ..., wskazane zostały, m.in. w oparciu o analizę zagospodarowania terenu, opracowanie ekofizjograficzne, analizy krajobrazowe i wstępną ocenę eksperta – ornitologa, obszary potencjalnej lokalizacji instalacji do produkcji energii wykorzystującej siłę wiatru – farm wiatrowych, obejmujące oprócz potencjalnych miejsc lokalizacji turbin wiatrowych, infrastruktury technicznej i systemu komunikacji wewnętrznej, obszary związane z funkcjonowaniem inwestycji wymagające ograniczeń w zagospodarowaniu, w szczególności dotyczących zakazu zabudowy budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi, wymagające uściślenia po przeprowadzeniu badań w zakresie oddziaływania inwestycji na środowisko.

Doprecyzowanie granic inwestycji oraz granic jej wpływu na najbliższe otoczenie nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Istotnym uwarunkowaniem lokalizacyjnym w zagospodarowaniu terenu potencjalnych farm wiatrowych, powinna być ochrona dróg publicznych w szczególności o znacznym nasileniu ruchu – drogi krajowej nr 7 przebudowywanej na parametry drogi ekspresowej S-7 oraz drogi wojewódzkiej nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wlk. – Brzesko, poprzez odsunięcie lokalizacji potencjalnych turbin wiatrowych na odległość minimum 300m od krawędzi zewnętrznej jezdni głównej tych dróg.

O konkretnej lokalizacji urządzeń elektrowni wiatrowych, ostatecznie przesądzi opracowana dokumentacja, wymagana obowiązującymi przepisami w zakresie realizacji tego typu inwestycji, w tym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, określająca środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, której wydanie nastąpi przed zatwierdzeniem projektu budowlanego i uzyskaniem pozwolenia na budowę.

Maksymalne wysokości turbin wiatrowych, w szczególności w rejonie farmy wiatrowej FW7, położonej w sąsiedztwie Wodzisławia, znajdującej się w zasięgu radaru meteorologicznego w Brzuchani, zostaną ustalone indywidualnie na etapie projektu planu.

Lokalizacja wszelkich projektowanych obiektów w wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t., wymaga zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.*1

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...

Lokalizacja turbin wiatrowych na obszarze gruntów rolnych, nie ograniczy rolniczego użytkowania tych gruntów, za wyjątkiem miejsc bezpośredniego posadowienia turbin wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej, w tym stacji transformatorowych GPZ. Wymagane jest wprowadzenie zakazu zabudowy na terenach zlokalizowanych w zasięgu oddziaływania farmy.

*Do czasu realizacji inwestycji oraz w sytuacji zaniechania jej realizacji, cały obszar potencjalnej lokalizacji farm wiatrowych należy wykorzystywać w sposób dotychczasowy *¹*

5.9.10. Telekomunikacja

Gmina Wodzisław posiada na swoim terenie trzy nowoczesne cyfrowe centrale telefoniczne, należące do terenu działania Telekomunikacji Polskiej S.A. Oddział Jędrzejów a zlokalizowane w Wodzisławiu, Mierzawie i Nawarżycach, połączone sieciami światłowodowymi z krajową siecią telefoniczną. Prace modernizacyjne abonenckich linii kablowych wykonano już na terenie całej gminy. Teren gminy Wodzisław znajduje się w zasięgu trzech operatorów telefonii cyfrowej: Era GSM, Plus GSM, Idea.

*Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej oraz wykorzystującej nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie, z zachowaniem obowiązujących przepisów w tym zakresie. *¹*

**¹ zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...*

5.10. Kierunki z zakresu obrony cywilnej

Przy zagospodarowaniu terenu i lokalizacji wszelkich obiektów należy uwzględnić postulaty z zakresu obrony cywilnej zgłoszone przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, dotyczące w szczególności:

1. W rejonach budownictwa jednorodzinnego przewidywać ukrycia wykonywane w podpiwniczeniach budynków, które będą realizowane we własnym zakresie przez użytkowników w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa.
2. W rejonach budownictwa wielorodzinnego projektowane podpiwniczenia przysposabiać na ukrycia dla ochrony mieszkańców tych budynków, które winny być realizowane w czasie realizacji inwestycji.
3. Dla zakładów pracy nowobudowanych, które będą kontynuować działalność w czasie zagrożenia i wojny należy przewidywać budowę schronów. Dla załóg zakładów pracy nie posiadających budowli ochronnych, dokonywać rezerwacji terenów pod doraźną ich realizację.
4. Dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi w celu zaalarmowania i powiadomienia mieszkańców w przypadku zagrożeń. Syreny w miarę możliwości włączyć do systemu jednoczesnego powiadamiania.
5. Dostosować oświetlenie zewnętrzne ulic, zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej do zaciemniania i wygaszania w ramach prowadzonej ich modernizacji, rozbudowy lub budowy.
6. Zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej. Odległość studni od zgrupowań mieszkańców powinna wynosić nie więcej niż 800 m i posiadać wydajność 7,5 litra na osobę i dobę. Istniejące studnie spełniające wymogi studni awaryjnych nie przeznaczać do ich likwidacji, w miarę możliwości przysposabiać je do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych. Dążyć do wyposażenia istniejących ujęć wody w rezerwowe źródła energii.
7. Przy projektowaniu nowych lub modernizacji istniejących dróg i ulic należy zachować odpowiednie odległości od projektowanej zabudowy. Jezdnie nie powinny być zagrożone zagruzowaniem od zabudowy istniejącej i projektowanej i nie utrudniać ewakuacji ludności w wyniku zagrożenia.
8. Projektowane obiekty socjalne (łazienki, pralnie i myjnie samochodów) przysposabiać na punkty zabiegów specjalnych do prowadzenia odkażania i dezaktywacji.
9. Zabrania się wydzielania terenów pod zabudowę mieszkaniową na terenach zalewowych.

6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 10 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

„W studium określa się w szczególności:

...

- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.”

Zgodnie z art. 10, ust 3 powyższej ustawy, „Obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia tego obowiązku.

W zmianie studium... dla terenu gminy Wodzisław wskazuje się następujące tereny wymagające obowiązkowego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

– **Tereny wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości**, nr konturu :

Nr 1 ÷ 3 - obszary potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami podstawowymi, nieuciążliwymi w Wodzisławiu.

– **Tereny lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²** – nie występują.

– **Obszary przestrzeni publicznej**, wymagające opracowania planów zagospodarowania przestrzennego znajdują się głównie na terenie miejscowości Wodzisław, nr konturu:

Nr 4 - obszary Rynku i placu sąsiadującego z Rynkiem wraz z pierzejami i układem komunikacyjnym.

Nr 5 - zespół usług publicznych do uzupełnienia funkcji usługowej nieuciążliwej w Wodzisławiu wraz z obszarem przestrzeni publicznej łączącej istniejące i projektowane tereny usługowe.

– **Tereny wymagające opracowania planów na podstawie przepisów odrębnych**, nr konturu:

Nr 6 - teren projektowanej lokalizacji cmentarza grzebanego w Wodzisławiu alternatywna lokalizacja do uszczegółowienia po badaniach hydrotechnicznych – zgodnie z Ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295).

Nr 7 - teren projektowanej lokalizacji cmentarza grzebanego w Wodzisławiu alternatywna lokalizacja do uszczegółowienia po badaniach hydrotechnicznych – zgodnie z Ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295).

Nr 21 – teren górniczy „Niegostawice” – zgodnie z art. 53 ust 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 , z późniejszymi zmianami), zgodnie z art. 53 ust 6 w/w ustawy, jeżeli przewidywane szkodliwe wpływy na środowisko będą nieznaczne, rada gminy może podjąć uchwałę o odstąpieniu od sporządzenia planu. *1

– **Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe**, w tym ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne – wymienione obszary o znacznych powierzchniach oraz tereny zbiorników wodnych retencyjno – rekreacyjnych, nr konturu:

Nr 8 - obszar zbiornika retencyjno – rekreacyjnego we wsiach Niegostawice-Konary.

Nr 9 - obszar potencjalnego rozwoju rekreacji i usług turystycznych ogólnodostępnych związanych ze zbiornikiem we wsiach Zarzecze.

Nr 10 ÷ 11 - obszar potencjalnego rozwoju rekreacji i usług turystycznych ogólnodostępnych związanych ze zbiornikiem we wsi Lubcza.

Nr 12 - projektowany zbiornik wodny w Przyłęczku.

Nr 13 ÷ 14 - projektowany teren usług publicznych i komercyjnych nieuciążliwych w Przyłęczku.

Nr 15 - tereny potencjalnego rozwoju rekreacji indywidualnej w Przyłęczku.

Nr 16 - tereny potencjalnego rozwoju rekreacji indywidualnej w Sielcu.

Nr 17 - tereny potencjalnego rozwoju rekreacji indywidualnej w Krężołach.

Nr 18 - tereny potencjalnego rozwoju rekreacji indywidualnej w Sadkach.

Nr 19 - obszar lokalizacji farm wiatrowych na części sołectw: Dębiany, Konary, Niegostawice, Piskorzowice, Przyłek i Strzeszkowice.

Nr 20 - obszar lokalizacji farm wiatrowych na części sołectw: Jeziorki, Kaziny, Klemencice, Wodzisław i Łany. *1

Ustalenia studium określają podstawowe funkcje poszczególnych terenów na obszarze gminy, nie wyklucza to przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego fragmentów terenu na inne funkcje, jeżeli pozwalają na to istniejące uwarunkowania i przepisy szczególne.

*1 zapis wprowadzony zmianą Nr 1 zmiany studium...